

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΚΒ'

Τετάρτη 5 Νοεμβρίου 2008

ΘΕΜΑΤΑ

Α. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ.1401,1442
2. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν μαθητές από το 8ο Γυμνάσιο Ιλίου και το 7ο Γενικό Λύκειο Περιστερίου, σελ.1411,1431
3. Αναφορά στην εκλογή του Μπαράκ Ομπάμα ως νέου Προέδρου των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, σελ.1418,1419,1439,1440

Β. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Κατάθεση αναφορών, σελ.1401
2. Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών, σελ.1402
3. Ανακοίνωση του δελτίου επικαίρων ερωτήσεων της Πέμπτης 6 Νοεμβρίου 2008, σελ.1405

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Συζήτηση επί της αρχής του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Μεταρρυθμίσεις για την οικογένεια, το παιδί, την κοινωνία και άλλες διατάξεις», σελ. 1406

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Α. Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης:

ΑΪΒΑΛΙΩΤΗΣ Κ.,	σελ.1421
ΑΛΕΥΡΑΣ Α.,	σελ.1437
ΑΜΟΙΡΙΔΗΣ Ι.,	σελ.1424
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Γ.,	σελ.1438
ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ Ε.,	σελ.1419,1420,1430, 1431
ΓΕΙΤΟΝΑΣ Κ.,	σελ.1425
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ Α.,	σελ.1434
ΔΑΜΑΝΑΚΗ Μ.,	σελ.1433
ΔΡΑΓΩΝΑ Θ.,	σελ.1416
ΔΡΙΤΣΑΣ Θ.,	σελ.1411,1441,1442
ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ Γ.,	σελ.1431,1432
ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ Ο.,	σελ.1415
ΚΟΡΚΑ-ΚΩΝΣΤΑ Α.,	σελ.1424
ΚΟΥΒΕΛΗΣ Φ.,	σελ.1418
ΛΙΒΑΝΟΣ Σ.,	σελ.1427
ΜΠΕΚΙΡΗΣ Μ.,	σελ.1422
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Π.,	σελ.1417,1418
ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ-ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΥ Α.,	σελ.1407
ΠΛΕΥΡΗΣ Α.,	σελ.1412,1413
ΠΟΛΑΤΙΔΗΣ Η.,	σελ.1436,1437
ΡΑΓΙΟΥ-ΜΕΝΤΖΕΛΟΠΟΥΛΟΥ Ν.,	σελ.1439
ΡΑΠΤΗ Σ.,	σελ.1426
ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ Α.,	σελ.1438
ΣΑΚΟΡΑΦΑ Σ.,	σελ.1423
ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ Α.,	σελ.1414
ΣΟΥΡΛΑΣ Γ.,	σελ.1441,1442
ΤΖΑΚΡΗ Θ.,	σελ.1408
ΦΙΛΙΝΗ Α.,	σελ.1440
ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ Σ.,	σελ.1406,1428,1429, 1430,1431,1432, 1436,1441
ΧΥΤΗΡΗΣ Τ.,	σελ.1433

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΙΒ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΚΒ'

Τετάρτη 5 Νοεμβρίου 2008

Αθήνα, σήμερα στις 5 Νοεμβρίου 2008, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.06' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΟΥΡΛΑ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 4 Νοεμβρίου 2008 εξουσιοδότηση του Σώματος, επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της ΚΑ' συνεδριάσεώς του, της Τρίτης 4 Νοεμβρίου 2008, σε ό,τι αφορά την ψήφιση στο σύνολό των σχεδίων νόμου:

α) «Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Μολδαβίας για συνεργασία στον τομέα του Τουρισμού»

β) «Κύρωση του Μνημονίου Κατανόησης για συνεργασία στον τομέα του τουρισμού μεταξύ του Υπουργείου Τουρισμού της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Οικονομίας της Δημοκρατίας της Σλοβενίας»)

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τον κ. Μιχαήλ Μπεκίρη, Βουλευτή Αχαΐας, τα ακόλουθα:

A. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Η Βουλευτής Χίου κ. ΕΛΠΙΔΑ ΤΣΟΥΡΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Υποθηκοφυλάκειο Χίου ζητεί τη στελέχωσή του, κατά το μεταβατικό στάδιο λειτουργίας του και ως Κτηματολογικό Γραφείο.

2) Ο Βουλευτής Λέσβου κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΕΛΛΗΣ - ΘΕΟΔΟΣΙΑΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Μήθυμνας Νομού Λέσβου ζητεί να λειτουργήσει στην περιοχή του τμήμα συνοριοφυλάκων και να ενισχυθεί με προσωπικό ο Αστυνομικός και Λιμενικός Σταθμός.

3) Οι Βουλευτές, Λέσβου κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ και Κερκύρας κ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Κέντρο Υγείας Μυκόνου διαμαρτύρεται για τις ελλείψεις προσωπικού.

4) Οι Βουλευτές, Λέσβου κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ και Αιτωλοακαρνανίας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΩΡΑΪΤΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Αγροτικός Μελισσοκομικός Συνεταιρισμός Σίφνου ζητεί την επίλυση προβλήματος κατά την υλοποίηση των Κανονισμών 1405/2006 του Συμβουλίου και 1914/2006 της Επιτρο-

πής .

5) Οι Βουλευτές Α' Πειραιώς κ. ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ, Β' Πειραιώς κ. ΒΑΡΒΑΡΑ (ΒΕΡΑ) ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ και Ευβοίας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΡΙΝΟΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία οι Πανελλήνιες Ενώσεις Μηχανικών Ε.Ν. και Κατωτέρων Πληρωμάτων Μηχανής Ε.Ν. «Ο ΣΤΕΦΕΝΣΟΝ» καταγγέλλουν ότι η εταιρεία «HELLENIC SEAWAYS» προχωρεί σε απολύσεις πληρωμάτων.

6) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία η wwf και η Περιβαλλοντική Οργάνωση για την άγρια ζωή και τη φύση 'ΚΑΛΛΙΣΤΩ' ζητούν την ανάκληση της Κοινής Υπουργικής Απόφασης για τη λίμνη της Βιστωνίδας.

7) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Δημοσιογράφων Ιδιοκτητών Επιστημονικού Περιοδικού Τύπου Ελλάδος ζητεί να μη μεταβληθεί η διαδικασία και το ειδικό τιμολογιακό καθεστώς που διέπει τις ομαδικές αποστολές Εφημερίδων και Περιοδικών εκδοτών.

8) Ο Βουλευτής Ηλείας κ. ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Πυροπλήκτων Αγίας Άννας Νομού Ηλείας διαμαρτύρεται για την επιστροφή της έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης των 3000 ευρώ που είχαν λάβει οι πυρόπληκτοι κάτοικοι.

9) Ο Βουλευτής Ηλείας κ. ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Ερασιτεχνών Αλιέων Πύργου-Κατακόλου ζητεί τη λήψη μέτρων προστασίας της ερασιτεχνικής αλιείας.

10) Η Βουλευτής Ηλείας κ. ΚΡΙΝΙΩ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Τραγανού Νομού Ηλείας ζητεί την εγκατάσταση συστήματος ηχοπροστασίας στο αεροδρόμιο Ανδραβίδας.

11) Η Βουλευτής Ηλείας κ. ΚΡΙΝΙΩ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Ερασιτεχνών Αλιέων Πύργου - Κατακόλου διαμαρτύρεται για την απαγόρευση αλιείας με δίχτυ.

12) Η Βουλευτής Ηλείας κ. ΚΡΙΝΙΩ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Εκπολιτιστική Ένωση

Λαμπεϊών Ηλείας ζητεί την ανακατασκευή της βασικής οδικής αρτηρίας Πατρών - Τρίπολης κ.λπ..

13) Η Βουλευτής Ηλείας κ. ΚΡΙΝΙΩ ΚΑΝΕΛΟΠΟΥΛΟΥ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στη μειωμένη ελαιοπαράγωγή του Νομού Ηλείας, εξαιτίας των πυρκαγιών.

14) Ο Βουλευτής Φωκίδος κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΓΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Αμφισσας ζητεί την επίλυση του προβλήματος μισθοδοσίας των σχολικών φυλάκων που προσελήφθησαν βάσει του Π.Δ. 164/2004.

15) Ο Βουλευτής Φωκίδος κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΓΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Φώτης Δαραδήμος, κάτοικος Ιτέας Φωκίδας ζητεί διευκρινίσεις σχετικά με αίτησή του περί αναθεώρησης δικαιωμάτων ενιαίας ενίσχυσης.

16) Η Βουλευτής Κερκύρας κ. ΑΓΓΕΛΙΚΗ (ΑΝΤΖΕΛΑ) ΓΚΕΡΕΚΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Εποχικών Υπαλλήλων Πυροσβεστικού Σώματος ζητεί την επίλυση εργασιακών προβλημάτων του κλάδου.

17) Ο Βουλευτής Αργολίδος κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Σωματείων Εργαζομένων ΥΠΕΧΩΔΕ διαμαρτύρεται για την υποχρηματοδότηση των Διευθύνσεων Ελέγχου Συντήρησης Έργων με τραγικές συνέπειες για τη μετακίνηση των πολιτών στο εθνικό οδικό δίκτυο.

18) Ο Βουλευτής Αργολίδος κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Σωματείων Εργαζομένων ΥΠΕΧΩΔΕ διαμαρτύρεται για την παράδεκτη δυσφήμιση των τεχνικών υπηρεσιών της ΓΓΔΕ ΥΠΕΧΩΔΕ.

19) Ο Βουλευτής Αργολίδος κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Μιδέας Αργολίδας διαμαρτύρεται για την παύση της λειτουργίας του καταστήματος ΟΤΕ Αγίας Τριάδας του Δήμου του.

20) Ο Βουλευτής Λέσβου κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΗΦΟΥΝΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ζητεί χορήγηση ποσού για την αποπεράτωση του έργου 'Παλαιό Ελαιοτριβείο-Σαπωνοποιείο Ελευθεριάδη' στην Πέτρα Νομού Λέσβου.

21) Η Βουλευτής Α' Αθηνών κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ - ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία κάτοικοι της περιοχής Αγίου Παντελεήμονα-Πλατεία Αττικής ζητούν τη λήψη μέτρων κατά της βίας και της εγκληματικότητας που πλήττει την περιοχή τους από τους αλλοδαπούς.

22) Ο Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας κ. ΧΡΙΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Παναητωλοακαρνανική Ομοσπονδία διαμαρτύρεται για την κατασκευή εργοστασίου παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με λιθάνθρακα στο Πλατυγιάλι Αστακού.

23) Ο Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας κ. ΧΡΙΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία έγγραφο του ΤΟΕΒ Κάτω Χρυσοβίτσας Αιτωλ/νίας ζητεί τη χορήγηση πίστωσης για την επίλυση προβλημάτων του κάμπου.

24) Ο Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Παναητωλοακαρνανική Ομοσπονδία ζητεί επιχορήγηση.

25) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στην ανάγκη για άμεση ολοκλήρωση του Β.Ο.Α.Κ. κ.λπ..

Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 10798/18-4-08 ερώτηση του Βουλευτή κ. Μιχαήλ Μεκίρη δόθηκε με το υπ' αριθμ. ΥΠΠΟ/ΓΡΥΠ/ΚΕ/816/13-5-08 έγγραφο από τον Υπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 10798/18.4.08 ερώτησης του Βουλευτή κ. Μιχάλη Μπεκίρη και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η Ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων της Πάτρας έχει απασχολήσει από παλιά την αρμόδια εφορεία του Υπουργείου Πολιτισμού. Στο πλαίσιο αυτό είχε προταθεί η απαλλοτρίωση της ζώνης σ' όλη τη διαδρομή του αρχαίου Υδραγωγείου της Πάτρας, το οποίο ξεκινά από την Κοινότητα Ρωμανού και καταλήγει στο Κάστρο της πόλης. Πλησίον του Κάστρου υπάρχει το Ρωμαϊκό Ωδείο, ενώ στα δυτικά του έχει ενταχθεί από το Υπουργείο Πολιτισμού, σε πρόγραμμα σταδιακών απαλλοτριώσεων το Ρωμαϊκό Αμφιθέατρο ή Στάδιο.

Η διαδρομή αυτή μπορεί να αποτελέσει τον πυρήνα ενός διευρυμένου αρχαιολογικού περιπάτου, που θα διαπερνά την πόλη από τον Άγιο Ανδρέα μέχρι το Κάστρο και το αρχαίο Υδραγωγείο. Σ' αυτό πρέπει να ενταχθεί και ο αναλημματικός τοίχος ρωμαϊκών χρόνων στα Ψηλαλώνια (μήκους περίπου 70μ.), καθώς και αρκετά από τα απαλλοτριωμένα οικοπέδα, με σημαντικές αρχαιότητες, σε διάφορα σημεία της πόλης.

Η γέφυρα των ρωμαϊκών χρόνων μέσα σε οικοδομικό τετράγωνο, μικρό τμήμα του οποίου παραμένει ακόμα σε εκκρεμότητα για την ολοκλήρωση της απαλλοτρίωσης, μαζί με το Νέο Μουσείο της Πάτρας, αποτελούν μια άλλη ενότητα βγαίνοντας από την πόλη. Τρίτη εκτός της πόλης ενότητα, θα είναι το αρχαιολογικό πάρκο, όταν ολοκληρωθούν οι ανασκαφικές και λοιπές εργασίες, στη Βούντενη Πατρών.

Προκειμένου, όμως, να καταστεί δυνατή η υλοποίηση της ενοποίησης των αρχαιολογικών χώρων της Πάτρας, απαιτείται αρχαιολογική και οικονομικοτεχνική μελέτη, το κόστος της οποίας θα μπορούσε να αναλάβει ο Δήμος, δεδομένου ότι οι περισσότερες παρεμβάσεις θα γίνουν μέσα στον οικοδομικό ιστό της σύγχρονης πόλης.

Η «Ενοποίηση Αρχαιολογικών Χώρων Α.Ε.» με τα έργα τα οποία υλοποίησε την τελευταία δεκαετία στο ιστορικό κέντρο της Αθήνας απέκτησε αξιοσημείωτη τεχνογνωσία, η οποία μπορεί να αξιοποιηθεί και σε άλλες περιοχές της Ελλάδας.

Ο Υπουργός
ΜΙΧΑΗΛΣ ΛΙΑΠΗΣ»

2. Στην με αριθμό 10816/18-4-08 ερώτηση του Βουλευτή κ. Βασιλείου Οικονόμου δόθηκε με το υπ' αριθμ. ΥΠΠΟ/ΓΡΥΠ/ΚΕ/817/13-5-08 έγγραφο από τον Υπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 10816/18.4.08 ερώτησης του Βουλευτή κ. Βασιλή Οικονόμου και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το μνημείο της Κρήνης των Μεγάρων, γνωστής ως «Κρήνη του Θεαγένη» έχει αναδειχθεί πρόσφατα (2004) σε ένα μικρό φιλικό αρχαιολογικό χώρο στο κέντρο της πόλης των Μεγάρων. Η αρμόδια για την περιοχή Γ' ΕΠΚΑ φροντίζει ανελλιπώς για την καθαριότητα και τον ευπρεπισμό του χώρου.

Για την προτεινόμενη τοποθέτηση στεγάστρου θα πρέπει να προηγηθεί μελέτη, ώστε να αποφευχθούν παρεμβάσεις στο ίδιο το μνημείο. Μία τέτοια πρόταση θα είναι εφικτή μόνο μετά την ολοκλήρωση των απαλλοτριώσεων των ομόρων στην Κρήνη ιδιοκτησιών, προκειμένου να δημιουργηθεί ο απαραίτητος χώρος για συμπληρωματική ανασκαφή, ώστε να αποκαλυφθεί όλο το μνημείο, να αναδειχθεί και στη συνέχεια στεγασθεί.

Άμεση προτεραιότητα αποτελεί η συντήρηση του μνημείου ως προς τα επιχρίσματα (στρώματα ιζημάτων) στο δάπεδο, στους κίονες και τους τοίχους, καθώς και την αντιμετώπιση των υδάτων που λιμνάζουν μετά από βροχοπτώσεις. Η Εφορεία έχει προτείνει την ένταξη του έργου στο πρόγραμμα ΕΣΠΑ σε

συνεργασία με την Διεύθυνση Αναστήλωσης Αρχαίων Μνημείων, έτσι ώστε να διαφυλαχθεί και να αναδειχθεί το μνημείο.

Ο Υπουργός
ΜΙΧΑΛΗΣ ΛΙΑΠΗΣ»

3. Στην με αριθμό 10818/18-4-08 ερώτηση του Βουλευτή κ. Νικολάου Τσοούκαλη δόθηκε με το υπ' αριθμ. ΥΠΠΟ/ΓΡΥΠ/ΚΕ/818/13-5-08 έγγραφο από τον Υπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 10818/18.4.08 ερώτησης του Βουλευτή κ. Νίκου Τσοούκαλη και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού σας γνωρίζουμε τα εξής:

Σε αναμονή της έγκρισης της ΣΑΕ 014 - ΠΔΕ 2008, είναι προς υπογραφή κατανομή υπό μορφή προκαταβολών πιστώσεων συνολικού ύψους 2.000.000,00 ευρώ, στον υποτομέα ΠΑΤΡΑ - ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΕΥΡΩΠΗΣ 2006, της εν λόγω ΣΑΕ, συμπεριλαμβανομένου του έργου με κωδικό 2003ΣΕΟ1400011 «ΑΝΑΠΛΑΣΗ-ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ CAMPING ΕΛΟΥΣ ΑΓΥΙΑΣ (ΜΕΛ - ΚΑΤ)», με το ποσό των 400.000,00 ευρώ, όπως αναγράφεται στον συνημμένο πίνακα.

Ο Υπουργός
ΜΙΧΑΛΗΣ ΛΙΑΠΗΣ»

4. Στην με αριθμό 63/9-7-08 ερώτηση των Βουλευτών κυρίων Αστέρiou Ροντούλη, Βαΐτση Αποστολάτου και Κωνσταντίνου Αϊβαλιώτη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 917111/ΙΗ/24-7-08 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 63/9-7-08 την οποία κατέθεσαν οι Βουλευτές κ.κ. Αστ. Ροντούλης, Β. Αποστολάτος και Κων. Αϊβαλιώτης, σχετικά με την πρόταξη στο μόνιμο διορισμό, των εκπαιδευτικών που προέρχονται από ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες (τρίτεκνοι, νεφροπαθείς, άτομα με σκλήρυνση κατά πλάκας κ.λπ.) σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1) Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ 2α του άρθρου 6 του Ν.3255/2004 (ΦΕΚ 138/ τ.Α'/22-7-2004), από την έναρξη του σχολικού έτους 2005-2006 και εφεξής οι διορισμοί εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στις κενές οργανικές θέσεις πραγματοποιούνται ως εξής:

αα) σε ποσοστό 60% από όσους επιτυχάνουν στο διαγωνισμό του Ανωτάτου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.) και κατά τη σειρά της βαθμολογίας,

ββ) σε ποσοστό 40% από ενιαίο πίνακα αναπληρωτών εκπαιδευτικών, ο οποίος συντάσσεται για κάθε έτος και στον οποίο κατατάσσονται κατά σειρά που εξαρτάται από την πραγματική προϋπηρεσία προσωρινού αναπληρωτή ή ωρομισθίου εκπαιδευτικού σε δημόσια σχολεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Αν δεν υπάρχουν υποψήφιοι για διορισμό στην κατηγορία της υποπεριπτώσεως αα' οι κενές θέσεις πληρούνται, μέχρι να εξαντληθούν, με διορισμό υποψηφίων της κατηγορίας ββ'.»

2) Σύμφωνα με τη νέα νομοθετική ρύθμιση θεσμοθετείται μέγιστος χρόνος παραμονής στους Πίνακες Αναπληρωτών τα τρία (3) διδακτικά έτη (24 μήνες). Ο εκπαιδευτικός που συμπληρώνει 24 μήνες πραγματικής προϋπηρεσίας, είναι επιτυχών σε οποιονδήποτε διαγωνισμό εκπαιδευτικών του ΑΣΕΠ και διαθέτει παιδαγωγική επάρκεια, για τους κλάδους και ειδικότητες που απαιτείται, διορίζεται στη δημόσια εκπαίδευση.

Επίσης κατ' εξαίρεση, και για κοινωνικούς λόγους, οι εκπαιδευτικοί οι οποίοι συμπληρώνουν την 30-6-2008 τριάντα (30) μήνες πραγματικής προϋπηρεσίας, ανεξαρτήτως του αν είναι επιτυχόντες ή όχι σε διαγωνισμό εκπαιδευτικών του ΑΣΕΠ, και εφόσον διαθέτουν ή θα αποκτήσουν παιδαγωγική επάρκεια, για τους κλάδους και ειδικότητες που απαιτείται, διορίζονται εντός πενταετίας στη δημόσια εκπαίδευση, σύμφωνα με τις ανάγκες της υπηρεσίας.

3) Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 6 του Ν. 3255/2004(ΦΕΚ 138/ Τ.Α'/22-7 -2004):

α) Από την έναρξη του σχολικού έτους 2005-2006 η πρόσληψη προσωρινών αναπληρωτών εκπαιδευτικών στα σχολεία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης γίνεται από ενιαίο πίνακα που συντάσσεται για κάθε έτος και στον οποίο κατατάσσονται, με αίτησή τους, οι υποψήφιοι εκπαιδευτικοί κατά σειρά που εξαρτάται από το σύνολο των μορίων ως ακολούθως:

αα) Σε όσους έχουν προϋπηρεσία προσωρινού αναπληρωτή ή ωρομισθίου εκπαιδευτικού, ένα μόριο για κάθε μήνα της προϋπηρεσίας τους.

ββ) Σε όσους έλαβαν τη βαθμολογική βάση κατά τον τελευταίο διαγωνισμό του Α.Σ.Ε.Π., ένα μόριο για κάθε βαθμολογική μονάδα πάνω από τη βαθμολογική βάση.

γγ) Σε όσους έλαβαν τη βαθμολογική βάση κατά τον αντίστοιχο προτελευταίο διαγωνισμό μισό μόριο για κάθε βαθμολογική μονάδα πάνω από τη βαθμολογική βάση.

Όσοι υπάγονται σε περισσότερες της μιας από τις ανωτέρω περιπτώσεις λαμβάνουν αθροιστικά τα μόρια αυτών.

β) Από την έναρξη του σχολικού έτους 2005-2006 η πρόσληψη ωρομισθίων εκπαιδευτικών στα σχολεία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης γίνεται από ενιαίο πίνακα ωρομισθίων που συντάσσεται κατά Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης κάθε έτος σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην περίπτωση α'. Κάθε υποψήφιος ωρομισθιος εκπαιδευτικός εγγράφεται στον Πίνακα μόνο μιας Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης.

Σε περίπτωση εξάντλησης των πινάκων των υποψηφίων ωρομισθίων εκπαιδευτικών, προσλαμβάνονται ως ωρομισθιοί, εκπαιδευτικοί από τους εγγεγραμμένους στον ενιαίο πίνακα του εδαφίου α' της παρούσας παραγράφου κατά τη σειρά εγγραφής τους σε αυτόν.

4) Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 40 του άρθρου 2 του Ν.3454/2006 (ΦΕΚ 75/7.4.2006 τ.Α') «Στην παρ. 5 του άρθρου 6 του ν.3255/2004 (ΦΕΚ138Α') προστίθεται περίπτωση γ' ως εξής:

«γ) Από την έναρξη του σχολικού έτους 2006-2007 και εφεξής, κατά την πρόσληψη των αναπληρωτών εκπαιδευτικών πτυχιούχων ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων από τον πίνακα που συντάσσεται με βάση την περίπτωση α' της παρούσας παραγράφου, ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) κατά κλάδο και ειδικότητα επί των εκάστοτε προσλαμβανόμενων αναπληρωτών, προσλαμβάνεται από τους εγγεγραμμένους στον πίνακα εκπαιδευτικούς που έχουν τρία τέκνα... Η πρόσληψη γίνεται με βάση τη σειρά εγγραφής στον ανωτέρω πίνακα και εφόσον έχουν υποβάλει αίτηση για πρόσληψη στις περιοχές που πραγματοποιούνται οι προσλήψεις. Αν οι εγγεγραμμένοι στον ανωτέρω πίνακα δεν επαρκούν, τότε για τη συμπλήρωση του ποσοστού προσλαμβάνονται υποψήφιοι χωρίς προϋπηρεσία από συμπληρωματικό πίνακα στον οποίο κατατάσσονται οι αιτούντες με βάση την ημερομηνία κτήσης του πτυχίου τους και σε περίπτωση σύμπτωσης της ημερομηνίας αυτής με το βαθμό του πτυχίου τους...».

5) Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3027/2002, όπως συμπληρώθηκε με το Ν.3194/2003 και το Ν.3402/2005, στον Ενιαίο Πίνακα αναπληρωτών και ωρομισθίων προηγούνται α) οι έχοντες μόρια από προϋπηρεσία αναπληρωτή ή ωρομισθίου εκπαιδευτικού, καθώς επίσης και από τη συμμετοχή τους στον τελευταίο - ή, σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 5 του Ν.3255/2004, στον προτελευταίο - διαγωνισμό του ΑΣΕΠ και είναι γονείς τεσσάρων παιδιών, που είναι ανήλικα ή σπουδάζοντα ή εκπληρώνουν τις στρατιωτικές υποχρεώσεις τους και κατά σειρά που εξαρτάται από το σύνολο των μορίων τους, β) έπονται οι πάσχοντες από ομόζυγη μεσογειακή, δρεπανοκυτταρική ή μικροδρεπανοκυτταρική αναιμία και έχοντες μόρια από προϋπηρεσία αναπληρωτή ή ωρομισθίου εκπαιδευτικού, καθώς επίσης και από τη συμμετοχή τους στον τελευταίο διαγωνισμό του ΑΣΕΠ και κατά σειρά που εξαρτάται από το σύνολο των μορίων τους, γ) οι εκπαιδευτικοί που πάσχουν από σκλήρυνση κατά πλάκας προτάσσονται αμέσως μετά τους υποψηφίους που είναι πολύτεκνοι εξ ιδίας οικογενείας ή πάσχουν από ομόζυγη μεσογειακή, δρεπανοκυτταρική ή μικροδρεπανοκυτταρική αναιμία και δ) ακολουθούν οι λοιποί υποψήφιοι με σειρά που εξαρτάται από το σύνολο των μορίων τους είτε αυτά προέρχονται από υπηρεσία αναπληρωτή

ή ωρομισθίου εκπαιδευτικού είτε από τη συμμετοχή τους στον τελευταίο ή προτελευταίο διαγωνισμό του ΑΣΕΠ.

6) Οι εκπαιδευτικοί με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω εντάσσονται στον πίνακα Α' αναπληρωτών και ωρομισθίων εκπαιδευτικών Ειδικής Αγωγής Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, από τον οποίο μπορούν να προσληφθούν ως προσωρινοί αναπληρωτές - ωρομισθιοί στις Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής (ΣΜΕΑ), στα Τμήματα Ένταξης, στην Παράλληλη Στήριξη και τη Διδασκαλία στο σπίτι.

Από τα ανωτέρω καθίσταται σαφές ότι το ΥΠΕΠΘ έχει λάβει μέριμνα, ώστε οι εκπαιδευτικοί από ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες να έχουν τη δυνατότητα απόκτησης προϋπηρεσίας αναπληρωτή - ωρομισθίου, βάσει της οποίας μπορούν να διορισθούν ως μόνιμοι εκπαιδευτικοί στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

Ο Υφυπουργός
ΑΝΔΡΕΑΣ Θ. ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ»

5. Στην με αριθμό 10933/21-4-08 ερώτηση της Βουλευτού κ. Παρασκευής Χριστοφιλοπούλου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 841/14-5-08 έγγραφο από τον Υφυπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ανωτέρω σχετικής ερώτησης, σας ενημερώνουμε για τα εξής:

1) Οι πρώτες οικονομικές αποφάσεις για το ύψος των διοδίων και το μοντέλο χρηματοδότησης, από τα έσοδα των διοδίων των Παραχωρησιούχων, όλων των Ελληνικών Αυτοκινητοδρόμων λήφθηκαν κατά την περίοδο 2000-2003, (πριν προχωρήσουν όλες οι τεχνικές και περιβαλλοντικές μελέτες για κάθε ένα έργο), βάσει συγκριτικών στοιχείων με τα διόδια άλλων Ευρωπαϊκών Χωρών και σύμφωνα με τη γενική αρχή της μεταβίβασης του μέγιστου ποσοστού του κόστους κατασκευής και συντήρησης στο χρήστη. Ως προς το σκέλος λοιπόν αυτό, διατηρήθηκε πλήρως στην κυρωθείσα από τη Βουλή Σύμβαση, το μοντέλο χρηματοδότησης των έργων που συντάχθηκε ήδη από το 2000. Μετά το 2004 έγινε μια μείζονος οικονομικής σημασίας βελτίωση στο χρηματοοικονομικό μοντέλο, από την οποία προέκυψε, εκ του αποτελέσματος των διαγωνισμών, ένα τεράστιο οικονομικό όφελος του Ελληνικού Δημοσίου, σε αντίθεση με όλες τις προ του 2004 υπογραφείσες συμβάσεις παραχώρησης, όπως θα δειχθεί στη συνέχεια.

2) Στη συνέχεια, στο σχέδιο των Τευχών της Διακήρυξης και της Σύμβασης Παραχώρησης για τον άξονα προς Θεσσαλονίκη που αναθεωρήθηκαν και διανεμήθηκαν στους υποψήφιους Παραχωρησιούχους, τον Φεβρουάριο του 2004 και συγκεκριμένα στο εδάφιο 25.1.4 του Σχεδίου Σύμβασης Παραχώρησης περιγράφεται σαφώς τόσο ο μηχανισμός είσπραξης διοδίων τελών κατά τη διάρκεια της κατασκευαστικής περιόδου, όσο και το ύψος και η προοδευτική αύξηση του διοδίου τέλους ανά χλμ. ανάλογα με την πρόοδο των κατασκευών, από ευρώ 0.0225/χλμ. σε ευρώ 0.040/χλμ. σε τιμές 1/1/2003, (έχει καταθεθεί στη Διαρκή Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων). Αυτά ακριβώς τα διόδια τέλη ανά χλμ. διατηρήθηκαν και στη Σύμβαση που ψηφίστηκε στη Βουλή.

3) Όσον αφορά τις διαδικασίες εφαρμογής και τις ανακοινώσεις για τις αυξήσεις των διοδίων τελών, τόσο τα αρχικά (περιόδου 2001-2003) όσο και τα τελικά τεύχη της διακήρυξης ρητά προβλέπουν ότι γίνονται με πλήρη ευθύνη του Παραχωρησιούχου, σύμφωνα με τους αναλυτικούς όρους της κυρωθείσας Σύμβασης, (αμέσως μετά την έναρξη παραχώρησης, π.χ. βλ. Άρθρο 18.2.2 Διακήρυξης Β' Φάσης, Μέρος Γ).

4) Από τα παραπάνω προκύπτει ότι το συγκεκριμένο άρθρο των Συμβάσεων, για το ύψος των διοδίων και την διαδικασία εφαρμογής τους, είχε ήδη ανακοινωθεί στους Παραχωρησιούχους πριν από τον Μάρτιο του 2004. Μετά την σύνταξη των τεχνικών και περιβαλλοντικών μελετών της περιόδου 2004-2006, το άρθρο αυτό για το ύψος των διοδίων διατηρήθηκε αυτούσιο και δεν αποτέλεσε αντικείμενο διαπραγμάτευσης παρά το γεγονός ότι ασκήθηκαν πιέσεις από τους Παραχωρησιούχους για περαιτέρω αύξηση, λόγω του προκύψαντος από τις μελέτες κατασκευαστικού κόστους (υψηλότερου από τις

πρώτες εκτιμήσεις του 2001 χωρίς μελέτες) αλλά και των αυξήσεων που είχαν ήδη γίνει κατά την τριετία 2004-2006 στα διόδια των άλλων Ευρωπαϊκών αυτοκινητοδρόμων.

4) Είναι γεγονός ότι το μεγάλο πλήθος των χαμηλόμισθων και χαμηλοσυνταξιούχων δεν μπορεί εύκολα να αντιμετωπίσει μεγάλες αυξήσεις και στα διόδια τέλη των εθνικών μας αυτοκινητοδρόμων όταν οι χρήστες έχουν ανάγκη συχνών τοπικών μετακινήσεων. Για τον λόγο ακριβώς αυτό όπως εξηγήθηκε στη Βουλή αναλυτικά και με χάρτες, πρώτον

- το όλο σύστημα διοδίων γίνεται δικαιότερο, διότι ο χρήστης πληρώνει μόνον την απόσταση που έχει διανύσει και δεύτερον - αναβαθμίζεται υποχρεωτικά όλο το παράπλευρο προς τον νέο αυτοκινητόδρομο οδικό δίκτυο, έτσι ώστε να είναι όχι μόνο δυνατή αλλά και συνεχής και ασφαλής η δυνατότητα διακίνησης των οχημάτων χωρίς διόδια, παράλληλα προς τον αυτοκινητόδρομο και σε όλο το μήκος του.

Συνεπώς θα μπορεί ο οδηγός να κυκλοφορήσει και από το παράπλευρο οδικό δίκτυο χωρίς την καταβολή διοδίων.

5) Σε όλες τις Συμβάσεις Παραχώρησης προβλέπεται, για τους υπάρχοντες αυτοκινητόδρομους με όλες τις αναγκαίες τεχνικές λεπτομέρειες, η άμεση και ριζική βελτίωση της ποιότητας μετακινήσεων, η παροχή ασφαλέστερων υπηρεσιών και παρόδιων εξυπηρετήσεων, οι βελτιώσεις στον ηλεκτροφωτισμό, οι αντικαταστάσεις και επεκτάσεις στηθαίων ασφαλείας, η επέκταση του αντιολισθηρού τάπητα, η αυξημένης ποιότητας και ταχύτητας παροχή πρώτων βοηθειών. αποκατάσταση της καλής ποιότητας του οδοστρώματος μετά από ατύχημα κ.ά.

Συγκεκριμένα:

Μέχρι σήμερα οι Παραχωρησιούχοι έχουν ήδη προχωρήσει σε εργασίες:

- Επισκευής και καθαρισμού μεταλλικών στηθαίων ασφαλείας
- Επισκευής αστοχιών οδοστρώματος
- Οριζόντιας διαγράμμισης
- Κάθετης σήμανσης
- Συμπλήρωσης/αντικατάστασης ανακλαστήρων
- Αντικατάστασης λαμπτήρων φωτισμού
- Επισκευών ηλεκτρικών καλωδιώσεων
- Αφαίρεσης διαφημιστικών πινακίδων και
- Καθαρισμού του αυτοκινητόδρομου
- Πρόσθετων υπηρεσιών αστυνόμευσης και πυρόσβεσης,

βάσει νέων συμβάσεων που έχουν υπογράψει με την Τροχαία και την Πυροσβεστική.

Εντός της πρώτης αποκλειστικής προθεσμίας των 12 μηνών, δηλαδή πρακτικά μέχρι το τέλος του 2008, από τον Α/Κ Μεταμόρφωσης μέχρι το Κλειδί. Ημαθίας, σε μήκος 377 χλμ. θα έχουν ολοκληρωθεί όλες οι απαιτούμενες εργασίες.

6) Πρέπει τέλος να επαναληφθεί και εδώ ότι στα υπόψη έργα οι κυρωθείσες από τη Βουλή Συμβάσεις Παραχώρησης εξασφαλίζουν την κατ' έτος, εγγυημένη επιστροφή στο Δημόσιο μεγάλου ποσοστού και ποσού επί των ακαθαρίστων εισπράξεων των Παραχωρησιούχων (άνω του 65%, πολλά δισ. ευρώ) και ο όρος αυτός δεν υπήρχε σε προηγούμενα έργα με συμβάσεις παραχώρησης, (Αττική Οδός, Γέφυρα Ρίου-Αντιρρίου). Επιπλέον σε κάθε περίπτωση που ο δείκτης αποδοτικότητας της δεσμευτικής επένδυσης του Παραχωρησιούχου υπερβαίνει το συμβατικό όριο, υποχρεούται να καταβάλει στο Ελληνικό Δημόσιο πέραν των πληρωμών επί των ακαθαρίστων εσόδων που προαναφέρθηκαν και μεγάλο ποσοστό (π.χ. 60%) επί των κερδών του. Το αποτέλεσμα είναι ότι διατίθενται εγγυημένα στο Ελληνικό Δημόσιο, ιδίως κατά την κρίσιμη μετά το νέο ΕΣΠΑ περίοδο, πολλά δισ. ευρώ για την ριζική αναβάθμιση των οδικών μας υποδομών.

7) Στο τμήμα του αυτοκινητοδρόμου από Διόδια Αφιδνών έως Α/Κ Μαλακίας, το οποίο παρουσιάζει και τα μεγαλύτερα προβλήματα στη κατάσταση του οδοστρώματος, ήδη επιστρώθηκε νέος ασφαλτοτάπητας σε μια λωρίδα ανά κατεύθυνση και έχει προγραμματισθεί η αντίστοιχη επέμβαση και στις υπόλοιπες λωρίδες.

Επίσης έγινε συντήρηση - βελτίωση του εξοπλισμού της οδού προς την κατεύθυνση της βελτίωσης του παρεχόμενου επιπέδου οδικής ασφάλειας (στηθαία ασφαλείας, διαγραμμίσεις, ηλεκτροφωτισμός κ.λπ.).

8) Επιπρόσθετα σας ενημερώνουμε ότι η χρέωση στην παρούσα φάση στους σταθμούς διοδίων Αφιδνών και Σχηματρίου γίνεται στη μια μόνο κατεύθυνση και οι κάτοικοι των Δήμων - Κοινοτήτων Αγ. Στεφάνου, Δροσιάς, Άνοιξης και Κρμονερίου, δεν πληρώνουν διόδια για την χρήση του αυτοκινητοδρόμου από και προς Αθήνα.

9) Ο εξορθολογισμός της έννοιας «Δημόσια Ευθύνη» επιβάλλει και το ξεκαθάρισμα των αρμοδιοτήτων μεταξύ των φορέων για την συντήρηση και καλή λειτουργία των δρόμων. Με τον νόμο 3481/2006 του Υπουργείου ΠΕΧΩΔΕ ο εξορθολογισμός αυτός θεσμοθετήθηκε: Η ευθύνη κατανέμεται με χωρική ακρίβεια κατά την επιταγή της αποκέντρωσης, ο κάθε φορέας (ΥΠΕΧΩΔΕ, Περιφέρειες, Νομαρχίες, Δήμοι) έχει σαφώς καθορισμένο πεδίο ευθύνης και γνωρίζει ο κάθε πολίτης που πρέπει να απευθύνεται για να απαιτεί τα δικαιώματά του. Είναι βέβαια αναγκαία και η τεχνική και οικονομική υποστήριξη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την ανάληψη αυτών των ευθυνών, βάσει των αιτημάτων της που υποβάλλονται και εγκρίνονται από το ΥΠΟΙΟ μέσω του Κεντρικού και των Περιφερειακών προγραμμάτων και στη συνέχεια χρηματοδοτούνται απευθείας οι Περιφέρειες.

10) Το οδικό δίκτυο που ανήκει στην αρμοδιότητά μας σύμφωνα με την με αρ.πρ. Δ17α/06/52/Φ.Ν 443/20.3.07 απόφαση μας συντηρείται συστηματικά με ετήσιες εργολαβίες σύμφωνα με τις διατιθέμενες πιστώσεις.

Ο Υφυπουργός
Θ. ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ»)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δεκάτο επικαίρων ερωτήσεων της Πέμπτης 6 Νοεμβρίου 2008 το οποίο έχει ως εξής:

Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρο 130 παράγραφοι 2 και 3 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 189/3.11.2008 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού της Νέας Δημοκρατίας κ. Φωτεινής Πιπιλή προς τους Υπουργούς Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σχετικά με την αποκατάσταση των λειμώνων στις πυρόπληκτες περιοχές κ.λπ..

2. Η με αριθμό 188/3.11.2008 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Άννας Διαμαντοπούλου προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικά με την πρόσφατη απόφαση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για τα επαγγελματικά δικαιώματα

των πτυχιούχων Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. κ.λπ..

3. Η με αριθμό 202/3.11.2008 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Σταύρου Σκοπελίτη προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σχετικά με τις προϋποθέσεις ένταξης στο πρόγραμμα εξισωτικής αποζημίωσης για τους αγρότες κ.λπ..

4. Η με αριθμό 198/3.11.2008 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αθανάσιου Λεβέντη προς τους Υπουργούς Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικά με την πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας στους μαθητές των σχολείων κ.λπ..

5. Η με αριθμό 197/3.11.2008 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Μαυρουδή Βορίδη προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικά με τη συγχώνευση Δημοτικών Σχολείων στον Ασπρόπυργο κ.λπ..

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρο 130 παράγραφοι 2 και 3 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 192/3.11.2008 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Ελευθερίου Αυγενάκη προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σχετικά με την προώθηση της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας κ.λπ..

2. Η με αριθμό 193/3.11.2008 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Γεωργίου Νικητιάδη προς τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σχετικά με την ανάγκη δημιουργίας Μονάδας Νεογνών στο Νοσοκομείο της Ρόδου κ.λπ..

3. Η με αριθμό 201/3.11.2008 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Νικόλαου Καραθανασόπουλου προς τους Υπουργούς Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σχετικά με την απόφαση για επιστροφή της αποζημίωσης των 3.000 ευρώ από τους πυρόπληκτους κ.λπ..

4. Η με αριθμό 199/3.11.2008 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αναστασίου Κουράκη προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικά με τη δωρεάν διανομή των πανεπιστημιακών συγγραμμάτων στους φοιτητές κ.λπ..

5. Η με αριθμό 196/3.11.2008 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Κυριάκου Βελόπουλου προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικά με την απελευθέρωση του ύψους των μινιρέδων στη Θράκη κ.λπ..

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμεθα στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Μεταρρυθμίσεις για την οικογένεια, το παιδί, την κοινωνία και άλλες διατάξεις».

Η Διάσκεψη των Προέδρων αποφάσισε, στη συνεδριάσή στις 30.10.2008, τη συζήτηση του νομοσχεδίου σε δύο συνεδριάσεις. Στη σημερινή συνεδρίαση θα συζητηθεί το νομοσχέδιο επί της αρχής και στην επόμενη θα συζητηθούν τα άρθρα και οι τροπολογίες ως μία ενότητα.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω το λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε,

Θα ήθελα να κάνω ορισμένες φραστικές βελτιώσεις και προ-

σθήκες.

Πρώτον, από τον τίτλο του πρώτου κεφαλαίου, καθώς και από το κείμενο του σχεδίου νόμου και της αιτιολογικής έκθεσης αφαιρείται, απ' όπου αναγράφεται, η λέξη «ελεύθερη».

Δεύτερον, στο άρθρο 14, μετά τις λέξεις «χρόνου διάστασης» και πριν τις λέξεις «δεν εμποδίζεται», προστίθενται οι λέξεις «υπολογίζεται κατά το χρόνο συζήτησης της αγωγής και».

Τρίτον, στη δεύτερη παράγραφο του άρθρου 4 απαλείφονται οι λέξεις: «σε κάθε περίπτωση» και «καταχωρείται στο ειδικό βιβλίο» και προστίθενται μετά τις λέξεις «ελεύθερη συμβίωση» η φράση «ισχύει από την κατάθεση του συμβολαιογραφικού εγγράφου ή της μονομερούς δήλωσης στο ληξίαρχο».

Πρόκειται για τροποποιήσεις, οι οποίες έγιναν δεκτές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Να κατατεθούν για τα Πρακτικά και να διανεμηθούν για τους συναδέλφους.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Βεβαίως, κύριε Πρόεδρε.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Σωτήρης Χατζηγάκης καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες φραστικές βελτιώσεις-προσθήκες, οι οποίες έχουν ως εξής:

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρας): Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Χαλβατζής ορίζει Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο για την σημερινή συνεδρίαση τον Βουλευτή κ. Σκυλλάκο.

Ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥ.ΡΙΖ.Α. κ. Αλαβάνος ορίζει ως ειδικό αγορητή για την σημερινή συνεδρίαση τον Βουλευτή κ. Δρίτσα.

Ο Γενικός Γραμματέας του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Βορίδης ορίζει ως ειδικό αγορητή για την σημερινή συνεδρίαση το Βουλευτή κ. Αθανάσιο Πλεύρη.

Το λόγο έχει η κ. Παπακώστα Σιδηροπούλου, εισηγήτρια της Νέας Δημοκρατίας.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ-ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Σήμερα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε ένα νομοσχέδιο εξαιρετικής σημασίας για την ελληνική κοινωνία και ειδικότερα για την ελληνική οικογένεια, ένα νομοσχέδιο το οποίο περιλαμβάνει αλλαγές στο ισχύον οικογενειακό δίκαιο, ένα νομοσχέδιο που αποδεικνύει ότι η ελληνική κοινωνία αλλάζει, διαμορφώνεται από καινούργιες ανάγκες και ο νομοθέτης -όπως οφείλει να κάνει- ακούει αυτές τις αλλαγές, προσαρμόζεται στις ανάγκες και στις απαιτήσεις της κοινωνίας.

Το νομοσχέδιο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αποτελείται από εικοσιοκτώ άρθρα, από τρία κεφάλαια, από τρεις θεματικές ενότητες. Το πρώτο κεφάλαιο περιλαμβάνει τα άρθρα 1 έως 13 και αναφέρεται στο λεγόμενο σύμφωνο συμβίωσης.

Το δεύτερο κεφάλαιο, το οποίο αφορούν τα άρθρα 14 έως 19, αναφέρεται σε τροποποιήσεις του Αστικού Κώδικα για την υιοθεσία, ξεκινώντας έτσι καινοτόμες παρεμβάσεις σε ένα κομμάτι του Αστικού Κώδικα που αφορά τις υιοθεσίες, που αφορά την ελληνική κοινωνία.

Στο τρίτο κεφάλαιο και ειδικότερα στα άρθρα 20 έως 28 περιλαμβάνει το παρόν νομοσχέδιο διατάξεις οι οποίες έχουν να κάνουν με την αυστηροποίηση της ποινικής μεταχείρισης όσων παραβιάζουν προσωρινές διαταγές δικαστηρίων και εισάγονται, βεβαίως και μεταβατικές διατάξεις για την εφαρμογή του νομοσχεδίου.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, περνά αμέσως στο πρώτο κεφάλαιο, το οποίο ασχολείται με το σύμφωνο συμβίωσης. Η συμβίωση προσώπων διαφορετικού φύλου χωρίς να έχουν έλθει σε κοινωνία γάμου εμφανίζεται στις σημερινές κοινωνίες διεθνώς, με μεγαλύτερη συχνότητα από αυτήν που συνέβαινε στο παρελθόν. Αυτό είναι μια πραγματικότητα.

Ο λόγος, λοιπόν, που οδηγεί στη συμβίωση είναι κυρίως η επιλογή πολλών ζευγαριών που επιθυμούν με τη μόνιμη συμβίωση, αλλά σε μια μορφή η οποία είναι διαφορετική από αυτή την οποία γεννά ο γάμος.

Πρέπει να σας πω με στοιχεία, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι στην Ελλάδα, στη χώρα μας, υπολογίζεται και οι υπολογισμοί αυτοί ακουμπούν, αν θέλετε, στην έρευνα του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών, ότι το ποσοστό των γυναικών, αλλά και των συμπολιτών μας, γενικότερα, οι οποίοι επιλέγουν να συμβιώσουν εκτός γάμου, με μόνιμη συμβίωση, έστω και με διαφορά, στην ηλικιακή ομάδα από τα 18 έως τα 24 χρόνια, έχει τριπλασιαστεί τα τελευταία χρόνια και αυτό είναι μια πραγματικότητα και είναι αδήριτη ανάγκη να νομοθετήσουμε πάνω σ' αυτό το ζήτημα.

Μπορεί σε σύγκριση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες τα ποσοστά αυτά στην πατρίδα μας να είναι ακόμα χαμηλά, γιατί ας μην ξεχνάμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι η ελληνική κοινωνία είναι ως επί το πλείστον παραδοσιακή στα ζητήματα αυτά. Όμως, παρ' όλα αυτά, τα ποσοστά έχουν αυξητική τάση και η λεγόμενη ελεύθερη συμβίωση, δηλαδή, η συμβίωση χωρίς καμία νομική υποχρέωση -και προσέξτε το αυτό, θέλω να το υπογραμμίσω, η συμβίωση χωρίς καμία νομική υποχρέωση- που σημαίνει ότι κανείς είναι ανεξέλεγκτος, αν θέλετε και αυθαιρέτως λειτουργεί μέσα σε ένα τέτοιο πλαίσιο σε σχέση με τις υποχρεώσεις του απέναντι σε αυτή την συμβίωση, αποτελεί και στην Ελλάδα πλέον μια πραγματικότητα για τα νεαρά, ιδίως, ζευγάρια.

Ένα άλλο σημαντικό στοιχείο που προκύπτει είναι, πως περι-

που το 5% των παιδιών σήμερα στην Ελλάδα -με αυξητικές τάσεις αυτό το ποσοστό που σας ανέφερα- υπολογίζεται από την EUROSTAT με στοιχεία του 2004, ότι προέρχονται από αυτές τις ελεύθερες συμβιώσεις, δηλαδή, χωρίς κανενός είδους γάμο, θρησκευτικό ή πολιτικό. Στις άλλες χώρες του ευρωπαϊκού νότου, το ποσοστό των παιδιών εκτός γάμου ανέρχεται στο 10%, ενώ στις σκανδιναβικές χώρες το αντίστοιχο ποσοστό παιδιών που γεννιούνται χωρίς γάμο φθάνει στο 50%.

Στην Ελλάδα, στη χώρα μας, τα στοιχεία τα οποία έχουμε στη διάθεσή μας λένε ότι τα παιδιά τα οποία γεννήθηκαν εκτός γάμου τα τελευταία χρόνια, ξεπερνούν -συγκρατείστε το νούμερο- τις εκατόν είκοσι χιλιάδες, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Την ίδια ώρα, θα πρέπει εμείς να αναλογιστούμε -και έχουμε ευθύνη επ' αυτού- τον αριθμό εκείνο των γυναικών οι οποίες εγκαταλείπονται μετά από χρόνια ελεύθερης συμβίωσης, χωρίς δικαιώματα, χωρίς προστασία, όπως επίσης και τον αριθμό των γυναικών αυτών οι οποίες εγκαταλείφθηκαν με παιδιά, αποτελώντας τις λεγόμενες μονογονεϊκές οικογένειες, οι οποίες σήμερα φθάνουν σε αρκετές χιλιάδες και πρέπει να σας πω ότι η τάση είναι αυξητική, δηλαδή, διαρκώς αυξάνονται.

Αυτή η βαθμιαία, λοιπόν, μεταστροφή και η εξέλιξη των κοινωνικών ηθών, αλλά και των αντίστοιχων αντιλήψεων στο πεδίο της εξώγαμης συμβίωσης, γέννησε την αδήριτη ανάγκη, κατά τη γνώμη μας, για νομοθετική αναγνώριση και ρύθμιση της πραγματικής αυτής κατάστασης, η οποία ενδημεί, η οποία υπάρχει στην ελληνική κοινωνία και οδήγησε τις περισσότερες ευρωπαϊκές νομοθεσίες στη θέσπιση σχετικών νόμων προστασίας και κατοχύρωσης νομικών δικαιωμάτων των μελών αυτής της συμβίωσης εκτός γάμου.

Αυτήν την ανάγκη, λοιπόν, αναγνωρίζει σήμερα η ελληνική Κυβέρνηση, αυτήν την ανάγκη αφουγκράστηκε η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και το αρμόδιο Υπουργείο Δικαιοσύνης προχώρησε στη σύνταξη του παρόντος νομοσχεδίου.

Πρέπει να σημειωθεί ότι και το ελληνικό δίκαιο, από την πλευρά του, δεν έμεινε αδιάφορο όλα αυτά τα χρόνια μέχρι σήμερα απέναντι στη λεγόμενη «ελεύθερη ένωση». Είχε ήδη γίνει αναφορά -πρέπει να σας πω- από το ν. 1329/1983 στο φαινόμενο αυτό, έστω με έμμεσο τρόπο -πατούμε, όμως, επ' αυτού σήμερα- αλλά και με αποδοχή ορισμένων συνεπειών που επέσυρε η ύπαρξη αυτού του νομοθετικού πλαισίου στη διατροφή διαζευγμένων συζύγων και αναφέρομαι ειδικότερα στο άρθρο 1444 του Αστικού Κώδικα.

Στη συνέχεια, πρέπει να σας πω ότι ο νεότερος νομοθέτης με τη διάταξη του άρθρου 1456 παράγραφος 1 του Αστικού Κώδικα, προχώρησε ακόμα περισσότερο, παρέχοντας στους, ετερόφυλους πάντα, συντρόφους που ζουν ως άγαμο ζεύγος σε ελεύθερη ένωση, το δικαίωμα απόκτησης τέκνου, απόκτησης παιδιού με μεθόδους ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής.

Την ίδια θέση απέναντι στην εξώγαμη συμβίωση επανέλαβε και ο ν. 3305/2005 για την εφαρμογή των μεθόδων της ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, παραδείγματος χάριν, το άρθρο 7 παράγραφος 6 και 7, άρθρο 8 παράγραφος 2.

Κύριε Πρόεδρε και κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βεβαίως, σε καμία περίπτωση η σύναψη του συμφώνου συμβίωσης δεν επιχειρεί -και θέλω να το τονίσω προς όλες τις κατευθύνσεις αυτό- να αντικαταστήσει, να υποκαταστήσει, όπως θέλετε χαρακτηρίστε το, τον θρησκευτικό ή τον πολιτικό γάμο, τον γάμο γενικότερα. Γιατί ο γάμος για μας αποτελεί μία σταθερή αξία στην ελληνική κοινωνία και βεβαίως, έχει τη θέση που του αρμόζει.

Εκείνο που έχει ως στόχο του, το διακύβευμα, δηλαδή του συμφώνου της ελεύθερης συμβίωσης, είναι ότι αφ' ενός μεν παρέχει στα νέα ζευγάρια μία ακόμα επιλογή, σε σχέση με αυτή του γάμου. Κυρίως, όμως, έχει ως στόχο να προστατεύσει τις γυναίκες. Κυρίως, όμως, το διακύβευμα είναι τα παιδιά τα οποία προέρχονται από μακροχρόνιες συμβιώσεις.

Το σύμφωνο, λοιπόν, συμβίωσης έχει σκοπό να ρυθμίσει μία πραγματικότητα, έχει σκοπό να ρυθμίσει ένα υπαρκτό κοινωνικό φαινόμενο, να περιορίσει τις αρνητικές του συνέπειες και τις επιπτώσεις στη κοινωνία και να τις μετατρέψει σε υποχρεώσεις, να κάνει τους πολίτες περισσότερο υπεύθυνους ως προς τα

θέματα και τα κοινωνικά προβλήματα που προκύπτουν από αυτή τους την κοινή συμβίωση, να γνωρίζουν ότι υπάρχουν υποχρεώσεις πλέον οι οποίες υποχρεώσεις προσδιορίζονται με νόμο από την πολιτεία.

Επομένως εκείνο που θα πρέπει να κρατήσουμε είναι πως η διάταξη για το σύμφωνο συμβίωσης δίνει έμφαση στη ρύθμιση των συνεπειών, άρα και των υποχρεώσεων που προκύπτουν απ' αυτήν τη συμβίωση, όπως είναι τα παιδιά τα οποία αποκτώνται, όπως είναι η προστασία της μητέρας αλλά και της γυναίκας, όπως είναι οι περιουσιακές, αλλά και οι κληρονομικές σχέσεις.

Δεν ακολουθούμε, πρέπει να σας πω, τα αντίστοιχα ευρωπαϊκά νομοθετήματα, σε ό,τι αφορά την ελεύθερη συμβίωση, αλλά αντίθετα οι δικές μας ρυθμίσεις περιλαμβάνουν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, περισσότερες δικλείδες ασφαλείας, δικλείδες προστασίας, τόσο σε νομικό επίπεδο, όσο και σε δικαστικό επίπεδο υπόκεινται στον δικαστικό έλεγχο πλέον.

Πρέπει να σας πω ότι όλη αυτή η περιγραφή που σας έκανα του σχεδίου νόμου που έρχεται προς συζήτηση σήμερα στην Ολομέλεια της Βουλής των Ελλήνων, αφορά το πρώτο κεφάλαιο.

Τώρα, θα μου επιτρέψετε να διεξέλθω κωδικοποιημένα το δεύτερο κεφάλαιο, το οποίο έχει να κάνει με τα άρθρα από 14 έως 19, όπως αυτά τροποποιούνται από τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα και αφορά το κεφάλαιο και αφορούν τα συγκεκριμένα άρθρα, απ' ενός μεν το διαζύγιο, απ' ετέρου δε την υιοθεσία.

Όσον αφορά το διαζύγιο, όλοι γνωρίζουμε, αγαπητοί συνάδελφοι, τη σημερινή κατάσταση, την επιβράδυνση δηλαδή στη λύση των γάμων, αυτών που έχουν επιλέξει να λύσουν τους γάμους τους, στις χρονοβόρες διαδικασίες οι οποίες κυρίως οφειλόνταν στην αύξηση του φόρτου των υποθέσεων στα δικαστήρια. Αυτό είναι μια πραγματικότητα.

Με το παρόν, λοιπόν, σχέδιο νόμου καθιερώνεται η διετής διάσταση των συζύγων, αντί της ισχύουσας μέχρι σήμερα τετραετούς διάστασης των συζύγων, όσον αφορά το αυτόματο διαζύγιο.

Επίσης, εισάγεται μία άλλη σημαντική διάταξη, όπου δίνεται η δυνατότητα στον πατέρα –και προσέξτε το αυτό- ο οποίος αναγνωρίζει το τέκνο εκούσια ή δικαστικά, με οποιονδήποτε τρόπο δηλαδή, να μπορεί να συνασκει τη γονική μέριμνα, εφ' όσον υπάρχει συμφωνία με τη μητέρα.

Επίσης, δίνεται η δυνατότητα άσκησης της γονικής μέριμνας και από τον πατέρα, ο οποίος έχει αντιδικήσει για το θέμα, όσον αφορά την αναγνώριση του τέκνου, στην περίπτωση που υπάρχει προς τούτο συμφωνία των γονέων.

Υιοθεσίες: Πρέπει να σας πω ότι ένα μεγάλο, ένα μείζον κοινωνικό θέμα είναι το ζήτημα των υιοθεσιών. Χρονοβόρες διαδικασίες, υιοθεσίες κάτω από το τραπέζι, έλλειμμα νομοθεσίας μέχρι τώρα επί του θέματος αυτού, άρα, λοιπόν, εδώ η Κυβέρνηση παρεμβαίνει.

Με τις νέες διατάξεις ρυθμίζονται θέματα της διαδικασίας της υιοθεσίας ενώπιον του δικαστηρίου. Και πρέπει να τονίσω εξ αρχής, για να είμαι δίκαιη, ότι τώρα ξεκινά να ρυθμίζεται το θέμα νομοθετικά, τώρα ανοίγει το θέμα των υιοθεσιών και τώρα θα προχωρήσουμε, μετά απ' αυτό το νομοσχέδιο και στην εναρμόνιση της χώρας μας με τη Σύμβαση της Χάγης που ρυθμίζει τα ζητήματα αυτά, ώστε να προχωρήσουμε σε μία ολοκληρωμένη νομοθετική ρύθμιση που θα περιλαμβάνει όλα τα ζητήματα που απασχολούν την ελληνική κοινωνία.

Πάντως, με το παρόν νομοσχέδιο ρυθμίζονται πρώτον, η αναπλήρωση της συναίνεσης των γονέων, η οποία έχει να κάνει με τη συναίνεση για την υιοθεσία του παιδιού τους, δεύτερον, η δυναμική ακρόαση των συγγενών του υιοθετούμενου, εάν κριθεί απαραίτητο και τρίτον, η δυνατότητα απόσυρσης του κύριου ονόματος του υιοθετούμενου, δηλαδή παράλληλα με τη δυνατότητα της προσθήκης και νέου κυρίου ονόματος του θετού τέκνου, θα προβλέπεται πλέον και η δυνατότητα να απαλειφθεί το κύριο όνομα που έφερε το τέκνο πριν από την υιοθεσία, εφ' όσον, όμως, η απόσυρση επιβάλλεται για το συμφέρον του.

Με τις μεταβατικές διατάξεις του σχεδίου νόμου, δηλαδή το άρθρο 20, διευρύνεται η διεθνής δικαιοδοσία των ελληνικών δικαστηρίων, ώστε αυτά, δηλαδή τα ελληνικά δικαστήρια, να

είναι αρμόδια να δικάζουν υποθέσεις υιοθεσίας και όταν ο υιοθετών ή ο υιοθετούμενος, κύριε Πρόεδρε και αγαπητοί συνάδελφοι, είναι ελληνικής ιθαγένειας.

Τέλος, στο τρίτο κεφάλαιο, άρθρα από 20 έως και 28, ρυθμίζεται το ζήτημα της διεθνούς δικαιοδοσίας των ελληνικών δικαστηρίων στις περιπτώσεις εκείνες που δεν υφίσταται μεν ο σύνδεσμος της συνήθους διαμονής του υιοθετούντος ή του υιοθετούμενου στην ελληνική επικράτεια, ωστόσο, οι τελευταίοι ή ένας απ' αυτούς έχουν την ελληνική ιθαγένεια.

Επίσης, για πρώτη φορά πρέπει να σας πω ότι ορίζεται ως χρόνος προθεσμίας για την ανακοίνωση της παράδοσης του προς υιοθεσία παιδιού στους υποψήφιους θετούς γονείς, όταν αυτή γίνεται απευθείας από τους φυσικούς γονείς, ο ένας μήνας και αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό.

Επίσης, με άλλες διατάξεις, πρέπει να σας πω ότι αυστηροποιείται –είναι ένα άλλο κομμάτι του νομοσχεδίου- η ποινική μεταχείριση όσων παραβιάζουν προσωρινές διαταγές δικαστηρίων. Αυτό είναι, επίσης, πάρα πολύ σπουδαίο, γιατί έχει να κάνει με προσωρινές διαταγές για εργατικές απαιτήσεις ή σε αποφάσεις για είσπραξη της διατροφής.

Στα τελευταία άρθρα, επίσης, του νομοσχεδίου καταργείται ο θεσμός του επόπτη ανακριτών, ενώ σε άλλο άρθρο καθορίζεται στον ένα χρόνο η διάρκεια της θητείας των δικαστικών λειτουργών, οι οποίοι αποσπώνται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης για την εκτέλεση νομοπαρασκευαστικού έργου, με δυνατότητα ανανέωσης της θητείας αυτής μέχρι τη συμπλήρωση, κατά ανώτατο όριο, της πενταετίας.

Τέλος, ένα άλλο ζήτημα που ρυθμίζεται στο παρόν νομοσχέδιο, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι το εξής: Δεδομένης της βαθμιαίας αύξησης των θέσεων των αντιπροέδρων και συμβούλων της Επικρατείας, αυξάνεται αντιστοίχως και το όριο απαρτίας για τη σύνθεση της ολομέλειας του δικαστηρίου, καθιστώντας τη διάσκηψη, με αυτόν τον τρόπο, αναποτελεσματική. Για το λόγο αυτό ορίζεται ως όριο απαρτίας τα είκοσι επτά μέλη με αποφασιστική ψήφο. Ο αριθμός αυτός θα παραμένει σταθερός, ανεξάρτητα δηλαδή από τις τυχόν εκάστοτε αυξήσεις του αριθμού των μελών με αποφασιστική ψήφο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτή ήταν από την πλευρά μου, μία σύντομη, συνοπτική, ελπίζω και περιεκτική και παράλληλα επεξηγηματική παρουσίαση του νομοσχεδίου και νομίζω ότι αξίζει τον κόπο, ομοφώνως, η Βουλή των Ελλήνων να το υπερψηφίσει.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρας): Ευχαριστούμε την κυρία Παπακώστα.

Να προσθέσω και εγώ ότι ήταν και εντός των χρονικών ορίων που ο Κανονισμός ορίζει.

Το λόγο έχει η εισηγήτρια του ΠΑ.ΣΟ.Κ., κυρία Τζάκρη.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε πλήρη αντίθεση με τη ζώσα πραγματικότητα και τα κείμενα των διεθνών συνθηκών και συγκεκριμένα σε πλήρη αντίθεση με τα άρθρα 8 και 14 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου που αποκλείει κάθε διάκριση με βάση το γενετήσιο προσανατολισμό, η ελληνική πολιτεία αποκλείει από την προτεινόμενη προς ψήφιση ρύθμιση του συμφώνου συμβίωσης τα ομόφυλα ζευγάρια και αρνείται να θεσπίσει γι' αυτά ένα νομικό, προστατευτικό πλέγμα, συμπεριφερόμενη σαν να μην πρόκειται για μία πραγματική κατάσταση, αλλά για ένα ζήτημα που αφορά άλλους.

Η αντίληψη αυτή είναι και κοντόφθαλμη και αδιέξοδη, διότι πολύ απλά με την αναγνώριση δικαιώματος νόμιμης συμβίωσης στα ομόφυλα ζευγάρια από την πολιτεία, θα μπορούσε αυτή να αναγνωρίσει επιτέλους μια ζωντανή κοινωνική πραγματικότητα, που αφορά πολύ περισσότερους ανθρώπους από όσους φανταζόμαστε και να επιτρέψει έτσι σε ένα μεγάλο αριθμό συνανθρώπων μας να αποφύγουν την κοινωνική περιθωριοποίησή.

Όσο και εάν θέλουμε να κρυφτούμε από τον εαυτό μας, η συμβίωση ομόφυλων ζευγαριών είναι και υπαρκτή και ανθρωπίνως δικαιολογημένη και δεν υπάρχει κανένας λόγος να μην προστατεύεται και νομικά και να έχουμε έτσι τις τραγικές συνέ-

πρεις, να αποβιώνει ένας εκ του ζεύγους των ομοφύλων μετά από πλείστα έτη συμβίωσης και ο επί έτη σύντροφός του να μη δικαιούται αποζημίωση για ψυχική οδύνη κατά το άρθρο 938 του Αστικού Κώδικα, επειδή δεν είναι νόμιμος σύζυγός του ή να μη δικαιούται τη σύνταξή του, αλλά και πολλά άλλα.

Έτσι, θεσμοθετείται η δυνατότητα συμβίωσης μόνο μεταξύ ετερόφυλων ζευγαριών και δη με μία παντελώς αδικαιολόγητη διάκριση σε βάρος του συμφώνου ελεύθερης συμβίωσης, στα πλαίσια της οποίας τα ζευγάρια που συνάπτουν το υπ' όψιν σύμφωνο να στερούνται σε μεγάλο βαθμό την προστασία της πολιτείας και να απολαμβάνουν πολύ λιγότερα δικαιώματα απ' αυτά των εγγάμων ζευγαριών.

Έτσι, από το σύνολο των διατάξεων του παρόντος νομοσχεδίου, καταλαβαίνουμε ότι η ελεύθερη συμβίωση αντιμετωπίζεται υποβαθμισμένα απέναντι στο γάμο, χωρίς, όμως, να υπάρχει καμμία νομική, δικαιολογητική βάση προς τούτο, ο δε μετέχων στο σύμφωνο της ελεύθερης συμβίωσης στερείται των σοβαρών εκείνων διασφαλίσεων που απολαμβάνει εντός του γάμου και τούτο γίνεται αντιληπτό από τις εξής καινοφανείς ρυθμίσεις.

Ενώ δεν επιτρέπεται να συναφθεί σύμφωνο συμβίωσης, αν υπάρχει προηγούμενος γάμος ή προηγούμενο σύμφωνο συμβίωσης, πούτος επιτρέπεται να συναφθεί γάμος, παρά την ύπαρξη προηγούμενου συμφώνου και μάλιστα ο μεταγενέστερος αυτός γάμος λύει αυτοδίκαια το υφιστάμενο σύμφωνο. Δηλαδή, εάν κάποιος ζει σε ελεύθερη συμβίωση με ένα άτομο επί είκοσι συναπτά έτη και κάποια στιγμή αποφασίσει να τελέσει γάμο, πολιτικό ή θρησκευτικό, με κάποιο τρίτο πρόσωπο που μπορεί να είναι και μία γνωριμία λίγων μηνών, με το γάμο αυτό θα λύεται αυτοδίκαια το σύμφωνο ελεύθερης συμβίωσης που έχει διαρκέσει επί είκοσι έτη με το πρώτο πρόσωπο, που πολύ πιθανόν να μην γνωρίζει κιόλας την τέλεση του νέου αυτού γάμου.

Και σας ρωτώ, κύριε Υπουργέ, αν πιστεύετε ότι έτσι προάγουμε, με τέτοιες ρυθμίσεις, τη σοβαρότητα και την υπευθυνότητα των Ελλήνων πολιτών. Έχω την άποψη ότι η μόνη λύση θα ήταν να θεσμοθετηθεί ως κώλυμα για τη σύναψη γάμου ή προηγούμενη λύση του συμφώνου, με προσθήκη σχετικής διάταξης του Αστικού Κώδικα, κάτι που, εν πάση περιπτώσει, είναι εξαιρετικά ευχερές, αφού το σύμφωνο λύεται μεταξύ άλλων και με απλή γνωστοποίηση στον αντισυμβαλλόμενο. Άρα, είναι εξαιρετικά επικίνδυνο να επιτρέπουμε στον Έλληνα πολίτη, με περισσή ανευθυνότητα να συνάπτει ένα γάμο και με μόνο αυτή την ενέργεια να λύει ένα προηγούμενο σύμφωνο, συχνά και εν αγνοία του αρχικού του συντρόφου και συγχρόνως είναι και μια εξαιρετικά ταπεινωτική ρύθμιση για το σύντροφο που ουσιαστικά εγκαταλείπεται.

Όμως, το παράλογο δεν σταματάει εδώ. Με το άρθρο 4, παράγραφος 2, του προτεινόμενου νομοσχεδίου, ορίζεται ότι σε κάθε περίπτωση η λύση του συμφώνου ελεύθερης συμβίωσης καταχωρείται στο ειδικό βιβλίο που καταχωρήθηκε και η σύσταση. Ωστόσο, αυτή η καταχώρηση είναι εφικτή μόνο στην περίπτωση που η λύση του συμφώνου ελεύθερης συμβίωσης γνωστοποιείται στο ληξιαρχείο.

Κι αυτό δεν αλλάζει, κύριε Υπουργέ, με τη νομοτεχνική μεταβολή που μόλις επιφέρατε.

Συνεπώς, στην περίπτωση που αυτή γίνει αυτοδίκαια με τη σύναψη του γάμου με τρίτο πρόσωπο, το σύμφωνο θα υφίσταται και ο συνάψας το σύμφωνο αυτό πιθανόν να αγνοεί και την τέλεση του νέου αυτού γάμου. Όμως, αυτό είναι κάτι εξαιρετικά επικίνδυνο, αν συνδυαστεί με το άρθρο 6 που αφορά τις περιουσιακές σχέσεις των συμβαλλομένων στο σύμφωνο συμβίωσης, σύμφωνα με το οποίο αν δεν υπάρχει συμφωνία για τα αποκτήματα, το κάθε μέρος έχει μετά τη λύση του συμφώνου αξίωση κατά του άλλου για ό,τι αυτό απέκτησε με τη δική του συμβολή, η δε αξίωση παραγράφεται δύο έτη μετά τη λύση του συμφώνου. Έτσι, υπάρχει ο κίνδυνος ο συμβαλλόμενος στο σύμφωνο συμβίωσης που δεν γνωρίζει ότι έχει λυθεί αυτοδίκαια με τη σύναψη του γάμου του αντισυμβαλλομένου του, να χάσει τη διετία και να μη μπορέσει ποτέ να ασκήσει την αγωγή συμμετοχής στα αποκτήματα και να διεκδικήσει ό,τι δικαιούται ακριβώς λόγω παραγραφής του δικαιώματός του.

Νομίζω ότι τέτοια παγίδευση, τέτοια υπονόμηση του συμβαλλόμενου μέρους από την ίδια τη νομοθεσία δεν προβλέπεται σε καμμία άλλη αστική σύμβαση του Αστικού Κώδικα από την αρχή ακόμα της ψήφισής του ως νομοθετήματος.

Στο άρθρο 6 τώρα που αφορά τις περιουσιακές σχέσεις, θα διαπιστώσουμε σοβαρές μειονεξίες της νομοποιομένης συμβίωσης απέναντι στο θεσμό του γάμου που, όμως, δεν έχουν κανένα δικαιοπολιτικό έρεισμα. Και συγκεκριμένα στο γάμο υπάρχει το κατά το άρθρο 1400 του Αστικού Κώδικα τεκμήριο συμμετοχής του ενός συζύγου στα αποκτήματα του άλλου που είναι μαχητό και για τις δύο πλευρές και ανέρχεται στο 1/3 της περιουσίας του άλλου συζύγου.

Επίσης, στο άρθρο 1402 του Αστικού Κώδικα θεσπίζεται και παροχή ασφαλείας του δικαιούχου στην περιουσία του υπόχρεου συζύγου ως την εκδίκαση της υποθέσεώς του, ενώ η αξίωση του δικαιούχου συζύγου εφ' όσον αυτή έχει αναγνωρισθεί δικαστικά, συμβατικά ή έχει επιδοθεί γι' αυτήν αγωγή, κληρονομείται και από τους κληρονόμους του.

Αντίθετα, στο σύμφωνο ελεύθερης συμβίωσης ο συμβαλλόμενος δεν έχει υπέρ του κανένα τεκμήριο, ούτε καν μαχητό, συμμετοχής στα αποκτήματα του αντισυμβαλλομένου του σε περίπτωση λύσης του συμφώνου ελεύθερης συμβίωσης και θα πρέπει να ασκήσει αγωγή για τη διεκδίκηση του οποιουδήποτε ποσοστού συμμετοχής ακόμη κι αν έχει ζήσει μ' αυτόν, με τον αντισυμβαλλόμενο του, επί πάρα πολλά έτη.

Επίσης, δεν έχει καμμία δυνατότητα εξασφάλισης κατά το άρθρο 1402 του Αστικού Κώδικα μέχρι την εκδίκαση της υποθέσεώς του ενώ, τέλος, και σε περίπτωση που η αξίωσή του έχει αναγνωρισθεί από τον αντισυμβαλλόμενο του ή έχει ασκηθεί αγωγή γι' αυτήν, οι κληρονόμοι του δεν μπορούν να την κληρονομήσουν.

Κύριε Υπουργέ, ποια είναι η δικαιολογία αυτής της άνισης ρύθμισης σε βάρος του δικαιούχου συμμετοχής στα αποκτήματα όταν δεν είναι σε γάμο, αλλά είναι σε σύμφωνο συμβίωσης; Κατά την άποψή μου καμμία απολύτως.

Και να έρθουμε τώρα στο ζήτημα της διατροφής μετά τη λύση του συμφώνου συμβίωσης. Τότε θα αντιμετωπίσουμε μία εξαιρετικά δαιδαλώδη και συγκεχυμένη διάταξη, αυτήν του άρθρου 7, που δεν είμαι σίγουρη αν την έχουν κατανοήσει ακριβώς ακόμα κι αυτοί που συνέταξαν το υπό κρίση νομοσχέδιο.

Συγκεκριμένα, στην αρχή της διάταξης αυτής ορίζεται ότι τα αντισυμβαλλόμενα μέρη μπορεί να συμφωνήσουν αν θέλουν αμοιβαία ή μονομερή υποχρέωση διατροφής για την περίπτωση λύσης του συμφώνου. Όμως, αυτή η συμφωνία θα είναι ισχυρή μόνο στην περίπτωση που μετά τη λύση του συμφώνου το δικαίωχο της διατροφής άτομο θα είναι άπορο, δηλαδή δεν θα μπορεί να εξασφαλίσει τη διατροφή του από τα εισοδήματά του ή από την περιουσία του. Και διερωτώμαι γιατί αφήνεται το ουσιαστικό ζήτημα του δικαιώματος του συμβαλλόμενου στο σύμφωνο ελεύθερης συμβίωσης στην ελεύθερη επιλογή –συμβατική ελευθερία των μερών, σαν να πρόκειται για σύμβαση πώλησης ή μίσθωσης κινητού ή ακινήτου ή για εμπορική συναλλαγή και επιφυλάσσετε την άσκηση του κρατικού παρεμβατισμού στη μοναδική εκείνη περίπτωση που ο ισχυρός συμβαλλόμενος επιθυμεί να συμφωνήσει να πληρώσει διατροφή στον αδύναμο αντισυμβαλλόμενο του μετά τη λύση του συμφώνου, άσχετα αν εκείνος είναι τελείως άπορος, αλλά απλώς και μόνο επειδή είναι οικονομικά πιο αδύναμος.

Εκεί παρεμβαίνετε ως κράτος, κύριε Υπουργέ, και απαγορεύεται να συμφωνηθεί διατροφή υπέρ ενός συμβαλλομένου αν αυτός δεν είναι τελείως άπορος; Δηλαδή, αντί να προστατεύσετε τον αδύναμο από τον ισχυρό συμβαλλόμενο στο σύμφωνο ελεύθερης συμβίωσης, εσείς εμποδίζετε και τον ισχυρό συμβαλλόμενο να τον προστατεύσει ακόμη και σε εκείνη την περίπτωση που αυτός θα θέλει να τον προστατεύσει!

Παρακάτω, στην ίδια τρικυμιά από πλευράς διατύπωσης και νοήματος διάταξη του άρθρου 7 του προτεινόμενου νόμου και στην παράγραφο 1 ορίζεται ότι ο υπόχρεος για διατροφή συμβαλλόμενος που συμφωνήσει να δώσει διατροφή στο δικαίωχο άπορο συμβαλλόμενο μετά τη λύση του συμφώνου και πάλι μπορεί να αρνηθεί να την καταβάλει προτείνοντας ένσταση διακινδύνευσης της δικής του διατροφής ή των προσώπων

που πρέπει να διατρέφει από γάμο.

Δηλαδή δύο άτομα ζουν επί δέκα έτη με σύμφωνο ελεύθερης συμβίωσης και έχουν συμβιώσει ότι μετά την τυχόν λύση του συμφώνου ο εύπορος συμβαλλόμενος θα δώσει ως διατροφή στον άπορο συμβαλλόμενο ένα ποσό μηνιαίως και κάποια στιγμή ο εύπορος συμβαλλόμενος εγκαταλείπει τον άπορο και παντρεύεται μ' ένα τρίτο πρόσωπο λύνοντας έτσι το σύμφωνο συμβίωσης αυτοδικαίαια.

Τότε, ο εύπορος συμβαλλόμενος, ο σύζυγος, θα δικαιούται να αρνηθεί τη διατροφή που υποσχέθηκε ακόμα κι αν ευθύνεται αποκλειστικά για τη λύση του συμφώνου συμβίωσης, αρκεί να υποστηρίξει ότι τώρα πρέπει να διατρέφει τη νέα σύζυγό του.

Δηλαδή τι λέει εδώ ο νόμος; Έκανες το σφάλμα κι έζησες με κάποιον σε σύμφωνο ελεύθερης συμβίωσης και ανέπτυξες και κάποιες υποχρεώσεις, αν, όμως, αναβαπτιστείς ως σωστός πολίτης και συνάψεις γάμο με ένα άλλο άτομο, η κοινωνία και η πολιτεία σε επιβραβεύουν και σου δίνουν το δικαίωμα να αποφυγείς κάθε υποχρέωση διατροφής του συμβαλλόμενου σου στο σύμφωνο συμβίωσης αφού αυτός δεν είναι σύζυγός σου!

Τώρα, αν αυτό δεν είναι αδικία, ποιος είναι ο ορισμός τότε της αδικίας; Αλήθεια, έτσι περιμένουμε να διαπαιδαγωγήσουμε συνειδητοποιημένους και υπεύθυνους πολίτες;

Όμως, αυτό δεν ισχύει και στην αντίθετη περίπτωση και συγκεκριμένα στην παράγραφο 3 του άρθρου αυτού καθώς εκεί ρητά ορίζεται ότι αν κάποιος οφείλει διατροφή σε πρώην σύζυγο ή τέκνο και συγχρόνως οφείλει διατροφή στο συμβαλλόμενο του σε λυθέν σύμφωνο ελεύθερης συμβίωσης δεν μπορεί να αρνηθεί τη διατροφή στην πρώην σύζυγο ισχυριζόμενος ότι οφείλει διατροφή στην άπορη συμβαλλόμενη του σύμφωνου συμβίωσης, παρά τη λύση αυτού του συμφώνου.

Δηλαδή, σε κάθε περίπτωση ο συμβαλλόμενος στο σύμφωνο ελεύθερης συμβίωσης είναι λιγότερο σύζυγος και λιγότερο γονιός από το συμβαλλόμενο σε γάμο και το γονέα παιδιού που αποκτήθηκε σε γάμο και γι' αυτό χρήζει λιγότερης προστασίας.

Αυτό είναι, κύριε Υπουργέ, το πνεύμα του νόμου και γι' αυτό εμείς θεωρούμε ότι είναι άδικος και αδικαιολόγητος. Βέβαια, παρ' ότι στο οικονομικό κομμάτι της ελεύθερης συμβίωσης ο προτεινόμενος νόμος δεν παρεμβάίνει ή παρεμβαίνει μόνο για να πείσει τους πολίτες ότι δεν πρέπει να τον προτιμούν γιατί το αδύναμο ουσιαστικά μέρος της ελεύθερης συμβίωσης θα μείνει παντελώς ακάλυπτο νομικά στο κοινωνικό κομμάτι της ελεύθερης συμβίωσης, ο νόμος παρεμβαίνει απροκάλυπτα και δραστικά και στο άρθρο 5 ορίζει ότι κάθε συμβαλλόμενος στο σύμφωνο συμβίωσης, εφόσον συγκατατίθεται ο άλλος σύζυγος, θα μπορεί να χρησιμοποιήσει τις κοινωνικές σχέσεις, το επώνυμο του άλλου ή να το προσθέσει στο δικό του.

Δηλαδή, ό,τι δεν μπορεί να κάνει κάποιος στο γάμο του, θα μπορεί να το κάνει ή να το επιβάλλει στην ελεύθερη συμβίωση. Δηλαδή, ο οικονομικά ισχυρός συμβαλλόμενος μπορεί να μη συμφωνήσει να καταβάλει διατροφή μετά τη λύση του, ενώ ο αδύναμος θα χρησιμοποιεί το επώνυμο του ισχυρού συμβαλλόμενου στις κοινωνικές του σχέσεις. Με λίγα λόγια δεν θα έχει διατροφή, θα έχει, όμως, επώνυμο.

Τώρα, κύριε Υπουργέ, αν οι διατάξεις αυτές είχαν την παραμικρή σοβαρότητα, θα μπορούσε κάποιος να πει πολλά. Επειδή, όμως, στερούνται νομικής σοβαρότητας, το μόνο που θα πω είναι ότι είναι διατάξεις επικίνδυνες κυρίως λόγω της αοριστίας τους και θα προκαλέσουν σοβαρή αναστάτωση στις συναλλαγές, καθώς δεν ορίζεται αν στην έννοια «κοινωνικές σχέσεις» περιλαμβάνονται και οι εργασιακές σχέσεις και οι οικονομικές συναλλαγές γιατί και αυτές είναι μορφή κοινωνικών σχέσεων.

Τότε τι θα γίνεται σε περίπτωση λύσης του συμφώνου που μάλιστα λύνεται τόσο εύκολα; Πόσα επώνυμα θα φέρουν οι εκάστοτε συμβαλλόμενοι και πόσο επικίνδυνο θα είναι αυτό για τις οικονομικές και νομικές τους συναλλαγές;

Όσον αφορά το τεκμήριο πατρότητας, η διάταξη του άρθρου 10 είναι σωστή γιατί ακριβώς ακολουθεί τις αντίστοιχες διατάξεις του Αστικού Κώδικα για το γάμο, ενώ για την περίπτωση λύσης του συμφώνου ορθώς ορίστηκε ότι θα εφαρμοστεί ό,τι και για την περίπτωση λύσης του γάμου και την άσκηση γονικής μέριμνας των τέκνων, παραπέμποντας ορθώς στο άρθρο 1513 του Αστικού Κώδικα.

Όταν ερχόμαστε βέβαια στο κληρονομικό δίκαιο, επιστρέφουμε στην αρχική άδικη διάκριση του επιζώντος συζύγου από τον επιζώντα συμβαλλόμενο σε σύμφωνο συμβίωσης. Και ενώ ο σύζυγος που επιζεί έχει κληρονομικό δικαίωμα εξ αδιαθέτου ίσο με το $\frac{1}{2}$ της κληρονομίας όταν συντρέχει με κληρονόμους πρώτης τάξης και στο $\frac{1}{2}$ όταν συντρέχει με κληρονόμους άλλων τάξεων, ο συμβαλλόμενος στο σύμφωνο συμβίωσης που επιζεί έχει κληρονομικό δικαίωμα εξ αδιαθέτου ίσο με το $\frac{1}{6}$ της κληρονομίας, όταν συντρέχει με κληρονόμους πρώτης τάξης και στο $\frac{1}{3}$ όταν συντρέχει με κληρονόμους άλλων τάξεων.

Δηλαδή έχει να λαμβάνει σαφώς λιγότερη κληρονομία και μάλιστα άσχετα αν έζησε με το σύντροφό του σε ελεύθερη συμβίωση για όλη του τη ζωή, διότι πολύ απλά ο παρών νόμος δεν τον θεωρεί σύζυγο και μ' αυτόν τον τρόπο τον τιμωρεί που επέλεξε να ζήσει όπως αυτός επέλεξε κι όχι όπως η κοινωνία του επέβαλε, δηλαδή μέσα σε γάμο.

Συγχρόνως, ο επιζών συμβαλλόμενος σε σύμφωνο ελεύθερης συμβίωσης στερείται από το εξάιρετο του άρθρου 1820 του Αστικού Κώδικα, δηλαδή από την οικοσκευή, το οικογενειακό αυτοκίνητο και όσα ορίζει ο νόμος για τον επιζώντα σύζυγο, ενώ και η νόμιμη μοίρα του είναι το $\frac{1}{2}$ της εξ αδιαθέτου μερίδας που του αναλογεί, δηλαδή το $\frac{1}{2}$ του $\frac{1}{6}$ δηλαδή, το $\frac{1}{12}$, δηλαδή πρακτικά τίποτα από την κληρονομία του αποβιώσαντα που τον αποκλήρωσε, ενώ ο σύζυγος λαμβάνει στην περίπτωση αυτή το $\frac{1}{8}$.

Το κυριότερο, όμως, είναι ότι σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να τεθεί συμπληρωματική διάταξη στο άρθρο 932 του Αστικού Κώδικα, ώστε στην έννοια της οικογένειας του θύματος λόγω ψυχικής οδύνης από το θάνατο του οικείου τους να συμπεριληφθεί και ο σύντροφος που ζούσε με το θανόντα σε ελεύθερη συμβίωση, ώστε να αποτρέψουμε τις κοινωνικές αδικίες που έχουμε δει ως σήμερα και να δύναιτο αυτός ο σύντροφος να λαμβάνει τη σχετική αποζημίωση που τη δικαιούται πολύ περισσότερο από τυχόν συγγενείς του θανόντα με τους οποίους ο ίδιος μπορεί να μην είχε καμμία σχέση κατά τη διάρκεια της ζωής του.

Τέλος και εξίσου σημαντικό είναι ότι στο συμβαλλόμενο στο σύμφωνο ελεύθερης συμβίωσης πρέπει να θεμελιωθεί και αναγνωρισθεί η δυνατότητα δικαίωματος στη σύνταξη του θανόντα συντρόφου του, κάτι που το Συμβούλιο της Επικρατείας επιδίκασε με μία και μόνο εξαιρετική του απόφαση και μάλιστα πρόσφατα. Ωστόσο το κράτος, η πολιτεία, αρνείται να θεσμοθετήσει, αναγκάζοντας τον πολίτη να καταφεύγει σε πολυδάπανες και χρονοβόρες δίκες έως την δικαίωσή του.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ., όμως, με πρόταση νόμου που κατέθεσε μόλις χθες, έχει προβλέψει και ρυθμίσει όλα τα παραπάνω ζητήματα, για να μην υφίσταται καμμία απολύτως διάκριση και καμμία αδικία σε βάρος των συμβαλλομένων στο σύμφωνο ελεύθερης συμβίωσης, σε σχέση με τα έγγαμα ζευγάρια.

Από όλες τις διατάξεις, όμως, του πρώτου κεφαλαίου του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, γίνεται αντιληπτό ότι το παρόν σχέδιο νόμου είναι μια παρωδία νόμου, καθώς δείχνει μια πολιτεία, που αναγκάζεται να γνωρίσει μία πραγματικότητα -και δη την πραγματικότητα της ελεύθερης συμβίωσης των ζευγαριών και μόνο κατά ένα μέρος, δηλαδή μόνο των ετεροφύλων ζευγαριών- και αντί να τα θεσμοθετήσει με πληρότητα, δικαιοσύνη, ισότητα και ειλικρίνεια, την αποψιλώνει από κάθε έννοια δικαίου και προστασίας εκδηλώνοντας ρητά την άποψή της ότι ο μοναδικός άξιος δικαιοσύνης προστασίας θεσμός είναι ο γάμος, ενώ η ελεύθερη συμβίωση είναι μία απόφαση που ταιριάζει σε νεαρά ανώριμα άτομα, που εν πάση περιπτώσει, η πολιτεία τους κάνει τη χάρη να τους αναγνωρίσει τόσο ώστε να μην θεωρούνται παράνομοι, χωρίς όμως να τους παρέχει καμμία δικαιοσύνη προστασία και καμμία ουσιαστική αναγνώριση και χωρίς να επιτρέπει την ανάληψη πραγματικών ευθυνών μέσα από την επίμαχη ελεύθερη συμβίωση.

Για όλους, λοιπόν, τους παραπάνω λόγους, εμείς καταψηφίζουμε επί της αρχής αυτό το σχέδιο νόμου.

Όσον αφορά το δεύτερο κεφάλαιο του προτεινόμενου νομοσχεδίου, νομίζω ότι είναι προς της σωστή κατεύθυνση τόσο αναφορικά με την άσκηση της γονικής μέριμνας στα εκτός γάμου τέκνα από την αναγνώρισή τους και μετά όσο και στα

ζητήματα της υιοθεσίας.

Η μόνη μου δε παρατήρηση είναι αναφορικά με το άρθρο 23 του προτεινόμενου νόμου, όπου θεωρώ ότι καλώς αυξήθηκαν τα όρια ποινής στο άρθρο 232 Α' του Ποινικού Κώδικα, ήτοι στη μη συμμόρφωση στις δικαστικές αποφάσεις που από δέκα μέρες έως ένα έτος τα πλαίσια ποινής διαμορφώθηκαν από έξι μήνες έως πέντε έτη.

Ωστόσο, θέλω να τονίσω ότι αντίστοιχα θα πρέπει κάποτε να αυξηθούν και τα όρια ποινής στο άρθρο 358 του Ποινικού Κώδικα, ήτοι στην παραβίαση υποχρέωσης διατροφής -που επίσης είναι από δέκα μέρες έως ένα έτος- ενώ εν προκειμένω το διακύβευμα είναι πολύ σοβαρότερο από το κύρος των δικαστικών αποφάσεων, καθώς είναι η διατροφή απόρων παιδιών και συζύγων που καταλήγει να τιμωρείται με εξευτελιστικά χαμηλές ποινές.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούπρας): Ευχαριστούμε την κ. Τζάκρη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία της Βουλής, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στους χώρους του Μεγάρου της Βουλής των Ελλήνων, σαράντα εννιά μαθητές και μαθήτριες και τρεις συνοδοί καθηγητές από το 8ο Γυμνάσιο Ιλίου.

Η Βουλή τους καλωσορίζει και τους εύχεται «καλές σπουδές».

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Το λόγο έχει ο ειδικός αγορητής του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Δρίτσας.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, ο νόμος αυτός, το σχέδιο νόμου που έχουμε προς συζήτηση θεωρητικά επιχειρεί να αντιμετωπίσει, να καλύψει και να ρυθμίσει ανάγκες και δικαιώματα τριών κατηγοριών πολιτών ή θα έπρεπε αρχικά, γιατί έτσι ξεκίνησε η συζήτηση.

Η πρώτη κατηγορία είναι αυτή των ανθρώπων που επιλέγουν να μην τελέσουν γάμο, αλλά εν πάση περιπτώσει θέλουν να συμβιώσουν και να έχουν ρυθμίσει τις διάφορες κοινωνικές, οικονομικές και άλλες σχέσεις τους σε μία πορεία ελεύθερης επιλογής του τρόπου της κοινωνικής και προσωπικής τους σχέσης.

Η άλλη είναι τα ζητήματα των ανθρώπων των μονογονεϊκών οικογενειών ή και των τέκνων που γεννώνται εκτός γάμου, όπως ήδη αναφέρθηκε.

Η τρίτη κατηγορία είναι η συμβίωση των ομοφύλων.

Η Κυβέρνηση, παρά το γεγονός ότι από εκεί ξεκίνησε η συζήτηση και αυτές οι ανάγκες είχαν αναδειχθεί, είχαν θεθεί και είχαν γεννηθεί πληθώρα προβληματισμών και προτάσεων, αντί να τις θέσει σε μία διαδικασία εμβάθυνσης, διαβούλευσης και ωρίμανσης των απόψεων, προτίμησε να κάνει κάτι άλλο. Προτίμησε να διαχωρίσει τα ζητήματα των ομοφύλων, να τα θεωρήσει ως μη υπάρχοντα, ως ένα ζήτημα που καλό είναι να μην ασχολείται η πολιτεία μ' αυτό, ως ένα ζήτημα που πρέπει να το αποσιωπά και ούτε καν να το θέτει σε μία διαδικασία. Και εν συνεχεία, προτίμησε να προχωρά σε ρυθμίσεις για τις άλλες ανάγκες των υπολοίπων κοινωνικών ομάδων. Όμως, πώς; Για να υπερασπιστεί το θρησκευτικό γάμο. Δηλαδή, «ράβδος εν γωνία...άρα βρέχει». Αυτό νομίζω ότι είναι και το «κλειδί» που μπορεί να οδηγήσει σε μία ανάγνωση αυτού του προτεινόμενου σχεδίου νόμου.

Δηλαδή, δεν θέλουμε να ρυθμίσουμε ανάγκες και δικαιώματα κατά πρώτο λόγο έτσι όπως προκύπτουν και έτσι όπως περιγράφονται, έτσι όπως διεκδικούνται, αλλά θέλουμε να μη δημιουργήσουμε κανένα πρόβλημα και αντίθετα να περιχαράκωσουμε όλες εκείνες τις ρυθμίσεις της πολιτείας για το θρησκευτικό γάμο, λες και ο θρησκευτικός γάμος είναι πολιτειακή επιλογή, λες και δεν είναι επιλογή των θρησκευομένων ανθρώπων, λες και δεν είναι ιερό μυστήριο. Γιατί μόνο έτσι νοείται ο θρησκευτικός γάμος. Όλα τα άλλα παράγωγα των κοινωνικών, οικονομικών, περιουσιακών, ασφαλιστικών και κάθε άλλων σχέσεων που γεννώνται από το γάμο είναι ζητήματα της πολιτείας.

Η θρησκευτικότητα του μυστηρίου του γάμου δεν είναι θέμα της πολιτείας, αλλά της Εκκλησίας, των χριστιανών, είναι θέμα της οποιασδήποτε πίστεως και δόγματος ανθρώπων.

Κι όμως, σ' αυτές τις ρυθμίσεις έρχεται η Κυβέρνηση με ένα συντηρητισμό, με μία υπόκλιση θα έλεγα στον κοινωνικό συντηρητισμό, με μία υπόκλιση στην ηγεμονία της εκκλησιαστικής εξουσίας και όχι της Εκκλησίας να «αφυδατώσει» ακόμα και αυτές τις ρυθμίσεις που προτείνει σήμερα μ' αυτόν εδώ το νόμο.

Επομένως το προτεινόμενο σχέδιο νόμου είναι πολύ πίσω από τις ανάγκες και από την πραγματικότητα και επιβεβαιώνει τον κοινωνικό συντηρητισμό, τον οποίο η Κυβέρνηση επιλέγει να τον θεσμοθετεί κιόλας. Επιλέγει μία «made in USA» λογική για το ρόλο του κράτους, του «κράτους-πατερούλη», ο Μπους φεύγει, αλλά το πνεύμα Μπους είναι διάχυτο και φαίνεται ότι παραμένει σ' όλο τον πλανήτη και στην Ελλάδα. Το «κράτος-πατερούλης» είναι παρόν και σ' αυτό εδώ το σχέδιο νόμου. Και απ' αυτήν την άποψη, η θεσμοθέτηση της υποκρισίας και του κοινωνικού συντηρητισμού υπάρχει σ' όλες τις διατάξεις αυτού του σχεδίου νόμου.

Το είπε και η εισηγήτρια της Πλειοψηφίας -επέμεινε σ' αυτό- προς Θεού μη νομισθεί ότι κλωνίζουμε το θρησκευτικό γάμο. Μα δεν τίθεται αυτό το θέμα όταν αντιμετωπίζει κάποιος τις ρυθμίσεις αυτού του τύπου. Ή μήπως πρέπει να οδηγηθούμε στον υποχρεωτικό γάμο, στον υποχρεωτικό θρησκευτικό γάμο; Διότι η ακραία συνέπεια μιας τέτοιας λογικής είναι αυτή.

Μ' αυτά τα δεδομένα και η αφαίρεση της φράσης «ελεύθερη συμβίωση», κύριε Υπουργέ -παρά το γεγονός ότι πράγματι το σύμφωνο συμβίωσης κυριολεκτεί- στο σύμφωνο ελεύθερης συμβίωσης είναι πλεονασμός. Όμως επί του συμβολικού και επί του σημειολογικού, ακόμη και η αφαίρεση αυτής της λέξης νομίζω ότι στο ίδιο πνεύμα κινείται και αυτό υποδηλώνει. Δηλαδή μη και θεωρηθεί υπέρτερης σημασίας, πιο ελεύθερης, πιο δημοκρατικής, το σύμφωνο συμβίωσης από τις άλλες μορφές που μπορεί να διαλέξουν οι άνθρωποι.

Το σχέδιο νόμου για τις μεταρρυθμίσεις για την οικογένεια, το παιδί, την κοινωνία, παρά το θόρυβο που είχε προηγηθεί είναι άτολμο και κινείται κάτω από το χρώρο του αυτονόητου και κάτω από τις ανάγκες. Δεν είναι μεταρρυθμιστικό παρά το γεγονός ότι έρχεται μ' αυτόν το δειλό τρόπο να κάνει κάποιες ρυθμίσεις που μέχρι πρότινος δεν υπήρχαν.

Ξεκίνησαμε τη συζήτηση από τη θεσμοθέτηση του πολιτικού γάμου για τους ομοφύλους και φθάσαμε στη σιωπή. Γιατί, κύριε Υπουργέ; Είναι μια κοινωνική κατηγορία που έχει αναδείξει τις ανάγκες κοινωνικής συμβίωσης και προσωπικών επιλογών και στην Ελλάδα και σ' όλο τον κόσμο μ' ένα σαφή τρόπο. Έχουν περιγραφεί όλα τα ζητήματα και όλα τα προβλήματα. Είναι πια ένα ώριμο ζήτημα. Και το ζήτημα της συμβίωσης των ομοφύλων αλλά και του πολιτικού γάμου των ομοφύλων. Δεν μπορούμε να μείνουμε με κλειστά μάτια προς αυτή την κατεύθυνση. Καλώ όλες τις δυνάμεις της Βουλής επιτέλους να τοποθετηθούν σ' αυτό το ζήτημα όχι με ιδεοληπτικό τρόπο αλλά επί τη βάση των πραγματικών δεδομένων και των πραγματικών γεγονότων που περιγράφουν το πρόβλημα.

Αν θεσμοθετούμε επί τη βάση φιλοσοφικών, θρησκευτικών ή άλλων δοξασιών, χαθήκαμε. Δεν είναι θεσμοθέτηση δημοκρατικού Κοινοβουλίου αυτή. Πρωτοπορεί σήμερα η Νέα Δημοκρατία στη συρρίκνωση και την αφυδάτωση δικαιωμάτων που είναι ώριμα και μάλιστα μ' έναν τρόπο που είναι αντισυνταγματικός. Με ευθεία παραβίαση του άρθρου 4 του Συντάγματος διαμορφώνει αυτό το σχέδιο νόμου πολίτες δύο κατηγοριών, αλλά και με παραλογισμό, γιατί αυτές οι ρυθμίσεις αν ιδωθούν στο ευρωπαϊκό πλαίσιο και με τα δικαιώματα που έχουν οι Έλληνες πολίτες ή οι άλλοι Ευρωπαίοι πολίτες που μπορούν να ζήσουν στην Ελλάδα δημιουργεί εντελώς αντιφατικές καταστάσεις. Αυτό το καταλαβαίνουμε όλοι, διότι αν μία Ελληνίδα ή ένας Έλληνας έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης στη Γαλλία ή στην Ολλανδία πώς θα λειτουργήσει αυτό στην Ελλάδα; Αυτό ισχύει και για τα ομοφυλόφιλα ζευγάρια. Δεν θα αναγνωρίζονται τα δικαιώματά τους;

Απ' αυτήν την άποψη ζητήματα που είναι ώριμα και καταξιωμένα θεωρητικά ως προς τις διακρίσεις και την ισότητα και ως

προς το Σύνταγμα και ως προς τις διεθνείς συμβάσεις που έχει υπογράψει η χώρα μας μένουν μετέωρα και ανυπεράσπιστα. Η τροπολογία που έχουμε καταθέσει επ' αυτού για το άρθρο 1 νομίζουμε ότι μέχρι τέλους της συζήτησης αυτού του νομοσχεδίου πρέπει να απασχολήσει όλες τις πτέρυγες της Βουλής.

Σύμφωνα με τον κατάλογο του Συμβουλίου της Ευρώπης το σύμφωνο συμβίωσης ομόφυλων δεν ισχύει στην Αλβανία, στην Αρμενία, στο Αζερμπαϊτζάν, στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, στη Βουλγαρία, στην Κύπρο, στην Εσθονία, στη Γεωργία, στην Ελλάδα, στην Ιρλανδία, στην Ιταλία –ξέρουμε τους λόγους- στη Λετονία, στη Λιθουανία, στη Μάλτα, στη Μολδαβία, στο Μονακό, στο Μαυροβούνιο, στην Πολωνία, στη Ρουμανία, στη Ρωσία, στο Σαν Μαρίνο, στη Σερβία, στη Σλοβακία, στην πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, στην Τουρκία και στην Ουκρανία. Αντιλαμβάνεστε ότι ξέρουμε στις περισσότερες από αυτές τις χώρες ποιο είναι το επίπεδο αναγνώρισης και κατοχύρωσης των δικαιωμάτων. Είναι υπερηφάνεια να συγκαταλέγεται η Ελλάδα μεταξύ αυτών των χωρών με τέτοιο status κατοχύρωσης δικαιωμάτων; Από αυτήν την άποψη είναι άλλος ένας προβληματισμός που καλό είναι πριν τελειώσει η συζήτηση αυτού του νομοσχεδίου να τεθεί και να απασχολήσει όλες τις πτέρυγες της Βουλής και αν είναι δυνατόν, να γίνει δεκτή η τροπολογία που έχουμε καταθέσει έστω και στο παρά πέντε.

Από εκεί και πέρα το σύμφωνο συμβίωσης που περιλαμβάνεται στο σχέδιο νόμου μοιάζει να περιλαμβάνει «ποινές» για όσους το επιλέγουν. Χαρακτηρίζεται ως μία χαλαρή μορφή ένωσης δύο ανθρώπων. Έτσι ναι μεν τα παιδιά που γεννιούνται θεωρούνται γνήσια και έχουν το τεκμήριο της πατρότητας αλλά στα ζητήματα των αποκτημάτων της κληρονομιάς, των ασφαλιστικών δικαιωμάτων και σε πολλά άλλα εισάγεται μια ανεπίτρεπτη ανισοτιμία σε σχέση με τα παντρεμένα ζευγάρια. Αυτές τις λεπτομέρειες θα τις πούμε στην κατ' άρθρο συζήτηση. Για παράδειγμα δεν ισχύει το τεκμήριο του 1/3 για όσα αποκτήθηκαν στη διάρκεια της συμβίωσης, στην εξ αδιαθέτου κληρονομιά το 1/4 γίνεται 1/6 και το 1/2 γίνεται 1/3.

Πρόκειται περί «ποινών» οι οποίες δεν δικαιολογούνται από τη χαλαρότητα της ένωσης γιατί κανείς δεν μπορεί να πει ότι αυτή η ένωση είναι κατ' ανάγκη χαλαρή. Προβλέπονται, κυρίως, ως ρήτρα αποτροπής αυτής της επιλογής. Εδώ έρχεται ως «κλειδί» ανάγνωσης του σχεδίου νόμου το «κράτος-πατερούλης». Κύριε Υπουργέ, το ότι βρεθήκατε στην ανάγκη όπως λέτε στην αιτιολογική έκθεση να προχωρήσετε σ' αυτές τις ρυθμίσεις μ' αυτήν την ατομία δεν οφείλεται στο ότι πιεστήκατε από κάποιους που είχαν αυτές τις ιδέες. Οφείλεται σε πραγματικές ανάγκες οικονομικές, κοινωνικές, προσωπικές επιλογές που κάνουν οι άνθρωποι είτε για το θρησκευτικό γάμο, είτε για τον πολιτικό γάμο, είτε για το σύμφωνο συμβίωσης. Αυτά καθορίζονται από το σύνολο της πραγματικότητας γιατί θα τους κάνει εκείνους να επιλέξουν και επιλέγοντας, κατοχυρώνοντας τα στοιχειώδη σύμφωνα με τις δικές τους επιλογές γιατί αυτό είναι το οικογενειακό δίκαιο και όχι η επιβολή. Είναι η δυνατότητα να ασκηθούν δικαιώματα και να επιλεγούν λύσεις που ταιριάζουν στις συνθήκες της κάθε Ελληνίδας, του κάθε Έλληνα, του κάθε πολίτη.

Γιατί, λοιπόν, αυτά να είναι υποβαθμισμένα; Γιατί να είναι μικρής κατοχύρωσης όταν θα είναι επιλογές; Γιατί να εμπειρεύουν το στοιχείο της προσωρινότητας από την πολιτεία, για την επιλογή του καθένα αν θα μείνει άγαμος όλη του τη ζωή σε σύμφωνο συμβίωσης όλη του τη ζωή ή ένα μήνα, ή αν θα κάνει τρεις θρησκευτικούς γάμους ή πόσες άλλες σχέσεις.

Ο υπαινιγμός για μία συνείδηση εφήμερου ενώ θα είναι μια σχέση που θα κρατήσει ισόβια είναι απαράδεκτος για μια τέτοια νομοθετική ρύθμιση. Δεν σημαίνει με τίποτα ότι η ελεύθερη συμβίωση, η συμφωνία συμβίωσης δύο ανθρώπων ετερόφυλων ή ομόφυλων, δύο ανθρώπων που μπορεί να αλληλοβοηθήθηκαν για μεγάλο χρονικό διάστημα, να στηρίχθηκε ο ένας στον άλλο, να έβαλαν πλάτη και χρέμα για κοινές ανάγκες, να αγαπήθηκαν και να ονειρεύτηκαν μαζί και αυτό συμβαίνει πολύ συχνότερα πολλές φορές πια απ' ό,τι συμβαίνει στους γάμους συμφέρωντος, σκοπιμότητας, καταναγκασμού και σε όλους αυτούς που εξιδανικεύουμε δεν είναι πραγματικότητες που πρέπει να θεωρηθούν δεύτερης κατηγορίας. Γιατί να τις υποβαθμίσουμε,

γιατί να τις εντάξουμε σε μία αποτροπή και όχι σ' ένα δικαίωμα που από τις δυνατότητες και από την κρίση του καθένα θα μπορεί να ασκηθεί;

Αυτά είναι, λοιπόν, ζητήματα που πρέπει πολύ σοβαρά να τα σκεφθούμε και δυστυχώς ούτε ο αντίστοιχος διάλογος έγινε, ούτε η αντίστοιχη διαβούλευση παρά μόνο κάτι φοβικές κορώνες ακούστηκαν από εδώ και από εκεί ή κάτι σεξιστικά ευφυολογήματα –όχι από εσάς, κύριε Υπουργέ, ή από το Υπουργείο που υποβάθμισαν τη σοβαρότητα του θέματος. Ελπίζω, έστω την υστάτη στιγμή η ελληνική Βουλή και οι πτέρυγες όλες της Βουλής να κατανοήσουν ότι μιλάμε για ανθρώπινες ζωές και όχι για ρυθμίσεις αριθμών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε, κύριε Δρίτσα.

Το λόγο έχει ο ειδικός αγορητής του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Πλεύρης.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κύριοι συνάδελφοι, εμείς αυτό το νομοσχέδιο που έρχεται κατ' αρχάς το θεωρούμε ως μνημείο υποκρισίας, τόσο από την κυβερνητική πλευρά όσο και από την πλευρά της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και του ΣΥ.ΡΙΖ.Α. και θα εξηγήσω τους λόγους.

Κατ' αρχάς, αν κατάλαβα καλά, τόσο το Π.Α.Σ.Ο.Κ. όσο και ο ΣΥ.ΡΙΖ.Α. θέλουν ουσιαστικά να μετονομάσετε τον πολιτικό γάμο σε σύμφωνο συμβίωσης και να το εφαρμόζετε και στα ομόφυλα ζευγάρια. Διότι, εάν τελικά όλες οι ρυθμίσεις αυτού του συμφώνου είναι ίδιες με τις ρυθμίσεις του γάμου, τότε δεν καταλαβαίνω για ποιον λόγο και σε επίπεδο συζήτησης θα έπρεπε να έρθει ένα σύμφωνο. Αν δηλαδή, τα πάντα, και οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα είναι κοινά, ποιο είναι το πρόβλημα κάποιος να κάνει ένα συμβολαιογραφικό σύμφωνο ή να πηγαίνει στο δημαρχείο να παντρευτεί;

Πάμε τώρα κατ' αρχήν, σ' αυτά τα θέματα που τέθηκαν για τα ομόφυλα ζευγάρια και να ξεκαθαρίσουμε κάποια πράγματα. Κατ' αρχάς εμένα δεν μου αρέσει να κατατάσσω τις χώρες σε χώρες που σέβονται δικαιώματα ή που δεν σέβονται δικαιώματα. Και εάν το έκανα, κάποιος θα με έλεγε ρατσιστή. Αν κάποιος όμως μπορούσε να λένε ότι η Ιταλία, η Ιρλανδία, το Αζερμπαϊτζάν, η Αλβανία, η Κύπρος και η Ρωσία δεν σέβονται αυτά τα δικαιώματα, μπορεί να το λένε. Και ποιος τα σέβεται; Οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, η Μεγάλη Βρετανία, η Ισπανία, η Ολλανδία. Αυτό είναι κάτι φοβερά υποκριτικό.

Και είναι φοβερά υποκριτικό να λέμε για προοδευτικές κοινωνίες και μη προοδευτικές κοινωνίες. Και αμέσως θα σας εξηγήσω ένα πράγμα. Πού υπάρχει αυτήν τη στιγμή γάμος στα ομόφυλα ζευγάρια; Υπάρχει στο Βέλγιο σύμφωνα με την αιτιολογική σας έκθεση, στην Ισπανία, στη Μεγάλη Βρετανία και στην Ολλανδία, σε τέσσερις χώρες που έχουν βασιλεία. Τι είναι αυτές οι χώρες, συντηρητικές ή προοδευτικές; Γιατί εσείς εδώ έρχεστε και μας λέτε ότι οι προοδευτικές κοινωνίες έχουν αναγνωρίσει και το γάμο. Οι τέσσερις χώρες της Ευρώπης που έχουν αναγνωρίσει το γάμο των ομοφυλοφίλων ζευγαριών έχουν βασιλεία. Αυτό το πρότυπο θέλετε να μας φέρετε ως προοδευτική κοινωνία; Ή μήπως οι κοινωνίες όταν είναι για τα πολιτειακά τους είναι συντηρητικές και όταν είναι για τα κοινωνικά τους είναι προοδευτικές; Προφανώς η κάθε κοινωνία έχει τις δικές της ανάγκες, έχει τη δική της φιλοσοφία, έχει τα δικά της χρηστά ήθη που αναγνωρίζονται και από το δίκαιό μας και αναλόγως κρίνει. Τέσσερις χώρες, λοιπόν, που έχουν βασιλεία και ο ΣΥΡΙΖΑ μας τις φέρνει ως υπόδειγμα προοδευτικών κοινωνιών, είναι οι μόνες που έχουν αναγνωρίσει τον γάμο των ομοφυλοφίλων.

Συνεπώς ας τελειώσει αυτό το παραμύθι των ώριμων και μη ώριμων κοινωνιών. Είναι ώριμη η κοινωνία της Ολλανδίας που έχει κόμμα παιδεραστών; Ωριμότητα είναι αυτό; Και το επόμενο στάδιο της ελληνικής κοινωνίας είναι να αναγνωρίσουμε και την παιδερασία; Γιατί οι κοινωνίες που μας φέρετε ως παράδειγμα, αυτά έχουν. Είναι μια κοινωνία που έχει αναγνωρίσει τα ναρκωτικά, που έχει τις γυναίκες στη βιτρίνα, άμα πάτε στο Άμστερνταμ, και τις διαλέγετε σαν προϊόν και αυτή τη χώρα μας τη φέρετε ως πρότυπο ώριμης κοινωνίας. Προτιμώ την Ελλάδα, η

οποία και σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα έχει δείξει και το έχει αποδείξει και πολλές φορές και έχει δεχθεί πίεση στα ανθρώπινα δικαιώματα των μειονοτήτων που έχει στις γύρω χώρες και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να κατηγορηθεί ότι δεν σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Και έρχομαι σ' αυτό τώρα, για να δούμε όλη την υποκρισία. Μπορείτε να μου φέρετε ένα νομοθετικό κείμενο που να μιλάει για δικαιώματα ομόφυλων ζευγαριών; Πουθενά δεν υπάρχει. Λέει για δικαιώματα των ατόμων ανάλογα με τη σεξουαλική τους προτίμηση. Και ερωτώ: Η σεξουαλική προτίμηση είναι μόνο ομόφυλα και ετερόφυλα ζευγάρια; Γιατί άμα μπορούμε στη λογική ότι πρέπει να φέρουμε το σύμφωνο για να σεβαστούμε τα δικαιώματα ως προς τον σεξουαλικό προσανατολισμό, τότε εγώ θα σας θέσω και ένα άλλο θέμα. Είναι ένας Πακιστανός, ο οποίος σύμφωνα με τη θρησκεία του έχει δικαίωμα να έχει τέσσερις γυναίκες. Και αυτό, κύριε Δρίτσα, δεν είναι σεξιστικό. Είναι μια κοινωνική πραγματικότητα.

Σε κάποιες κοινωνίες, λοιπόν, ο σεξουαλικός τους προσανατολισμός τους επιτρέπει την πολυγαμία. Έτσι, μπορεί κάποιος στο Πακιστάν να είναι παντρεμένος με τέσσερις γυναίκες. Και έρχεται εδώ πέρα, σαν οικονομικός μετανάστης, λαθρομετανάστης ή όπως έρθει και μπορεί να πει «μου πιέζετε το σεξουαλικό μου προσανατολισμό, τη σεξουαλική μου επιλογή». Αφού φέρετε σύμφωνο συμβίωσης και αφού ο σεξουαλικός προσανατολισμός είναι θέμα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τότε να μου σεβαστείτε και το σύμφωνο συμβίωσής μου με τέσσερα άτομα. Και θα έρθει κάποιος άλλος να επικαλεστεί ότι εμείς είμαστε τρεις άνδρες και τέσσερις γυναίκες και έχουμε δικαίωμα σεξουαλικού προσανατολισμού.

Τι έχετε να πείτε γι' αυτά; Και όσο αστεία και να φαίνονται είναι πραγματικότητες. Γιατί η σεξουαλική επιλογή δεν περιορίζεται σε ομόφυλα και ετερόφυλα, επεκτείνεται και στους πολυγαμικούς. Και σας έφερα συγκεκριμένο παράδειγμα. Σχεδόν η μισή υφήλιος, δηλαδή όσες είναι μουσουλμανικές χώρες επιτρέπουν τον γάμο με περισσότερα άτομα. Τι σημαίνει αυτό; Ότι αν εμείς εδώ στην Ελλάδα πούμε ότι το σύμφωνο δεν το πηγαίνουμε για περισσότερα άτομα ή τον γάμο δεν τον θέλουμε για περισσότερα άτομα, τους προσβάλλουμε κάποιο ανθρωπινό ή ατομικό δικαίωμα;

Μα είναι σοβαρά πράγματα αυτά, να λέγονται μέσα στο ελληνικό Κοινοβούλιο; Είναι δυνατόν μια κοινωνία να κρίνεται ως προς τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων της αναλόγως με τη σεξουαλική προτίμηση;

Και πείτε μου: Στη σημερινή ελληνική κοινωνία πού υπάρχει διάκριση; Πείτε μου έναν τομέα που υπάρχει διάκριση, να έχετε ακούσει μια περίπτωση ότι δεν πήραν κάποιον σε μια δουλειά ή ότι του άσκησαν πίεση και κριτική επειδή ήταν ομόφυλος ή επειδή ήταν πολυγαμικός ή επειδή ήταν οτιδήποτε άλλο. Μήπως ζείτε σε κάποιες άλλες εποχές κάποιος εδώ και νομίζετε ότι είμαστε σ' εποχές που κυνηγούσαν τους ανθρώπους; Προς Θεού! Η ελληνική κοινωνία έχει φτάσει σ' ένα τέτοιο επίπεδο και δεν χρειάζεται νομοθετικές ρυθμίσεις πυροτεχνήματα για να πείσει για τα αυτονόητα. Δεν είναι δυνατόν όμως, να έρχοστε εδώ και πέρα και να συνδέετε τη σεξουαλική προτίμηση με το ατομικό δικαίωμα και να θέλετε να επιβάλλετε σε μια κοινωνία να ρυθμίζει καταστάσεις.

Εμείς, κύριε Υπουργέ, θεωρούμε ότι και εσείς έχετε την πολιτική βούληση να φέρετε το σύμφωνο συμβίωσης και για τα ομόφυλα ζευγάρια και το μόνο που σκεφτήκατε ήταν το πολιτικό κόστος. Διότι, είτε το θέλετε, είτε όχι, η μεγάλη δεξαμενή της Νέας Δημοκρατίας είναι κάποιοι άνθρωποι οι οποίοι δεν είναι προοδευτικοί του τύπου της Ολλανδίας, για να τους αρέσουν οι βιτρίνες με τις γυναίκες και τα κόμματα παιδεραστών. Είναι ένας πιο συντηρητικός κόσμος και του αρέσει να υπάρχουν οι βασικές κοινωνικές δομές. Είναι προοδευτική κοινωνία.

ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ: Γιατί εννοείτε ότι εμάς μας αρέσουν αυτά;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Δεν εννοώ τίποτε. Φέρατε ως παράδειγμα κάποιες προοδευτικές κοινωνίες. Δεν είναι προοδευτικές κοινωνίες; Δεν διέκοψα κανέναν.

ΑΝΝΑ ΦΙΛΙΝΗ: Μας θίγουν αυτά που λέτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Παρακαλώ, μη διακό-

πτετε τον κ. Πλεύρη. Έχει δικαίωμα να εκφραστεί ελεύθερα. Δεν έχει δικαίωμα να εκφέρει απόψεις; Είναι πολιτικό...

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Αν μου πείτε ότι η Ολλανδία δεν είναι ώριμη κοινωνία, κανένα πρόβλημα, κυρία Δαμανάκη. Πείτε το εδώ. Μην τη φέρνετε όμως σαν πρότυπο για να μας επιβάλλετε εδώ πέρα κάποιες αντιλήψεις που είναι τελείως μακριά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΜΟΙΡΙΔΗΣ: Η ηθική αυτού του τύπου ανήκει...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Αμοιρίδη, παρακαλώ. Ήρεμα. Μη διακόπτετε. Είστε γραμμένος και θα μιλήσετε όταν θα έρθει η σειρά σας. Υπομονή.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Αυτήν τη στιγμή η ελληνική κοινωνία έχει κάποιες δομές. Η δική σας βούληση ήταν να το φέρετε και θα σας εξηγήσω, κύριε Υπουργέ, γιατί. Κατ' αρχάς όλη αυτή η ιστορία και για τους ετερόφυλους όπως έρχεται, ξεκίνησε από ένα μεγάλο ψέμα. Είπατε ότι ήταν μια κοινωνική αναγκαιότητα. Και ο ίδιος είπατε μέσα στην επιτροπή, ότι στις πρώτες σφυγμομετρήσεις το 80% των Ελλήνων πολιτών ήταν κατά του συμφώνου, ακόμη και για τα ετερόφυλα ζευγάρια. Συνεπώς ποια κοινωνική απαίτηση υπήρχε, όταν το 80% ήταν εναντίον; Και λέτε, ότι δεν είχαν σωστή ενημέρωση. Μα η κοινωνική αναγκαιότητα ξεκινά, το ζητάει η κοινωνία και μετά γίνεται η ενημέρωση. Εδώ πέρα εσείς κάνατε μια μονόπλευρη ενημέρωση. Απ' όλα τα πολιτικά κόμματα, απ' όλους τους πολιτικούς διαύλους δεν τόλμησε να βγει κανένας να πει ότι δεν θέλουμε σύμφωνο συμβίωσης και εμείς θέλουμε να υποστηρίξουμε το θεσμό του γάμου.

Όποιος το έλεγε αυτό έπεφταν να τον φάνε. Αυτή ήταν η άποψη του 80% των Ελλήνων σύμφωνα με τις σφυγμομετρήσεις. Αυτό το 80% εκπροσωπήθηκε πουθενά; Και λέτε ότι τώρα έχει φθάσει να είναι σχεδόν ανάποδα το αποτέλεσμα για τα ετερόφυλα ζευγάρια. Βέβαια αφού βιάστηκε η ελληνική κοινωνία, με μία πίεση ότι εάν τυχόν δεν θέλετε το σύμφωνο συμβίωσης είστε αναχρονιστικοί, είστε μακριά από την κοινωνική πραγματικότητα!

Για ποιους λόγους εμείς είμαστε κατά του συμφώνου συμβίωσης; Είναι και κοινωνικοί και ηθικοί λόγοι, αλλά θα προσπαθήσω να αποδομήσω και τα επιχειρήματά σας από τη φιλελεύθερη αντίληψη, τη δική σας.

Πρώτα από όλα, κύριε Υπουργέ, είτε το θέλετε είτε όχι, αυτό που θέλετε να κατασκευάσετε είναι ανταγωνιστικό του γάμου και θα σας εξηγήσω γιατί. Γιατί είναι ελκυστικό. Και αυτό γιατί; Γιατί εδώ κάποιος μπορεί να έρθει σε μία συμβίωση, να έχει σχεδόν όλα τα δικαιώματα του γάμου και να μην έχει τις υποχρεώσεις.

Είναι δηλαδή το ισχυρό μέρος και σου λέει «αντί να παντρευτώ θα κάνω ένα σύμφωνο συμβίωσης, θα κάνω ουσιαστικά ένα οιωνεϊ πρόγραμμα συμβόλαιο». Αυτά απαγορεύονται στην Ελλάδα, αλλά ουσιαστικά στο σύμφωνο συμβίωσης επιτρέπονται. Θα παραιτηθεί το αδύναμο μέρος από δικαιώματα διατροφής, από δικαιώματα αξίωσης στα αποκτήματα, από όλα τα θέματα και ανά πάσα στιγμή ένα πρωί θα στείλω ένα εξώδικο και θα λύσω αυτό το σύμφωνο.

Δεν είναι πιο ελκυστικό; Δεν είναι πιο ελκυστικό για τον ισχυρό παράγοντα να το προτιμήσει; Βεβαίως είναι πιο ελκυστικό και θα το προτιμήσει. Ουσιαστικά ενώ στις παλιότερες ελληνικές ταινίες λέγαμε «στρίβειν διά του αρραβώνος», τώρα θα λέμε «στρίβειν διά του συμφώνου».

Είναι μια ιδανική περίπτωση και αυτό θα λειτουργήσει ανταγωνιστικά του γάμου. Εγώ δέχομαι και στην αιτιολογική σας έκθεση ότι στη φιλοσοφία σας αντιλαμβάνεστε ότι ο γάμος είναι κάτι προτιμητέο, κάτι καλύτερο. Είναι λογικό να το λέτε αυτό.

Εμείς δεν είμαστε της άποψης ότι και η πολιτική εξουσία πρέπει να είναι ηθικά αχρωμάτιστη, να μην παίρνει θέση για το θρησκευτικό, τον πολιτικό γάμο ή το σύμφωνο συμβίωσης. Αν είναι δυνατόν! Όμως, κύριε Υπουργέ, το αντιλαμβάνεστε ότι για τον κόσμο είναι κάτι το ελκυστικό. Θα το προτιμήσει. Και τελικά αυτό θα λειτουργήσει εις βάρος της κοινωνικής συνοχής, γιατί άλλωστε και ο γάμος είναι το θεμέλιο της οικογένειας.

Ερχόμαστε όμως τώρα και στην περίπτωση της φιλελεύθερης αντίληψης, όπου λέτε ότι κάποιοι άνθρωποι μιλάνε για ελευθερία των συμβάσεων. Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια γιατί να μη ρυθμίζεται η συμβίωση; Όλα τα θέματα που ρυθμίζονται είναι

λελυμένα από τον Αστικό Κώδικα.

Αν αυτήν τη στιγμή γίνει ένα σύμφωνο συμβίωσης και έχει παραιτηθεί το αδύναμο μέρος από όλα τα δικαιώματα που θα μπορούσε να έχει, δηλαδή δεν έχει δικαίωμα διατροφής, δεν έχει δικαίωμα συμμετοχής στα αποκτήματα, τότε το μόνο που μένει είναι ένα κληρονομικό δικαίωμα στο 1/6. Αυτό είναι που μένει.

Το τέκνο δεν προστατεύεται σήμερα επαρκέστατα ακόμα και αν είναι εκτός γάμου; Γιατί το αναφέρετε ως παράδειγμα. Ποιο είναι το πρόβλημα των τέκνων; Αυτήν τη στιγμή για το τέκνο με μια απλή διαδικασία πλέον, αυτομάτως αναγνωρίζεται η πατρότητα, είτε με εκουσία διαδικασία, εάν συμφωνούν τα μέρη, είτε και με αντιδικία. Δεν εξυπηρετείτε καμμία αναγκαιότητα.

Είμαστε μήπως σε μια εποχή που αν ένα ζευγάρι μένει στο διπλανό σπίτι και δεν είναι παντρεμένο ή δεν έχει κάνει σύμβαση ελεύθερης συμβίωσης –τώρα πια συμβίωσης όπως το διορθώσατε- θα κακοχαρακτηριστεί; Εξυπηρετεί κάποια κοινωνική αναγκαιότητα;

Έχετε ακούσει να λένε «αυτοί δεν έχουν σύμφωνο συμβίωσης», άρα είναι κοινωνικά στιγματισμένοι; Αυτό θα είχε μία λογική εάν ήμασταν σε μια εποχή που πραγματικά ένα ζευγάρι που θα έμενε μαζί και δεν θα ήταν αρραβωνιασμένο ή παντρεμένο, θα ήταν κοινωνικά στιγματισμένο. Δεν εξυπηρετείτε κάποια κοινωνική αναγκαιότητα. Απολύτως καμμία κοινωνική αναγκαιότητα.

Εμείς, λοιπόν, θεωρούμε ότι όλος αυτός ο θεσμός είναι τελείως ξένος από την ελληνική κοινωνία, είναι τελείως ξένος από την κοιλότητα και τη φιλοσοφία του ελληνικού λαού και το φέρνετε επιβάλλοντάς το στον ελληνικό λαό, επιβάλλοντάς το με μια λογική ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Δεν υπάρχει τέτοιο θέμα ούτε για ομόφυλα ούτε για ετερόφυλα ζευγάρια. Δεν υπήρξε καμμία απαίτηση από την κοινωνία.

Τώρα έρχομαι στο σημαντικότερο κατά την άποψή μου θέμα, κύριε Υπουργέ, και θέλω να σας εξηγήσω για ποιο λόγο κατά βάση εγώ πιστεύω ότι αυτό εσείς θέλατε να το φέρετε και για τα ομόφυλα ζευγάρια. Εδώ θα σας καταλογίσω μια πολιτική δειλία, διότι αυτήν τη στιγμή ανοίγετε την πόρτα να γίνει το σύμφωνο συμβίωσης για το ομόφυλα ζευγάρια, χωρίς να χρεώνετε το πολιτικό κόστος.

Θα σας το εξηγήσω. Σύμφωνα με το γάμο, ό,τι και να λένε, όσοι δήμαρχοι και να βρεθούν για να κάνουν πολιτικούς γάμους, δεν θα υπάρξει σε κανένα δικαστήριο ούτε ευρωπαϊκό –διότι ρητάς από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου εξαιρείται το οικογενειακό δίκαιο και ο γάμος είναι μέρος του οικογενειακού δικαίου- ούτε μια περίπτωση να δικαιωθεί κάποιος. Όλοι αυτοί οι γάμοι θα είναι ανυπόστατοι και δεν πρόκειται να δικαιωθούν.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Στο σύμφωνο όμως είναι αλλιώς τα πράγματα, κύριε Υπουργέ. Στο σύμφωνο συμβίωσης γνωρίζετε ότι νομικά, επειδή πρόκειται για μία σύμβαση στα πλαίσια των ελευθεριών των συμβάσεων, αν προσφύγει ένα ομόφυλο ζευγάρι, τότε υπάρχει θέμα.

Το γνωρίζετε πολύ καλά. Γιατί τότε δεν θα κρίνει με βάση τις αρχές του οικογενειακού δικαίου ο δικαστής, ακόμα και ο εθνικός δικαστής, δεν σας πηγαίνω σε ευρωπαϊκό δικαστήριο. Και το πιο πιθανό είναι κρίνοντας ο δικαστής –να δανειστώ έναν όρο από αυτούς που θέλουν να μας λένε- όσο συντηρητικός και να είναι, εφαρμόζοντας την αρχή της ισότητας σ' ένα σύμφωνο, θα πρέπει να το επεκτείνει και στα ομόφυλα ζευγάρια και αυτό το γνωρίζετε.

Εμείς το αναφέρουμε εδώ ώστε όταν έλθει μια δικαστική απόφαση και πει ότι το σύμφωνο συμβίωσης εφαρμόζεται και για τα ομόφυλα ζευγάρια, να μην έλθετε να μας πείτε ότι πρέπει να σεβαστούμε τη δικαιοσύνη ή ότι μας πιέζει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Είναι μία συνειδητή πολιτική απόφαση, δική σας. Δεν έχετε το πολιτικό θάρρος να έλθετε και να πείτε «δεν θέλουμε να έλθει στα ομόφυλα ζευγάρια και δεν φέρνουμε καθόλου το σύμφωνο». Ανοίγετε την πόρτα με τη δυνατότητα της δικαστικής οδού.

Εμείς εδώ, ως κόμμα, έχουμε τη δυνατότητα και το πολιτικό θάρρος να αναμετρηθούμε και να πούμε ότι εμείς δεν συμφω-

νούμε με το σύμφωνο συμβίωσης και αναλαμβάνουμε τις ευθύνες. Εσείς δεν έχετε αυτό το πολιτικό θάρρος. Ανοίγετε την πόρτα του συμφώνου συμβίωσης για τα ομόφυλα ζευγάρια και μετά θα έλθετε να πείτε ότι αυτό ήταν απόφαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ θα ήταν συνειδητή απόφαση δική σας, διότι γνωρίζετε ότι στα δικαστήρια αυτό θα «πέσει».

Ολοκληρώνοντας –ούτε είκοσι δευτερόλεπτα- θέλω να πω ότι εμείς πιστεύουμε ότι και τα ομόφυλα ζευγάρια πρέπει να έχουν κάποια φόρμουλα για να ρυθμίζουν κάποια θέματα τους. Θεωρούμε όμως ότι αυτό μπορεί να γίνει από το υπάρχον δίκαιο. Και στα πλαίσια του κληρονομικού και στα πλαίσια άλλων θεμάτων υπάρχουν δυνατότητες να παρέμβουμε. Πραγματικά αυτοί οι άνθρωποι το οποίο πρόβλημα έχουν να το λύσουν, όχι όμως με κοινωνική και νομική αναγνώριση αυτών των μορφών της συμβίωσης.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρας): Ευχαριστούμε τον κ. Πλεύρη.

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Σκυλλάκος.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Συζητάμε σήμερα το θέμα της ελεύθερης διαβίωσης και το αν θα έπρεπε να μπουν κανόνες σε ζευγάρια που θέλουν να έχουν πιο χαλαρούς δεσμούς απ' ό,τι με το γάμο.

Είναι ένα υπαρκτό πρόβλημα. Και στην Ελλάδα και σ' άλλες χώρες, υπάρχει ένας αριθμός ανθρώπων που είτε από πεποίθηση είτε εξ ανάγκης είτε γιατί τους βολεύει, θέλουν να μην υπάρχουν γενικά κανόνες αναγκαστικού δικαίου, να είναι σφικτά υποχρεωτικά τα πράγματα σε σχέση με τη συμβίωσή τους, οπότε δεν θέλουν να φθάσουν στο γάμο. Θέλουν μια χαλαρότερη σχέση, με κανόνες όμως.

Αυτό συζητείται και στην Ελλάδα και στην Ευρώπη. Έχει προχωρήσει και σ' άλλες χώρες, σε μια εποχή που η πολιτική που εφαρμόζεται και στην Ελλάδα και σ' αυτές τις χώρες είναι σε βάρος των νέων ζευγαριών και της οικογένειας. Δηλαδή όλη η οικονομική και κοινωνική πολιτική, έτσι όπως εφαρμόζεται, οδηγεί τους νέους ανθρώπους σε μεγάλο διαταγμό να παντρευτούν στην ηλικία που πρέπει, διότι δεν έχουν εργασία. Ακόμα ο μέσος όρος ηλικίας που παντρεύονται είναι όλο και μεγαλύτερος. Ανεβαίνει ο μέσος όρος της ηλικίας, λόγω των κοινωνικών προβλημάτων που δημιουργούνται από τις πολιτικές που εφαρμόζονται, που εφαρμόζει και η σημερινή Κυβέρνηση, όπως και οι προηγούμενες. Φθάνει δηλαδή στα είκοσι εννέα έως τριάντα χρόνια ο άλλος για να αποφασίσει αν θα παντρευτεί.

Άλλο αποτέλεσμα αυτής της πολιτικής είναι το να μην κάνουν πολλά παιδιά. Και γι' αυτό φθάσαμε στο ένα παιδί και δημιουργείται και δημογραφικό πρόβλημα.

Ταυτόχρονα μ' όλα αυτά, και επειδή είναι πολύ σκληρές –για να μην πω ανάλητες- οι πολιτικές που εφαρμόζονται στα λαϊκά στρώματα, γίνεται και μια προσπάθεια –την είχε ζητήσει και ο Πρωθυπουργός από τους Υπουργούς- ό,τι φιλοκοινωνικό μπορεί να εμφανίσει κάθε Υπουργείο να το βγάλει από το συρτάρι και να το προβάλλει για λόγους επικοινωνιακούς, μπροστά στην αρνητική εικόνα που δημιουργούσε η Κυβέρνηση με την πολιτική της. Σ' αυτό το πλαίσιο, λοιπόν, το κοινωνικό, πολιτικό και επικοινωνιακό και μ' αυτούς τους επικοινωνιακούς στόχους έρχεται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης αυτό, το οποίο είναι υπαρκτό ζήτημα και πρέπει να λυθεί με κάποιους κανόνες.

Για όλους αυτούς τους λόγους, λοιπόν, εμείς θεωρούμε ότι υπάρχει η ανάγκη, αλλά για τους υπόλοιπους λόγους, όπως εξήγησα, θα ψηφίσουμε «παρών» επί της αρχής. Δεν θέλουμε δηλαδή αυτό να είναι «σωσίβιο» –να το πω έτσι- της Κυβέρνησης για τη γενικότερη πολιτική της για τα νέα ζευγάρια, για την οικογένεια κ.λπ.. Αυτό είναι η ουσία του «παρών» που δίνουμε.

Δεύτερον, υπάρχουν απόψεις από φορείς –και αν κατάλαβα καλά και από το ΠΑ.ΣΟ.Κ.- που ασκούν μια κριτική ότι στο σύμφωνο ελεύθερης συμβίωσης, θα έπρεπε να υπάρχουν περίπου ή πλήρως οι ίδιοι κανόνες οι οποίοι υπάρχουν και στο γάμο. Και απ' ό,τι κατάλαβα από τη συζήτηση στην επιτροπή από την εισηγήτρια του ΠΑ.ΣΟ.Κ. προς τα εκεί έφερνε η άποψή της και η διαφωνία της και συνεχώς προσέθετε και παρατηρήσεις,

ώστε να εξισωθεί το σύμφωνο συμβίωσης με τους κανόνες του γάμου. Όποιος θέλει τους κανόνες αυτούς του γάμου συνειδητά, παντρεύεται. Δεν χρειάζεται να πάει στο σύμφωνο ελεύθερης συμβίωσης. Το σύμφωνο αυτό έχει από τη φύση του χαλαρότερους δεσμούς. Δεν είναι ένα πλαίσιο αναγκαστικού δικαίου τόσο αυστηρό όπως είναι στο γάμο. Δεν συμφωνούμε, λοιπόν, με την άποψη ότι θα έπρεπε να είναι το ίδιο πράγμα περίπου το σύμφωνο συμβίωσης με το γάμο.

Επίσης συμφωνούμε με την άποψη που ακούστηκε λίγο από το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και περισσότερο από τον ΣΥ.ΡΙΖ.Α., που ασκούν κριτική για το ότι θα έπρεπε σ' αυτό το σύμφωνο να συμπεριληφθούν και τα ομόφυλα ζευγάρια. Εμείς δεν έχουμε ούτε προκαλήψεις ούτε καμμία ρατσιστική διάθεση για κάποιους που έχουν διαφορετική σεξουαλική προτίμηση και θέλουν να ζουν διαφορετικά. Ξέρουμε πολύ καλά ότι υπάρχουν διακρίσεις, όχι από το νόμο αλλά στην πράξη. Στην πράξη υπάρχουν διακρίσεις και θα έπρεπε να γίνει μια ολόκληρη συζήτηση και να υπάρξει και πρακτική και πολιτικές, αν θέλετε, που να αλλάζουν αυτήν την κατάσταση. Να μη θεωρούνται, δηλαδή, στον περίγυρό τους ή να αντιμετωπίζονται στο χώρο εργασίας ή στο χώρο διαβίωσης ή σε οποιονδήποτε χώρο σαν άνθρωποι άλλης κατηγορίας, κατώτερης κατηγορίας, να είναι δακτυλοδεικτούμενοι κ.λπ. Θα πρέπει να υπάρχει μια κοινωνία ανοχής. Ως προς αυτό να ανοίξει μια συζήτηση και να συμβάλλουμε και εμείς ως κόμμα. Άλλο αυτό και άλλο ο γάμος ή το σύμφωνο ελεύθερης συμβίωσης.

Το σκεπτικό το δικό μας ξεκινάει από το εξής. Πώς ιστορικά δημιουργήθηκε ο γάμος; Γιατί ο γάμος είναι δημιουργήμα των τελευταίων χιλιετηρίδων. Πριν από τέσσερις πέντε χιλιετίδες δεν υπήρχε γάμος, δεν υπήρχε ο θεσμός του γάμου και πριν από δεκάδες χιλιάδες χρόνια σίγουρα σε καμμία περιοχή της γης δεν υπήρχε γάμος, δεν υπήρχε τελετουργικό, δεν υπήρχαν κανόνες. Ο πυρήνας του γάμου ιστορικά, έτσι όπως δημιουργήθηκε, είναι για να εξασφαλιστεί με κανόνες αναγκαστικού δικαίου –περισσότερο ή λιγότερο αναγκαστικού δικαίου από παλιά- η διαίωσιση του είδους, η αναπαραγωγή, ότι θα υπάρξουν τα παιδιά από το γάμο τα οποία θα πρέπει να εξασφαλιστούν, τα αδύνατα μέρη να εξασφαλίζονται, η σύζυγος, να εξασφαλίζεται δηλαδή η αναπαραγωγή. Και αυτό ενδιέφερε και την πολιτεία κι έπρεπε να μπου κανόνες.

Βεβαίως υπάρχει και το ζήτημα της ιδιοκτησίας που έστρωξε προς τα εκεί, στο γάμο, σε σχέση και με κληρονομικά δικαιώματα κ.λπ. Από τη στιγμή που υπήρξε η ιδιοκτησία, άρχισε να μπαίνει και το ερώτημα του πώς θα εξασφαλίζεται το παιδί με την περιουσία. Όλα αυτά οδήγησαν στο γάμο. Όλα όμως έχουν σχέση με τη διαίωσιση του είδους κι όχι με τη σεξουαλική σχέση. Θα πάρουμε τώρα τη σεξουαλική σχέση από το «παράθυρο» να την κάνουμε ότι αυτή είναι η γενεσιουργός αιτία του γάμου; Δηλαδή πριν από χίλια και δυο χιλιάδες χρόνια ήθελαν να ρυθμίζουν τις σεξουαλικές σχέσεις των ανθρώπων και έκαναν γάμους; Δεν ήταν αυτός ο λόγος. Ξεκινώντας απ' αυτό το σκεπτικό, δεν βλέπουμε το λόγο να ενταχθούν τα ομόφυλα ζευγάρια εκεί.

Τώρα, περί δικαιωμάτων. Αρχίζει και γίνεται μία διαστρέβλωση του τι είναι δικαίωμα και τι δεν είναι δικαίωμα και τι είναι προοδευτικό και τι δεν είναι. Εμείς καταψηφίσαμε την πρόταση για το άρθρο του Συντάγματος, είπαμε να μη μπει στο άρθρο του Συντάγματος διάταξη για την προστασία των ζώων. Όχι ότι δεν είμαστε υπέρ της προστασίας των ζώων. Είμαστε υπέρ της προστασίας. Είπαμε αυτά να λύνονται με νομοθετική ρύθμιση. Αλλά έχει ξεσηκωθεί θύελλα, ως και επιτροπή υπάρχει στο Κοινοβούλιο, για τα δικαιώματα των ζώων. Εδώ σκοτώνουμε ανθρώπους στο Αφγανιστάν και στο Ιράκ, με ευθύνες κυβερνήσεων, κομμάτων, χωρών, κι αρχίσαμε να ενδιαφερόμαστε για τα δικαιώματα των ζώων, και να το βάλουμε και στο Σύνταγμα! Φέρνουμε νόμους που θωρακίζουν το σύστημα, που παραβιάζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα. Θα μας ξεγυμνώνουν στα αεροδρόμια, ήρθε διάταξη- θα βλέπουν το σμάμα μας. Παραβιάζονται τα στοιχειώδη ανθρώπινα δικαιώματα και πάμε να βρούμε τάχα σαν δημοκράτες και τάχα σαν προοδευτικές κοινωνίες άλλα δικαιώματα και λέμε ότι δεν μπορούμε να στερήσουμε τα δικαιώματα. Δεν συμφωνούμε μ' αυτήν τη λογική. Και αυτήν τη λογι-

κή την προωθεί η Ευρωπαϊκή Ένωση. Προσπαθεί να βρει υποκατάστατα τάχα υποστήριξης ανθρώπινων δικαιωμάτων, ενώ καταργεί ανθρώπινα δικαιώματα. Στο όνομα της αντιτρομοκρατικής νομοθεσίας και στο όνομα της κατάργησης των κοινωνικών δικαιωμάτων υπέρ των μονοπωλίων και των μεγάλων συμφερόντων, έχουμε συνεχή περιορισμό των ατομικών, των δημοκρατικών και των κοινωνικών δικαιωμάτων. Ας μην επιχειρηματολογήσουμε, λοιπόν, για δικαιώματα! Αυτή είναι η δικιά μας άποψη και δηλώνουμε «παρών».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Σκυλλάκο.

Εισερχόμαστε στον κατάλογο των ομιλητών Βουλευτών. Το λόγο έχει η κ. Κεφαλογιάννη.

ΟΛΓΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι ανάγκες και οι προτεραιότητες των πολιτών δεν παραμένουν διαχρονικά σταθερές. Αντίθετα, αλλάζουν διαρκώς εγείροντας νέα ζητούμενα απέναντι στην πολιτεία. Δική μας αποστολή είναι να παρακολουθούμε τις αλλαγές και να εξασφαλίζουμε τις καταλληλότερες θεσμικές προϋποθέσεις, ώστε τα σύγχρονα κοινωνικά αιτήματα να καλύπτονται επαρκώς.

Αυτό επιχειρούμε με το παρόν σχέδιο νόμου. Με ριζικές τομές στο οικογενειακό δίκαιο τολμάμε να αγγίξουμε ζητούμενα που για πολύ καιρό έμειναν ανέγγιχτα.

Σας θυμίζω ότι βαθιές, ουσιαστικές τομές στο Οικογενειακό Δίκαιο έχουμε να δούμε από τη μεγάλη μεταρρύθμιση που έγινε με την ψήφιση του ν. 1329/1983, προκειμένου η συνταγματική αρχή της ισότητας ανδρών και γυναικών να εφαρμοστεί στον Αστικό Κώδικα και σ' άλλα νομοθετήματα. Τότε με την κατάργηση όλων των διατάξεων που όριζαν διαφορετική μεταχείριση με βάση το φύλο, η ελληνική κοινωνία έκανε ένα μεγάλο βήμα μπροστά.

Αυτήν την ευελιξία για προοδευτικές αλλαγές έχουμε ανάγκη και σήμερα. Μετά από ένα τόσο μεγάλο διάστημα απραγίας, χρειάζονται επιτέλους οι θεσμικές παρεμβάσεις που να τροποποιούν σε βάθος το νομικό πλαίσιο και να καλύπτουν σε κάθε διάσταση τις σύγχρονες ανάγκες των πολιτών, παρεμβάσεις που άλλες δήθεν προοδευτικές κυβερνήσεις δεν τόλμησαν να κάνουν.

Να σας υπενθυμίσω ότι ο Τομέας Δικαιωμάτων του Ανθρώπου του ΠΑ.ΣΟ.Κ. είχε επεξεργαστεί το 2005 πρόταση νόμου για το σύμφωνο συμβίωσης, αλλά η ηγεσία του δεν την υιοθέτησε ποτέ.

Αυτό το μεταρρυθμιστικό έλλειμμα καλύπτει σήμερα υπεύθυνα και αποφασιστικά η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας. Μ' ένα πολυεπίπεδο σχέδιο νόμου δίνει στοχευμένα λύσεις σε σύνθετα ζητούμενα για την οικογένεια, το παιδί, την ελληνική κοινωνία.

Πρώτον, εισάγει το καινοτόμο σύμφωνο συμβίωσης, ένα αναγκαίο θεσμικό τόλμημα που αποδεικνύει ότι σήμερα η κοινωνία και η πολιτεία πορεύονται παράλληλα. Με τους τρόπους συμβίωσης να προσλαμβάνουν συνεχώς νέες μορφές, η δική μας πραγματικότητα δεν γίνεται να αρνείται το σεβασμό στην ελεύθερη επιλογή. Προπάντων τα παιδιά που προκύπτουν από την ελεύθερη συμβίωση δεν μπορεί να μην προστατεύονται, δεν μπορεί να στερούνται τα δικαιώματά τους.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της αιτιολογικής έκθεσης, στη χώρα μας γεννήθηκαν τα τελευταία χρόνια πάνω από εκατόν είκοσι χιλιάδες παιδιά εκτός γάμου. Άρα η σχετική ρύθμιση πατά αναμφίβολα πάνω σε μια υπαρκτή πραγματικότητα.

Ειδικότερα το πρώτο κεφάλαιο του νομοσχεδίου θέτει τις προϋποθέσεις για τη σύναψη και την ακυρότητα και τη λύση του συμφώνου συμβίωσης. Προβλέπει την ελεύθερη επιλογή στη διατήρηση ή τη μεταβολή του επωνύμου των συμβιούντων. Προβλέπει τη δυνατότητα ρύθμισης περιουσιακών σχέσεων, την υποχρέωση διατροφής μετά τη λύση του συμφώνου και κληρονομικά δικαιώματα.

Θεσπίζει το τεκμήριο πατρότητας για τα παιδιά που γεννήθηκαν κατά τη διάρκεια ισχύος του συμφώνου ή εντός τριακοσίων ημερών από τη λύση ή αναγνώριση της ακυρότητάς του. Ορίζει τη γονική μέριμνα ως δικαίωμα που ασκείται από κοινού και από τους δύο γονείς κατόπιν λήξης ισχύος του συμφώνου.

Θα ήθελα με έμφαση να τονίσω, προς αποφυγήν παρεξηγή-

σεων, ότι η συμβίωση δεν απειλεί το θεσμό του γάμου, δεν κλονίζει τα θεμέλια της παράδοσης, όπως δήθεν εσχατολογούν ορισμένοι. Είναι μία εναλλακτική μορφή μόνιμης συμβίωσης και όχι μια μορφή χαλαρού γάμου. Άρα, δεν μπορεί να θίγει με κανέναν τρόπο την αξία του γάμου ως θεσμού.

Δεύτερον, το νομοσχέδιο τροποποιεί διατάξεις του Αστικού Κώδικα. Ειδικότερα, αναφορικά με το διαζύγιο, ορίζει το διάστημα ισχυρού κλονισμού του γάμου στα δύο, από τέσσερα που ισχυαν μέχρι σήμερα, χρόνια. Έτσι οι εν διαστάσει σύζυγοι μπορούν γρηγορότερα να αποδεσμεύονται και να ξαναρχίζουν τη ζωή τους, όπως οι ίδιοι το επιθυμούν.

Ρυθμίζει τη συνάσκηση της γονικής μέριμνας από τον πατέρα που εκούσια ή δικαστικά αναγνωρίζει το τέκνο κατόπιν συμφωνίας με τη μητέρα. Ακόμα ορίζει το δικαίωμα άσκησης γονικής μέριμνας από τον αντιδικήσαντα πατέρα, πάλι εφόσον υπάρχει σχετική συμφωνία των δύο γονέων.

Αναφορικά με τη διαδικασία της υιοθεσίας και με αποκλειστικό γνώμονα το συμφέρον του ανήλικου, το σχέδιο νόμου προβλέπει δικαστική αναπλήρωση της γονικής συναίνεσης από ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση του δικαστηρίου σε πολύ συγκεκριμένες περιπτώσεις. Καθιερώνει τη δυνατότητα και όχι υποχρέωση, όπως ίσχυε μέχρι σήμερα, ακρόασης των πλησιέστερων συγγενών κατά τη διαδικασία της απόφασης για την αναπλήρωση της συναίνεσης.

Για το συμφέρον του υιοθετούμενου και για την προστασία της μυστικότητας της υιοθεσίας, παρέχει τη δυνατότητα πρόσθεσης άλλου ονόματος στο κύριο όνομα του θετού τέκνου. Ορίζει το πλαίσιο τέλεσης υπό επιτροπεία για τους ανήλικους, των οποίων κανένας γονέας δεν δύναται να ασκήσει γονική μέριμνα.

Επίσης, το νομοσχέδιο επιδιώκει –στο τρίτο κεφάλαιο– να διευκολύνει τη λειτουργία των ελληνικών δικαστηρίων και άλλων δικαστικών αρχών, έτσι ώστε να επιτελούν το έργο τους αποτελεσματικότερα, ταχύτερα και με λιγότερη γραφειοκρατία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το παρόν νομοσχέδιο η πολιτεία αναγνωρίζει την ανάγκη μαζί με τα κοινωνικά ζητούμενα να αλλάζουν και οι νόμοι. Αναγνωρίζει πως οι νόμοι, εκτός από δίκαιο, χρειάζεται να είναι ευέλικτοι και σύγχρονοι.

Το παρόν σχέδιο νόμου κάνει πράξη αυτήν την παραδοχή. Προστατεύει τους πολίτες με δικαιώματα και υποχρεώσεις που ρυθμίζουν τις καθημερινές τους σχέσεις. Τροποποιεί το Οικογενειακό Δίκαιο με ουσιαστικές καινοτόμες παρεμβάσεις που έχει να δει ο τόπος μας πάνω από μία εικοσαετία. Δημιουργεί συνθήκες που αποπνέουν σιγουριά για τη λειτουργία του δικαστηρίου και την εφαρμογή των δικαστικών αποφάσεων.

Προπάντων αποδεικνύει ξεκάθαρα ότι σε μια προοδευτική κοινωνία οι νόμοι δεν μπορεί να μην εξελίσσονται. Πρέπει να αλλάζουν και να εστιάζουν στις ανάγκες των πολιτών, όλων των πολιτών. Και αυτό συνιστά μια διαρκή υποχρέωση από την πλευρά μας για ακόμα πιο πλατιές τομές στο μέλλον.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούπρας): Ευχαριστούμε την κ. Κεφαλογιάννη.

Η κ. Δραγώνα έχει το λόγο.

ΘΑΛΕΙΑ ΔΡΑΓΩΝΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το νομοσχέδιο αυτό θα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν πραγματικές κοινωνικές ανάγκες και διαπιστωμένα προβλήματα στο χώρο του Οικογενειακού Δικαίου. Αντ' αυτού το νομοσχέδιο αφ' ενός επιτείνει τις διακρίσεις μεταξύ των πολιτών και αφ' ετέρου περιέχει αποσπασματικές ρυθμίσεις που κάθε άλλο παρά αποτελούν τομή ή επιλύουν δυσλειτουργίες στον τομέα των οικογενειακών σχέσεων.

Πώς είναι δυνατόν ένα μέτρο σαν το σύμφωνο συμβίωσης που κατά τον Υπουργό είναι «ριζοσπαστικό, μεταρρυθμιστικό και προοδευτικό» να δημιουργεί πολίτες δεύτερης κατηγορίας; Η εξάρτηση των ομόφυλων ζευγαριών στερείται κάθε νομικής βάσης και συνιστά άμεση διάκριση λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού που θα οδηγήσει σε δικαστικές διαμάχες. Η Κυβέρνηση το γνωρίζει και παρόλα αυτά προβαίνει σε επιλογές εν γνώσει του γεγονότος ότι ενδέχεται να καταπέσουν στα δικα-

στήρια. Εν τέλει αναθέτει στους δικαστές να πάρουν τις αποφάσεις που η ίδια αρνείται να πάρει από το φόβο του πολιτικού κόστους.

Πουθενά στην αιτιολογική έκθεση δεν εξηγείται γιατί αποκλείονται τα πρόσωπα ίδιου φύλου, αν και αναφέρεται ότι σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες δίνεται η δυνατότητα σύναψης γάμου και η καταχωρισμένη συμβίωση στα ομόφυλα ζευγάρια. Σε καμία χώρα, όπου έχει προβλεφθεί αντίστοιχος θεσμός, δεν αποκλείονται τα ομόφυλα ζευγάρια, ενώ σε πολλές χώρες έχει θεσπιστεί αποκλειστικά με το σκεπτικό ότι τα ετερόφυλα ζευγάρια έχουν την επιλογή της σύναψης γάμου. Η Ελλάδα θα αποτελέσει παγκόσμια πρώτη περιορισμού του συμφώνου στα ετερόφυλα ζευγάρια!

Ο Υπουργός στην επιτροπή ισχυρίστηκε ότι δεν έπρεπε να προχωρήσει η Κυβέρνηση στα ομόφυλα ζευγάρια, διότι οι απαιτήσεις και οι ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας φθάνουν σήμερα μέχρι εκεί. Αφήνοντας κατά μέρος το κατά πόσο επίκαιρη είναι η ανάγνωση των απαιτήσεων και των αναγκών της ελληνικής κοινωνίας από την Κυβέρνηση, μια τέτοια αντίληψη παραγνωρίζει τον παιδαγωγικό ρόλο του δικαίου και την υποχρέωση της πολιτείας να διαπλάθει τη στάση της κοινωνίας και να την οδηγήει μπροστά, όπως έκανε όταν εισήγαγε αλλαγές με το Οικογενειακό Δίκαιο του 1983.

Κυρίως όμως, κύριοι συνάδελφοι, παραγνωρίζει ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα, δεν μπορεί να τελούν υπό την προϋπόθεση τυχόν έγκρισής τους από την πλειοψηφία.

Το κατά πόσο απέχει ο εισαγόμενος θεσμός από το να αποτελέσει «ένα ριζοσπαστικό και προοδευτικό» μέτρο φαίνεται και από την αιτιολογική έκθεση που αποπνέει πεπαλαιωμένες αντιλήψεις και έχει συνταχθεί με σκοπό όχι να υπερασπιστεί τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, αλλά αντίθετα να υπερασπιστεί το γάμο και την ανωτερότητά του. Ποιος ο λόγος να αναφέρεται «ασφαλώς η αξία του θρησκευτικού γάμου είναι και παραμένει μεγάλη και ασύγκριτη και μαζί με τον πολιτικό γάμο αποτελούν την καλύτερη επιλογή για τα ζευγάρια που θέλουν να δημιουργήσουν οικογένεια.»; Ποιος ο λόγος να καταλήγει η αιτιολογική έκθεση «αυτό σημαίνει ότι δεν θίγεται ούτε κλονίζεται στο ελάχιστο η αξία του γάμου ως θεσμού.»;

Το σύμφωνο όμως είναι κολοβό και για τα ετερόφυλα ζευγάρια. Σε αντίθεση με τα αρχικώς λεχθέντα, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του δημοσιούπαλληλικού, εργατικού, ασφαλιστικού και συνταξιοδοτικού δικαίου που αφορούν τους συζύγους αναλογικά και στα πρόσωπα που έχουν συνάψει το σύμφωνο. Επίσης, χωρίς προφανή δικαιολογητικό λόγο, οι προβλέψεις που αφορούν στις περιουσιακές σχέσεις, στη διατροφή και στα κληρονομικά δικαιώματα αποκλίνουν σαφώς από τις αντίστοιχες με το γάμο.

Γι' αυτό και εμείς καταθέσαμε πρόταση νόμου που θα βάζει τέρμα στις διακρίσεις και θα αποκαθιστά την ισοπολιτεία στο πεδίο της ελεύθερης ένωσης ετερόφυλων και ομόφυλων ζευγαριών.

Όσον αφορά στο κεφάλαιο που τροποποιεί διατάξεις του Αστικού Κώδικα, αποτελεί κοινή διαπίστωση (εκτός από την Κυβέρνηση) ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν αποτέλεσαν αντικείμενο ενδελεχούς διαβούλευσης με ειδικούς επιστήμονες, αρμόδιους φορείς και την κοινωνία των πολιτών, ούτε υπήρξε και η κατάληξη μιας συνολικής αξιολόγησης του υπάρχοντος νομικού πλαισίου. Αντίθετα, η διαδικασία που ακολουθήθηκε για το παρόν νομοσχέδιο ήταν να διοχετεύονται πληροφορίες στα Μαζικά Μέσα Ενημέρωσης και να αναμένονται οι όποιες αντιδράσεις, χωρίς πρόβλεψη για ένα θεσμοθετημένο διάλογο.

Όσον αφορά στις υιοθεσίες, οι επί μέρους λύσεις δεν αποτελούν ρηξικέλευθα μέτρα που θα λύσουν το πρόβλημα των χρονοβόρων διαδικασιών και της εκτεταμένης παραμονής των παιδιών στα ιδρύματα. Θα ήθελα να τονίσω, βέβαια, ότι ακόμα και ένας καλός νόμος δεν θα μπορούσε να έχει αυτό το αποτέλεσμα, αν παρέμενε ημιτελής στην εφαρμογή του. Έντεκα χρόνια μετά την πρόβλεψη για την ίδρυση κοινωνικών υπηρεσιών στα πρωτοδικεία της χώρας, τα απαιτούμενα προεδρικά διατάγματα δεν έχουν ακόμα εκδοθεί, ενώ ακόμα δεν έχει υλοποιηθεί η πρόβλεψη στον ίδιο νόμο του 1996 για οικογενειακά δικαστή-

ρια.

Από τις επί μέρους ρυθμίσεις, θα ήθελα να σταθώ στο άρθρο 18, που προβλέπει τη δυνατότητα απόσυρσης του κυρίου ονόματος που έφερε το τέκνο πριν από την υιοθεσία. Η διάταξη αυτή παραβλέπει ότι το όνομα αποτελεί το πρωταρχικό στίγμα της ατομικής ύπαρξης, το βασικό ίχνος της ταυτότητας του υποκειμένου. Δεν είναι δύσκολο να φανταστούμε τις ψυχολογικές συνέπειες που μπορεί να έχει για ένα παιδί, λόγω χάρην πέντε-έξι ετών, η απόσυρση του ονόματος στο οποίο έχει σε όλη του τη ζωή συνηθίσει να ακούει, του ονόματος με το οποίο έχει ταυτίσει τον εαυτό του. Όχι μόνο δεν θα βοηθηθεί η προσαρμογή του στην ελληνική πραγματικότητα, αλλά θα έπρεπε να ληφθεί σοβαρά υπόψη κατά πόσο είναι κατάλληλος ένας τέτοιος γονιός που δεν αποδέχεται το κύριο όνομα του θετού του παιδιού, δηλαδή, που δεν αποδέχεται το ίδιο το παιδί του, με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του.

Ακόμη πιο προβληματική καθίσταται η διάταξη αυτή, αν συνδυαστεί με το άρθρο 27, που προβλέπει ότι ακόμη και για τις ήδη τελεσθείσες υιοθεσίες θα μπορεί να απαλειφθεί το κύριο όνομα του τέκνου, αν οι γονείς υποβάλουν σχετική αίτηση μέσα σ' ένα χρόνο από την έναρξη του παρόντος νόμου.

Στις διακρατικές υιοθεσίες, το έλλειμμα που υπάρχει από τη μη υιοθέτηση την Σύμβασης της Χάγης του 1993 για την προστασία των παιδιών και συνεργασία στη διακρατική υιοθεσία, σαφώς και δεν μπορεί να καλυφθεί από μεμονωμένες ρυθμίσεις. Το άρθρο 22, που προβλέπει ότι, όταν στις διακρατικές υιοθεσίες η ξένη υπηρεσία δεν ανταποκρίνεται στο αίτημα της ελληνικής για αποστολή στοιχείων του προς υιοθεσία τέκνου, η ελληνική υπηρεσία δεν θα αποστέλλει την έκθεση για τους γονείς, κατά κάποιο τρόπο στερείται λογικής. Η κοινωνική έρευνα των θετών γονιών πάντα προηγείται, μιας και η υιοθεσία δεν γίνεται με κριτήριο το ιστορικό του παιδιού, αλλά το ιστορικό των θετών γονιών προς όφελος του παιδιού.

Συνοψίζοντας, πέρα από κάποιες θετικές ρυθμίσεις, όπως το επώνυμο των τέκνων που γεννιούνται εντός συμφώνου ή η δημιουργία «αμάχτου τεκμηρίου κλονισμού του γάμου σε περίπτωση διετούς διάστασης των συζύγων», το νομοσχέδιο δεν ανταποκρίνεται σε υφιστάμενες κοινωνικές ανάγκες ούτε έρχεται να δώσει λύσεις. Σε κάθε περίπτωση, κάτι τέτοιο θα προϋπέθετε ευρεία διαβούλευση και την τήρηση μιας διαδικασίας ανάλογης μ' αυτήν που ακολουθήθηκε, όταν τροποποιήθηκε το Οικογενειακό Δίκαιο εικοσιπέντε χρόνια πριν.

Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε την κυρία Δραγώνα.

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, ο κ. Παναγιωτόπουλος.

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ζητώ κατ' αρχάς την κατανόηση των συναδέλφων. Συνήθως ακολουθώ την κοινοβουλευτική τάξη, αλλά, επειδή φεύγω σε μια αποστολή της Βουλής στο εξωτερικό, δεν θα ήθελα να γίνει αυτό, χωρίς να διατυπώσω ορισμένες σκέψεις που νομίζω ότι τις συζητούσαμε οι περισσότεροι, αν μη τι άλλο, της Συμπόλιτευσης και όχι μόνο σ' αυτήν την Αίθουσα.

Επειδή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση βάλλεται πολύ τον τελευταίο καιρό, στα πλαίσια μιας εκστρατείας μηδενιστικής αντιπολίτευσης, πλήρους αποδόμησης του κυβερνητικού έργου και της πολιτικής λογικής η οποία κατευθύνει το κυβερνητικό έργο, θέλω να αξιολογήσω -κατά την κρίση μου, επιτρέψτε μου, αλλά και εξ αντικείμενου- τη σημασία αυτής της νομοθετικής πρωτοβουλίας.

Είναι κρίμα μέσα από τις συμπληγάδες της επικαιρότητας να μην έχει αυτό το νομοσχέδιο, κύριε Υπουργέ, τις επιβαλλόμενες δυνατότητες προβολής του περιεχομένου του, γιατί είναι ένα νομοσχέδιο-πυξίδα, ένα νομοσχέδιο-δείκτης της πραγματικής πολιτικής φιλοσοφίας και των πραγματικών προθέσεων της Κυβέρνησης.

Παρακολούθησα τα όσα είπαν οι εισηγητές, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, απ' όλες τις πλευρές του Κοινοβουλίου. Θεωρώ ότι και μόνο από τον τρόπο με τον οποίο ασκήθηκε η κριτική -η οποία είναι πάντα καλοδεχούμενη, αλλά υπήρξε, επιτρέψτε μου

να πω, καθ' υπερβολήν ακραία κριτική- και μόνο από το περιεχόμενο της δικαιώνεται η νομοθετική πρωτοβουλία της Κυβέρνησης και το συγκεκριμένο περιεχόμενό της.

Άκουσα τους αγορητές της Αξιοματικής Αντιπολίτευσης να μας πυροβολούν, λεκτικά και ρητορικά, γιατί -λέει- ξεπεράσαμε το θέμα του συμφώνου συμβίωσης των ομόφυλων ζευγαριών και από την άλλη πλευρά, άκουσα τους αγορητές του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού να μας κατηγορούν, γιατί, όπως είπε ο κ. Πλεύρης -το έχω σημειώσει- ανοίγουμε την πόρτα στα ομόφυλα ζευγάρια. Διότι να μην δεν το θεσμοθετούμε, αλλά με τον τρόπο, είπε ο κ. Πλεύρης, που νομοθετούμε, ουσιαστικά ανοίγουμε την πόρτα, μέσω της προσφυγής στα δικαιοδοτικά όργανα, ευρωπαϊκά ή εθνικά, να πετύχουν τα ομόφυλα ζευγάρια αυτό που επιθυμούν.

Νομίζω ότι και μόνο αυτά τα ακραία ψήγματα κριτικής και από τη μία και από την άλλη πλευρά, δείχνουν ότι η Κυβέρνηση πορεύεται στον άξονα του μέτρου και της λογικής. Διότι, όταν νομοθετούμε για την κοινωνία, ερχόμαστε να νομοθετήσουμε για να δώσουμε απάντηση σε υπαρκτές κοινωνικές ανάγκες. Βεβαίως, πρέπει να προηγούμεθα της εποχής μας. Βεβαίως, πρέπει μέσα από τις ανάγκες, τις σταθερές, αλλά και τις μεταβλητές, του σήμερα να προβλέπουμε και τις ανάγκες και τα αιτήματα του αύριο, τουλάχιστον του εγγύστου μέλλοντος. Όμως, σε κάθε περίπτωση, δεν πρέπει να αγνοούμε τις ισορροπίες στην ελληνική κοινωνία, δεν πρέπει να αδυνατούμε να ξεχωρίζουμε ποια αιτήματα και ποιες καταστάσεις έχουν φθάσει και έχουν προσλάβει τη μορφή της ωριμότητας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ασφαλώς υπάρχει ένα θέμα για τα ομόφυλα ζευγάρια -ασφαλώς- και νομίζω ότι η ελληνική κοινωνία -και είναι προς τιμήν της- ξεπέρασε αρκετά γρήγορα, σύνδρομο του παρελθόντος και πλέγματα του παρελθόντος και σε πολύ μεγάλο βαθμό έχει κατοχυρωθεί στην κοινωνία μας και έχει ωριμάσει ο σεβασμός στη διαφορετικότητα. Είμαστε κοινωνία σύγχρονη, προοδευτική, κοινωνία ανοχής, ανοχής στη διαφορετικότητα και αυτό είναι σημαντικό. Υπάρχουν προβλήματα. Ασφαλώς υπάρχουν προβλήματα, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι μπορούμε να αρνηθούμε τη διαπίστωση για τα βήματα, τα άλματα που έχουν γίνει προς τα εμπρός.

Ωστόσο, ορισμένα πράγματα δεν έχουν ακόμη ωριμάσει. Και αν θέλουμε η νομοθετική πρωτοβουλία μας να ανταποκρίνεται στις υπαρκτές ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας, πρέπει να παρακολουθεί και τη φάση ωρίμανσης των αιτημάτων, των προβληματισμών και των ζητημάτων που θέτει η ανοικτή κοινωνία στην καθημερινότητά της. Αυτό κάνει το παρόν νομοσχέδιο.

Όπως είπα και πριν, είναι ένα πάρα πολύ σημαντικό νομοθέτημα, πολύ σημαντικό νομοθέτημα που δείχνει ότι, όταν η Κυβέρνηση λέει, όταν η Νέα Δημοκρατία λέει -και το έλεγε πάντα- ότι δίνει ιδιαίτερη σημασία στην αξία του ανθρώπου, στην υπέρτατη αξία της ελευθερίας της άσκησης των δικαιωμάτων κοινωνικών ή πολιτικών, της ελεύθερης ανθρωπίνης προσωπικότητας, αυτό σημαίνει ότι η πολιτεία πρέπει να νομοθετεί και να προσφέρει το πλαίσιο για να ασκείται αυτή η ελευθερία.

Η κοινωνία μας έχει αλλάξει. Αυτή είναι η ουσία. Δεν είπα κανείς ότι το σύμφωνο ελεύθερης συμβίωσης έρχεται να υποκαταστήσει το γάμο, που αποτελεί το βασικό θεσμικό θεμέλιο της σύγχρονης οικογένειας, σήμερα και αύριο, το γάμο, θρησκευτικό και πολιτικό. Δεν είπα κανείς ότι ερχόμαστε να βάλουμε δίπλα στο θεσμό του γάμου και στη σημασία του το θεσμό του συμφώνου ελεύθερης συμβίωσης. Υπάρχει, όμως, μια πραγματικότητα την οποία δεν πρέπει και δεν μπορούμε να αρνηθούμε. Αυτή την πραγματικότητα δεν μπορούμε να την αφήσουμε μετέωρη.

Και αναλογίζομαι, κύριε Υπουργέ, όλοι αυτοί που σας άσκησαν κριτική πριν από λίγο και θα ακολουθήσουν και άλλοι συνάδελφοι, γιατί αυτό σημαίνει ελεύθερος διάλογος στο Εθνικό Κοινοβούλιο, πώς μας απαντούν, ιδιαίτερα οι συνάδελφοι που προέρχονται από κόμματα, όπως το ΠΑ.ΣΟ.Κ., που άσκησε για είκοσι χρόνια τη διακυβέρνηση του τόπου;

Σήμερα, ελέγχουν την Κυβέρνηση. Τι έπραξαν στους συγκεκριμένους τομείς των απαραίτητων και αναγκαίων μεταρρυθμίσεων στο Οικογενειακό Δίκαιο...

ΜΑΡΙΑ ΣΚΡΑΦΝΑΚΗ: Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. έκανε πολλά.

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: ...πλην, για να μη δυσαρρυστήσω και τη συνάδελφο, τη φίλη μου κ. Σκραφνάκη, των γενναίων πρωτοβουλιών που ανέλαβε την πρώτη οκταετία της διακυβέρνησής του ο Ανδρέας Παπανδρέου. Πλην, λοιπόν, εκείνων των μεταρρυθμίσεων στο Οικογενειακό Δίκαιο, τι έπραξαν οι κυβερνήσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ. για τα υπόλοιπα δώδεκα χρόνια περιόδου, που άσκησαν τη διακυβέρνηση του τόπου;

ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ: Τον πολιτικό γάμο, ποιος τον καθιέρωσε;

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ακούμε, λοιπόν, σήμερα κατηγορίες, ακούμε αιτήματα, ακούμε ενστάσεις, ακούμε –αν θέλετε– νουνεχείς συμβουλές, αλλά επί της πράξεως το αποτέλεσμα, ιδιαίτερα την τελευταία δεκαετία-δωδεκαετία πριν το Μάρτη του 2004, είναι από πενιχρό έως μηδενικό. Αυτή είναι η αλήθεια.

Έρχεται, λοιπόν, μια Κυβέρνηση, την οποία κατηγορείτε ως δεξιά, συντηρητική, προβληματική, αναποτελεσματική και ανοίγει δρόμους. Και το έχει αποδείξει το Υπουργείο Δικαιοσύνης ότι ανοίγει δρόμους. Προβληματίζεται πάνω στα ζητήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η ελληνική κοινωνία, ζητήματα του παρόντος και του μέλλοντος.

Έχω την τιμή να γνωρίζομαι με τον Υπουργό κ. Χατζηγάκη εδώ και πολλά χρόνια και ξέρω ότι αυτές οι νομοθετικές πρωτοβουλίες δεν απηχούν μόνο τη βαθύτερη πολιτική φιλοσοφία της Νέας Δημοκρατίας. Απηχούν και το δικό του, προσωπικό, πολιτικό και κοινωνικό προβληματισμό.

Κατά συνέπεια, θα παρακαλέσω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να υιοθετήσετε πιο μετριοπαθείς και νηφάλιους τόνους. Βλέπετε ότι γίνεται προσπάθεια. Και είναι σημαντική αυτή η προσπάθεια. Και κάποτε έπρεπε να γίνει η αρχή.

Το νομοσχέδιο αυτό, όπως γνωρίζουμε έχει τρία σημεία, τρία κεφάλαια. Το πρώτο αναφέρεται στο σύμφωνο ελεύθερης συμβίωσης, το δεύτερο αφορά μια ομάδα άρθρων και αναφέρεται σε απαραίτητες, κατά την κρίση μας, τροποποιήσεις του Αστικού Κώδικα που αφορούν την υιοθεσία και το διαζύγιο, το τρίτο κεφάλαιο περιλαμβάνει διατάξεις που αφορούν την αυστηροποίηση της ποινικής μεταχείρισης όσων παραβιάζουν προσωρινές διαταγές δικαστηρίων και επίσης, με το τρίτο μέρος εισάγονται και μεταβατικές διατάξεις για την εφαρμογή του νομοσχεδίου.

Κυρίες και κύριοι –και θα κλείσω μ' αυτό– η προσαρμογή της ελληνικής κοινωνίας στα κελεύσματα του παρόντος και του μέλλοντος χρόνου και επιτρέψτε μου να πω, ο συντονισμός του καθημερινού βηματισμού της και η συμπίευσή της με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές κοινωνίες, δεν είναι εύκολη υπόθεση. Έχουμε πλέγματα του παρελθόντος, έχουμε κατάλοιπα του παρελθόντος, έχουμε –εάν θέλετε– νησίδες ενός βαθέως συντηρητισμού που κοιτάει προς τα πίσω και όχι προς τα εμπρός. Η Κυβέρνηση, για μια ακόμη φορά, αποδεικνύει με την πρωτοβουλία της αυτή, ότι κινείται στην πρωτοπορία των αλλαγών και των μεταρρυθμίσεων. Αυτή είναι η αλήθεια.

Και έχει σημασία ότι αυτή η συζήτηση ξεκινάει σήμερα, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα που η υπόθεση της διαφορετικότητας και της ανεκτικότητας στον κόσμο έχει κατακτήσει μια σημαντική νίκη. Δεν ξέρω ποια θα είναι η πορεία των ελληνοαμερικανικών σχέσεων. Εύχομαι να είναι επί τα βελτίω. Δεν ξέρω αν οι Ηνωμένες Πολιτείες θα κάνουν αυτό που περιμένουμε όλοι με τη νέα διοίκηση, δηλαδή, να διορθώσουν τα κακώς κείμενα της πολιτικής τους στα ελληνοτουρκικά, στο Κυπριακό, στο θέμα των Σκοπίων, όπου αδικούν την Ελλάδα και βλάπτουν την αλήθεια, τόσο του ιστορικού, όσο και του ενεστώτα χρόνου.

Αυτό που ξέρω, όμως, είναι –και μ' αυτό κλείνω, συνδέοντας έτσι τη συζήτηση αυτή με τη σημερινή επικαιρότητα– ότι η εκλογή του νέου Προέδρου των Ηνωμένων Πολιτειών αποτελεί ακριβώς μια νίκη του σεβασμού της διαφορετικότητας και της πολυφιλετικότητας απέναντι σε αντιδραστικές και συντηρητικές νοοτροπίες του παρελθόντος.

Δικαιούμεθα, λοιπόν, ως Έλληνες πολίτες και ως πολίτες του κόσμου να περιμένουμε το καλύτερο. Και το ευχόμαστε.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρας): Κύριε Παναγιωτόπουλε, «οψόμεθα εις Φιλίππους».

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Βεβαίως, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρας): Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥ.ΡΙΖ.Α. κ. Φώτης Κουβέλης.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο πολιτικός λόγος για να είναι αποτελεσματικός, οφείλει να είναι και ειλικρινής.

Και σπεύδω να σας πω ότι υπάρχουν διατάξεις οι οποίες είναι θετικές. Και είναι θετικές για το λόγο ότι αντιμετωπίζουν ζητήματα τα οποία καταγράφονται ως προβλήματα στις ανθρώπινες σχέσεις, απασχολούν την οικογενειακή ζωή και με ό,τι αυτό συνεπάγεται περαιτέρω.

Επομένως, δεν είναι δυνατόν να μη θεωρήσω ότι είναι θετική η διάταξη, η οποία τροποποιεί το άρθρο 1439 του Αστικού Κώδικα και περιορίζει το χρόνο της διάστασης, συνεπεία κλονισμού, από τα τέσσερα στα δύο χρόνια για την έκδοση διαζυγίου, όπως επίσης δεν μπορώ να υποτιμήσω το γεγονός ότι με ρύθμιση του παρόντος σχεδίου νόμου, προβλέπεται διαδικασία δικαστικής αναπλήρωσης της συναίνεσης, αναφορικά με την υιοθεσία, παρά το γεγονός βέβαια ότι είναι μια αποσπασματική ρύθμιση με το δεδομένο, σύμφωνα τουλάχιστον με τις δικές μας παραδοχές, ότι πρέπει να αναρρυθμιστούν συνολικότερα οι διατάξεις περί υιοθεσίας. Και θέλω να πιστεύω ότι ο Υπουργός Δικαιοσύνης θα φέρει μια ολοκληρωμένη πρόταση για το δικαίο της υιοθεσίας.

Βεβαίως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ορθά εστιάζεται η συζήτηση στο λεγόμενο σύμφωνο ελεύθερης συμβίωσης. Και εστιάζεται ακριβώς για το λόγο ότι υπάρχει μια κοινωνική πραγματικότητα που αξιώνει να ρυθμιστεί η ελεύθερη συμβίωση των πολιτών. Πρόκειται όμως για μια δειλή, άτολμη ρύθμιση, αυτή η οποία επιλέγεται από την Κυβέρνηση και τούτο διότι η ρύθμιση περιορίζει το εύρος της και το περιορίζει μ' έναν τρόπο, ο οποίος προσβάλλει την ισοπολιτεία μεταξύ των πολιτών, αναφορικά πάντοτε με εκείνους και εκείνες που μένουν έξω από τη ρύθμιση και αναφέρομαι στους ομόφυλους.

Δεν υπάρχει κανένα ζήτημα, δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα, κύριε Υπουργέ, το οποίο να σας εμποδίζει το σύμφωνο ελεύθερης συμβίωσης να το ρυθμίσετε με τέτοιο τρόπο, έτσι ώστε να αφορά σε ανθρώπους.

Ακριβώς και για το λόγο αυτό, ο Συνασπισμός Ριζοσπαστικής Αριστεράς κατέθεσε συγκεκριμένη τροπολογία –και σας καλούμε να την αποδεχτείτε και εσείς, κύριε Υπουργέ, αλλά και όλη η Βουλή– σύμφωνα με την οποία η συμφωνία δύο ενήλικων προσώπων, με την οποία οργανώνουν τη συμβίωσή τους, καταρτίζεται αυτοπροσώπως με συμβολαιογραφικό έγγραφο και βεβαίως, η ισχύς της συμφωνίας ισχύει από την κατάθεση αντιγράφου του συμβολαιογραφικού εγγράφου στο ληξιαρχό του τόπου κατοικίας τους, η οποία καταχωρίζεται σε ειδικό βιβλίο του ληξιαρχείου.

Και ανέγνωσα τη συγκεκριμένη τροπολογία, προκειμένου να αναδείξω ότι η δική μας ρύθμιση, αυτή που προωθούμε με την τροπολογία, αναφέρεται σε ανθρώπους, έτσι ώστε να μην τρωπαστεί η οποιαδήποτε απαράδεκτη διάκριση, η οποία άλλωστε γίνεται με τη συγκεκριμένη ρύθμιση και ειδικότερα με το άρθρο 1 και τα άλλα συναφή άρθρα του σχεδίου νόμου.

Κυρίες Υπουργέ, είναι ορθή η παρατήρηση ότι εάν αφήσετε τη ρύθμιση έτσι και δεν την οδηγήσετε στο να καλύπτει ανθρώπους –και επιλέγω τη διατύπωση της δικής μας τροπολογίας– θα υπάρξουν ζητήματα τα οποία θα αναδειχθούν στα δικαστήρια και κάποιος και κάποιες –και ορθά– με την επίκληση της ισότητας και με την επίκληση των διατάξεων του Συντάγματος για το σεβασμό της προσωπικότητας, θα διεκδικήσουν και έχω τη γνώμη θα ικανοποιηθούν, αν όχι από τα ελληνικά δικαστήρια, αλλά από τα ευρωπαϊκά, σε σχέση με το σύμφωνο διαβίωσης, δηλαδή, με τη δυνατότά τους να συμβιώνουν, ανεξαρτήτως σεξουαλικού προσανατολισμού και επιλογών.

Θα σας έλεγα ότι το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου δέχεται ότι η προστασία της γενετήσιας κατεύθυνσης εντάσσεται στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 14 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου περί απαγόρευσης των διακρίσεων, καθώς και ότι η έννοια της οικογέ-

νειας δεν περιορίζεται σε σχέσεις βασισμένες στο γάμο, αλλά περιλαμβάνει και άλλους de facto οικογενειακούς δεσμούς, όταν τα μέρη ζουν εκτός γάμου.

Και υπάρχουν οι σχετικές αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου. Και πώς θα ξεπεράσετε αυτήν τη νομολογία η οποία υπάρχει και η οποία κάποια στιγμή θα καταστεί και νομολογία των ελληνικών δικαστηρίων; Γι' αυτό, όχι μόνο είναι άτολη η ρύθμιση, όχι μόνο είναι περιοριστική η ρύθμιση, αλλά ταυτόχρονα είναι και προσβλητική της ισοπολιτείας, την οποία νομίζω πως όλοι πρέπει να διεκδικούμε.

Αντιλαμβάνομαι, κύριε Υπουργέ –ερμηνεύω και δεν δικαιολογώ– ότι δέχεστε πιέσεις από βαθιά συντηρητικούς και σκοταδιστικούς κύκλους. Κατανόω το μέγεθος και την ένταση αυτών των πιέσεων, αλλά από την άλλη μεριά δεν δικαιολογώ σε καμιά περίπτωση την υποχώρησή σας και την προσωπική σας υποχώρηση μπροστά σ' αυτές τις πιέσεις των συντηρητικών και σκοταδιστικών κύκλων.

Θα σας φέρω ένα παράδειγμα, μέσα από το σχέδιο νόμου, που μαρτυρά και αυτό υποχώρηση. Ορθά τροποποιείτε το άρθρο 79 του Ποινικού Κώδικα και καθιερώνετε ρύθμιση σύμφωνα με την οποία η τέλεση της πράξης από εθνικό, φυλετικό ή θρησκευτικό μίσος κατά του παθόντος συνιστά επιβαρυντική περίπτωση. Βεβαίως! Όμως, όταν η πράξη άγεται από μίσος εναντίον του σεξουαλικού προσανατολισμού και των σεξουαλικών επιλογών του παθόντος, γιατί δεν θέλετε να αποτελεί ιδιαίτερη περίπτωση ή επιβαρυντική;

Και σας καλώ –έχετε τη δυνατότητα– στη σχετική ρύθμιση να συμπεριλάβετε και αυτό που λίγο πριν ανέφερα, ότι δηλαδή είναι επιβαρυντική περίπτωση και όταν άλλος επιλέγει να επιτεθεί σε κάποιον με παράνομη πράξη και η πράξη του άγεται από μίσος εναντίον του σεξουαλικού προσανατολισμού του παθόντος.

Όμως, βλέπετε οι αγκυλώσεις δεν σας επιτρέπουν ούτε και αυτό το στοιχειώδες να κάνετε. Και σας καλώ, λοιπόν, να δεχθείτε αυτήν την πρόταση την οποία βεβαίως προφορικά υποβάλλω, έχοντας πάντοτε τη βεβαιότητα ότι αν θέλετε, μπορείτε να την αποδεχθείτε, έστω και αν η πρότασή μας δεν είναι κατατεθειμένη ως συγκεκριμένη τροπολογία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το ερώτημα είναι το εξής: Αποτελεί ένα πρώτο θετικό βήμα αυτή η ρύθμιση η οποία γίνεται με το σύμφωνο ελεύθερης συμβίωσης; Η πρώτη σκέψη που μπορεί ο καθένας να κάνει είναι ότι πράγματι αποτελεί ένα πρώτο βήμα. Προσέξτε όμως τον κίνδυνο. Αυτό το πρώτο βήμα καταγράφεται με όλες εκείνες τις επιφυλάξεις και τον αντιδραστικό προβληματισμό, πέραν του γεγονότος ότι μπορεί να διαμορφώσει ένα τετελεσμένο γεγονός και πάλι να σπεύδουμε μετά από χρόνια και καιρούς να ρυθμίσουμε την όλη υπόθεση κατά το πώς τουλάχιστον εμείς έχουμε την άποψη ότι πρέπει να ρυθμιστεί.

Σήμερα, δηλαδή, αυτό το οποίο φαίνεται ως ένα πρώτο θετικό βήμα εμπεριέχει –όχι μόνο ως σπέρμα, αλλά ως ιδεολογία, με την ευρύτητα του όρου– ότι πρέπει να εξαιρεθούν από τη ρύθμιση του συμφώνου της ελεύθερης συμβίωσης όλοι και όλες εκείνοι και εκείνες που έχουν έναν ιδιαίτερο σεξουαλικό προσανατολισμό, έναν προσανατολισμό –ακριβέστερα– σεξουαλικό της δικής τους επιλογής. Και αυτός είναι ο ορθός όρος.

Ακριβώς γι' αυτό αμφισβητούμε και δεν θέλουμε να ψηφίσουμε επί της αρχής το σχέδιο νόμου, διότι είναι τραυματισμένο αυτό το βήμα, είναι αδύναμο αυτό το βήμα και είναι και υπονομευτικό της συνολικής αντιμετώπισης του ζητήματος που έπρεπε να γίνει με άλλη σαφήνεια, με άλλη καθαρότητα και με άλλη κοινωνική αντίληψη για τα πράγματα.

Ετσι έχουν, κύριε Υπουργέ, τα ζητήματα. Επαναλαμβάνω ότι εμείς υποψιαζόμαστε, γνωρίζουμε τις αντιδράσεις αντιδραστικών θυλάκων. Γνωρίζουμε τις αντιδράσεις μέρους της Εκκλησίας. Γνωρίζουμε τις αντιδράσεις που έχετε μέσα από τους ίδιους τους κόλπους της Νέας Δημοκρατίας, αλλά επιτέλους δεν είναι δυνατόν να νομοθετούμε με όλες αυτές τις προκαταλήψεις που υπονομεύουν, φαλκιδεύουν την προοδευτική εξέλιξη και πορεία της χώρας.

Είναι πάρα πολύ απλό έστω και σήμερα, αν αλλάξετε τη διατύπωση και θελήσετε το σύμφωνο να αφορά σε ανθρώπους

όπως εμείς προτείνουμε, όπως προτείνει ο ΣΥ.ΠΙΖ.Α., να αντιμετωπιστεί το όλο ζήτημα. Διαφορετικά, έχω την άποψη, κύριε Υπουργέ, ότι αυτό το βήμα είναι μετέωρο. Και ως μετέωρο για τους αναποτελεσματικούς. Ταυτόχρονα, είναι και επικίνδυνο για τους λόγους που προανέφερα. Υπονομεύει αυτό το μετέωρο βήμα μία ρύθμιση, η οποία θα ήταν αντίστοιχη προς τις ανθρώπινες ελευθερίες, προς τα ατομικά δικαιώματα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα ήταν μία ρύθμιση αυτή που υποστηρίζουμε πλήρως εναρμονισμένη με τη σταθερή διεκδίκηση η κοινωνία να αναπτύσσεται με απόλυτο σεβασμό στα ατομικά και ανθρώπινα δικαιώματα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Κουβέλη.

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑ.ΣΟ.Κ., κ. Ευάγγελος Βενιζέλος.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιτρέψτε μου πριν αναφερθώ στο νομοσχέδιο να εκφράσω από το Βήμα της Βουλής των Ελλήνων τη μεγάλη μας χαρά για τη σαρωτική εκλογική νίκη του Μπαράκ Ομπάμα και του Τζο Μπάιντεν στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής και να τους απευθύνουμε τα θερμά μας συγχαρητήρια.

Οι προσδοκίες που έχουν δημιουργηθεί ιδίως στην Ευρώπη και στην Ελλάδα είναι πάρα πολύ μεγάλες. Γνωρίζουμε πάρα πολύ καλά από τη μακρά ιστορική εμπειρία των ελληνοαμερικανικών και των ευρωατλαντικών σχέσεων ότι τα διαρθρωτικά στοιχεία της αμερικανικής εξωτερικής και οικονομικής πολιτικής συνήθως κασιχθούν των στοιχείων που αφορούν τις προθέσεις ή το ύψος των φορέων που ασκούν τη εξουσία.

Όμως και το πρόσωπο και το ύψος και οι συμβολισμοί και το κλίμα έχουν πάρα πολύ μεγάλη σημασία ιδίως στη σημερινή διεθνή οικονομική και πολιτική συγκυρία. Και είναι πραγματικά παρήγορο το γεγονός ότι οι Αμερικανοί πολίτες ψήφισαν έχοντας πλήρη συνείδηση της κατάστασης που επικρατεί και είναι προφανές ότι θέλουν να στείλουν ένα μήνυμα που το εισπράττει, το αντιλαμβάνεται και το ανταποδίδει η Ευρώπη, προσδοκώντας μία άλλη πνοή στις ευρωατλαντικές και τις ελληνοαμερικανικές σχέσεις.

Κύριε Υπουργέ της Δικαιοσύνης, το Υπουργείο σας ευρίσκει στη μέση πολλών πιέσεων την περίοδο αυτή. Είμαι βέβαιος ότι παρακολουθείτε με πολύ μεγάλη προσοχή αυτά που συμβαίνουν στο σωφρονιστικό σύστημα της χώρας. Βρισκόμαστε στα πρόθυρα μιας μεγάλης έκρηξης και σας καλώ να αναλάβετε, όσο είναι καιρός, τις αναγκαίες νομοθετικές, διοικητικές και πολιτικές πρωτοβουλίες για να αποφευχθεί η έκρηξη αυτή.

Πριν από πολλά χρόνια, κατέχοντας τη θέση σας, είχα αναλάβει να διαχειριστώ μια πολύ μεγάλη κρίση στις ελληνικές φυλακές, στο σωφρονιστικό σύστημα. Εδώ δοκιμάζεται η ποιότητα του νομικού μας πολιτισμού, το βαθύτερο ήθος της κοινωνίας και νομίζω ότι έχετε ακούσει το κουδούνι του κινδύνου που έχει κτυπήσει πολύ έντονα. Δεν αρκούν ευχολόγια. Δεν αρκούν καλές προθέσεις. Χρειάζονται μέτρα, μέτρα πρακτικά, μέτρα αποτελεσματικά, μέτρα που να συνάδουν με το Σύνταγμα και τον ευρωπαϊκό νομικό και θεσμικό πολιτισμό. Και δεν βλέπουμε αυτές τις πρωτοβουλίες.

Αντιθέτως, βλέπουμε και με το συζητούμενο σχέδιο νόμου πρωτοβουλίες αποσπασματικές, αντιφατικές και σε πολύ μεγάλο βαθμό υποκριτικές. Ποιος λόγος υπάρχει να νομοθετηθεί το σύμφωνο συμβίωσης εάν αυτό δεν δίνει λύση στο πρόβλημα της συμβίωσης μεταξύ προσώπων του ίδιου φύλου;

Γιατί πρέπει η Βουλή των Ελλήνων να νομοθετεί με συντηρητικό και υποκριτικό τρόπο, όταν είναι γνωστό ότι η νομολογία έχει λύσει έως τώρα προβλήματα συμβίωσης και μεταξύ προσώπων του ίδιου φύλου και μεταξύ προσώπων διαφορετικών φύλων; Και έρχεται με το νομοθέτημά σας τώρα η Πλειοψηφία της Βουλής να ανακόψει την ομαλή εξέλιξη της νομολογίας, να κάνει και να επιβάλει νομοθετικές επιλογές οι οποίες είναι συντηρητικότερες των φυσιολογικά αναμενόμενων επιλογών

της νομολογίας.

Εάν το σύμφωνο συμβίωσης δεν αφορά ομόφυλα ζευγάρια, δεν αφορά πρόσωπα του ίδιου φύλου, δεν υπάρχει κανένας επείγων λόγος να διαμορφώσουμε έναν καινούργιο νομικό θεσμό στο Αστικό μας Δίκαιο, στο Οικογενειακό μας Δίκαιο, ένα θεσμό που είναι πολύ κατώτερος της έγγαμης συμβίωσης και δημιουργεί περιπλοκές, ακριβώς επειδή διαμορφώνονται δύο διαφορετικών επιπέδων και δύο διαφορετικών κατηγοριών θεσμοί συμβίωσης και συμπλήρωσης του βίου δύο ανθρώπων.

Προηγουμένως, η κ. Τζάκρη με πολύ συστηματικό και εμπειριστατωμένο τρόπο μιλώντας ως εισηγήτρια του ΠΑ.ΣΟ.Κ., ανέδειξε τα ζητήματα που προκύπτουν από τη ρύθμιση των περιουσιακών, κληρονομικών δικαιωμάτων και του δικαιώματος στη διατροφή. Δεν δώσατε απάντηση σ' αυτά τα θέματα, όπως δεν έχετε δώσει απάντηση και στα ζητήματα που αφορούν τη λύση του συμφώνου συμβίωσης. Έτσι, μπορεί πραγματικά αυτός ο θεσμός να λειτουργήσει αντίστροφα από τις προσδοκίες του εισηγητή του σχεδίου νόμου που είστε εσείς στην πραγματικότητα -γιατί εσείς πήρατε την πρωτοβουλία να το φέρετε στη Βουλή- και μπορεί να μετανιώσετε πολύ γρήγορα, γιατί στην πράξη θα διαμορφωθούν περιπλοκές οι οποίες δεν είναι στην πρόθεση κανενός μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα.

Θα περιμένα μέχρι το τέλος της συζήτησης -η οποία ευτυχώς τώρα πια παρατείνεται και την επόμενη εβδομάδα και έτσι έχετε περιθώρια βελτίωσης- να προσχωρήσετε στις απόψεις τις οποίες έχει διατυπώσει το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και ο Συνασπισμός Ριζοσπαστικής Αριστεράς -με τον οποίο συμπίπτουμε στα περισσότερα από τα θέματα- με την πρόταση νόμου που κατέθεσε χθες το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και με τις τροπολογίες που έχει καταθέσει ο ΣΥ.ΡΙΖ.Α..

Πρέπει αν μη τι άλλο να επέλθουν εκείνες οι νομοτεχνικές βελτιώσεις οι οποίες δεν θα δημιουργήσουν προβλήματα και δεν θα γίνουν πεδία έντασης ιδίως όσον αφορά τα δικαιώματα στη διατροφή και τα κληρονομικά δικαιώματα και τις διαδικασίες λύσης του συμφώνου, σε σχέση μ' έναν μελλοντικό επόμενο γάμο.

Έρχομαι και στο δεύτερο μέρος του σχεδίου νόμου, κύριε Υπουργέ.

Δεν συμφωνώ καθόλου με την αποσπασματική τροποποίηση διατάξεων των βασικών μας κωδίκων. Πρέπει να είμαστε εξαιρετικά φειδωλοί όταν παρεμβαίνουμε στο σώμα του Αστικού Κώδικα, του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, του Ποινικού Κώδικα, του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας κ.ο.κ. Όχι ότι δεν υπάρχουν ανάγκες και δεν πρέπει να γίνονται σημειακές επεμβάσεις, αλλά αυτό πρέπει να γίνεται με πάρα πολύ μεγάλη φειδώ και με πάρα πολύ μεγάλη προσοχή.

Το δίκαιο περί υιοθεσίας χρειάζεται κατά καιρούς να αναθεωρείται. Το 1996 ως Υπουργός Δικαιοσύνης είχα την ευκαιρία και την τιμή να εισηγηθώ στη Βουλή το βασικό κορμό του ισχύοντος δικαίου υιοθεσίας, που ήταν προϊόν μιας νομοπαρασκευαστικής επιτροπής υψηλού κύρους με Πρόεδρο τον αείμνηστο Ιωάννη Δεληγιάννη. Πολλές από τις επεμβάσεις που κάνατε, έχουν δικαιολογητική βάση, αλλά η αποσπασματικότητα και η ευκαιριακότητα με την οποία γίνονται αυτά, δεν βοηθάει στο να έχουμε ένα νομοθετικό σώμα το οποίο να είναι ευκρινές, συστηματικό, να επιτρέπει στα δικαστήρια να λειτουργούν με όσο γίνεται πιο σταθερή και καθαρή νομολογία.

Γι' αυτό θα σας παρακαλούσα εξετάζοντας τις αναγκαίες τροποποιήσεις στο σύμφωνο συμβίωσης να εξετάσετε και τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να φέρετε στη Βουλή τη σύσταση νομοπαρασκευαστικής επιτροπής για να επεξεργαστεί συνολικά και συστηματικά όλα αυτά τα θέματα. Αποφεύγετε αυτή τη διαδικασία, κύριε Υπουργέ. Παρατηρώ ότι δεν σέβεστε την παράδοση και τις προβλέψεις του Συντάγματος για τις διαδικασίες νομοθέτησης στο πεδίο των βασικών κωδίκων. Αποφεύγετε τη σύσταση επώνυμων νομοπαρασκευαστικών επιτροπών, που ως εκ τούτου μπορούν να ελεγχθούν και επιστημονικά.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Δεν είναι σωστό.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Και γι' αυτό είδατε πώς αντέδρασε η επιστημονική κοινότητα, αλλά και η κοινωνία των πολιτών στην αρχική εκδοχή του προσχεδίου που είδε το φως της δημο-

σιότητας πριν κατατεθεί στη Βουλή.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Από νομοπαρασκευαστική επιτροπή...

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Ναι, ναι, αλλά η νομοπαρασκευαστική επιτροπή η οποία συγκροτείται με απόφαση της Βουλής με νόμο έχει πάντα ένα ιδιαίτερο κύρος, ένα αυξημένο κύρος.

Και με έκπληξη άκουσα προηγουμένως τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας να καταγγέλλει το ΠΑ.ΣΟ.Κ. για όλα τα δεινά αυτού του τόπου, μεταξύ αυτών και για αδυναμίες και υστερήσεις στην τροποποίηση του Οικογενειακού Δικαίου, όταν αυτό που πιστώνεται σίγουρα στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. είναι ο ριζικός εκσυγχρονισμός και ο ριζικός εξανθρωπισμός του Οικογενειακού Δικαίου με τις μεγάλες τροποποιήσεις του 1983, οι οποίες είναι ζωντανές και επαρκέστερες.

Και χαίρομαι γιατί απεφύχθη τελευταία στιγμή η υπονόμηση βασικών επιλογών του ισχύοντος Οικογενειακού Δικαίου, παρ' ότι είδα ότι εκκρεμεί τροπολογία Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας για το επώνυμο των συζύγων, την οποία είμαι βέβαιος ότι δεν θα κάνετε δεκτή. Και θα ήθελα ήδη από τη συζήτηση επί της αρχής να δεσμευθείτε ότι δεν θα κάνετε δεκτή αυτήν την τροπολογία της ομάδας Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας, η οποία έχει κατατεθεί γύρω από ένα θέμα με το οποίο είχατε και εσείς «φλερτάρι» στη φάση του προσχεδίου, αλλά ευτυχώς δεν το περιλάβατε στο κείμενο του σχεδίου νόμου που κατατέθηκε και συζητείται.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΛΙΚΟΣ**.)

Τώρα, κύριε Υπουργέ, πρέπει με την ευκαιρία αυτής της συζήτησης να επαναφέρω τα μεγάλα προβλήματα της ελληνικής δικαιοσύνης. Τα μεγάλα προβλήματα του τομέα που διευθύνετε πολιτικά δεν είναι ούτε το σύμφωνο συμβίωσης ούτε οι τροποποιήσεις που επέρχονται με το δεύτερο τμήμα του σχεδίου νόμου. Είναι η καταρράκωση του κύρους της δικαιοσύνης. Και η καταρράκωση του κύρους της δικαιοσύνης έχει φθάσει πλέον στο αποκορύφωμά της με όλα όσα είδαμε και εξακολουθούμε να βλέπουμε τον τελευταίο καιρό, δηλαδή, με τη βαθιά προσβολή της εσωτερικής ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης.

Βλέπω δημοσιεύματα που σας φέρουν να συζητάτε και εσείς και ο πρόεδρος του Αρείου Πάγου με τους παρατηθέντες δύο αντεισαγγελείς εφετών που τα βρόντηξαν διαμαρτυρόμενοι γιατί παραβιάστηκε η δικαστική τους συνείδηση, η οποία περιβάλλεται από συνταγματικές εγγυήσεις και για τους εισαγγελικούς λειτουργούς στη γνωστή υπόθεση του Βλατοπαϊδίου.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ανεκλήθη η παραίτηση.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Ναι, ανεκλήθη η παραίτηση. Ανεκλήθη, λοιπόν, η παραίτηση και χαίρομαι που το ακούω, γιατί αυτοί οι δύο αντεισαγγελείς εφετών πρέπει να μείνουν ενεργά μέλη του εισαγγελικού σώματος και να ασκούν τα καθήκοντά τους με πλήρη λειτουργική και προσωπική ανεξαρτησία, όπως προβλέπει το Σύνταγμα και για τους εισαγγελικούς λειτουργούς που δεν είναι υπάλληλοι, αλλά είναι ισόβιοι, ανεξάρτητοι δικαστικοί λειτουργοί.

Τι σημαίνει, όμως, το γεγονός ότι τους παρακαλέσατε και τους πιέσατε να ανακαλέσουν αυτήν την παραίτησή τους; Σημαίνει ότι προφανώς αποδέχεστε ως πειθαρχικός προϊστάμενος των δικαστικών λειτουργών και ιδίως των ανωτάτων δικαστικών λειτουργών, ότι όσα περιλαμβάνονται στην αίτηση παραίτησής τους που δεν έγινε δεκτή, αλλά ισχύει ως αναφορά προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης, δηλαδή, προς τον πειθαρχικώς προϊστάμενο του εισαγγελέα του Αρείου Πάγου και του διευθύνοντος την Εισαγγελία Εφετών Αθηνών, είναι σωστά, έχουν βάση.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Εάν είστε ικανοποιημένος επειδή ανεκλήθη η παραίτηση των δύο αντεισαγγελέων -οι οποίοι έχουν καταστεί και αυτοί όπως ο κ. Μπάγιας πριν από μερικούς μήνες σύμβολα της μάχης για την εσωτερική ανεξαρτησία της δικαιοσύνης- τότε αποδέχεστε τη βασιμότητα των όσων κατήγγειλαν για πιέσεις που δέχθηκαν από τους προϊσταμένους τους, για πιέσεις στο πεδίο της δικαιοδοτικής τους κρίσης, γιατί η αρχή της ιεραρχικής δομής της

εισαγγελίας δεν ισχύει όταν ο εισαγγελέας ασκεί τα δικαιώματα του καθήκοντα. Και σ' αυτά περιλαμβάνονται και τα προανακριτικά καθήκοντα και τα καθήκοντα διεξαγωγής προκαταρκτικής εξέτασης.

Και αυτό, δυστυχώς, δεν έχει αφομοιωθεί ούτε από την κοινή νομοθεσία ούτε από την πρακτική. Εξακολουθούν να λένε όλοι, σαν να είναι αυτονόητο, ότι υπάρχει ιεραρχική υπαγωγή των εισαγγελικών λειτουργιών, υπάρχει μία πυραμίδα από τον εισαγγελέα του Αρείου Πάγου μέχρι το νεώτερο πάρεδρο της Εισαγγελίας, ενώ αυτό δεν ισχύει μετά το 1975, μετά το μεταπολιτευτικό Σύνταγμα της χώρας που άλλαξε ριζικά το συνταγματικό καθεστώς των εισαγγελικών λειτουργιών, οι οποίοι μέχρι τότε ήταν μόνιμοι και όχι ισόβιοι και δεν περιβάλλονταν από το σύνολο των θεσμικών εγγυήσεων της προσωπικής και λειτουργικής τους ανεξαρτησίας.

Έχετε εγκλωβιστεί, κύριε Υπουργέ, σε αυτήν την κραυγαλέα αντίφαση. Η αγωνία σας να ανακληθούν οι παραίτησεις των δύο αντιεισαγγελέων ήταν σωστή, γιατί νιώθετε το βάρος της ενόχης. Διότι αυτοί οι δύο εισαγγελικοί λειτουργοί πιέστηκαν. Έγινε απόπειρα βιασμού της δικαστικής τους συνείδησης. Και εφόσον χαίρεστε τώρα για την ανάκληση, είστε υποχρεωμένοι να ελέγξετε πειθαρχικά αυτούς που οδήγησαν τους δύο εισαγγελικούς λειτουργούς στην αίτηση παραίτησης, η οποία έχει υποβληθεί και συντάραξε την ευρύτερη κοινή γνώμη, αλλά και την κοινή γνώμη της νομικής κοινότητας.

Σε αυτά πρέπει να δώσετε εξηγήσεις, κύριε Υπουργέ, διότι η βλάβη στους θεσμούς της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου είναι μεγαλύτερη και από τη βλάβη που προκαλείται με τις επιλογές της Κυβέρνησης στο εισόδημα των πολιτών, στο αίσθημα ασφάλειας των πολιτών, στην εθνική οικονομία, γιατί όλα αυτά αποτελούν ένα σύνολο και το ένα επηρεάζει το άλλο. Όλα συγκροτούν ένα ενιαίο κλίμα, το κλίμα του δημόσιου βίου της χώρας. Η παρουσία της Κυβέρνησης και οι επιλογές της, η αδυναμία και η ανεπάρκεια του Πρωθυπουργού και της Κυβέρνησης λειτουργεί προσβλητικά και βλαπτικά για τους δημοκρατικούς θεσμούς, για το κράτος δικαίου, για την κοινωνική συνοχή και για την ανάπτυξη της χώρας. Αυτό δεν το αντέχει άλλο ο ελληνικός λαός.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Φίλιππος Πετσάλινος): Ο κ. Αϊβαλιώτης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΪΒΑΛΙΩΤΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να παραδεχθώ ότι ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας αναφέρθηκε με ιδιαίτερη ηπιότητα στην τοποθέτησή του, προσπαθώντας να δικαιολογήσει ένα ακραίο επικοινωνιακό τρικ. Πιο κάτω θα εξηγήσω τι εννοώ. Το άνοιγμα αυτού του θέματος μ' αυτό το νομοσχέδιο είναι ένα ακραίο επικοινωνιακό τρικ. Οσάκις κάποιοι θέλουν να επιβάλουν με περιέργους τρόπους νεοταξίτικες πρακτικές, επικαλούνται την Ευρωπαϊκή Ένωση. Έχω προσέξει ότι για το ζήτημα των ταυτοτήτων, εννοώ για τη διαγραφή του θρησκευάτος από τις ταυτότητες, έλεγαν για χρόνια ότι το ζήτησε η Ευρωπαϊκή Ένωση. Έκανε ερώτηση στην Ευρωβουλή ο κ. Γιώργος ο Καρατζαφέρης όταν ήταν Ευρωβουλευτής και ο Αντιπρόεδρος της Κομισιόν κ. Φρατίνι απάντησε ότι ουδέποτε ζήτησε η Ευρωπαϊκή Ένωση να αφαιρεθεί το θρήσκευμα από τις ελληνικές αστυνομικές ταυτότητες.

Το δεύτερο κρούσμα είναι αυτό της κατάργησης της μετατροπής του μαθήματος των θρησκευτικών σε προαιρετικό. Έγινε ερώτηση στη Ευρωβουλή από τον Γεώργιο Γεωργίου και ο Επίτροπος κ. Πίντλ απάντησε ότι ουδέποτε ζήτησαν από τις ελληνικές αρχές να καταργηθεί το μάθημα των θρησκευτικών ή να μετατραπεί σε προαιρετικό.

Τώρα, με αφορμή αυτό το σχέδιο νόμου κάποιοι επικαλούνται την Ευρωπαϊκή Ένωση, την προοδευτικότητα κ.λπ.. Κύριε Υπουργέ, έχετε μετατραπεί σε ένα μπλε ΠΑ.ΣΟ.Κ.. Αυτά που κάνετε είναι επικοινωνιακά τρικ της δεκαετίας του '80. Δεν μιλά για εσάς προσωπικά, αλλά για την κυβέρνηση σας. Πριν από λίγο, αφού μιλάμε για επικοινωνία, είδα εδώ τον κ. Ρουσόπουλο στα ορεινά της Νέας Δημοκρατίας.

Θυμίζω ότι τη δεκαετία του '80, είχαμε το επικοινωνιακό τρικ με τον πολιτικό γάμο. Θυμάστε το χαμό που είχε γίνει στην

ελληνική κοινωνία με την καθέρωση του πολιτικού γάμου και με τη φιλολογία για το κατά πόσο είναι κοινωνικό αίτημα, πιεστικό κ.λπ.. Και όλα αυτά, όλως τυχαίως, την εποχή που κατέρρεαν οι υποσχέσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ. περί σοσιαλιστικού μετασχηματισμού, τότε που ερχόταν ο οικονομικός μαρασμός, η αποβιομηχάνιση ήταν έντονη, όταν υπήρχε κοινωνική ανάγκη πίεση και τεράστιος δανεισμός τον οποίο ακόμα πληρώνουμε. Εκείνη την εποχή μπήκε το θέμα του πολιτικού γάμου και για μακρύ χρονικό διάστημα η ελληνική κοινωνία ησυχάζει και είχε διχαστεί -πάγιο τρικ του Ανδρέα Παπανδρέου- σε αυτούς που ήταν υπέρ και αυτούς που ήταν κατά.

Όμως, η κοινωνία το ξεπέρασε το θέμα. Άφησε στο περιθώριο τον πολιτικό γάμο και σήμερα, μιλάμε στη μεγάλη πλειοψηφία για θρησκευτικό γάμο, διότι είναι δεμένος με την κουλτούρα μας, με την ιστορία μας, με τις παραδόσεις μας. Δεν είμαστε Αμερική, είμαστε Ελλάδα. Στην Ελλάδα υπάρχει ο θρησκευτικός γάμος. Οι Έλληνες πολίτες άφησαν στο περιθώριο τον πολιτικό γάμο και όλοι έχουν την αίσθηση ότι αυτή η βαβούρα που είχε γίνει για τον πολιτικό γάμο έγινε, για να γίνει.

Το ζήτημα του συμφώνου συμβίωσης δεν ήταν ένα κοινωνικό αίτημα. Για ποιο λόγο άνοιξε αυτό το θέμα στη συγκεκριμένη χρονική στιγμή; Θυμίζω ότι την εποχή που άνοιξε η φιλολογία για το σύμφωνο συμβίωσης η Νέα Δημοκρατία καιγόταν με το Βατοπέδι και με τα παρελκόμενα όλως τυχαίως. Και άνοιξε αυτό το ζήτημα -γι' αυτό το λέω επικοινωνιακό τρικ- για το σύμφωνο συμβίωσης.

Το νομοσχέδιο που μας παρουσιάσατε, κύριε Υπουργέ, επιγράφεται «Μεταρρυθμίσεις για την οικογένεια, το παιδί και την κοινωνία». Διερωτώμαι, λύθηκαν όλα τα θέματα για την οικογένεια, για το παιδί, για την κοινωνία, για να ασχολούμαστε με το σύμφωνο συμβίωσης; Τα έχουμε τακτοποιήσει όλα αυτά τα σε θέματα τόσα χρόνια που διαμαρτύρονται οι πολίτες και ασχολούμαστε τώρα μ' αυτό το θέμα; Πώς μας προέκυψε ξαφνικά αυτή η «πιεστική» κοινωνική ανάγκη;

Από τον ΣΥ.ΡΙΖ.Α. αναφέρθηκαν κάποιες χώρες και είπαν ξέρουμε τι γίνεται με τα δικαιώματα σε αυτές τις χώρες. Ακούστε ποιες χώρες, κατά την άποψη του ΣΥ.ΡΙΖ.Α., δεν έχουν δημοκρατία. Προφανώς, αυτές οι χώρες έχουν χούντα, κατά την άποψη του ΣΥ.ΡΙΖ.Α.. Σημείωσα την Ιρλανδία, την Ιταλία, την Κύπρο, τη Μάλτα, τη Σλοβακία. Σημείωσα πολλές κοινοτικές χώρες. Έχουν χούντες αυτές οι χώρες; Τι γίνεται με τα ανθρώπινα δικαιώματα σε αυτές τις χώρες; Απλά η Ελλάδα ήταν με τις χώρες που δεν είχαν το σύμφωνο συμβίωσης. Η Ιρλανδία, η Ιταλία έχουν έλλειμμα δημοκρατίας;

Στις δυτικές καπιταλιστικές χώρες που κάποιοι οψίμως θαυμάζουν τα εκτός γάμου παιδιά φτάνουν το 30%. Στην Ελλάδα το ποσοστό αυτό είναι 5%. Έτσι, λοιπόν, άνοιξε αυτό το θέμα, ενώ το Βατοπέδι σας έκαιγε. Και βέβαια το θέμα αυτό είναι ανταγωνιστικό του γάμου και το ξέρετε, κύριε Υπουργέ. Επειδή ο πολιτικός γάμος σε ποσοστό είναι αμελητέος χτυπάει το θρησκευτικό γάμο το σύμφωνο συμβίωσης.

Καταλαβαίνω την άποψη του ΣΥ.ΡΙΖ.Α.. Έτσι και αλλιώς, μας έφερε εδώ πρόταση νόμου να φορολογηθεί αυτό που ρίχνει στο παγκάρι κάθε πιστός για να ανάψει ένα κεράκι. Είναι μια προσπάθεια έντονου λαϊκισμού και προσπάθεια να πληγεί η εκκλησία. Άκουσα, επίσης -δεν θυμάμαι εάν ήταν από το ΣΥ.ΡΙΖ.Α. - ότι όσοι παντρεύονται, παντρεύονται από συμφέρον και όσοι δεν παντρεύονται, έχουν διαφορετικό όραμα. Κατ' αρχάς, αυτό είναι προσβλητικό για εκατομμύρια Έλληνες. Δεύτερον, θυμίζω ότι στην τηλεόραση υπάρχουν σατιρικές εκπομπές «Αλ Τσαντίρι Νιούς», «Ελληνοφρένι» και πολλές φορές δυσανασχετούμε γιατί γεμίζουν από τοποθετήσεις Βουλευτών. Να προσέχουμε τι λέμε, γιατί οι σατυρικές εκπομπές αυτά περιμένουν.

Από τις είκοσι επτά χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τέσσερις μόνο χώρες αναγνώρισαν το γάμο των ομοφυλοφίλων. Ολλανδία με κόμμα παιδεραστών και παράδοση των ναρκωτικών. Ξεφτιλίζονται οι γυναίκες στις βιτρίνες, όπως και στο Βέλγιο. Διαλέγεις γυναίκα από τη βιτρίνα. Αυτές είναι οι προοδευτικές χώρες που κάποιοι έχουν ως πρότυπα.

Δύο ερωτήματα. Αφού είναι ανταγωνιστικό του γάμου, επιβραβεύει τον ισχυρό; Είπε ο εισηγητής μας, όλα τα δικαιώματα

του γάμου, αλλά καμμία υποχρέωση. Αν, λοιπόν, παραιτηθεί κάποιος από το δικαίωμα διατροφής, με ένα εξώδικο θα παραιτείται και όλων των υποχρεώσεων του. Άρα, αρέσει αυτό το σύμφωνο και βοηθά τον ισχυρό. Εν πάση περιπτώσει, τι νέο φέρνει αυτό το σύμφωνο; Όλες οι ρυθμίσεις που έχει η νομοθεσία μας είναι ανεπαρκείς; Πέστε μας τι νέο μας φέρατε, για να καταλάβουμε. Πιστεύω ότι πάτε να το παίξετε ψευδοπροοδευτικό. Κάνετε τους δήθεν προοδευμένους και εισάγετε στην ελληνική κοινωνία με τρόπο άνωθεν και αυταρχικό κάτι που είναι άσχετο με τις παραδόσεις και τις συνήθειες των Ελλήνων. Μαϊμούδιζουμε μια αμερικανιά, ενώ δεν είμαστε Αμερική. Ούτε αποτελεί πρότυπο η Αμερική σε αυτά τα θέματα.

Προσπαθήσατε να κάνετε απλά –και αυτή είναι η αλήθεια– μια επικοινωνιακή ρελάνς για να απαλλαγείτε από την πίεση για το Βατοπαίδι που φούντωνε. Αυτό που πάθατε τελικά ήταν να καείτε για το Βατοπαίδι, να καταρρεύσετε στις δημοσκοπήσεις και να σας μείνει το Σύμφωνο της Συμβίωσης. Οι πολίτες όμως της κεντροδεξιάς καταλαβαίνουν τα λαϊκίστικα επικοινωνιακά τρικ και λυπούνται που σύρεστε από τον ΣΥ.ΡΙΖ.Α..

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Φίλιππος Πετσάλνικος): Το λόγο έχει ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας κ. Μιχαήλ Μπεκίρης.

ΜΙΧΑΗΛ ΜΠΕΚΙΡΗΣ: Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η Κυβέρνηση φέρνει σήμερα προς ψήφιση ένα ριζοσπαστικό και προοδευτικό νομοσχέδιο το οποίο προσπαθεί να εκσυγχρονίσει τις διατάξεις του οικογενειακού δικαίου και να επιλύσει χρόνια και υπαρκτά ζητήματα που αφορούν ένα μεγάλο κομμάτι της ελληνικής κοινωνίας, το οποίο κάποιος εξακολουθούν μέσα στην Αίθουσα δυστυχώς να μην το βλέπουν.

Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο εκτός από το Σύμφωνο της Συμβίωσης προβλέπει διατάξεις για την επιτάχυνση των διαδικασιών του διαζυγίου, την υιοθεσία και τη γονική μέριμνα. Μία προσεκτική όσο και ενδελεχής ανάγνωση της εισηγητικής εκθέσεως δίνει απαντήσεις σε όποιες ενστάσεις ή προβληματισμούς εγείρονται ιδίως από την πλευρά της Αντιπολίτευσης. Το σύμφωνο της συμβίωσης αποτελεί μία εναλλακτική μορφή μόνιμης συμβίωσης και όχι ενός χαλαρού γάμου.

Για εμάς μέγιστη αξία έχει ο γάμος ως θεσμός. Αυτήν την αξία προάγουμε και αυτή βεβαίως υποστηρίζουμε σύμφωνα και με τις διατάξεις του Συντάγματος. Κανείς όμως δεν μπορεί να αρνηθεί την πραγματικότητα ότι ένα ποσοστό γύρω στο 5% των παιδιών σήμερα προέρχεται από ελεύθερες συμβιώσεις χωρίς κανέναν είδους γάμο, θρησκευτικό ή πολιτικό και μάλιστα χωρίς καμμία ανθρώπινη κοινωνική και νομική υποχρέωση με τάσεις αυτό το ποσοστό συνεχώς να αυξάνεται. Στις άλλες χώρες του ευρωπαϊκού νότου το ποσοστό αυτό ανέρχεται στο 10% ενώ στις Σκανδιναβικές χώρες φθάνει το 50%.

Η ελεύθερη συμβίωση είναι ένα υπαρκτό κοινωνικό φαινόμενο, το οποίο τείνει να λάβει μεγάλες διαστάσεις και εμείς ως κοινωνία δεν πρέπει να κλείνουμε τα μάτια μας μπροστά σ' αυτό. Η Κυβέρνηση με το νομοσχέδιο αυτό προσπαθεί να περιορίσει τις αρνητικές του επιπτώσεις και τις συνέπειες στην κοινωνία και να τις μετατρέψει σε υποχρεώσεις, να κάνει τους πολίτες, περισσότερο υπεύθυνους ως προς τα θέματα και τα κοινωνικά προβλήματα που προκύπτουν από την κοινωνική τους συμβίωση, αλλά και τις υποχρεώσεις που πρέπει να έχουν απέναντι στα παιδιά που γεννιούνται από αυτές τις ελεύθερες συμβιώσεις.

Η πολιτεία με το σύμφωνο συμβίωσης ασκεί πίεση προς την κοινωνία και τα ζευγάρια που επιλέγουν να συμβιώνουν απολύτως ελεύθερα. Δεν πρέπει να λησμονούμε τον μεγάλο αριθμό των τέκνων εκτός γάμου, που υπάρχει, να εθελουφλούμε μπροστά στην σκληρότητα που έχουν οι σχέσεις αυτές έξω από το γάμο.

Η Κυβέρνηση, έρχεται και βάζει τάξη στις σχέσεις των δύο ανθρώπων που θέλουν να ζήσουν μαζί, να ζήσουν υπεύθυνα και ο καθένας να αναλάβει τις ευθύνες που του αναλογούν. Συγκεκριμένα οι υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται με το σύμφωνο δεν είναι ανακλητές ακόμα και αν καταγγελθεί αργότερα από το ένα μέρος το οποίο θα επιθυμεί να τερματίσει τη συμβίωση

αυτή. Δεν θα είναι ανακλητές λόγω χάρη οι αναγνωρίσεις και τα δικαιώματα των παιδιών, οι οικονομικές και περιουσιακές υποχρεώσεις που έχουν ήδη συμφωνηθεί.

Κύριε Υπουργέ, σ' αυτό το σημείο οφείλουμε να δούμε σε προσεχή νομοσχέδια το δικαίωμα της εξαρτημένης γυναίκας τόσο στην ασφάλιση όσο και στο μέρος της σύνταξης.

Η πολιτεία επιθυμεί να κάνει υπεύθυνους πολίτες και το ζευγάρι που θέλει να ζήσει μαζί, να ζήσει υπεύθυνα, να αναλάβει τις ευθύνες του. Η διαφορά μεταξύ του γάμου και της ελεύθερης συμβίωσης είναι σημαντική και θα ενεργήσει υπέρ του γάμου και ιδιαίτερα του θρησκευτικού. Κατ' αρχάς το σύμφωνο βάζει πλαίσιο στήριξης στις σημερινές απόλυτες ελεύθερες συμβιώσεις. Τις κάνει αν θέλετε λιγότερο ελεύθερες. Τις συνδέει με όρους, με συμφωνίες και προϋποθέσεις. Από την άποψη αυτή, το σύμφωνο οδηγεί τελικά πιο κοντά στην ιδέα του πραγματικού έγγαμου βίου, όπως έχει ήδη οδηγήσει ο πολιτικός άγμος στο θρησκευτικό γάμο, σύμφωνα με τα στοιχεία. Δεν απομακρύνει από το γάμο όπως ορισμένοι φοβούνται, αλλά διευκολύνει την προσέγγιση προς την ιδέα του γάμου, μειώνει εάν θέλετε την απόσταση από το γάμο.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, με τις ρυθμίσεις που προωθούνται με μία απλή συμβολαιογραφική πράξη τα ζευγάρια θα μπορούν να επισημοποιούν τη σχέση τους. Σε περίπτωση που η σχέση διαλυθεί θα λύνεται αυτοδικαίως και το σύμφωνο. Για να λυθεί ένα σύμφωνο, αρκεί μία δήλωση, μία συμβολαιογραφική πράξη της επιθυμίας και η κοινοποίηση με δικαστικό επιμελητή στο άλλο πρόσωπο.

Με τα νέα μέτρα ρυθμίζονται αρκετά ζητήματα που αντιμετωπίζει ένα ζευγάρι εκτός γάμου. Παιδιά που έχουν γεννηθεί στο πλαίσιο της ελεύθερης συμβίωσης έχουν τα δικαιώματα των παιδιών εντός γάμου. Ενώ το σύμφωνο περιλαμβάνει τα ίδια κωλύματα του νόμου, συνδέεται όμως με λιγότερα δικαιώματα ως προς το θρησκευτικό και τον πολιτικό γάμο, όπως παραδείγματα χάριν αυτά που αφορούν το θεσμό της υιοθεσίας.

Καθιερώνεται η υποχρέωση διατροφής εάν αυτό ασφαλώς έχει συμφωνηθεί. Σε περίπτωση θανάτου του ενός, αυτός που επιζεί έχει κληρονομικό δικαίωμα στο 1/6 εάν έχει παιδιά και στο 1/3 της κληρονομιάς εάν υπάρχουν άλλοι συγγενείς κληρονόμοι.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η όλη φιλοσοφία του συμφώνου είναι να υπαρξει μία κατάσταση νέας ισορροπίας, εναρμόνιση ανάμεσα στα δικαιώματα της ελεύθερης συμβίωσης και στις υποχρεώσεις που δημιουργεί, ανάμεσα στα ατομικά δικαιώματα και στα δικαιώματα του άλλου και της κοινωνίας, ανάμεσα στις ανάγκες μιας σύγχρονης κοινωνίας και στο νομικό και κοινωνικό μας πολιτισμό. Υλοποιεί με την εναρμόνιση αυτή τον παιδευτικό ρόλο της δικαιοσύνης στο οποίο ο αρμόδιος Υπουργός δίνει σημαίνουσα και ιδιαίτερα βαρύτητα.

Το προς ψήφιση νομοσχέδιο όμως δεν είναι μόνο το σύμφωνο της συμβίωσης. Στο δεύτερο κεφάλαιο τροποποιούνται σημαντικές διατάξεις του αστικού κώδικα για το διαζύγιο και την υιοθεσία. Καθιερώνεται πλέον ως αμάχητο τεκμήριο του ισχυρού κλονισμού του γάμου η διετής αντί της τετραετούς διάστασης. Επίσης δίνεται πλέον η δυνατότητα στον πατέρα που αναγνωρίζει το τέκνο είτε εκούσια είτε δικαστικά να μπορεί να συνασκει τη γονική μέριμνα εφόσον υπάρχει ρητή συμφωνία της μητέρας.

Όσον αφορά τις υιοθεσίες καθιερώνεται η αναπλήρωση της συναίνεσης των γονέων για την υιοθεσία με αιτιολογημένη απόφαση του δικαστηρίου στις περιπτώσεις όπου οι γονείς είναι άγνωστοι, ή εάν το παιδί είναι έκθετο προκειμένου να διευκολυνθεί η διαδικασία. Η δεύτερη νέα διάταξη αφορά στη δυναμική ακρόαση των συγγενών του υιοθετημένου αν αυτό κριθεί απαραίτητο και τέλος δίνει τη δυνατότητα απάλειψης του κυρίου ονόματος του υιοθετημένου εάν τούτο επιβάλλεται από το συμφέρον του. Γενικώς πάντως το ισχύον δίκαιο για την υιοθεσία οφείλουμε και πρέπει να το δούμε ξεχωριστά και συνολικά. Και χρειάζεται ένας πλήρης εκσυγχρονισμός των διατάξεων του ώστε να γίνει πιο ευέλικτο.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, υπερψηφίζω το παρόν νομοσχέδιο καθώς θεωρώ ότι αποτελεί μία έμπρακτη απόδειξη μιας

σύγχρονης κυβερνητικής παρέμβασης με έντονα κοινωνικά χαρακτηριστικά, που θωρακίζει, προστατεύει και εκσυγχρονίζει το οικογενειακό μας δίκαιο.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Φίλιππος Πετσάλνικος): Το λόγο έχει η Βουλευτής του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κ. Σοφία Σακοράφα.

Κυρία Σακοράφα, ελάτε πάνω στο Βήμα. Θα έχετε την καλοσύνη να περιμένετε λίγο, για να επιστρέψει ο κύριος Υπουργός. Σε όλη τη διάρκεια της συνεδρίασης θα πρέπει να υπάρχει εκπρόσωπος της Κυβέρνησης. Οι Βουλευτές δεν ομιλούν για τον εαυτό τους ούτε μόνο για τους παριστάμενους Βουλευτές κυρίως στη συζήτηση των νομοσχεδίων για να ληφθούν υπ' όψιν πιθανά παρατηρήσεις, απόψεις, προτάσεις. Θα επιστρέψει, ο κύριος Υπουργός, εντός ολίγου.

Ήρθε.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Είμαι μόνος μου, κύριε Υπουργέ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Φίλιππος Πετσάλνικος): Μπορείτε να ξεκινήσετε, κυρία συνάδελφε.

ΣΟΦΙΑ ΣΑΚΟΡΑΦΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αποστολή και ρόλος του νομοθέτη, αποστολή μας δηλαδή δεν είναι απλώς να επιβεβαιώνουμε, να φωτογραφίζουμε την κοινωνική πραγματικότητα και έτσι απλά να προσαρμόζουμε τους νόμους στα ήθη της κοινωνίας.

Γιατί σε μια τέτοια περίπτωση δεν λειτουργούμε απλώς στατικά αλλά κατασταλτικά, καθώς μετατρέπομαστε σε τροχοπέδη της εξέλιξης και της κοινωνικής δυναμικής.

Ρόλος μας είναι να διαβλέπουμε τις νέες εξελίξεις, να επεξεργαζόμαστε τις νέες τάσεις, να εγκλωπώνουμε τις καινούργιες συγκυρίες προκειμένου να διαμορφώνουμε ένα δυναμικό πλέγμα νόμων, που να ωριμάζουν, να διαπαιδαγωγούν και να εξελίσσουν την ελληνική κοινωνία.

Μ' αυτήν την αντίληψη το παρόν σχέδιο νόμου δρα στατικά και άρα κατασταλτικά στην εξέλιξη της ελληνικής κοινωνίας. Μ' αυτήν την αντίληψη το παρόν σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης δεν είναι αυτό που θα περίμενε κάποιος σήμερα στην ελληνική Βουλή.

Αν με ρωτούσε κάποιος αν θα περίμενα κάτι διαφορετικό, θα απαντούσα ευθέως και εξ αρχής «όχι». Και η απάντηση αυτή δεν είναι μικροπολιτική, δεν είναι μικροκομματική. Είναι η σαφής διαχωριστική γραμμή που χωρίζει δύο ανεφύρτους κόσμους, αυτόν της συντήρησης και αυτόν της προόδου.

Τον συντηρητικό τον ενοχλεί η κίνηση. Άρα, δεν θέλει και δεν μπορεί να διαβλέπει τις νέες εξελίξεις, τις νέες τάσεις, τις καινούργιες συγκυρίες, γιατί όλα αυτά είναι αποτέλεσμα της διαρκούς κίνησης. Τον προοδευτικό τον μαγεύει η κίνηση. Υπάρχει μόνο εξ αυτής και γι' αυτή. Άρα, συστατικό όχι μόνο της σκέψης του, αλλά και της ύπαρξής του, είναι να διαβλέπει το νέο και να επιδιώκει αυτό το νέο που διαβλέπει να μην το καταστέλλει, αλλά να το απελευθερώνει.

Αυτή η διάκριση είναι που εξηγεί και την τεράστια διαφορά μας και ως προς τη στρατηγική του νομοσχεδίου, αλλά και ως προς την τακτική που ακολουθήσατε για τη σύνταξή του. Η τακτική σας υπήρξε κεκλεισμένων των θυρών, φοβική, δηλαδή συντηρητική.

Επιχειρείτε τροποποίηση του οικογενειακού δικαίου χωρίς διαβούλευση, δηλαδή, επιχειρείτε αλλαγή ενός δικαίου που ορίζει προσωπικές σχέσεις και ανθρώπινα δικαιώματα ερήμην των υποκειμένων, απουσία διαλόγου, απαξιώνοντας απόψεις που εμπλουτίζουν, αναθεωρούν, επικαιροποιούν διατάξεις, αδιαφορώντας σκόπιμα για θέσεις που αγκαλιάζουν και δεν κατηγοριοποιούν τους Έλληνες πολίτες.

Υπενθυμίζω απλώς με ποιό τρόπο το ΠΑ.ΣΟ.Κ. το 1982 μετέτρεψε τη διαδικασία αναθεώρησης του οικογενειακού δικαίου από νομοτεχνική διαδικασία σε διαδικασία κοινωνική, σε διαδικασία εξελικτική, καθώς την πήγε στη βάση της κοινωνίας, συζητήθηκε από τη βάση της κοινωνίας, διαμορφώθηκε από τη βάση της κοινωνίας, υπηρέτησε ζητούμενα, στόχους, οράματα, συλλογικότητες, αλλά και μειοψηφίες. Τελικά, δεν αποκρυστάλλωσε απλώς το νέο, το διαφορετικό, αλλά το πυροδότησε κί-

λας.

Έρχομαι αμέσως στο σύμφωνο ελεύθερης συμβίωσης, με την αρχική επισήμανση ότι η ελεύθερη συμβίωση είναι μια σύμβαση που ρυθμίζει μια πραγματικότητα, ένα κοινωνικό φαινόμενο, εξασφαλίζει στα μέλη μιας κοινωνίας την απόλαυση των δικαιωμάτων τους, κάνει τους πολίτες περισσότερο υπεύθυνους ως προς τα θέματα που προκύπτουν από την κοινή τους συμβίωση και δίνει έμφαση στην ισότητα, την αλληλεγγύη, χωρίς διακρίσεις και αποκλεισμούς φυλετικούς, οικονομικούς, κοινωνικούς.

Οι άνθρωποι που αποφασίζουν να συνάψουν αυτό το σύμφωνο, αποφασίζουν να ζήσουν μαζί, σε μια πλήρως νομίμως κατοχυρωμένη θέση, η οποία δεν σχετίζεται με τον κοινωνικό θεσμό του γάμου. Από πού λοιπόν προκύπτει η σύγκριση των δύο καταστάσεων που έχει σαν σαφή και προφανή στόχο την υποβαθμισμένη αντιμετώπιση της ελεύθερης συμβίωσης έναντι του γάμου;

Από πού προκύπτει η κλίμακα συμβίωσης με ύψιστη αυτήν που προκύπτει μέσα από το θρησκευτικό γάμο; Από πού προκύπτουν οι σοβαρές διαφοροποιήσεις μεταξύ των δύο καταστάσεων που υποβάλλουν το μετέχοντα στο σύμφωνο συμβίωσης, στη στέρηση σοβαρών διασφαλίσεων έναντι αυτών που απολαμβάνει κάποιος στο γάμο; Προκύπτουν από τη συντήρηση και μόνο.

Όταν κάποιος συντηρητικός αναγκάζεται, υπό την πίεση της σύγχρονης παγκόσμιας πραγματικότητας, να οικειοποιηθεί σύγχρονες και προοδευτικές αξίες και να τις συμπυκνώσει σ' ένα νομοθέτημα, τότε δημιουργεί ένα νομοθέτημα παρωδία. Και αυτό συμβαίνει γιατί ο συντηρητικός είναι βαθιά υποκριτής. Υποκρίνεται ότι θέλει το σύμφωνο συμβίωσης. Για το λόγο αυτό αντί να νομοθετεί μια συμβίωση με δικαιοσύνη, ισότητα και πληρότητα, επί της ουσίας την απογυμνώνει από κάθε έννοια δικαίου.

Υποκρίνεται ότι θέλει το σύμφωνο συμβίωσης. Για το λόγο αυτό συγχέει τον κοσμικό ρόλο του κράτους με το κράτος-κατηχητικό, που νουθετεί τους Έλληνες πολίτες για την ορθότερη συμβίωση. Υποκρίνεται ότι θέλει το σύμφωνο συμβίωσης. Για το λόγο αυτό αποκλείει τους ομοφυλόφιλους από το σύμφωνο ελεύθερης συμβίωσης.

Και η υποκρισία είναι τέτοια που φτάνει σε σημεία φοβίας. Φοβία απέναντι στο ίδιο το Σύνταγμα που διακηρύσσει ότι όλοι οι Έλληνες είναι ίσοι απέναντι στο νόμο. Φοβία απέναντι στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου που απαγορεύει κάθε διάκριση με βάση τον γενετήσιο προσανατολισμό.

Η υποκρισία και η φοβία είναι οι ανιάτες ασθένειες των συντηρητικών. Φοβία απέναντι στην αποδοχή της ετερότητας, φοβία απέναντι στον έμπρακτο σεβασμό του διαφορετικού και άρα κοινωνία αποκλεισμών, καθώς αποκλείει με συνοπτικές πρακτικές τη συνεργασία με το «όπως άλλο».

Μας είπε ο Υπουργός Δικαιοσύνης: «Δεν έπρεπε να προχωρήσουμε και στα ομόφυλα ζευγάρια, διότι πιστεύουμε ότι σήμερα οι απαιτήσεις και οι ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας μέχρι εκεί φτάνουν.» Και τι είναι η ελληνική κοινωνία σ' αυτό τον ενικό, κύριε Υπουργέ; Είναι δική σας η ανάγνωση. Η ελληνική κοινωνία έχει και ομοφυλόφιλους, οι οποίοι έχουν και απαιτήσεις και ανάγκες. Εκφραστές της ελληνικής κοινωνίας είμαστε και εμείς, το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και ο ΣΥ.ΡΙΖ.Α., που ζητήσαμε εξ αρχής να συμπεριληφθούν και οι ομοφυλόφιλοι στο σύμφωνο.

Δεν είναι ότι δεν φτάνουν οι απαιτήσεις και οι ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας ως εκεί, κύριε Υπουργέ. Είναι ότι η δική σας ανάγνωση για την κοινωνία φτάνει ως εκεί. Η ανάγνωσή σας είναι φοβική, μικροκοσμική. Η ανάγνωσή σας αποκλείει, περιθωριοποιεί. Η ανάγνωσή σας στρεβλώνει δικαιώματα, παραμορφώνει αξίες.

Η ανάγνωσή σας περιορίζεται μόνο στο πολιτικό κόστος που θα εισπράξετε από κάποιες μισαλλόδοξες φωνές, από κάποιες εμβληματικές για την παράταξή σας μικρές ομάδες, που με την ίδια ευκολία που καίνε βιβλία, με την ίδια ευκολία που λιθοβολούν τους Αλβανούς σημαιοφόρους, με την ίδια ευκολία θεωρούν και τους ομοφυλόφιλους τοξικά απόβλητα της κοινωνίας.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. θεωρεί ότι κάθε θέμα που ακουμπάει στο ευαίσθητο και σημαντικό κομμάτι των προσωπικών σχέσεων και των

ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως διατάξεις που ρυθμίζουν την οικογένεια, το παιδί και συνολικά την κοινωνία, χρήζει μεγίστης κοινωνικής διαβούλευσης, μεγίστης κοινωνικής συμμετοχής και φυσικά μεγίστης κοινωνικής εκπροσώπησης.

Επίσης θεωρούμε ότι ακριβώς τέτοιου είδους θέματα πρέπει να τα επεξεργαζόμαστε υπό την οπτική του μέλλοντος, του σεβασμού στη διαφορετικότητα, ακριβώς για να σπάμε τις αγκυλώσεις του παρελθόντος και να διαλύουμε τις στρεβλώσεις του παρόντος. Είναι λυπηρό, αλλά σχεδόν αναπόφευκτο η αδυναμία σας να μην μπορείτε όχι να οραματιστείτε, αλλά ούτε καν να κοιτάξετε στο μέλλον.

Αναλυτικά, κύριε Πρόεδρε, θα αναφερθώ στην κατ' άρθρον συζήτηση.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Φίλιππος Πετσάλνικος): Το λόγο έχει η Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας κ. Κόρκα-Κώνστα.

ΑΘΗΝΑ ΚΟΡΚΑ-ΚΩΝΣΤΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ένα σημαντικότατο θέμα που απασχολεί την κοινωνία, τους φορείς, τους νομικούς, γενικότερα ολόκληρη την πολιτεία, συζητούμε με το νομοσχέδιο για τις ρυθμίσεις που προωθούνται σήμερα.

Είναι σημαντική απαίτηση της κοινωνίας, δηλαδή το σύμφωνο συμβίωσης που είναι αλήθεια ότι σήμερα είναι η επιλογή αρκετών ζευγαριών στις υιοθεσίες, μια σημαντικότερη παρέμβαση για την οικογένεια και το παιδί, καθώς και θέματα της ρυθμίσεως των σχέσεων των ζευγαριών με το διαζύγιο.

Συγκεκριμένα, στο πρώτο κεφάλαιο ρυθμίζεται το σύμφωνο συμβίωσης. Αποτελεί ένα θεσμό που προσωπικά θεωρώ ότι κινείται σε θετική κατεύθυνση και είναι ανάγκη η εφαρμογή του. Θα αποτελέσει έναν παράλληλο θεσμό, το διευκρίνισε άλλωστε και ο κύριος Υπουργός. Εξυπηρετεί απαιτήσεις της σύγχρονης εποχής.

Όντως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η νομοθετική αυτή παρέμβαση στοχεύει να καλύψει ανάγκες της κοινωνικής σημαντικής πραγματικότητας των ζευγαριών που ζουν σε καθεστώς συμβίωσης και οι οποίοι δεν ρυθμίζονται με το μέχρι τώρα δίκαιο. Είναι μια υπαρκτή κοινωνική ανάγκη.

Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στη ρύθμιση των συνεπειών αυτής της συμβίωσης και στόχο έχει την προστασία των παιδιών που αποκτούνται από αυτήν τη συμβίωση, την πατρότητα, το επώνυμο, τη γονική μέριμνα, τις περιουσιακές αντίστοιχα σχέσεις, την προστασία της γυναίκας, της μητέρας, των παιδιών κ.λπ..

Αναφέρθηκαν από την εισηγήτριά μας, αλλά θα πω και εγώ δύο στατιστικά στοιχεία που ωθούν στην ανάγκη της σύγχρονης κοινωνίας. Οι έρευνες δείχνουν ότι τα τελευταία τριάντα χρόνια τριπλάσια ζευγάρια επιλέγουν αυτού του τύπου τη συμβίωση. Το ποσοστό των παιδιών που γεννιούνται εκτός γάμου είναι γύρω στο 5%, με μέσο όρο βέβαια της Ευρωπαϊκής Ένωσης 10%. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων προστατεύει με αποφάσεις του αυτήν την εκτός γάμου συμβίωση.

Ο χαρακτήρας αυτού του συμφώνου, λοιπόν, το οποίο συστήνεται μ' ένα συμβολαιογραφικό έγγραφο και καταχωρίζεται σε ειδικό ληξιαρχικό βιβλίο, δίνει δυνατότητες στα μέρη να ρυθμίσουν συμβατικά τις περιουσιακές τους σχέσεις και είναι και ελευθέρως διαλυτόν με συγκεκριμένες δεσμεύσεις, αποτελεί ένα διαφορετικό καθεστώς, μια εναλλακτική μορφή συμβίωσης.

Επώθηκε κι εδώ στην Αίθουσα αλλά και ταυτόχρονα στην επιτροπή μας ότι δείχνει χαλαρό γάμο. Όχι. Δεν είναι μορφή χαλαρού γάμου, ούτε το λειτουργήμα του γάμου μ' αυτόν τον τρόπο υποθάλπεται ή σαμπούτρεται. Δεν μπορούμε όμως να εθελουφλούμε μπροστά σε μια πραγματικότητα. Εκατόν είκοσι χιλιάδες παιδιά σήμερα στην Ελλάδα προέρχονται από σχέσεις εκτός γάμου και πολλές γυναίκες είναι εγκαταλελειμμένες μετά από τέτοιου είδους συμβιώσεις. Το απαιτεί λοιπόν η κοινωνία. Δεν πρέπει να εθελουφλούμε και πρέπει να υπάρξει η άμεση αυτή ρύθμιση. Και αυτό έκανε το Υπουργείο Δικαιοσύνης με το σημαντικό αυτό νομοσχέδιο.

Και επειδή έγινε και συζήτηση σχετικά με το ότι η συμβίωση αυτή αφορά άτομα όχι του ίδιου φύλου αλλά ετερόφυλα, θέλω

να πω ότι γίνεται με στόχο την προστασία παιδιών και μελών αυτής της συμβίωσης. Άλλο θέμα είναι το επόμενο. Μία αρχή μπήκε. Λύνεται με τον ίδιο τρόπο, εύκολα, όπως και συνεστήθη, ή με τη σύναψη γάμου και καλύπτει τη γονική μέριμνα των παιδιών από την ελεύθερη συμβίωση, να είναι και να εξομοιώνονται περίπου σαν κι αυτά του γάμου, και με ρυθμίσεις που έχουν σαν αρχή στη συμβίωση να επικρατεί η ελευθερία της βούλησης των προσώπων κι όχι ο πλήρης αυτός θεσμικός χαρακτήρας, όπως γίνεται με το γάμο. Και αντίστοιχα, λαμβάνεται πρόνοια για ζητήματα τα οποία ανέφερα και προηγουμένως, όπως κληρονομικές και περιουσιακές σχέσεις.

Θέλω να αναφερθώ στο δεύτερο κεφάλαιο που αφορά τις υιοθεσίες. Μέχρι τώρα τι ζούσαμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Περιπτώσεις υιοθεσίας να εγκλωβίζονται σε γρανάζια της γραφειοκρατίας ή να έχουμε την αδιαφορία των πραγματικών γονιών και το παιδάκι που βρίσκεται στο ίδρυμα έχανε την ευκαιρία για να μπορεί να ζήσει μ' έναν άλλο τρόπο ζωής. Ρυθμίζονται λοιπόν ζητήματα που αφορούν ταχύτητα και ασφάλεια για το ίδιο το παιδί τέλεση της υιοθεσίας. Διευκολύνεται η δυνατότητα της υιοθεσίας και χαράσσεται μια νέα πολιτική κατά της ιδρυματοποίησης και των εγκαταλελειμμένων κι ορφανών παιδιών και κατά, κυρίως, των κυκλωμάτων εμπορίας και εκμετάλλευσης παιδιών.

Είχαμε την ευκαιρία κατά τη διάρκεια της προηγούμενης Συνόδου στην ειδική Επιτροπή Ισότητας Νεολαίας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων να γίνει μεγάλη συζήτηση, να ακουστούν απόψεις, να γίνουν ακροάσεις από εκπροσώπους του Υπουργείου Δικαιοσύνης, να κάνουμε επισκέψεις σε αντίστοιχα ιδρύματα, όπως είναι το «ΜΗΤΕΡΑ», το «ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ», το Πρότυπο Εθνικό Νηπιοτροφείο, και να έχουμε τις προτάσεις τους που εμπειρέχονται και στην Έκθεση. Διότι ο ρόλος της δικαιοσύνης σ' αυτήν την περίπτωση ενισχύεται με μεγαλύτερο ποσοστό καινοτόμων παρεμβάσεων και αναλαμβάνει περιπτώσεις όταν οι γονείς είναι άγνωστοι, το παιδί έκθετο, όταν έχει αφαιρεθεί η γονική μέριμνα, αντίστοιχα, του παιδιού προς υιοθεσία.

Με την εφαρμογή των διατάξεων αυτών επιτυγχάνεται η ταχύτερη ένταξη ενός παιδιού σε μια οικογένεια, ένας σημαντικός παράγοντας για να αποφεύγονται δυσάρεστες και ψυχολογικές επιπτώσεις πάνω στο παιδί.

Και όσον αφορά το τρίτο κεφάλαιο, που αναφέρεται στις σχέσεις των ζευγαριών και επισημαίνεται η θέση των διαζυγίων: Μέχρι τώρα τι ίσχυε κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Αν ένας από τους δυο συζύγους δεν επιθυμούσε το διαζύγιο για δικούς του λόγους μπορούσε να προχωρήσει σε δικαστικές διαδικασίες, να φθάσει η υπόθεση στα δικαστήρια, να περάσουν κι άλλα χρόνια –το γνωρίζουμε αυτό-, περίπου επτά χρόνια. Και αυτό είχε σαν αποτέλεσμα πολλοί νέοι άνθρωποι να εγκλωβίζονται σε αδιέξοδα και να αποτρέπεται η δημιουργία νέας οικογένειας. Περιορίζεται σε δύο χρόνια από τα τέσσερα το αμάχητο τεκμήριο για τον ισχυρό κλονισμό του γάμου και αυτό αποσκοπεί στο να λυθούν ουσιαστικά οι νεκροί γάμοι. Αποφεύγεται η μακροχρόνια ψυχική ταλαιπωρία, η φθορά των συζύγων που όντως έχουν ήδη απομακρυνθεί ψυχικά και σωματικά μεταξύ τους και δίνεται η δυνατότητα να ζουν σύμφωνα με τον τρόπο που αυτοί επιλέγουν με τη λύση του γάμου.

Συνεπώς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το παρόν νομοσχέδιο επιδιώκεται κατ' αρχάς να υπάρχει η σύγχρονη μορφή της νόμιμης συμβίωσης. Δίνει λύσεις σε θέματα υιοθεσίας, με βασικό μέλημα την προστασία του παιδιού και ρυθμίζει και αυτά τα ουσιαστικά θέματα σχέσεων των ζευγαριών. Και φυσικά το υπερψηφίζουμε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Φίλιππος Πετσάλνικος): Το λόγο έχει ο Βουλευτής του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κ. Ιωάννης Αμοιρίδης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΜΟΙΡΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, είπατε προηγουμένως ότι ανακάλεσαν την παραίτηση οι δυο δικαστές. Εμείς χαίρομαστε για το διαδικαστικό του θέματος, αλλά έχουμε διαφορετική οπτική γωνία γι' αυτά τα ζητήματα. Εσάς σας ενδιέφερε να ανακάλεσαν την παραίτηση για να υπάρχει άλλη μια επικοινωνιακή επιτυχία. Εμάς μας ενδιαφέρει το περιεχόμενο της παραίτησης, το γιατί

παραιτήθηκαν, και αυτό θα έπρεπε να μας προβληματίσει όλους, αν αναιρέθηκαν εκείνοι οι λόγοι, αν δηλαδή η δικαιοσύνη έχει πλέον τα χεγγύα ότι δεν ποδηγετείται, ότι δεν πιέζεται, ότι οι ανεξάρτητες Αρχές θα λειτουργούν όπως ακριβώς προβλέπει ο νόμος και δεν θα γίνεται καμμία παρέμβαση, είτε νομοθετική είτε μυστική, στη λειτουργία των θεσμών. Όμως πολύ φοβούμαι ότι μάλλον πάλι επικοινωνιακά γίνεται. Και θα χάσετε και δεύτερη φορά επικοινωνιακά –να είστε σίγουροι- με την ανάκληση της παραιτήσής τους.

Άκουγα προηγουμένως όσον αφορά το νομοσχέδιο από την Παράταξη του ΛΑ.Ο.Σ. τον εισηγητή και τους αγορητές να μιλούν τόσο υπερβολικά εναντίον του νομοσχεδίου, προτάσσοντας την ηθική. Μου θύμisan, τώρα και με τις αμερικανικές εκλογές, την κ. Σάρα Πέιλιν, που μίλαγε για ηθική, για οικογένεια, και βέβαια η κόρη της, που δεν ήταν παντρεμένη, ήταν έγκυος. Εμείς είμαστε με την κόρη, είμαστε με την πρωτοβουλία να θέλει να δημιουργήσει δική της οικογένεια, να αποκτήσει μια σχέση την οποία θα μπορεί να νομιμοποιήσει οποιαδήποτε στιγμή κι ανεξάρτητα από το τυπικό μέρος, αυτή η σχέση θα είναι ουσιαστική. Σε αντίθεση βέβαια με αυτούς που πιστεύουν ότι η ηθική είναι αυτή που πρέπει να προβάλλεται, εμείς πιστεύουμε ότι η υπερβολική ηθική και η ηθικολογία είναι αυτή που ανοίγει την πόρτα στην ανηθικότητα. Και βλέπουμε καθώς πρέπει κυρίου, χρόνια τώρα παρακολουθούμε από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, και ξαφνικά τρίβουμε τα μάτια μας μόλις βλέπουμε ότι αυτοί είναι παιδραστήρες, ότι αυτοί είναι βιαστές, κι όμως έχουν την «βιτρίνα» και το «κουστούμι» ενός, κατά τα άλλα, ηθικού κι έντιμου.

Αγαπητοί συνάδελφοι, πιστεύει κάποιος ότι κινδυνεύει η ελληνική κοινωνία, η ελληνική οικογένεια από τέτοιους θεσμούς, όπως είναι η πρόταση του νομοσχεδίου για το σύμφωνο συμβίωσης, ή από τον πολιτικό γάμο; Κινδύνεψε ποτέ η ελληνική κοινωνία; 92% ήταν οι Έλληνες ορθόδοξοι, 92% είναι και σήμερα. Άλλαξε κάτι στη ζωή των Ελλήνων, στον τρόπο ζωής, στις αξίες τους, από τον πολιτικό γάμο; Θυμόμαστε τότε πόσο μεγάλες αντιδράσεις υπήρχαν σε μια τομή που απαιτούσε η τότε εποχή για την ελληνική κοινωνία. Κι έχουν λυθεί χιλιάδες προβλήματα. Και βέβαια ο πολιτικός, ο θρησκευτικός γάμος, αλλά και το σύμφωνο συμβίωσης δεν θα λύσουν τα προβλήματα μιας οικογένειας, γιατί τα προβλήματα ξεκινούν από αλλού.

Κι όμως σ' αυτό το νομοσχέδιο, κύριε Υπουργέ, που έπρεπε να κάνετε μια βαθιά και γενναία τομή, αναιρέσατε τα κυρίαρχα στοιχεία του βάσει πάλι της επικοινωνιακής τακτικής, βλέποντας ότι οι δημοσκοπήσεις παρουσιάζουν ότι το 65% των ψηφοφόρων της παράταξής σας δεν συμφωνούν σ' αυτήν την κατεύθυνση. Αναιρείτε δηλαδή την ουσιαστική παρέμβαση, το αρχικό σκεπτικό με το οποίο θα καταθέτατε το νομοσχέδιο κι είναι ολοφάνερο. Κι ενώ προβλέπεται εδώ ότι η σύζυγος μπορεί να παίρνει και το όνομα του συζύγου, όταν σκεφθήκατε να το φέρετε σε μια τροπολογία να ισχύει και στο θρησκευτικό γάμο, τότε ξεσηκώθηκαν κάποιοι και βέβαια κάνατε πίσω. Το επώνυμο της γυναίκας δεν είναι το ζητούμενο. Το ζητούμενο είναι τα δικαιώματα, μ' αυτόν που συμβιώνεις. Αν παλεύεις μαζί του, αν δουλεύεις μαζί του, αν ιδρώνεις μαζί του, αν ξενυχτάς μαζί του και δεν έχεις τα ίδια δικαιώματα που θα έχει κάποιος που είναι παντρεμένος με θρησκευτικό ή πολιτικό γάμο, τότε νομίζω ότι αδικούμε τους πολίτες, αδικούμε την ίδια την κοινωνία.

Δεν προβλέπετε και κάποια άλλα σημεία. Δηλαδή αν κάποιος ζει μ' ένα σύμφωνο συμβίωσης δεν θα μπορεί να συνυπηρετήσει μ' αυτόν που συμβιώνει, δεν θα μπορεί να έχει μια μοριοδότηση στις μεταθέσεις; Εδώ υπάρχουν νέοι άνθρωποι που παντρεύονται με πολιτικό γάμο για να έχουν ευκολότερη πρόσβαση στη Δημόσια Διοίκηση και στις θέσεις που προκηρύσσονται. Θα πρέπει με τον ίδιο τρόπο να αντιμετωπίζονται και όσοι προτιμούν αυτόν τον τρόπο για να ζήσουν μαζί.

Το πρόβλημα, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν είναι ο τρόπος σύνδεσης των ανθρώπων. Γιατί βλέπουμε καθημερινά ότι γάμοι γίνονται, και θρησκευτικοί και πολιτικοί, και τώρα θα υπάρχει και το σύμφωνο ελεύθερης συμβίωσης. Το πρόβλημα είναι πόσα άτομα χωρίζουν. Και πρέπει να βρούμε τους λόγους, γιατί χωρίζουν. Πρέπει να βρούμε τους λόγους στην κοινωνία,

αυτούς τους λόγους που υπάρχουν σήμερα και που δημιουργούν αυτά τα προβλήματα.

Πρέπει να δούμε το δημογραφικό πρόβλημα, πόσα παιδιά γεννιούνται. Πρέπει να δούμε τα προβλήματα που προκύπτουν από την έγγαμη συμβίωση μετά. Είναι η ανεργία; Είναι η κοινωνική αποτυχία; Είναι η ανασφάλεια; Είναι η αστικοποίηση; Χιλιάδες προβλήματα που προκύπτουν καθημερινά που δεν έχουν καμμία σχέση με αυτούς που παντρεύονται. Έχουν σχέση με αυτούς που θα χωρίσουν.

Άρα το βασικό μας μέλημα θα πρέπει να είναι το εξής, να δημιουργήσουμε μια κοινωνικά δίκαιη κοινωνία, με ισονομία, με ίσες ευκαιρίες για όλους, για να έχουμε λιγότερους χωρισμούς και όχι περισσότερους γάμους.

Πείτε μου, πώς θα παντρευτεί κάποιος, όταν μέχρι τα είκοσι εννέα-τριάντα σπουδάζει και βρίσκεται μετά ένας καλός Βουλευτής, του βρίσκει μια θέση με το «STAGE» με 300, 400 και 500 ευρώ; Και από εκεί και πέρα, αν έχει αυτήν την εργασιακή ευκαιρία του ενός, ενάμιση χρόνου μπορεί να ρυθμίσει τη ζωή και με τα 500 ευρώ μπορεί να παντρευτεί;

Άρα, κύριε Υπουργέ, άλλα θα πρέπει να δούμε. Μ' αυτό το νομοσχέδιο που φέρατε σήμερα, αυτά δεν λύνονται. Δεν λύνονται γιατί δεν είχατε το θάρρος να κάνετε μια βαθιά τομή που χρειαζόταν σήμερα η ελληνική κοινωνία. Αντί να λύσετε προβλήματα, μάλλον δημιουργείτε περισσότερα νομικά προβλήματα που θα τα βρούμε σε λίγο μπροστά μας.

Η κοινωνική συνοχή είναι το στοιχείο όλων μας. Όμως, με τα νομοσχέδια που φέρνετε –όπως με το ασφαλιστικό- η καταρράκτηση των θεσμών των Ανεξάρτητων Αρχών, η παρέμβαση στους θεσμούς, τα φαινόμενα διαφθοράς και η οικονομική δυσπραγία πραγματικά δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν σήμερα από μια κυβέρνηση σαν αυτή που σήμερα έχει ο ελληνικός λαός, δηλαδή την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, η οποία και άτολμη είναι και βέβαια δεν έχει ούτε τη βούληση, ούτε τη θέληση, ούτε την ευαισθησία να δημιουργήσει ένα διαφορετικό μέλλον για τον τόπο.

Νομίζω ότι χρειαζόμαστε βαθιές αλλαγές με κοινωνική συμμετοχή, αλλαγές οι οποίες θα φέρουν ένα άλλον αέρα αισιοδοξίας για τον τόπο μας.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Φίλιππος Πετσάλνικος): Το λόγο έχει ο Βουλευτής του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κ. Κωνσταντίνος Γείτονας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ: Κύριε Υπουργέ, διατυμπανίζετε ως Κυβέρνηση μια ακόμα μεταρρυθμίση. Μεταρρυθμίσεις ακούμε, προκοπή δεν βλέπουμε πραγματικά απ' αυτήν την Κυβέρνηση. Μεταρρυθμίσεις –λέτε- για την οικογένεια και το παιδί και, εν προκειμένω, για να είμαι συγκεκριμένος. Εκείνο που δεν βλέπουμε είναι προγράμματα δράσης για την οικογένεια και το παιδί και τη στήριξή τους.

Για το σύμφωνο συμβίωσης θα πω λίγα πράγματα, γιατί νομίζω ότι η εισηγητριά μας και ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος ήταν αναλυτικοί. Ασφαλώς, η συμβίωση πολλών ζευγαριών εκτός γάμου είναι μια πραγματικότητα. Δεν μπορεί να την αγνοήσει η πολιτεία.

Θέλω να πω σε ορισμένους συναδέλφους, που τοποθετήθηκαν διαφορετικά, ότι δεν κάνουμε χάρη σ' αυτά τα ζευγάρια –είναι το 5% σήμερα με αυξητικές τάσεις- που συμβιώνουν εκτός γάμου και έχουν και παιδιά. Δεν τους κάνουμε χάρη.

Πιστεύω ότι δικαιούνται –είναι χρέος της πολιτείας- ευθείας νομικής αναγνώρισης. Έμμεση αναγνώριση βέβαια ο νομοθέτης είχε κάνει και μέσα από τα άλλα νομοσχέδια, όπως εκείνο το νομοσχέδιο για την ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή. Δικαιούται προστασία της συμβίωσης, που σημαίνει και προστασία της γυναίκας και μετά τη συμβίωση και της μονογονεϊκής οικογένειας. Αυτό, λοιπόν, επαναλαμβάνω ότι είναι χρέος της πολιτείας και δικαίωμά τους. Δεν είναι χάρη προς αυτούς τους ανθρώπους.

Ασφαλώς, ο γάμος και η οικογένεια αποτελούν θεμελιώδη θεσμό της κοινωνίας με βάση τις αρχές και τις παραδόσεις μας. Όμως, δεν κινδυνεύει ο θεσμός του γάμου. Όπως δεν κινδύνευσε από τον πολιτικό γάμο, δεν κινδυνεύει και από το σύμφωνο συμβίωσης.

Τουναντίον –θέλω να πω σε ορισμένους συναδέλφους- κινδυνεύει από αποκρισίες, φαρισαϊσμούς, πουριτανισμούς, –σε τελευταία ανάλυση- από «θεομπαϊχτισμούς»; Από αυτά κινδυνεύει ο γάμος. Όταν η κοινωνία αλλάζει, δεν μπορεί να κλείνει τα μάτια η πολιτεία. Είναι υποχρεωμένη να καλύψει με προστασία, εν προκειμένω τα ζευγάρια που συμβιώνουν –όπως είπα εκτός γάμου- και αποκτούν παιδιά και δικαιούνται μέριμνας και αναγνώρισης.

Το παρόν νομοσχέδιο –και κλείνω με αυτό το κεφάλαιο- κύριε Υπουργέ, δεν το προσφέρει αυτό, όπως αναλυτικά τεκμηριώνω η εισιγήτριά μας. Υπάρχει ασφαλώς πρώτα το κενό για τα ομόφυλα ζευγάρια. Αλλά και γενικά είναι υποβαθμισμένη η αντιμετώπιση του συμφώνου συμβίωσης. Είναι άνιση η μεταχείριση στα οικονομικά ζητήματα, όσον αφορά το σύμφωνο συμβίωσης, σε σύγκριση με το γάμο.

Εγώ πήρα κυρίως το λόγο, κύριε Υπουργέ, για να μιλήσω για το δεύτερο κεφάλαιο στο οποίο έγινε μερική αναφορά μέχρι τώρα. Αναφέρομαι στα άρθρα 16 και επόμενα, σχετικά με τις υιοθεσίες. Είναι οι διατάξεις που τροποποιούν τον Κώδικα για τις υιοθεσίες. Θέλω να θυμίσω ότι είχα συνυπογράψει το σχετικό νόμο, το ν. 2447/1996 ως Υπουργός Υγείας.

Κατά το νομοσχέδιο, στόχος αυτών των μεταρρυθμίσεων είναι να βελτιώσουν τη λειτουργία του θεσμού των υιοθεσιών προς την κατεύθυνση της ταχύτερης και ασφαλέστερης –όπως λέει επί λέξει η εισιγητική έκθεση- υιοθεσίας.

Παρ' όλο που θα έλεγα ότι οι ρυθμίσεις αυτές έχουν μια δικαιολογητική βάση, εκείνο που θέλω να πω –κι εδώ θα σταθώ, κύριε Υπουργέ- είναι ότι για μια ακόμα φορά η Κυβέρνηση αντιμετωπίζει αποσπασματικά και πρόχειρα ένα μεγάλο ζήτημα, όπως είναι το θέμα των υιοθεσιών.

Γιατί το λέω αυτό; Διότι το μείζον πρόβλημα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όσον αφορά τις υιοθεσίες, δεν είναι ασφαλώς το νομικό πλαίσιο –που χρειάζεται βελτιώσεις, μετρά ήδη δώδεκα χρόνια ο υπάρχων κώδικας- αλλά τα προβλήματα με τις υιοθεσίες στη χώρα μας, που τελικά είναι σε βάρος των παιδιών, έχουν σχέση με αυτή καθαυτή τη λειτουργία του θεσμού των υιοθεσιών αλλά και την εφαρμογή του νομικού πλαισίου.

Αναφέρομαι σε ζητήματα γραφειοκρατίας, σε ζητήματα από τις πραγματικές καθυστερήσεις στην απόδοση δικαιοσύνης και κυρίως στην προβληματική –λόγω υποχρηματοδότησης και ανεπαρκούς στελέχωσης- λειτουργία των σχετικών ιδρυμάτων και των υπηρεσιών.

Έχω ξαναπεί απ' αυτό το Βήμα ότι δυστυχώς το κράτος πρόνοιας επί των ημερών της Κυβέρνησης Καραμανλή συρρικνώνεται. Οι κοινωνικές υπηρεσίες καθηλωμένες υποβαθμίζονται ποιοτικά και η ανάπτυξη προγραμμάτων –γι' αυτό αναφέρθηκα στην αρχή, κύριε Υπουργέ- για το παιδί και την οικογένεια, καθώς και η χρηματοδότησή τους είναι ανεπαρκής.

Η δε κατάσταση που επικρατεί στις υιοθεσίες είναι από τις χειρότερες. Θα αναφέρω ένα παράδειγμα, κύριε Υπουργέ, το Κέντρο Βρεφών «Μητέρα». Αποτελούσε πάντα ένα πρότυπο λειτουργίας. Τώρα, συνεχώς υποβαθμίζεται και υπολείπεται. Κακοδιοίκηση, υποχρηματοδότηση, μεγάλες ελλείψεις σε προσωπικό δημιουργούν τεράστιες καθυστερήσεις στις υιοθεσίες και στις αναδοχές.

Το Κέντρο έχει σχεδόν «ιδρυματοποιηθεί» και εξελίσσεται ως σήμερα σε «πάρκινγκ έγκλειστων» παιδιών. Οι κοινωνικοί λειτουργοί είναι ελάχιστοι και δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν τις αιτήσεις για υιοθεσίες και αναδοχές. Να μην ξεχνάμε ότι υπάρχει και ο χρήσιμος θεσμός των αναδόχων οικογενειών. Τα παιδιά μένουν επί χρόνια στο ίδρυμα. Υπάρχουν εγκαταλελειμμένα παιδιά σε νοσοκομεία που το «Μητέρα» δεν μπορεί να αναλάβει, γιατί δεν έχει θέσεις.

Ανάλογα προβλήματα υποστελέχωσης παρουσιάζονται και σε όλες τις σχετικές διευθύνσεις κοινωνικής πρόνοιας. Άρα χρειάζεται αναβάθμιση αυτών των υπηρεσιών, αύξησή τους, αλλά και αύξηση του αριθμού των κοινωνικών λειτουργών, γιατί η έλλειψη αυτή είναι το βασικό σημείο δυσλειτουργίας και καθυστέρησης.

Στο θέμα των υιοθεσιών υπάρχει η συναρμοδιότητα και του Υπουργού Υγείας, ο οποίος συνυπογράφει και αυτό το νομοσχέδιο. Και στα θέματα λειτουργίας η κύρια αρμοδιότητα,

όμως, κύριε Υπουργέ, αναφέρομαι ενώπιόν σας, διότι πιστεύω ότι η κυβερνητική πολιτική και η ευθύνη της πολιτικής είναι ενιαία και πρέπει να είναι ενιαία.

Το έφερα ως παράδειγμα, για να δείξω την αποσπασματικότητα του τρόπου, με τον οποίο αντιμετωπίζει η Κυβέρνηση τα ζητήματα. Θα πούμε ειδικά σ' αυτό το θέμα περισσότερο στα άρθρα. Ιδιαίτερα στο άρθρο 18 και στο άρθρο 21 έχω συγκεκριμένες παρατηρήσεις.

(Στο σημείο αυτό κτυπά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Εκείνο που εν κατακλείδι θέλω να τονίσω –και με αυτό κλείνω, κύριε Πρόεδρε- είναι ότι ασφαλώς οι ρυθμίσεις περί υιοθεσιών διευκολύνουν αλλά δεν αγγίζουν τον πυρήνα, δηλαδή τα βασικά προβλήματα που οδηγούν στη συμφόρηση. Γιατί αυτό που χαρακτηρίζει σήμερα στη χώρα τις υιοθεσίες είναι «η συμφόρηση».

Πιστεύω, λοιπόν, ότι είναι καιρός –και νομίζω ότι σ' αυτό έκανε και συγκεκριμένη πρόταση και ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος κ. Βενιζέλος- για επαναθεώρηση της πολιτικής μας περί υιοθεσιών –εγώ βάζω ευρύτερα το θέμα, όχι μόνο στον κώδικα- με βάση τις εξελίξεις και το νέο –και υπάρχει νέο- κερκτημένο στο Διεθνές Δίκαιο και στις διεθνείς συμβάσεις. Σημειώνω ότι αναφέρομαι στο σχετικό με υιοθεσίες, οικογένεια και παιδί κεκτημένο.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Φίλιππος Πετσάλνικος): Το λόγο έχει η Βουλευτής του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κ. Συλβάν Ράπτη.

ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Είμαι στη δυσάρεστη θέση να δηλώσω ευθύς εξαρχής, κύριε Υπουργέ, ότι αυτό το νομοσχέδιο δεν μπορώ να το ψηφίσω. Και δεν μπορώ να το ψηφίσω για έναν πάρα πολύ απλό λόγο. Κάνει μισές δουλειές και οι μισές δουλειές δεν οδηγούν ποτέ στην πρόοδο και στην πραγματική λύση των προβλημάτων που υπάρχουν.

Ο τίτλος είναι «Μεταρρυθμίσεις για την οικογένεια, το παιδί, την κοινωνία». Δεχόμαστε, δηλαδή, ότι κάποια πράγματα –δεν λέω αν είναι πολλά ή λίγα- δεν πηγαίνουν καλά για την οικογένεια, για το παιδί, για την κοινωνία. Σε αυτό δεν υπάρχει διαφωνία. Προφανώς υπάρχουν τέτοια ζητήματα και είναι πάρα πολλά. Τι κάνουμε, όμως, με αυτό εδώ το νομοσχέδιο που συζητούμε αυτή τη στιγμή;

Ξεκινώ από το σύμφωνο ελεύθερης συμβίωσης, το οποίο έρχεται και προσφέρεται –η κατάληξη «ται» με άλφα γιώτα- ως μία συνταγή που θα επουλώσει κοινωνικά ζητήματα, θα βελτιώσει σχέσεις μεταξύ ανθρώπων και θα αντιμετωπίσει ζητήματα ταμπού. Υποτίθεται, διότι δεν κάνει τίποτε από όλα αυτά. Πάρα πολύ απλά και μόνον αν δει κανείς τις διατάξεις που αφορούν τα δικαιώματα που υπάρχουν ανάμεσα στα δύο μέλη που θα επιλέξουν το σύμφωνο ελεύθερης συμβίωσης, αντιλαμβάνεται ότι αυτό ως μορφή είναι ένα-δύο-τρία σκαλοπάτια κάτω από το γάμο, ή τον πολιτικό ή το θρησκευτικό.

Το ερώτημα είναι: Τι είναι αυτό; Είναι αρραβώνας; Αρραβώνας διαρκείας; Είναι παρηγοριά σε οικογένειες νέων που πιέζουν τα παιδιά τους να παντρευτούν, τα παιδιά ανθίστανται και για να υπάρξει οικογενειακή γαλήνη, βρίσκουμε τη μέση οδό του συμφώνου συμβίωσης; Νομίζω ότι, όπου έχει χρησιμοποιηθεί η νομική αυτή φόρμουλα σε όλα τα ευρωπαϊκά κράτη, απέχει πάρα πολύ από αυτό που περιέγραφα μόλις προηγουμένως. Και δεν καταλαβαίνω γιατί εδώ θα πρέπει να πάρουμε τον όρο και να τον κακοποιήσουμε ως προς το περιεχόμενο και την εφαρμογή.

Προσφάτως διάβασα ένα ρεπορτάζ στο οποίο ετίθεντο ερωτήσεις σε νέους αν θα προτιμήσουν το σύμφωνο ελεύθερης συμβίωσης. Οι περισσότεροι αδιαφορούσαν. Κάποιοι είπαν: «Μα, έχουμε ετοιμαστεί να παντρευτούμε. Δεν μας αφορά». Άρα υποκρινόμαστε. Και υποκρινόμαστε γιατί; Διότι ξέρουμε πάρα πολύ καλά ότι το μυαλό όλων –και ορθώς- όταν ακούει τον όρο «ελεύθερη συμβίωση», πηγαίνει στη συμβίωση ομοφύλων. Υπάρχει η ελευθερία επιλογής συντρόφου. Είναι δικαίωμα ανθρώπινο, καταγεγραμμένο, παραδεκτό παγκοσμίως, πανευρωπαϊκά, νομικά. Εσείς θέλετε να το αγνοείτε. Γιατί; Γιατί όταν

λέτε, όπως αναφέρεται στον τίτλο του νομοσχεδίου, θέλετε - υποτίθεται - να κάνετε μεταρρυθμίσεις. Μα, δεν κάνετε μεταρρυθμίσεις. Ρίχνετε στάχτη στα μάτια και όποιος πιστέψει και όποιος αφεθεί.

Όμως, ακόμη και στην περίπτωση των ετερόφυλων μερών του συμφώνου ελεύθερης συμβίωσης, εάν -χτυπάτε ξύλο- έρθει η κακιά στιγμή, ζούνε μαζί δύο άνθρωποι και ο θάνατος παίρνει τον έναν -προφανώς, τον έναν θαν τον πάρε πριν από τον άλλον- αυτός που μένει έχει να πάρει πολύ λιγότερα από την κληρονομιά, από αυτά που θα έπαιρνε, εάν είχε τελεστεί γάμος. Γιατί; Δεν τον συντρέφει μία ολόκληρη ζωή; Πού ακριβώς μπορεί να βασιστεί αυτή η διαφορετικού τύπου μεταχείριση; Είναι αυτό που λέμε «λίγο», είναι αυτό που λέμε «στο περίπου». Μα, έχει βαρεθεί η ελληνική κοινωνία από ζητήματα που αντιμετωπίζονται «στο περίπου».

Κατά συνέπεια, δεν μπορεί να γίνει αντιληπτή η ταχύτητα και το «εσπευσμένο», αν θέλετε, του να συζητηθεί αυτό το νομοσχέδιο εδώ και τώρα και μάλιστα, δίνοντας βαρύνουσα σημασία.

Και να πούμε και το φαιδρό της υπόθεσης, φαιδρό εντός ή εκτός εισαγωγικών, αν θέλετε. Ο τρόπος με τον οποίο λυεται το σύμφωνο συμβίωσης είναι μία άσκηση παρατηρητικότητας για τα δύο μέρη. Διότι, αν δεν πάρει χαμπάρι το ένα μέρος ότι πρέπει να δηλωθεί η λύση του συμφώνου συμβίωσης και να γραφτεί στο ειδικό βιβλίο, τότε κινδυνεύουμε να έχουμε φαινόμενα του εξής τύπου: Και ένα σύμφωνο ελεύθερης συμβίωσης να υφίσταται, αλλά να έχει γίνει και ένας γάμος. Δηλαδή, καταλήγουμε να φτιάχνουμε ένα νομικό περιβάλλον το οποίο να μπορεί άνετα να φιλοξενήσει αυτό το οποίο τραγουδάει ο κ. Ελευθέριος Πανταζής: «Από δω η γυναίκα μου και από εκεί το αίσθημά μου».

Για όνομα του Θεού, κύριε Υπουργέ! Υποτίθεται ότι θέλουμε να πάμε μπροστά. Υποτίθεται ότι θέλουμε να διασφαλίσουμε τα δικαιώματα των παιδιών, ξεκινώντας από εκεί και κάνουμε κολοβές προσπάθειες. Εάν πραγματικά η Κυβέρνηση ήθελε να λύσει ζητήματα που όντως υπάρχουν σε σχέση με τα παιδιά, σε σχέση με τις σχέσεις ανθρώπων σε οικογενειακό αλλά και σε διαπροσωπικό επίπεδο, υπήρχε δρόμος τον οποίο, όμως, επέλεξε να μην ακολουθήσει. Υπήρχε ο δρόμος της διαβούλευσης, όχι γιατί το λέει η Αντιπολίτευση, αλλά γιατί το υποστήριξαν με σθένος όλες, μα, όλες μηδεμιάς εξαιρουμένης, οι γυναικείες οργανώσεις, οποιασδήποτε ιδεολογικής απόχρωσης και αν ήταν. Όλες οι γυναικείες οργανώσεις είπαν: «Θέλουμε να συζητήσουμε, γιατί τα πράγματα είναι πάρα πολύ σοβαρά για να τα ακουμπάμε εντελώς επιδερμικά».

Επιλέξατε να μην το κάνετε και λυπάμαι που θα το πω, κύριε Υπουργέ μου, αλλά σας ακούσαμε να λέτε ότι έγινε διάλογος μέσω τηλεοράσεως. Προφανώς, υποθέτω ότι είναι ο νέος τρόπος να διαβουλευεται η Κυβέρνηση, γιατί αυτό το ακούσαμε και από την Υπουργό Εξωτερικών, σε σχέση με την απουσία του κ. Καραμανλή στη συζήτηση για την προανακριτική επιτροπή και για την εξεταστική επιτροπή. Είπε: «Μα, έβλεπε από την τηλεόραση ο κύριος Πρωθυπουργός». Προφανώς, έχουμε έναν άλλο τρόπο λειτουργίας του κοινοβουλευτισμού και δεν το έχουμε πάρει χαμπάρι. Μήπως πρέπει να το νομοθετήσουμε κιόλας; Τηλεδιάσκεψη στο Κοινοβούλιο;

Κλείνω τη θλιβερή παρένθεση και σας καλώ, κύριε Υπουργέ, επειδή πραγματικά δεν αμφισβητώ τις διαθέσεις σας, τις προθέσεις σας, να εργαστούμε όλοι μαζί πάνω σε μία καινούργια βάση. Αυτή μπορεί να είναι η σύσταση νομοπαρασκευαστικής επιτροπής. Θα παρακαλούσα -και υπογραμμίζω το ρήμα- να κάνετε μία προσπάθεια να προβείτε σε αυτήν την ενέργεια, γιατί πραγματικά το αξίζουν οι Έλληνες πολίτες που ταλαιπωρούνται.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Φίλιππος Πετσάλνικος): Το λόγο έχει ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας κ. Σπήλιος Λιβανός.

ΣΠΗΛΙΟΣ ΛΙΒΑΝΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, το νομοσχέδιο που συζητούμε σήμερα αποτελεί εξαιρετική πρωτοβουλία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, καθώς καλύπτει βασικές ανάγκες της σύγχρονης

κοινωνικής πραγματικότητας, τόσο ως προς τις ρυθμίσεις στο σύμφωνο συμβίωσης όσο και ως προς τον εκσυγχρονισμό των διατάξεων του Αστικού Κώδικα για την υιοθεσία και το διαζύγιο.

Δεν χωρά αμφιβολία πως η συμβίωση σε ελεύθερη ένωση είναι μία πραγματική κατάσταση στη χώρα μας, μπορεί σε μικρότερο βαθμό σε σχέση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες, όπως του βορρά, ωστόσο, αποτελεί πλέον κοινωνική πρακτική.

Πρόκειται, λοιπόν, για μία μεταρρύθμιση που καλώς συντελείται στις μέρες μας, καθώς το κλίμα είναι πλέον ώριμο για την αναγνώριση δικαιωμάτων σε πρόσωπα που συμβιώνουν μόνιμα και έχουν δημιουργήσει τις κατάλληλες συνθήκες, συνεπώς και τις προσδοκίες με αυτές που αναπτύσσονται από τη συμβίωση σε γάμο. Άλλωστε, η δικαστική εμπειρία έχει συνεπικουρήσει, υποδεικνύοντας ουσιαστικά την πορεία προς τη νομοθετική αυτή ρύθμιση. Πρόκειται δε για ρύθμιση που ορθώς συντελείται, καθώς οι περιπτώσεις συμβίωσης δεν ρυθμίζονται σήμερα από το κείμενο δίκαιο.

Αποτέλεσμα του σχετικού αυτού κενού είναι, πρώτον, να μην καλύπτονται τα δικαιώματα των παιδιών που γεννιούνται σε εκτός γάμου συμβιώσεις, δεύτερον, να μην υφίστανται ίση μεταχείριση και κοινωνική προστασία όσοι επιλέγουν την ελεύθερη μορφή συμβίωσης ως προς τις διατάξεις του Εργατικού, του Δημοσιούπαλληλικού, Ασφαλιστικού και Συνταξιοδοτικού Δικαίου.

Τρίτον, να μην προβλέπονται κληρονομικά δικαιώματα ή έστω δικαιώματα διατροφής όσων συμβιώνουν εκτός γάμου.

Το παρόν, λοιπόν, νομοσχέδιο έρχεται ακριβώς να συμπληρώσει αυτά τα κενά. Προστατεύει τα παιδιά που γεννιούνται στις συμβιώσεις, διασφαλίζει τα κληρονομικά δικαιώματα στα πρόσωπα που ζώντας και δημιουργώντας από κοινού έχουν αποκτήσει παιδιά και κοινές υποχρεώσεις και ρυθμίζει τις περιουσιακές και οικονομικές σχέσεις όσων συνάπτουν τέτοιο σύμφωνο, τόσο κατά τη διάρκειά του όσο και μετά τη λήξη του, περιορίζοντας έτσι σημαντικά τις δικαστικές διενέξεις στο συναφές αντικείμενο.

Στο πλαίσιο της πρόνοιας που λαμβάνεται για την προστασία των αδυνάτων μερών που προκύπτουν από την ελεύθερη συμβίωση, θεωρώ εξαιρετικά σημαντική την άρση των ανισοτήτων και των κοινωνικών αδικιών που σχετίζονται ακριβώς με τα ασφαλιστικά και τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα.

Ευελπιστώ ότι ως συμπληρωματική διάταξη σε κάποιο άλλο νομοσχέδιο, είτε του Υπουργείου Δικαιοσύνης είτε του Οικονομικών είτε του Απασχόλησης, θα ληφθεί υπ' όψιν η εφαρμογή των διατάξεων του εργατικού, ασφαλιστικού και συνταξιοδοτικού δικαίου σε όσους ακριβώς συμβιώνουν εκτός γάμου. Κατ' αυτόν τον τρόπο θα αρθεί η υφιστάμενη άνιση νομική μεταχείριση αυτών των προσώπων. Στην ουσία θα προστατεύονται τα αδύναμα μέρη της ένωσης που συμβιώνουν με άτομα του αντίθετου φύλου και εξαιτίας της αδυναμίας τους να εργαστούν, στερούνται αυτά τα ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά δικαιώματα.

Επίσης, θεωρώ ότι το ζήτημα της από κοινού ταυτόχρονης ή διαδοχικής υιοθεσίας για το ζευγάρι που συμβιώνει πρέπει κάποια στιγμή στο μέλλον, άμεσα, να εξεταστεί θετικά, ώστε να παρέχεται η σχετική δυνατότητα σε όσους συμβιώνουν εκτός γάμου, πάντοτε ασφαλώς με πρόβλεψη για την προστασία των συμφερόντων του θετού τέκνου.

Ως προς το ζήτημα της θεσμοθέτησης της συμβίωσης προσώπων του ίδιου φύλου που έγινε αρκετός λόγος σήμερα, εφόσον το ζήτημα τεθεί σε θεωρητικό και ιδεολογικό πλαίσιο, σαφώς και κάθε άνθρωπος έχει το αναπαλλοτρίωτο δικαίωμα να διαμορφώνει τη ζωή του, όπως ακριβώς το επιθυμεί και έχει το ανθρώπινο, συνταγματικό δικαίωμα να διατηρεί ένα χώρο ελευθερίας σε κάθε έκφανση των προσωπικών δράσεων και επιλογών, προδήλως και στις διαπροσωπικές του σχέσεις. Ωστόσο, για να προωθηθεί σχετική ρύθμιση πρέπει πρωτίστως να ωριμάσουν οι συνθήκες, να κυλήσει ο χρόνος, ώστε να εγκολπωθεί στην ελληνική συνείδηση μια τέτοια ρύθμιση, όπως ακριβώς συνέβη όλα τα τελευταία χρόνια με τις εκτός γάμου συμβιώσεις. Στη διάρκεια, λοιπόν, του χρόνου και εφόσον γίνονται αποδεκτές από την πλειοψηφία των συμπολιτών μας, θεσμοθετούνται ως ρυθμίσεις με συγκεκριμένους σκοπούς, για να καλύ-

φουν αποδεκτές ανάγκες της κοινωνικής πραγματικότητας.

Επιπλέον, στις χώρες που έχουν θεσπιστεί ανάλογες ρυθμίσεις, η κοινωνική πραγματικότητα καταδεικνύει τεράστιες διαφορές με την Ελλάδα. Χαρακτηριστικά στις σκανδιναβικές χώρες, το ποσοστό γεννήσεων των παιδιών εκτός γάμου ανέρχεται περίπου στο 50% -το υπερβαίνει, με βάση τα στοιχεία της EUROSTAT- ενώ στην πατρίδα μας φτάνει μόλις το 5% με 6%. Γι' αυτό και στην Ελλάδα το σημερινό νομοσχέδιο έπεται χρονικά κατά μια εικοσαετία των αντίστοιχων πρωτοβουλιών των βορειοευρωπαϊκών χωρών.

Πρόδος –και απευθύνομαι κυρίως στους συναδέλφους της Αριστεράς- δεν είναι να τρέχεις πίσω από τους άλλους για να τους κοπιάρεις και να τους αντιγράφεις. Πρόδος και ευθύνη στην πολιτική είναι να οριοθετείς με αίσθημα ευθύνης ένα πλαίσιο δημοκρατικό, κοινωνικά δίκαιο για όλες τις Ελληνίδες και για όλους τους Έλληνες. Σε κάθε περίπτωση τονίζω την εκ των προτέρων αναγκαιότητα καταξίωσης ενός δικαιώματος στη συνείδηση των πολιτών, σε σχέση με μια νομοθετική, όποια είναι αυτή, πρωτοβουλία.

Αναφορικά τώρα με τις τροποποιήσεις στις διατάξεις του Αστικού Κώδικα για την υιοθεσία και το διαζύγιο, θα πω ότι οι ρυθμίσεις για την υιοθεσία αναμφίβολα βελτιώνουν τη λειτουργία του θεσμού για την ταχύτερη και ασφαλέστερη τέλεσή της. Διευκολύνεται η δυνατότητα υιοθεσίας από όποιους ενδιαφερόμενους γονείς, χαράσσεται μια νέα πολιτική κατά της ιδρυματοποίησης των εγκαταλελειμμένων και ορφανών παιδιών.

Οι ρυθμίσεις αυτές καταδεικνύουν την ευαισθησία ακριβώς της Κυβέρνησης σε ένα θέμα που ταλαιπωρεί πολλούς συμπολίτες μας. Ταυτόχρονα αποδεικνύουν στην πράξη ότι ασκεί πολιτική για τον άνθρωπο, με γνώμονα τις πρακτικές του ανάγκες, μια πολιτική βεβαίως ακριβώς σύμφυτη με τη φιλελεύθερη ιδεολογία μας. Κατά την ίδια λογική ο περιορισμός στα δύο χρόνια, από τέσσερα, του αμάρχητου τεκμηρίου για τον ισχυρό κλονισμό του γάμου θα αμβλύνει τη μακρόχρονη ψυχική ταλαιπωρία και φθορά των συζύγων που έχουν απομακρυνθεί μεταξύ τους.

Τέλος, ιδιαίτερης σημασίας είναι και οι διατάξεις του τρίτου κεφαλαίου του νομοσχεδίου για την αυστηροποίηση της ποινικής μεταχείρισης όσων παραβιάζουν προσωρινές διαταγές δικαστηρίων, ώστε να είναι αποτελεσματικότερη η παρεχόμενη δικαστική προστασία σε εξαιρετικά επειγούσες υποθέσεις.

Αγαπητοί συνάδελφοι, κλείνοντας ήθελα να πω ότι το νομοσχέδιο που συζητούμε σήμερα και θα ψηφίσουμε την ερχόμενη εβδομάδα, καταδεικνύει και μια πραγματικότητα για την πολιτική ζωή του τόπου μας. Τελικώς ποιος εδώ μέσα είναι κατ' επίφαση προοδευτικός; Αυτός που δεν τόλμησε, όσα χρόνια κυβερνούσε, να φέρει τέτοιου είδους νομοσχέδια στη Βουλή; Ποιος ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της σύγχρονης κοινωνίας σε όλα τα επίπεδα;

Γνώμη μου είναι και απάντησή μας ότι η πραγματικά υγιής, προοδευτική και δημοκρατική διακυβέρνηση του τόπου από τη Νέα Δημοκρατία λύνει ακριβώς αυτού του είδους τα ζητήματα. Τολμά και ρυθμίζει κυριολεκτικά ζέοντα κοινωνικά ζητήματα χωρίς παρωπίδες και κυρίως χωρίς λαϊκισμούς.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Φίλιππος Πετσάλνικος): Το λόγο έχει ζητήσει στο σημείο αυτό ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Σωτήρης Χατζηγάκης.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν πω στην τοποθέτησή μου επί της ουσίας του νομοσχεδίου, θα ήθελα να δώσω ορισμένες απαντήσεις και επί των γενικότερων θεμάτων τα οποία τέθηκαν από τους εκλεκτούς συναδέλφους, αλλά και να δώσω συγκεκριμένες απαντήσεις πάνω στις παρατηρήσεις οι οποίες έγιναν από τους εκπροσώπους των κομμάτων.

Πρώτα-πρώτα, απαντώντας στον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Π.Α.Σ.Ο.Κ., κ. Βενιζέλο, θέλω να πω ότι η Κυβέρνηση εξακολουθεί σταθερά να ακολουθεί απέναντι στη δικαιοσύνη την πολιτική των ήρεμων νερών. Προσπαθεί να κάνει μια πολιτική, όπου η εκτελεστική εξουσία και η δικαστική εξουσία θα έχουν

διακριτούς ρόλους, ξεχωριστούς ρόλους και η μία δεν θα υπεισέρχεται στο ρόλο και στο έργο της άλλης.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΗΦΟΥΝΑΚΗΣ: Θα καταθέσετε νομοσχέδιο, κύριε Υπουργέ;

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Δεν παρακολουθείτε τη συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Φίλιππος Πετσάλνικος): Κύριε Σηφουνάκη, σας παρακαλώ.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Με αυτή την έννοια, χαιρετίζω με ιδιαίτερη ικανοποίηση την ανάκληση της παραιτήσεως δύο διακεκριμένων και εκλεκτών λειτουργών της Θέμιδος, δύο αντιστασιακών, των οποίων η απουσία θα ήταν τραυματική για τη δικαιοσύνη. Χαιρετίζω, λοιπόν, την επιστροφή, την ανάκληση. Έτσι, κατ' αυτόν τον τρόπο, η δικαιοσύνη δεν θα στερηθεί των υπηρεσιών δύο απόλυτα άξιων λειτουργών της.

Συγχρόνως, απαντώντας στις κατηγορίες οι οποίες ετέθησαν ότι πολλές φορές προσπαθούμε να επικαλύψουμε ορισμένες πτυχές της δικαιοσύνης και εάν, όπως δίνουν οι πληροφορίες, εκδοθεί η απόφαση του 2003-2004 που επαναφέρονται τα είκοσι πέντε χιλιάδες στρέμματα στο ελληνικό δημόσιο και με δεδομένο ότι ήδη έχει κατατεθεί ο φάκελος όλης της υποθέσεως του Βατοπαιδίου στη Βουλή και με δεδομένο επίσης, ότι έχει ξεκινήσει η Εξεταστική Επιτροπή, θα ήθελα να ρωτήσω: Τι μένει από το περιφημο αυτό σκάνδαλο τελικά, όταν όλες οι ενέργειες –και οι αστικές και ποινικές- έχουν γίνει πραγματικότητα τον τελευταίο καιρό, για τις οποίες μάλιστα με τόση δριμεία κριτική και κατηγορία εκτοξεύσατε μέχρι ύβρεις εναντίον και της Κυβερνήσεως και του ομιλούντος Υπουργού;

Εμείς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είμαστε υπερήφανοι, διότι μεθοδικά, σωστά, νόμιμα, ηθικά, δίκαια, προχωρούμε στην εξήγηση αυτών των υποθέσεων και νομίζω ότι αυτές οι υποθέσεις προχωρούν προς το σωστό δρόμο. Και τότε θα πρέπει να ξανασκεφτεί η Αξιωματική Αντιπολίτευση κυρίως, μήπως θα πρέπει να ζητήσει κάποια στιγμή συγγνώμη από μας για την κριτική την οποία μας έκανε όλο αυτό τον καιρό.

Έρχομαι τώρα στις κριτικές παρατηρήσεις οι οποίες έγιναν στο νομοσχέδιο.

Πρώτα-πρώτα, θέλω να σας πω ότι αυτό το νομοσχέδιο είναι στην επικαιρότητα ένα χρόνο. Δεν θυμάμαι ποτέ άλλοτε να έχει γίνει τέτοια ουσιαστική συζήτηση επί ενός σχεδίου νόμου, ιδεών ή συγκεκριμένων διατάξεων, όση έγινε πάνω σ' αυτό το θέμα.

Πρέπει, επίσης, να σας πω ότι το νομοσχέδιο το οποίο συζητάμε σήμερα δεν είναι προϊόν μιας μονομερούς απόφασης την οποία πήρε η Κυβέρνηση. Είχε προϋπάρξει νομοπαρασκευαστική επιτροπή. Ήταν επικεφαλής της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής ο κ. Μπαλτάς, ο πρώην Αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου, μαζί με εκλεκτά στελέχη. Είχαν επεξεργαστεί όλες αυτές τις ιδέες επί δύο χρόνια τουλάχιστον και από εκεί και πέρα τις επεξεργάστηκαν και άλλες υπηρεσίες και άλλοι επιστήμονες επί των ημερών της δικής μου υπουργίας. Συζητήθηκε διά μακρόν από παντού.

Επομένως, εάν υπάρχει κάτι το οποίο είναι άδικο, αυτό είναι ότι μας κατηγορείτε ότι δεν έγινε κοινωνικός διάλογος. Και όταν αναφέρθηκα στην επιτροπή και είπα ότι ξεκίνησε το 80% του κόσμου να είναι αντίθετο –κάτι το οποίο σήμερα μετεστράφη- δεν είναι προφανώς από το γεγονός ότι υπέστη ο κόσμος πλήση εγκεφάλου, διότι υπάρχουν και άλλα θέματα στα οποία δεν υπέστη πλήση εγκεφάλου. Δεν μπορεί να υποστεί πλήση εγκεφάλου ο κόσμος. Απλά, προσέγγισε σωστά το ζήτημα, το είδε και τελικά μπορώ να πω ότι πείσθηκα για την ορθότητα των διατάξεων και την ορθότητα αυτών των ρυθμίσεων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατανοώ απόλυτα τις θέσεις και του Κουμμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας και του Συνασπισμού και του Λ.Α.Ο.Σ.. Είναι θέσεις οι οποίες αντικατοπτρίζουν και απηχούν τις ιδεολογικές τους τοποθετήσεις, τοποθετήσεις άλλωστε που αυτά τα κόμματα τις υποστηρίζουν εδώ και πολλά χρόνια. Επομένως είναι καλοδεχούμενη η κριτική, τη λαμβάνουμε υπ' όψιν και είναι κυρίως σεβαστή, διότι συμπορεύονται αυτά τα οποία λέγονται εδώ με αυτά τα οποία έλεγαν τα κόμματα αυτά όλο αυτό το διάστημα.

Τώρα, εάν είμαστε σύμφωνοι ή αν θεωρούμε κάτι συντηρητικό ή κάτι πιο προωθημένο, αυτό είναι μια δική μας υπόθεση, η οποία ίσως να υπάρχει, ενδιάθετη βούλησή μας, στην ενδιάθετη σκέψη μας. Εμείς θα κριθούμε όχι από αυτά που πιθανόν να θέλαμε, αλλά απ' αυτά που έπρεπε να γίνουν και μπορούσαν να γίνουν. Και αυτό συμβαίνει με αυτό το νομοσχέδιο.

Κατηγορηθήκαμε, λοιπόν, ότι αυτό το νομοσχέδιο είναι λειψό, είναι κολοβό και δεν λύνει όλα τα προβλήματα, δεν φέρνει τις λύσεις και ούτως καθεξής. Και κατηγορηθήκαμε από ποιους; Κατηγορηθήκαμε κυρίως από την Αξιωματική Αντιπολίτευση. Και ερωτώ εγώ το εξής. Λέτε ότι αυτό το νομοσχέδιο είναι λειψό και δεν λύνει όλα τα προβλήματα. Δεν τα λύνει όλα τα προβλήματα. Εμείς δεν είπαμε ποτέ ότι λύσαμε με κανένα νομοσχέδιο το γόρδιο δεσμό. Εμείς απλώς λέμε ότι ανοίξαμε δρόμο και οι άλλες κοινωνικές και πολιτικές δυνάμεις, εφόσον μπορούν στο δρόμο που ανοίξαμε εμείς να διορθώσουν πράγματα, ας τα διορθώσουν.

Όμως, η Βουλή, ο νομοθέτης, ο εισηγητής δεν έχει τη διαπλαστική ικανότητα να φτιάχνει ο ίδιος δίκαιο. Δεν έχει τη δυνατότητα να κάνει ο ίδιος δικαίωμα. Τη δυνατότητα αυτή την έχει ο λαός, την έχει ο πολίτης, την έχει η κοινωνία. Εκεί διαπλάθονται τα δικαιώματα, εκεί διαπλάθεται το δίκαιο, κάτω από τα ήθη και τα έθιμα, από τις παραδόσεις, από μια σειρά παραγόντων, οι οποίοι διαμορφώνουν το δίκαιο και το δικαίωμα.

Εμείς, λοιπόν, ερμηνεύοντας σωστά αυτήν την κοινωνική ζύμωση, αυτήν την κοινωνική εξέλιξη διαμόρφωσης δικαίου, ανεξάρτητα τι γίνεται στο ένα ή στο άλλο κράτος –όπως ελέγχθη από πολλούς αξιότιμους συναδέλφους, υπάρχουν και αντιφατικές ρυθμίσεις από το ένα κράτος στο άλλο κράτος σε σχέση με αυτά τα θέματα του Οικογενειακού Δικαίου- αφουγκραζόμενοι την κοινή γνώμη, την κοινωνία, τις τάσεις και όχι πιεζόμενοι, προχωρήσαμε και ρυθμίσαμε αυτό το ζήτημα. Και το ρυθμίσαμε το ζήτημα έτσι ώστε πραγματικά να αντικατοπτρίζει το πνεύμα της κοινωνίας μας.

Τώρα, τα υποκριτικά τα οποία ελέγχθησαν από την Αξιωματική Αντιπολίτευση ότι δεν τους ικανοποιεί και το καταψήφίζουν, κυρίες και κύριοι συναδέλφοι, είναι προφάσεις εν αμαρτίαις. Και οι διάφορες παρατηρήσεις τις οποίες επεχείρησαν να κάνουν περί προοδευτικών και συντηρητικών και μη έτσι και μη αλλιώς, είναι ίσως οι τύψεις συνειδήσεως τις οποίες έχουν ορισμένοι συναδέλφοι, των οποίων το κόμμα δεν έκανε, όταν έπρεπε, αυτό το οποίο τολμήσαμε να κάνουμε εμείς, εμείς «δεξιό» - εντός εισαγωγικών- κόμμα.

Να, λοιπόν, γιατί τα περί προοδευτικότητας και συντηρητικότητας είναι έννοιες τις οποίες χρησιμοποιεί ο καθένας όπως θέλει, κατά το δοκούν. Είναι ένα κοστουμί το οποίο το ράβει επάνω του όπως του αρέσει. Αλλά, κύριοι της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, αυτό το κοστουμί δεν σας πάει. Σας ήρθε μεγάλο. Ίσως να σας ήρθε στενό, διότι όταν έπρεπε να το ράψετε, δεν το ράψατε. Και έρχεστε τώρα και κάνετε κριτική γι' αυτά τα οποία δεν κάνατε εσείς.

Εγώ, λοιπόν, σας λέω ότι εμείς είμαστε υπερήφανοι που κάνουμε μία τομή στο Οικογενειακό Δίκαιο, μία τομή που αφορά το σύμφωνο ελεύθερης συμβίωσης, το παιδί και την οικογένεια. Και είμαστε περήφανοι διότι θεωρούμε ότι ο δρόμος που ανοίγουμε είναι ένας δρόμος πραγματικά προοδευτικός με τη σωστή ερμηνεία του όρου, με την ουσία της έννοιας. Είναι ένας δρόμος που έχει ριζοσπαστικές θέσεις και λύνει και μεταρρυθμίζει πράγματα.

Τώρα, πριν μπω σε ορισμένες σκέψεις, τις οποίες θα ήθελα να παραθέσω, που αφορούν τη φιλοσοφία του νομοσχεδίου, θα ήθελα –για να μην το ξεχάσω- να πω όσον αφορά στην παρατήρηση που έκανε ο Εκπρόσωπος του ΣΥ.ΡΙΖ.Α. κ. Κουβέλης για το τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 79 του Ποινικού Κώδικα, όπου η τέλεση της πράξης από εθνικό, φυλετικό, θρησκευτικό μίσος κατά του παθόντος συνιστά επιβαρυντική περίπτωση, ο κ. Κουβέλης πρόσθεσε «ή μίσος λόγω διαφορετικού σεξουαλικού προσανατολισμού», ότι τη δέχομαι την παρατήρηση και παρακαλώ να ενσωματωθεί στο κείμενο.

Κυρίες και κύριοι συναδέλφοι, για να σας δώσω τη φιλοσοφική μου στάση, το φιλοσοφικό μου στίγμα απέναντι σ' αυτή τη

ρύθμιση, θα μου επιτρέψετε να κάνω μια ιστορική αναφορά επί τροχάδην, όσο μου το επιτρέπει ο χρόνος, για να δείτε γιατί καταλήξαμε σ' αυτό το σημείο, σ' αυτή τη νομοθετική ρύθμιση και γιατί εισαγάγαμε το σύμφωνο της συμβίωσης, ώστε να μην υπάρχει απορία σε καμία πτέρυγα της Βουλής.

Ο γάμος ποτέ δεν ήταν μια πανομοιότυπη κατάσταση. Ο γάμος ποτέ δεν είχε τα ίδια χαρακτηριστικά. Ποτέ δεν είχε τις ίδιες αιτίες, τις ίδιες ρίζες, την ίδια τελετουργία, την ίδια εξέλιξη, την ίδια μορφή. Φερ' ειπείν, πριν από τη Βιομηχανική Επανάσταση, δηλαδή στις αγροτικές και προαγροτικές κοινωνίες, ο γάμος ήταν μία υπόθεση, μία ιστορία, περισσότερο οικονομική, μία σύνθεση οικονομικών συμφερόντων όπου όλα τα μέλη της οικογένειας συνέβαλλαν στην αγροτική παραγωγή ή στην προαγροτική παραγωγή ή αργότερα στις συντηχίες. Ήταν, δηλαδή, μία οικονομική ένωση, μία ένωση η οποία είχε κάποιο σκοπό. Ο σκοπός αυτός ήταν οικονομικός.

Θα έλεγα ότι εκείνη την περίοδο ο γάμος έπαιζε ένα ρόλο όπως παίζει σήμερα ίσως το κράτος, οι αγορές. Κατά τον ίδιο τρόπο, εκείνη την περίοδο λειτουργούσε και το σύστημα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ**)

Η μεγάλη μεταρρύθμιση έγινε με το Διαφωτισμό, μετά την εισαγωγή του καλούμενου «αστικού κράτους» και τη Βιομηχανική Επανάσταση. Τότε άρχισε να χειραφετείται η γυναίκα, άρχισε να αποκτά δικαιώματα, άρχισε να έχει ο κάθε πολίτης ατομικά δικαιώματα, να έχει δικαίωμα στην εργασία και να έχει και μία οικονομική αυτοτέλεια.

Με αυτόν τον τρόπο, εκείνη η σύνθετη κατάσταση που υπήρχε στις αγροτικές ή προαγροτικές κοινωνίες άρχισε να παίρνει μία άλλη μορφή και επομένως στη σχέση των δύο φύλων, η οποία επισφραγιζόταν με το γάμο, άρχισαν να υπεισέρχονται και άλλα στοιχεία, όπως ήταν ο σεβασμός, η αγάπη, η προσέγγιση του ενός προς τον άλλο, η αλληλεγγύη και ούτω καθεξής.

Παρ' όλα αυτά, εξακολουθούσε ο άνδρας να είναι ο ισχυρός κρίκος. Εξακολουθούσε να είναι εκείνος ο οποίος διαφέντευε την ιστορία του γάμου.

Θα έπρεπε, λοιπόν, να περάσουν αρκετά χρόνια, να περάσουμε από το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο -και αφού ήδη είχαμε διανύσει μία πουριτανική περίοδο κατά το 19ο αιώνα- ώστε ο γάμος να αποκτήσει μία υπόσταση τελείως διαφορετική, μία υπόσταση που να στηρίζεται στην αμοιβαία αγάπη και το σεβασμό.

Και πράγματι, τις πρώτες δεκαετίες μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, ο γάμος ήταν μία ιδεατή, μία καταπληκτική κατάσταση, κατά την οποία όλοι οι άνθρωποι ήθελαν να συνδέσουν την τύχη τους, την πορεία τους με αυτή την κατάσταση.

Όμως, το πράγμα δεν σταματάει εδώ. Ήρθε η παγκοσμιοποίηση και η κατάρριψη ορισμένων βασικών πραγμάτων, βασικών σχέσεων και η ροή των εξελίξεων ήταν ραγδαία. Οι άνθρωποι –και οι άνδρες και οι γυναίκες- που πλέον απέκτησαν μία αυτεξουσιότητα, μία ικανότητα να διαβιούν και μόνοι τους και να προσεγγίζουν ορισμένες αρχές χωρίς πιέσεις και χωρίς καταναγκασμούς, άρχισαν να προσεγγίζουν το φαινόμενο του γάμου κάτω από διαφορετικές συνθήκες. Και οι συνθήκες αυτές ήταν συνθήκες ελευθερίας, συνθήκες σεβασμού του ατόμου ως αγαθού που έχει ίδια αξία, ήταν συνθήκες που ήθελαν να οικοδομήσουν μία σχέση η οποία να στηρίζεται σε πραγματικά, ουσιαστικά ζητήματα, τα οποία θα ρύθμιζαν αυτήν τη σχέση του ζευγαριού.

Σε αυτήν την περίοδο, λοιπόν, έχουμε μία εκτίναξη των καλούμενων «δοκιμαστικών γάμων». Έχουμε μία εκτίναξη του ποσοστού εκείνων των ανθρώπων οι οποίοι συμβιώνουν χωρίς γάμο, είτε επειδή είναι νέοι και δεν έχουν τις δυνατότητες είτε επειδή είναι μεγάλης ηλικίας και δεν θέλουν να κάνουν ξανά γάμο είτε από ιδεολογία είτε από προσέγγιση πάνω σε ένα ζήτημα είτε από πολλές αιτίες.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής):

Ποια περίοδος είναι αυτή, κύριε Υπουργέ;

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Η τελευταία περίοδος.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής):

Πότε αρχίζει περίοδος;

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κοιτάξτε. Τα όρια δεν μπορούν να προσδιοριστούν ακριβώς, όπως δεν μπορείτε να προσδιορίσετε και ποια είναι τα όρια της νεότερης κής και της μετανεωτερικής εποχής. Αν βρείτε εσείς τα όρια -δεν τα έχει βρει κανένας επιστήμονας μέχρι σήμερα- θα σας δώσω συγχαρητήρια.

Σας λέω, λοιπόν, απλώς ότι χονδρικά μετά το 1970, όταν πλέον μπαίνουν άλλες συνθήκες στην κοινωνική ζωή -γιατί και ο γάμος είναι ένα κοινωνικό φαινόμενο- αλλάζουν ριζικά ορισμένες προϋποθέσεις της ζωής μας και οι εξελίξεις αυτές έχουν αναπόδραστα επίδραση στον ίδιο το θεσμό.

Τότε, λοιπόν, έχουμε μία εκτίναξη του αριθμού των ανύπαντρων...

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Τα είπα αυτά. Έπρεπε να με προσέχετε.

Κύριε συνάδελφε, επειδή έχω πολλά να πω και δεν τα διαβάζω -τα λέω απέξω για να μπορέσω να τα καλύψω όλα- αν με διακόψετε δύο-τρεις φορές ακόμα, θα χάσω τη ροή -δεν έχω τη δική σας δεξιότητα στη ρητορική ικανότητα- και πιθανόν να μην μπορέσω να πιάσω του ρου των σκέψεών μου.

Λέω, λοιπόν, ότι σ' αυτήν την τελευταία περίοδο, άλλαξαν όλες αυτές οι συνθήκες και έχουμε εκτίναξη του αριθμού των ανύπαντρων ζευγαριών.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Έχουμε εκτίναξη των παιδιών που δεν έχουν γεννηθεί από το γάμο, έχουμε εκτίναξη των διαζυγίων και εκτίναξη των ελεύθερων συμβίψεων.

Έρχεται, λοιπόν, η ελεύθερη συμβίωση να μπει σε ένα νομοθετημένο υπεύθυνο πλαίσιο. Αυτό κάνουμε εμείς σήμερα. Δεν υποβαθμίζουμε το ρόλο του γάμου. Παράλληλα, έχουμε και μία άλλη επιλογή την οποία θέτουμε σε όλους εκείνους τους πολίτες, ώστε υπεύθυνα και σωστά να επιλέξουν και να δημιουργήσουν την οικογένεια την οποία θέλουν.

Νομιμοποιούμε μία κατάσταση η οποία είναι μία πραγματικότητα και μάλιστα κατά την άποψή μου και με τα δεδομένα αυτά, είναι και μία ηθική πραγματικότητα. Διότι, κατά την άποψή μου, το ηθικό είναι εκείνο που στηρίζεται στο ελεύθερο δικαίωμα του ανθρώπου, είναι αυτό το οποίο δημιουργεί το δίκαιο και επομένως εμπλέκεται με την έννοια της ηθικής. Σήμερα, λοιπόν, εμείς το δίκαιο και το ηθικό το κάνουμε νόμιμο. Αυτό κάνουμε με το σχέδιο νόμου. Και αυτό κάνουμε και με τις άλλες διατάξεις, όπως είναι το διαζύγιο.

Τώρα, όσον αφορά στην υιοθεσία, δεσμεύθηκα και στην επιτροπή -επειδή πράγματι συμφωνώ με τις παρατηρήσεις που έγιναν από τους συναδέλφους όλης της Αντιπολίτευσης ότι η υιοθεσία είναι ένα τεράστιο ζήτημα και καθόλου απλό- ότι θα συστήσω νομοπαρασκευαστική επιτροπή, η οποία θα μελετήσει σε βάθος και όλες τις πτυχές της υιοθεσίας.

Αυτή τη στιγμή πράγματι εμβολωματικά ρυθμίζουμε το θέμα, επειδή ανέκυψε μία ανάγκη την οποία έπρεπε να ρυθμίσουμε. Τι έπρεπε να κάνουμε; Να περιμένουμε να περάσουν τρία ή τέσσερα χρόνια που πιθανόν να λυθεί σφαιρικά όλο το θέμα της υιοθεσίας για να λύσουμε ένα ζήτημα το οποίο προέκυψε σήμερα; Εμείς δεν είμαστε αυτής της απόψεως.

Εμείς, αν προκύψει ένα ζήτημα το οποίο έχει και ένα χαρακτηριστικό και σωστό, το αντιμετωπίζουμε στην κατεύθυνση της επίλυσης και μετά βεβαίως το βλέπουμε και σφαιρικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Δραγασάκης): Κύριε Υπουργέ, αν έχετε την καλοσύνη, σας παρακαλώ να ολοκληρώσετε, επειδή έχουμε αρκετούς ομιλητές.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Τελειώσα, κύριε Πρόεδρε.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να πω ότι τα λέω όλα αυτά γιατί δεν πρέπει, κύριοι της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης -οι οποίοι άλλα λέγατε πριν και άλλα λέτε τώρα- να αντιμετωπίζετε ορισμένες τολμηρές πράξεις με αυτήν τη στενόκαρδη αντίληψη. Εμείς τολμήσαμε. Κάναμε, κατά την άποψή μας, αρκετά βήματα.

Εσείς θέλετε να πείτε ότι κάναμε μισό βήμα; Μισό βήμα! Το κάναμε, όμως! Εσείς δεν το κάνατε. Επομένως δεν νομιμοποιείστε να μας κάνετε κριτική για πράγματα τα οποία δεν κάνατε εσείς.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, και για την ανοχή σας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Δραγασάκης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Το λόγο έχει ο κ. Βενιζέλος που έχει ζητήσει το λόγο για έξι λεπτά.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακολουθώ πάντα με ιδιαίτερη προσοχή τον Υπουργό της Δικαιοσύνης, όταν βρίσκει την ευκαιρία να αναπτύσσει προς το Σώμα τις φιλοσοφικές και ιστορικές του απόψεις σε σχέση με μεγάλους δικαιοκούς θεσμούς, όπως στην προκειμένη περίπτωση το γάμο.

Χαίρομαι όταν στην Αίθουσα αυτή ακούγονται απόψεις οι οποίες μας παραπέμπουν στον ιερό Μοδεστίνιο για τη φύση και το σκοπό του γάμου. Και χαίρομαι ακόμη περισσότερο γιατί διαπιστώνω ότι ένα κορυφαίο στέλεχος της Κυβέρνησης, ο Υπουργός της Δικαιοσύνης, έχει μία πολύ μεγάλη εξοικείωση με τη μαρξιστική προσέγγιση των δικαίων μας θεσμών, γιατί ο Φρίντριχ Ένγκελς είναι αυτός ο οποίος έχει αφιερώσει μια από τις πιο σημαντικές του μονογραφίες στην εξέλιξη του θεσμού του γάμου και της οικογένειας. Σε αυτά τα πορίσματα στην προσέγγισή του από πλευράς κοινωνικής ανθρωπολογίας βλέπω να βασίζεται και ο κ. Χατζηγάκης όταν χειρίζεται αυτά τα θέματα.

Όταν, όμως, η Κυβέρνηση διαθέτει έναν Υπουργό με τέτοιες ευαισθησίες, έχουμε και εμείς πάρα πολύ μεγάλες αξιώσεις για την ποιότητα των νομοσχεδίων που εισάγονται στη Βουλή και κυρίως για τη δημοκρατική και δικαιοκρατική ποιότητα των πολιτικών επιλογών και των πολιτικών χειρισμών της Κυβέρνησης στον ευαίσθητο χώρο της δικαιοσύνης.

Ο κ. Χατζηγάκης είπε ότι η Κυβέρνηση μένει προσηλωμένη στη γραμμή των ήρεμων νερών στο χώρο της δικαιοσύνης. Και ξέρετε ποια νερά, κύριε Χατζηγάκη, είναι απολύτως ήρεμα; Τα νερά της λίμνης. Γιατί έχετε οδηγήσει τη δικαιοσύνη στα νερά της λίμνης Βιστωνίδας. Και η υπόθεση του Βατοπεδίου έχει μετατραπεί σε μεγάλο ενδοδικαστικό σκάνδαλο.

Χαίρομαι γιατί πιέσατε τους δύο αντεισαγγελείς εφετών να ανακαλέσουν τις παραιτήσεις τους.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Δεν πιέζονται οι εισαγγελείς, οι δικαστικοί λειτουργοί.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Ήταν αγωνία σας και αγωνία της ηγεσίας της δικαιοσύνης να ανακληθούν αυτές οι παραιτήσεις.

Όμως, οι εξελίξεις που μεσολάβησαν από την παραίτηση των αντεισαγγελέων μέχρι τη αποστολή του φακέλου στη Βουλή και τη σύσταση της Εξεταστικής Επιτροπής, δικαιώνουν τους δύο εισαγγελικούς λειτουργούς αλλά αφήνουν έκθετους αυτούς οι οποίοι οδήγησαν τους δύο αντεισαγγελείς στην υποβολή παραίτησης διαμαρτυρίας πρωτοφανούς έντασης στα χρονικά της δικαιοσύνης. Διότι μπορεί να έχουμε παραιτήσεις επειδή παραλείπονται αεροπαγίτες ή σύμβουλοι επικρατείας να προσχθούν στο βαθμό του αντιπροέδρου ή του προέδρου, αλλά παραιτήσεις στο επίπεδο του εφέτη ή του αντεισαγγελέα εφετών δεν έχουμε συνηθίσει να έχουμε και, μάλιστα, με αφορμή συγκεκριμένη υπόθεση και το χειρισμό συγκεκριμένης υπόθεσης, σε σχέση με πολιτικά πρόσωπα και σε σχέση με την αρμοδιότητα της Βουλής.

Εφόσον ως πολιτικός προϊστάμενος της δικαιοσύνης, ως θεματοφύλακας της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης, ασκώντας τις συνταγματικές σας αρμοδιότητες, αποδέχεται την ανάκληση της παραίτησης και χαίρεστε γι' αυτήν, είστε υποχρεωμένος να αξιολογήσετε την αίτηση των δύο αντεισαγγελέων ως αναφορά που περιέχει βαρύτατη μομφή κατά του εισαγγελέα του Αρείου Πάγου και κατά του προϊσταμένου της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών και να ασκήσετε την πειθαρχική σας αρμοδιότητα επί αυτών των δικαστικών λειτουργών. Αλλιώς δεν θα έχετε ασκήσει τα καθήκοντά σας κατά τρόπο πλήρη και σύμφωνα με το Σύνταγμα. Και δεν θα έχετε ασκήσει τη βασική σας θεσμική αποστολή να προστατεύετε την εσωτερική ανεξαρτησία της δικαιοσύνης.

Κάνατε όμως και ένα άλλο απόστημα, το οποίο δυστυχώς

συνηθίζετε, κύριε Υπουργέ. Προαναγγέλλετε εξελίξεις και προδικάζετε την κρίση της δικαιοσύνης. Αυτό το κάνετε πάρα πολύ συχνά. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης δεν είναι ο εκπρόσωπος Τύπου της δικαιοσύνης, ούτε πρέπει να έχει στη διάθεσή του πληροφορίες σε σχέση με την ποινική διαδικασία. Τώρα αυτό το επεκτείνετε και σε σχέση με την Εξεταστική Επιτροπή. Βιαστήκατε να εκδώσετε το πόρισμα της Εξεταστικής Επιτροπής. Μας είπατε, τι απέμεινε από το σκάνδαλο, τι προκύπτει;

Είναι δυνατόν; Μόλις τρεις συνεδριάσεις επί της ουσίας έκανε η Εξεταστική Επιτροπή. Και μπορεί να εμφανίζεται ο Υπουργός Δικαιοσύνης και να λέει από του Βήματος της Βουλής ότι δεν έχει προκύψει τίποτα, ότι τελείωσε, ότι ξεπεράστηκε και αυτό και πάμε για άλλα; Θα έπρεπε κανονικά να σας ανακαλέσει στην τάξη ο Πρόεδρος της Βουλής διότι πρέπει να σεβαστείτε και το θεσμικό ρόλο και την αυτονομία του Κοινοβουλίου.

Κύριε Υπουργέ, θεωρώ ότι είστε ένα άνθρωπος ήθους και καλών προθέσεων. Όμως, δεν αρκεί το προσωπικό ήθος και η καλή πρόθεση ενός προσώπου που ασκεί πολιτικά και θεσμικά καθήκοντα. Οι απαιτήσεις είναι περισσότερες και ιδίως όταν υπάρχουν τεταμένες πολιτικές συνθήκες, όταν η Κυβέρνηση είναι έκθετη για ακραίες παρεμβάσεις στο χώρο της δικαιοσύνης, όταν υπάρχουν ανοικτά σκάνδαλα τα οποία συγκλονίζουν την κοινή γνώμη, πρέπει να είναι πολύ προσεκτική η Κυβέρνηση και ιδιαίτερα προσεκτικός ο Υπουργός Δικαιοσύνης, γιατί αλλιώς δεν εκπέμπουμε το μήνυμα της ακεραιότητας και της αξιοπιστίας που απαιτεί ο κόσμος, ο πολίτης ο οποίος βιώνει μία κατάσταση διάχυτης ανασφάλειας οικονομικής, κοινωνικής. Υπάρχει ένα πρόβλημα μέλλοντος για τη χώρα, για τις οικογένειες, ένα πρόβλημα εισοδήματος για να νοικοκυριά, ένα πρόβλημα απασχόλησης για τους νέους ανθρώπους. Ο πολίτης πρέπει από κάπου να πιστεί. Και θέλει να πιστεί από ένα πολιτικό σύστημα που έχει κάτι να πει και από θεσμικούς δημοκρατικούς και δικαιοκρατικούς, οι οποίοι λειτουργούν με αξιοπιστία και όχι κατά έναν τρόπο ο οποίος είναι προσβλητικός για μία σύγχρονη, ευνομούμενη χώρα, όπως θέλουμε να είναι η Ελλάδα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Δραγασάκης): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Πρώτον, θέλω να ξεκαθαρίσω ότι η Κυβέρνηση δεν ασκεί πιέσεις ποτέ, ούτε τώρα ούτε στο παρελθόν, σε σχέση με τη δικαιοσύνη. Τιμά το θεσμό της δικαιοσύνης και όλους τους λειτουργούς. Εάν ορισμένες πράξεις γίνονται μέσα στους κόλπους της δικαιοσύνης, παρακολουθούμε χωρίς να παρεμβαίνουμε στο παραμικρό. Αυτή την έννοια είχε η παρέμβασή μου που αναφέρθηκε στην ανάκληση της παραίτησης των εισαγγελέων. Αυτή η ανάκληση δεν θα στερηθεί από το σώμα από δύο εκλεκτούς λειτουργούς.

Από εκεί και πέρα σεβόμαστε όλη τη λειτουργία, όλους τους λειτουργούς, γιατί μέσα στους κόλπους μιας οικογένειας μπορεί να υπάρχουν κάποια στιγμή και διαφορετικές απόψεις. Αυτό δεν πάει να πει ότι πρέπει να τους καταδικάσουμε πειθαρχικά. Εξακολουθούμε να πιστεύουμε ότι η Κυβέρνηση θα ακολουθήσει και ακολουθεί το δρόμο των ήρεμων νερών. Η δικαιοσύνη θα στέκεται εκεί που στέκεται και θα συνεχίσει να στέκεται ψηλά και όσο και να θέλουν ορισμένοι να το βάλουν μέσα στο πολιτικό παιχνίδι εμείς θα την κρατήσουμε ψηλά, διότι έτσι πρέπει να γίνει.

Εγώ, κύριε Βενιζέλε, δεν προδίκασα ούτε για την Εξεταστική Επιτροπή ούτε για τη δικαστική απόφαση. Για τη δικαστική απόφαση επειδή ξέρω και μετράω τις λέξεις μου -όχι τώρα που είμαι Υπουργός Δικαιοσύνης αλλά γενικώς- είπα αν βγει μια απόφαση η οποία θα αναγνωρίζει το δικαίωμα των είκοσι πέντε. Δεν πάει να πει ότι προδικάστηκε. Όπως ξέρετε υπάρχει μία διαδικασία η οποία έχει προχωρήσει και είναι στο τέλος της. Αυτό δεν σημαίνει καμία προδικασία και καμία παρέμβαση. Ως προς την Εξεταστική Επιτροπή δεν μίλησα επί της ουσίας. Βεβαίως και ξεκίνησε σήμερα. Μίλησα για την καλή προαίρεση της Κυβέρνησης. Όταν προέκυψε ο φάκελος και όλη η ιστορία θα τη στείλει στην Εξεταστική Επιτροπή χωρίς να φοβάται και

θα βγουν όλα στο φως. Αυτό είπα. Δεν νομίζω ότι αυτό είναι μεμπτό και δεν νομίζω ότι παρεμβαίνει στο ρόλο της Εξεταστικής Επιτροπής, ή ανατρέπει το ρόλο της ή μπαίνει επί της ουσίας.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να δώσω μία απάντηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Δραγασάκης): Ορίστε, κύριε Βενιζέλο, έχετε το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Ποια καλή προαίρεση, κύριε Υπουργέ; Εάν δεν είχαν παραιτηθεί οι δύο εισαγγελικοί λειτουργοί και αν δεν είχε προαναγγείλει το ΠΑ.ΣΟ.Κ. για σύσταση προανακριτικής επιτροπής, δεν θα είχε συμβεί τίποτα. Θα παρεμποδίζονταν συνεχώς η Βουλή από του να ασκήσει τη θεσμική της αρμοδιότητα.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Αυτό είναι μια δική σας εκτίμηση και δεν πάει να πει ότι είναι και σωστή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Δραγασάκης): Πρέπει να επισημάνω ότι υπάρχουν αρκετοί συνάδελφοι που δεν έχουν πρωτολογήσει. Παρακαλώ αυτό από εδώ και πέρα να ληφθεί υπ' όψιν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίασή μας, αφού πρώτα ξεναγήθηκαν στους χώρους του Μεγάρου της Βουλής των Ελλήνων δεκαεννέα μαθητές και μαθήτριες και δύο συνοδοί καθηγητές από το 7ο Γενικό Λύκειο Περιστερίου.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Δραγασάκης): Ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΛΑ.Ο.Σ. έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ (Πρόεδρος του Λαϊκού Ορθό - Δοξου Συναγερμού): Είναι αλήθεια, κύριε Πρόεδρε, ότι το δένδρο των ανομιμάτων και των παρανομιών με τη Μονή Βατοπεδίου είναι τεράστιο. Το λίπασμα το έβαλε το ΠΑ.ΣΟ.Κ.. Η Νέα Δημοκρατία έβαλε το πότισμα και τους καρπούς τούς μάζεψε ο Εφραίμ. Τώρα, το πού τους διέθεσε, ελπίζω να βγει από την εξεταστική των πραγμάτων επιτροπή, κύριε Υπουργέ.

Βέβαια να θυμίσω στον ευφύεστατο προλαλήσαντα Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ότι εμείς ξεκινήσαμε την προανακριτική επιτροπή. Εμείς φωνάζαμε. Και στην αρχή μας αντιμετώπιζατε με κάποια απόσταση. Χαρήκαμε που φθάσατε στην εξεταστική επιτροπή και μετά στην προανακριτική. Όμως, η βιασύνη έφερε κακά αποτελέσματα. Ας ελπίσουμε ότι στις 16 Δεκεμβρίου θα είστε έτοιμοι να επανεκτιμήσουμε από κοινού όλα τα κόμματα της Αντιπολιτεύσεως την πρόταση για προανακριτική.

Κύριε Υπουργέ, σας έστειλα μία επιστολή όπως έστειλα και τους αρχηγούς των κομμάτων. Υπάρχει κίνδυνος παραγραφής. Το λέει σαφέστατα το καταστατικό του Άθω ότι όποιο ποινικό θέμα προκύπτει, αρμόδια είναι μόνο η Εισαγγελία Θεσσαλονίκης. Η άποψή μας είναι ότι ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου κ. Σανιδάς έπρεπε να στείλει για την προανακριτική διαδικασία στον Εισαγγελέα Θεσσαλονίκης. Θα δείτε ότι αύριο το πρωί ο κ. Πελέκης ή κάποιος άλλος με αυτό το νομικό θέμα θα ζητήσει ακύρωση όλης της διαδικασίας.

Εμείς περιμένουμε μία απάντηση. Πήραμε μια απάντηση από τον αξιότιμο Πρόεδρο της Βουλής που μας έλεγε ότι πρέπει να παραπέμψουμε το θέμα στον εισαγγελέα ή σε άλλα όργανα της πολιτείας εννοώντας προφανώς εσάς. Εμείς πιστεύουμε ότι υπάρχει κίνδυνος νομικίστικης παραγραφής. Αυτό θα ήταν οδυνηρό.

Ένα άλλο θέμα είναι πού βρίσκονται οι δύο μηνύσεις τις οποίες κατέθεσα εναντίον του κ. Σανιδά και εναντίον της δικής σας παρουσίας κύριε Υπουργέ, για παράλειψη καθήκοντος εις τα λάθη, εις τα σκόπιμα πιστεύω του κ. Σανιδά. Έπρεπε να έρθουν και οι δύο μηνύσεις στη Βουλή γιατί συμπεριλαμβάνεται Υπουργός. Είναι δύο μήνες. Γιατί δεν έρχονται στη Βουλή; Να έρθει το θέμα στη Βουλή να το δούμε.

Και βεβαίως δεν διεκδικώ να πάει φυλακή ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου αλλά κάποια στιγμή πρέπει να δούμε τα πραγματικά περιστατικά που συνοδεύουν σήμερα τη δικαιοσύνη.

Κύριε Υπουργέ, πριν από τρία χρόνια, επί κυβερνήσεως της Νέας Δημοκρατίας, όταν έγινε μια δημοσκόπηση για τις αξίες,

τι πιστεύει ο ελληνικός λαός, στην κορυφή ήταν η δικαιοσύνη και οι ένοπλες δυνάμεις. Σ' αυτήν που έγινε τώρα τελευταία έχει τέτοια κατάπτωση που συναγωνίζεται μόνο την πτώση του κ. Ρουσόπουλου. Τέτοια κατάπτωση η δικαιοσύνη. Δεν μπορεί να είστε υπερήφανος γιατί εσείς είστε ο πολιτικός προϊστάμενος της δικαιοσύνης. Και δεν φταίνε στο σύνολό τους οι δικαστές, στο σύνολό τους οι εισαγγελείς. Φταίει αυτό το σύστημα το οποίο έχει αναπτυχθεί. Και σας το είπα και εδώ στην Αίθουσα και επαναλαμβάνω. Δεν ήταν ένα σύστημα το οποίο ανεπτύχθη από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, αλλά από το λεγόμενο σύστημα Ρουσόπουλου.

Πρέπει, λοιπόν, να προστατεύσετε τη δικαιοσύνη πρωτίστως. Και όλα αυτά τα οποία συμβαίνουν αυτές τις ημέρες, μόνο προστασία της δικαιοσύνης δεν είναι. Δεν μπορεί σε όλα τα κανάλια να υπάρχει ως θέμα η δικαιοσύνη. Υπήρχε πέρυσι, υπήρχε πρόπερσι θέμα για τη δικαιοσύνη; Μιλούσαν τα κανάλια για σκάνδαλα για τα ομόλογα, μιλούσαν για τη «SIEMENS». Δεν μιλούσαν για τη δικαιοσύνη. Τώρα όλα τα κανάλια μιλάνε για τη δικαιοσύνη και αυτό είναι ένα πρόβλημα το οποίο πρέπει να αντιμετωπίσετε, πρέπει να το δείτε.

Και έρχομαι στο νομοσχέδιό σας. Δηλαδή, απ' ότι κατάλαβα, κύριε Υπουργέ, τώρα θα έχουμε το εν Κανά σύμφωνο συνύπαρξης, γιατί καταργείται στην ουσία ο γάμος. Βάζετε ένα παράθυρο, δημιουργείτε ένα βαθμό σαν τους ανθυπασιπότες ανάμεσα σε αξιωματικούς και υπαξιωματικούς και αυτό είναι ένα παράθυρο το οποίο δεν βοηθά καθόλου στην προαγωγή της οικογένειας. Αφού πετάξατε την πατρίδα έξω, αφού πετάξατε τη θρησκεία έξω, με την έννοια την οποία και τώρα επεξεργαστήκαμε, τώρα βάζετε και μία νάρκη στην οικογένεια.

Τι μας χρειαζόταν; Λύσαμε τα θέματα; Υπήρχε τόσο μεγάλη κοινωνική ανάγκη; Μ' αυτό που φέρνετε σήμερα ανοίγετε το σύμφωνο συνύπαρξης, συλλειτουργίας και συμβίωσης των ομοφυλοφίλων. Δεν το έχετε καταλάβει ότι το φέρνετε σήμερα αυτό; Γιατί όταν το φέρνετε για ετερόφυλα ζευγάρια, αύριο το πρωί θα πάει στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο και θα έρθει αμέσως. Άρα λοιπόν, το γνωρίζετε και το πράττετε. Αλλά επειδή δεν έχετε τη δύναμη απέναντι στους ψηφοφόρους να το πράξετε, το φέρνετε διά της πλαγίας οδού. Ομολογήστε το, λοιπόν, στη Βουλή καλύτερα ότι υπάρχει ένα θέμα κοινωνικό, το αντιμετωπίζουμε έτσι και γι' αυτό το λόγο θέλουμε σύμφωνο συμβίωσης στα ομόφυλα ζευγάρια. Γιατί περί αυτού πρόκειται. Μην κοροϊδεύομαστε. Θα το δώσετε αυτό σήμερα κι αύριο το πρωί θα πάνε ο κ. Βαλλιαντόπουλος με την παρέα του, ενδεχομένως και με το δήμαρχο της Τήλου, να διεκδικήσουν τα ίσα όπως επιτάσσει το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Άρα λοιπόν, κύριε Υπουργέ, περί αυτού πρόκειται. Εμείς διαφωνούμε. Διαφωνούμε γιατί αυτό το οποίο φέρνετε εδώ είναι ακόμη μία νάρκη στην οικογένεια.

Και επιτέλους δεν έχουμε λύσει όλα τα θέματα. Πρώτα απ' όλα να εξασφαλίσετε φαί στους Έλληνες και μετά βρίσκετε πως ο άλλος θα αποφύγει τα όσα απορρέουν από το γάμο. Δεν έχουμε φτάσει να λύσουμε όλα μας τα προβλήματα. Δεν έχουμε φτάσει να τακτοποιήσουμε τις ανάγκες μιας οικογένειας για να προχωράμε σ' αυτά τα ακραία θέματα.

Έχω την αίσθηση ότι προχωράτε κάτω από πιέσεις οι οποίες δημιουργούνται από πολιτικές δυνάμεις και όχι από κοινωνικές δυνάμεις. Για άλλη μια φορά είσατε όχι κυρίαρχοι του παιχνιδιού, αλλά κομπάρσοι του πολιτικού παιχνιδιού κι αυτό καταγράφεται στη μεγάλη μας κοινωνική βάση, καταγράφεται στη βάση αυτής της παράταξης που και οι δύο υπηρετούμε και τα αποτελέσματα θα τα δείτε πολύ σύντομα οποτεδήποτε γίνουν εκλογές.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΛΑ.Ο.Σ.)

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω το λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Δραγασάκης): Ναι, κύριε Υπουργέ. **ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, δεν θα κάνω πάνω από δύο λεπτά.

Ήθελα να απαντήσω σε δύο βασικές παρατηρήσεις που έγιναν από τον αρχηγό του ΛΑ.Ο.Σ. κ. Καρατζαφέρη. Πρώτον, εμέμφθηκε ότι η δικαιοσύνη είναι σήμερα στο στόχαστρο και ότι δεν κάνει καλά τη δουλειά της γενικώς και ότι τα κανάλια

ασχολούνται και οι εφημερίδες και ο Τύπος και τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και βάλουν εναντίον της δικαιοσύνης. Εγώ θα ρωτούσα κύριε Πρόεδρε: Ποιος τα τροφοδοτεί αυτά; Διότι τα κανάλια από μόνο τους δεν παίζουν. Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης απλώς αναπαράγουν ορισμένα γεγονότα τα οποία κάποιος τα λέει, κάποιος τα υπογραμμίζει, κάποιος φωνάζει ή κάποιος δημιουργεί μία κατάσταση. Επομένως μήπως θα πρέπει κάποια στιγμή, αξιότιμε κύριε πρόεδρε του ΛΑ.Ο.Σ., να κάνουμε την αυτοκριτική μας και εμείς και εσείς και να δείτε ότι δεν βοηθάει σε τίποτα αυτή η πολεμική που γίνεται στη δικαιοσύνη κάθε τόσο; Για τα πάντα η δικαιοσύνη έχει γίνει σκάκος του μποξ. Για κάντε την αυτοκριτική σας να δείτε κι εσείς.

Όσον αφορά τα συστήματα του Ρουσόπουλου κι αυτά που λέτε, φτάνει πια. Τα είπατε. Φτάνει αυτός ο κανιβαλισμός τέλος πάντων.

Και ένα τελικό, για να ικανοποιήσω τον κ. Βενιζέλο, ιδεολογικό ζήτημα. Επιχειρείτε, κύριε πρόεδρε του ΛΑ.Ο.Σ., να χρησιμοποιήσετε υπέρ του εαυτού σας ορισμένες έννοιες που πράγματι έπαιξαν σε έναν ευρύτερο κεντροδεξιό χώρο, της πατρίδος, της θρησκείας και της οικογένειας. Έρχεστε όμως αναχρονιστικά, έρχεστε πίσω από τα γεγονότα, έρχεστε πίσω από τις εξελίξεις, έρχεστε καθυστερημένα. Θα μπορούσαν αυτά να ισχύουν το 1950, το 1930 το 1920. Σήμερα η θρησκεία με τη μορφή του τελετουργικού, που είναι στην Ελλάδα είναι ένα δικαίωμα. Με το να δίνει δικαίωμα δεν καταργεί τη θρησκεία. Ίσως να την περιφρουρείς και να τη στηρίζεις. Επομένως, εμείς δεν πάμε εναντίον της θρησκείας, πάμε υπέρ του δικαίωματος και του ατομικού και του κοινωνικού.

Κάνετε πάλι τον υπαινιγμό για την πατρίδα. Ποιος σας είπε εσάς ότι δεν λατρεύουμε την πατρίδα; Δεν είμαστε εθνικιστές. Αλλά ποιος σας είπε ότι δεν είμαστε πατριώτες; Και ποιος σας είπε ότι εμείς δεν συμπορευόμαστε με τα σύγχρονα ρεύματα; Τι πατρίδα, κύριε Καρατζαφέρη; Δεν υπάρχει Ευρωπαϊκή Ένωση; Δεν υπάρχουν τα ασιατικά κράτη; Δεν υπάρχουν οι μεγάλοι γίγαντες οι οποίοι διαμορφώνονται στο παγκόσμιο γίνεσθαι; Δηλαδή, σηκώνοντας τη σημαία του εθνικισμού θα κλείσουμε τα μάτια στην πραγματικότητα; Θέλετε να το κάνετε αυτό; Κάντε το. Πάλι όμως σας λέω ότι έρχεστε πίσω από την ιστορία και τα γεγονότα έχουν φύγει μπροστά. Θέλετε να την κυνηγήσετε, κυνηγήστε την.

Και τρίτον λέτε για την οικογένεια. Έχετε μείνει στο τρίπτυχο «πατρίδα-θρησκεία-οικογένεια» το οποίο το δεχόμαστε εμείς, αλλά με σύγχρονους όρους. Τι σημαίνει οικογένεια; Οικογένεια σημαίνει ουσία, σημαίνει αγάπη, σημαίνει σεβασμός, σημαίνει αλληλεγγύη, σημαίνει φιλαλληλία, σημαίνει στήριξη του ενός από τον άλλο. Δεν σημαίνει τελετουργία, δεν σημαίνει φτιασίδιωμα, δεν σημαίνει υποκρισία. Αυτή την οικογένεια εμείς υποστηρίζουμε και επειδή τολμούμε, φέραμε το σύμφωνο. Διότι και με το σύμφωνο μπορεί να γίνει οικογένεια και να νομιμοποιηθούν ορισμένα πράγματα και όπως είπα, το δίκαιο και το ηθικό να γίνει και νόμιμο. Αυτό κάνουμε. Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Δραγασάκης): Ευχαριστούμε κι εμείς.

Κύριε Πρόεδρε, αν έχετε την καλοσύνη παρακαλώ...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ (Πρόεδρος του Λαϊκού Ορθό - δοξου Συναγερμού): Ενός λεπτού παρέμβαση.

Κύριε Υπουργέ, έχετε αναπτύξει περιέργες σχέσεις και ιδέες για την οικογένεια. Εγώ θα θυμάμαι πάντα τον ωραίο σας γάμο στη Μητρόπολη, ο οποίος μάλιστα με είχε εντυπωσιάσει και ήταν με όλο το τυπικό της Εκκλησίας. Ελπίζω ότι αν σήμερα και εσείς και εγώ ήμασταν σ' αυτή την ηλικία, πάλι σε εκκλησία θα πηγαίναμε και όχι σε σύμφωνο.

Εν πάση περιπτώσει, εγώ σας είπα για το σύμφωνο. Το σύμφωνο σημαίνει συμφωνία για τους ομοφυλόφιλους. Εάν το πιστεύετε έχει καλώς. Εμείς πιστεύουμε ότι μπορεί να υπάρξει μία νομική ρύθμιση που να ρυθμίζει τα των σχέσεών τους, αλλά όχι αυτό να είναι αυτό το οποίο εσείς σήμερα ανοίγετε ως φεγγίτη. Δεν είμαστε εναντίον των ομοφυλοφίλων οι οποίοι αποτελούν σαφέστατα ένα ενεργό κύτταρο της κοινωνίας, μακράν από εμάς.

Είπατε για εθνικισμό. Κρατείστε το για τον εαυτό σας. Εμείς μιλάμε για την πατρίδα. Τώρα βέβαια ότι ξαναεπιστρέφουμε

στην έννοια της πατρίδας, το διαπιστώνουμε αυτές τις μέρες με την κρίση, που είπε η Ευρώπη «ο σώζων εαυτόν σωθείτω» και εχθές το είπε. Ξαναγυρίζουμε στην έννοια της πατρίδας. Επομένως, ας κρατάμε γερά μέσα στο μυαλό μας αυτή την έννοια.

Και έρχομαι κύριε Υπουργέ, στο μείζον θέμα που είπατε. Δεν είναι ετερόρροφοι οι δημοσιογράφοι. Τι είναι αυτό; Ποιος υπάγορεύει στους δημοσιογράφους; Και υπερασπιζόμαι αυτή τη στιγμή το επάγγελμά μου. Δηλαδή, μας τα λένε κάποιοι; Υπάρχουν τα γεγονότα των οποίων είστε πρωταγωνιστές και αυτά περιγράφονται από τους δημοσιογράφους που τώρα αναφέρονται σε θέματα δικαιοσύνης. Δεν περιγράφονται θέματα του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας ή του Υπουργείου Οικονομικών. Και είναι πρόβλημα. Να το δείτε. Και σας κάναμε μία τροπολογία και σας το λέω: Είστε έτοιμοι να αλλάξουμε το νόμο περί Τύπου, τις αγωγές, το βασιλείο του τρόμου; Ελάτε λοιπόν, να υπάρχει πρώτα ποινική καταδίκη έστω και μιας ημέρας, και μετά να υπάρχει αυτή η αγωγή. Όλοι οι δημοσιογράφοι είμαστε όμηροι, μη πούμε μία κουβέντα.

Ξέρετε ότι απ' αυτό το ιερό βήμα στο οποίο ομιλώ και καταγγέλλω, έχω μια σειρά αγωγών από τον κ. Πελέκη;

Τα είχαμε αυτά πρώτα; Φοβάται να μιλήσει ο Βουλευτής, μην πέσει στις αγωγές του κ. Πελέκη; Ελάτε λοιπόν να πούμε, ναι, προηγείται το ποινικό. Εκδικάζεται ποινικό σε τρεις μήνες με αυστηρότατους χρόνους και μετά υπάρχει αγωγή. Οποιοσδήποτε κάνει αγωγή.

Όλοι είμαστε υποχείρια εκείνων που κάνουν τις αγωγές. Φοβόμαστε να μιλήσουμε. Λογοκρίνονται οι δημοσιογράφοι. Αν θέλετε να υπηρετήσετε πραγματικά αυτές τις ιδέες που ακούγονται εδώ, θα τις υπηρετήσετε προστατεύοντας το δικαίωμα της ελευθερίας, το δικαίωμα της διακίνησης των ιδεών που σήμερα πλήττεται απ' αυτό το νόμο, τον κακό νόμο που υπάρχει εδώ και δεκαπέντε χρόνια στον τόπο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΛΑ.Ο.Σ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Δραγασάκης): Επιστρέφουμε στον κατάλογο των ομιλητών.

Το λόγο έχει ο κ. Χυτήρης για επτά λεπτά.

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ ΧΥΤΗΡΗΣ: Το Σώμα της Βουλής είναι ζωντανό. Θα μιλούσα μόνο για το νομοσχέδιο, αλλά τώρα, με τις συζητήσεις που έγιναν, προκλήθηκαν και εγώ ως ομιλητής και θα σας πω ότι η πολιτική είναι και λόγια και γεγονότα, κύριε Υπουργέ. Στα λόγια εντάξει, στα λόγια είναι ήρεμα νερά στη δικαιοσύνη, όπως είπατε, αλλά στα γεγονότα δεν είναι καθόλου ήρεμα τα νερά, έτσι δεν είναι;

Νομίζω ότι όλος ο ελληνικός λαός είδε την παραίτηση των δύο εισαγγελέων. Λέτε τώρα ότι η παραίτηση αυτή ανεκλήθη. Και εγώ σας λέω, ότι αφού ανεκλήθη αυτή η παραίτηση, σημαίνει ότι δικαιώθηκαν οι εισαγγελείς. Και αφού δικαιώθηκαν οι εισαγγελείς, κάποιος άλλος πρέπει να παραιτηθεί, κάποιος άλλος είχε άδικο, δεν είναι έτσι;

Εν πάση περιπτώσει, αυτά τα ήρεμα νερά τα είδαμε, πώς ήρθαν οι φάκελοι στη Βουλή, άρον-άρον, επειδή και η τρίτη εισαγγελέας συμφώνησε με τους δύο εισαγγελείς, τους παραιτηθέντες. Και μετά είδαμε και τις δηλώσεις του κ. Σανιδά, περί παραπλάνησης Υπουργών.

Φοβάμαι ότι προς τα εκεί πηγαίνει το θέμα, ότι τα «παιδιά», τα «μωρά» παραπλανήθηκαν! Είναι Υπουργοί αυτοί, που λέτε ότι παραπλανήθηκαν ή λέει ο κ. Σανιδάς ότι παραπλανήθηκαν. Για σκεφθείτε να παραπλανάται ο Υπουργός, ο Υπουργός Εξωτερικών π.χ. να παραπλανηθεί. Αυτό σημαίνει ότι θα χάσουμε, ας πούμε, έδαφος.

Θέλω να πω ότι τα πράγματα μιλάνε από μόνα τους. Επομένως δύσκολα, κύριε Υπουργέ, μπορείτε να τα υπερασπιστείτε. Καλά κάνετε, αυτός είναι ο ρόλος σας. Υπάρχει όμως μια δυσκολία, διότι τα γεγονότα μιλάνε.

Ερχόμαστε στο σύμφωνο συμβίωσης. Και λέω σύμφωνο συμβίωσης γιατί βλέπω εδώ φραστικές βελτιώσεις. Αφαιρείτε όπου αναγράφεται η λέξη «ελεύθερη», ελεύθερο σύμφωνο συμβίωσης. Καλά κάνετε και βγάζετε το «ελεύθερη», διότι δεν είναι ελεύθερο. Είναι όμως φραστική βελτίωση όταν βγάζεις το επίθετο «ελεύθερη»; Κάτι σημαίνει αυτό.

Μιλήσατε περί τόλμης. Η πολιτική θέλει τόλμη. Αυτό το νομοσχέδιό σας δεν έχει καθόλου τόλμη. Θέλετε να καινοτομήσετε.

Μα, η καινοτομία απαιτεί τόλμη. Αν δεν υπάρχει αυτή η τόλμη, δεν καινοτομείτε.

Σας υπενθυμίζω, επειδή αναφέρθηκε από άλλους ομιλητές, ότι όταν το ΠΑ.ΣΟ.Κ. χρόνια πριν, στις αρχές της δεκαετίας του '80, είχε φέρει ρύθμιση για τον πολιτικό γάμο, για την κατάργηση της μοιχείας κ.λπ., η Νέα Δημοκρατία αποχώρησε από την Αίθουσα. Επομένως, μη μας λέτε ότι είσατε τολμηροί και ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. δεν έκανε τίποτα στο θέμα αυτό του οικογενειακού δικαίου.

Αυτό που παρουσιάζετε σήμερα δεν είναι ένα νομοσχέδιο ολοκληρωμένο, όπως θα έπρεπε. Είναι μια απόφυση, θα έλεγα, του υπάρχοντος, του θρησκευτικού γάμου, του πολιτικού γάμου και ό,τι διέπει τη νομοθεσία μας γύρω απ' αυτά. Είναι ένα μάλωμα. Δεν τολμάτε.

Αυτό που θέλω να σας πω επίσης είναι ότι δεν καταλαβαίνω τι είναι αυτό που σας εμποδίζει. Το λέτε με διάφορα λόγια, αλλά σας εμποδίζει να δείτε την πραγματικότητα. Ξέρετε, πολιτική είναι επίσης η αλήθεια. Γιατί δεν βλέπετε την αλήθεια;

Το ξέρετε ότι οι ομοφυλόφιλοι υπάρχουν και στην Ελλάδα. Υπάρχουν και Έλληνες ομοφυλόφιλοι. Δεν είναι οι Γάλλοι, οι Γερμανοί, οι άλλοι ομοφυλόφιλοι, είναι και οι Έλληνες. Αυτό δεν το βλέπετε; Δεν το ξέρετε; Κλείνετε τα μάτια; Αυτό το κομμάτι της κοινωνίας δεν είναι Έλληνες πολίτες;

Εγώ, κύριε Χατζηγάκη, καταλαβαίνω τις προσωπικές σας απόψεις. Όμως ως Υπουργός, επομένως ως υπηρέτης μιας κυβέρνησης και του ελληνικού λαού, πρέπει να αντιμετωπίζετε ίσα τους πολίτες. Με το νομοσχέδιό σας αντιμετωπίζονται ίσα; Γιατί δεν βλέπετε το θέμα αυτό των ομοφυλών; Υπάρχουν. Δεν έχουν προβλήματα αυτοί οι άνθρωποι; Είναι λίγοι ή πολλοί, δεν μας ενδιαφέρει. Υπάρχουν όμως.

Η Δημοκρατία μας και το Σύνταγμά μας λέει ότι όλοι είναι ίσοι και επομένως και αυτοί. Γιατί δεν τους συμπεριλαμβάνετε; Ποιος είναι ο λόγος που δεν τους συμπεριλαμβάνετε; Τι θα συμβεί; Είναι τόσο μεγάλο σκάνδαλο; Ακούτε το ΛΑ.Ο.Σ. και τον κ. Καρατζαφέρη και σας παρασύρει;

Αυτοί οι άνθρωποι υπάρχουν και επομένως νομοθετικά καλόν είναι να το παραδεχθείτε και να καλύψετε αυτό που πρέπει να καλυφθεί νομικά. Αυτή είναι η υποχρέωση του κράτους προς όλους τους πολίτες του. Δεν χρειάζονται διακρίσεις. Επίσης πρέπει να σεβόμαστε –τα λέμε αυτά ως μεγάλα λόγια– τα ατομικά δικαιώματα του καθενός, τις ατομικές επιλογές. Αυτό δεν μπορείτε να το αρνείστε και να το αρνούμεθα και κυρίως αυτό που ενοχλεί είναι ότι αρνείστε μια πραγματικότητα υπαρκτή.

Θα ήθελα να τελειώσω λέγοντας ότι είναι σωστό ότι θα προσφύγουν στα ευρωπαϊκά δικαστήρια και το ξέρετε. Είναι σωστό επίσης ότι θα δικαιωθούν στα ευρωπαϊκά δικαστήρια, οπότε για άλλη μια φορά η Ελλάδα θα έρχεται πίσω από τα γεγονότα και θα πρέπει να εκπληρώσει αυτά τα οποία ισχύουν τη σημερινή ημέρα στην Ευρώπη.

Γιατί να είμαστε ουραγοί σ' όλα τα πράγματα; Επειδή δεν τολμάτε να πάρετε τη σωστή πρωτοβουλία. Γιατί πρέπει να το κάνετε αυτό, αφού έρθει απόφαση των ευρωπαϊκών δικαστηρίων; Τόσο ωραίο θα είναι αυτό; Να πεfte «Τι να κάνουμε; Δεν το θέλαμε, αλλά εξαναγκαστήκαμε»; Γιατί δεν το κάνετε, πολύ περισσότερο όταν έχετε τη σύμφωνη γνώμη του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και του Συνασπισμού; Να η ευκαιρία να το αποφασίσει η Βουλή. Τι είναι αυτό που σας κάνει να φοβάστε;

Εγώ θα ήθελα να μείνω μόνο σ' αυτό το θέμα, διότι ξέρετε το να μιλάει κανείς για ανθρώπινα δικαιώματα είναι πολύ εύκολο. Το να τα εφαρμόζει και να τα σέβεται είναι δύσκολο, στην πράξη. Αυτό πρέπει να το δείχνει –γιατί γι' αυτό είναι εκεί– πρώτα απ' όλα η Κυβέρνηση στους πολίτες της, διότι η πολιτική έχει και αυτό το κομμάτι, της παιδείσεως του λαού, πράγμα το οποίο δεν βλέπω να το κάνετε.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Δραγασάκης): Ευχαριστούμε τον κ. Χυτήρη.

Το λόγο έχει η κ. Δαμανάκη για επτά λεπτά.

ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία και κύριοι Βουλευτές, πραγματικά είναι πολύ δύσκολο για τη πολιτική να νομοθετεί όταν η νομοθεσία αφορά ζητήμα-

τα κοινωνικών σχέσεων. Ίσως είναι ευκολότερο να συζητούμε και να αποφασίζουμε σ' αυτή την Αίθουσα για οικονομικά ή άλλα παρόμοια ζητήματα. Είναι δυσκολότερο να προσπαθούμε να εκφράσουμε μια κοινωνική πραγματικότητα χωρίς να προκαλούμε, αλλά και χωρίς να μένουμε πίσω.

Νομίζω ότι όλοι αντιλαμβάνομαστε ότι η πρόκληση απέναντι σ' αυτό το Σώμα είναι να εκφράσει την κοινωνία που ζούμε. Υπάρχουν ορισμένες στιγμές –αυτές δεν είναι πολλές, είναι λίγες και νομίζω ότι όσο μεγαλύτερη εμπειρία έχει κανείς, τόσο ευκολότερα το αντιλαμβάνεται αυτό- λίγες στιγμές όπου αυτή η Αίθουσα, η πολιτική γενικότερα, καταφέρνει να προηγηθεί της εποχής της, να παίξει έναν παιδευτικό ρόλο, όπως ακούστηκε, να ανοίξει δρόμους, να δώσει κάποια προοπτική.

Αναμφισβήτητα μια τέτοια περίπτωση ήταν οι αλλαγές που έγιναν στο οικογενειακό δίκαιο τη δεκαετία του '80. Θέλετε οι εξελίξεις που υπήρχαν και στο πολιτικό προσωπικό μετά τη Μεταπολίτευση –ήταν πρόσφατη η δικτατορία- θέλετε η δύναμη των ιδεών εκείνης της εποχής, θέλετε οι εξελίξεις στον κόσμο; Πάντως τότε υπήρξε πραγματικά μια τομή, που οδήγησε την κοινωνία μπροστά. Όχι μόνο την ακολούθησε, όχι μόνο την εξέφρασε, αλλά οδήγησε την κοινωνία μπροστά και άνοιξε δρόμους, αναγνωρίζοντας μια πραγματικότητα που και τα δύο φύλα, επιτρέπει μου να πω όμως ότι ιδιαίτερα οι γυναίκες, και στη χώρα μας είχαν διαμορφώσει.

Πού βρισκόμαστε σήμερα; Σήμερα ερχόμαστε να νομοθετήσουμε γύρω από μια κοινωνική πραγματικότητα και θέλω να πω ευθέως ότι η Κυβέρνηση και το νομοθετικό της έργο είναι καλύτερο των περιστάσεων. Κατώτερο των περιστάσεων! Δεν κρίνω τις προθέσεις του κυρίου Υπουργού ούτε με ενδιαφέρουν εντέλει. Αυτό όμως το οποίο συζητούμε είναι κατά πόσον αυτό εδώ το νομοσχέδιο που έχουμε μπροστά μας μπορεί τουλάχιστον να εκφράσει –δεν λέω να ανοίξει δρόμους- την πραγματικότητα που υπάρχει. Και η αλήθεια είναι ότι το νομοσχέδιο όχι μόνο δεν εκφράζει την πραγματικότητα που υπάρχει στις κοινωνικές σχέσεις και στις σχέσεις ανάμεσα στα φύλα, στις σχέσεις ανάμεσα σε ανθρώπους ανεξαρτήτως φύλου και ανεξαρτήτως προσανατολισμού –διότι αυτά συμβαίνουν- όχι μόνο αυτά δεν τα εκφράζει, αλλά αντίθετα κάνει προσπάθεια να νομοθετήσει κάτι πίσω και από την πραγματικότητα που υπάρχει. Και η προσπάθεια που γίνεται για τη νομοθέτηση του συμφώνου συμβίωσης ανάμεσα στα ετερόφυλα ζευγάρια, ακόμη κι αυτό γίνεται μ' έναν τρόπο σαν να προσπαθεί να πείσει όσους καταφεύγουν σ' αυτή τη λύση ότι κάνουν κάτι λάθος. Αλλά κυρίως νομίζω ότι η πρόκληση –κι εδώ θέλω να σταθώ και μόνον- είναι το γεγονός ότι αποκλείεται η ισχύς του συμφώνου συμβίωσης για τα ομόφυλα ζευγάρια.

Γιατί το κάνετε αυτό, κύριε Υπουργέ; Γιατί το κάνετε εντέλει; Δεν θέλω να ακούσω διάφορα τα οποία ακούω από τους Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας για ωρίμανση της κοινωνίας. Στο κάτω κάτω την ωρίμανση της κοινωνίας ο καθένας την κρίνει ανάλογα με τα κριτήριά του και τις απόψεις του. Αλλά η προσπάθεια που είδαμε εδώ ανάμεσα σ' εσάς και στον κ. Καρατζαφέρη, του συναγωνισμού ποιος εκφράζει καλύτερα τις αξίες της ευρύτερης κεντροδεξιάς παράταξης, όπως άκουσα, «πατρίς, θρησκεία, οικογένεια», είναι νομίζω στη βάση της υπόθεσης. Το πολιτικό κόστος και οι ψήφοι κάποιων ψηφοφόρων είναι στη βάση της υπόθεσης. Διότι αν νομοθετούσαμε με βάση τη λογική, θα βλέπαμε τα γεγονότα όπως είναι. Και πώς είναι; Τα γεγονότα είναι ότι υπάρχουν ζευγάρια ομόφυλα στην Ελλάδα –αυτό είναι αναμφισβήτητο- το γεγονός είναι ότι όλες οι ευρωπαϊκές χώρες πλην της Ιταλίας, όλες οι άλλες –δεν είναι ακριβή τα στοιχεία που ακούγονται- χώρες πλην της Ιταλίας έχουν μια μορφή αναγνώρισης των σχέσεων ανάμεσα σε άτομα του ίδιου φύλου: είτε σύμφωνα είτε γάμο. Πάντως έχουν μια μορφή. Η ευρωπαϊκή πραγματικότητα είναι σαφής. Και η πραγματικότητα επίσης λέει το εξής, στο οποίο νομίζω ότι συμφωνούν όλοι. Ακόμη και οι συνάδελφοι που εχθρεύονται, εν πάση περιπτώσει, το συμφωνο συμβίωσης, ακόμη κι αυτοί αναγνωρίζουν ότι δικαστικά το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και η Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, εφόσον πρόκειται για συμφωνο συμβίωσης, θα το θεωρήσει αυτομάτως ως συμφωνο συμβίωσης ανεξαρτήτως φύλου. Όλοι

το ξέρουμε αυτό. Από τη στιγμή που υπάρχει συμφωνο συμβίωσης, με βάση το νομικό ευρωπαϊκό πολιτισμό, είναι αδιανόητο να κάνετε αυτές τις διακρίσεις που κάνετε. Όλοι το αναγνωρίζουν, εχθροί και φίλοι της υπόθεσης.

Τι κάνουμε λοιπόν; Κρυβόμαστε πίσω από έναν φερετζέ, αν μου επιτρέπεται η έκφραση, απλώς και μόνον για να μην πουν οι ψηφοφόροι της Δεξιάς ότι η παράταξή τους κατοχυρώνει το συμφωνο συμβίωσης των ομοφύλων ζευγαριών, όταν είναι βέβαιο –επαναλαμβάνω- ότι μ' αυτό το νομοσχέδιο το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο θα αναγνωρίσει ότι, με βάση τη Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, αυτή η νομική κατασκευή πρέπει να επεκταθεί και στα ομόφυλα ζευγάρια.

Νομίζω ότι αυτή η πολιτική είναι εξαιρετικά κοντόφθαλμη. Δεν ξέρω αν η Κυβέρνηση πιστεύει ειλικρινά ότι μ' αυτά θα πάρει τις εκλογές ή θα πάρει ψήφους ή δεν ξέρω τι άλλο. Το βέβαιο είναι πάντως ότι αυτή η Αίθουσα και αυτό το Σώμα δεν επιτελεί το σκοπό του, που ο σκοπός είναι αν όχι να προηγουμένως τουλάχιστον μέσα στα νομοθετήματά μας να αντανάκλαται η εποχή μας. Και δίνει έδαφος –και αυτό κυρίως με απασχολεί κι αυτό κυρίως θέλω εδώ να στηλιτεύσω- για όλες εκείνες τις προσβλητικές –για να μην πω καμμία βαρύτερη έκφραση- συμπεριφορές που δυστυχώς έχει ένα μέρος της κοινωνίας απέναντι σε ανθρώπους. Δίνει έδαφος για να υπάρξουν και άλλες διακρίσεις στη βάση του σεξουαλικού προσανατολισμού. Και παρ' όλα όσα άκουσα εδώ πολύ προσεκτικά από τον κύριο Υπουργό για την κοινωνία της ανοχής και από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας για το σεβασμό του διαφορετικού, η Κυβέρνηση αυτό που κάνει είναι μια κουτοπονηριά. Προσπαθεί να νομοθετήσει κλείνοντας το μάτι στους ψηφοφόρους αλλά από την άλλη λέει ότι «ανοίγω και κάποιους δρόμους και συγχρόνως αφήνω το έδαφος να καλλιεργείται ότι κάποιοι μπορούν, δικαιούνται να προσβάλλουν όσους έχουν έναν διαφορετικό σεξουαλικό προσανατολισμό».

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Τελειώνω σ' ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Νομίζω ότι πραγματικά βρισκόμαστε πίσω από τις περιστάσεις. Και επαναλαμβάνω ότι δεν με ενδιαφέρουν οι προθέσεις του κυρίου Υπουργού, όπως δεν ξέρω και τις προθέσεις του για όσα είπε σε σχέση με την υπόθεση του σκανδάλου του Βατοπαιδίου. Κατάλαβα ότι όλη η αγωνία του πάντως, όπως εκφράστηκε, ήταν να κλείσουμε το θέμα. «Δεν υπάρχει τίποτα. Τα τακτοποιήσαμε όλα. Οι δικαστές επανέρχονται, λειτουργεί η εξεταστική. Δεν υπάρχει σκάνδαλο».

Σας θυμίζω ότι ο κύριος Υπουργός –λυπούμαι που δεν με ακούει, αυτό ειδικά ήθελα να το ακούσει- σ' αυτή την Αίθουσα είπε επί λέξει: «Το σκάνδαλο του Βατοπαιδίου ξεκίνησε, συνετέλεσθη και ολοκληρώθηκε επί ΠΑ.ΣΟ.Κ.». Αυτά έλεγε πριν από έναν μήνα ο κύριος Υπουργός Δικαιοσύνης. Αυτά ακριβώς έλεγε. «Συνετελέσθη και ολοκληρώθηκε επί ΠΑ.ΣΟ.Κ.». Δεν υπήρχαν ούτε τα τριάντα ένα συμβόλαια ούτε οι ανταλλαγές, τίποτα.

Σήμερα αφού παραιτήθηκαν, προς τιμήν τους, οι δικαστές, χαίρεται γιατί οι δικαστές επανήλθαν και τους χρησιμοποιεί εκ νέου, κάνει προσπάθεια να τους χρησιμοποιήσει εκ νέου για να μας πει ότι δεν συμβαίνει και τίποτα στη δικαιοσύνη. Ε, δεν μπορούμε να χρησιμοποιούμε τους πάντες σ' αυτή την Αίθουσα! Και εν πάση περιπτώσει, ο κύριος Υπουργός οφείλει να δείξει μεγαλύτερο σεβασμό στη νοημοσύνη όλων μας!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Δραγασάκης): Ευχαριστούμε την κ. Δαμανάκη.

Το λόγο έχει ο κ. Γεωργιάδης για επτά λεπτά.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ – ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Νομίζω ότι είναι μια περίεργη στιγμή για μένα αυτή –κι είναι επιτυχία μάλλον του Υπουργού Δικαιοσύνης- γιατί δεν περίμενα ότι θα μου συμβεί να πω ότι συμφωνώ απολύτως με την κ. Δαμανάκη. Πρόκειται περί ενός πράγματος που δεν περίμενα ότι θα το πω ποτέ στη ζωή μου, αλλά οφείλω να ομολογήσω ότι πράγματι έτσι έχει το πράγμα. Είναι δεδομένο, δεν το συζητάμε. Όλοι το ξέρουμε. Εδώ η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας

προσπαθεί να κοροϊδέψει τους ψηφοφόρους της και τον ελληνικό λαό για το ποια είναι η πραγματική της πρόθεση.

Τι συμβαίνει; Φέρνει αυτό το σύμφωνο συμβίωσης; Σε ποιους χρειάζεται το σύμφωνο συμβίωσης; Χρειάζεται στα ετερόφυλα ζευγάρια ή στα ομόφυλα ζευγάρια; Εάν υποθέσουμε ότι χρειάζεται σε κάποιους, πράγματι χρειάζεται στα ομόφυλα ζευγάρια που θέλουν να ρυθμίσουν τις όποιες εκκρεμότητες έχουν. Άρα στην πραγματικότητα τι κάνει η Νέα Δημοκρατία; Η Νέα Δημοκρατία θέλει να ανοίξει την πόρτα στα ομόφυλα ζευγάρια, αλλά δεν θέλει να το πει γιατί, φοβάται το πολιτικό κόστος. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Κι εγώ θα προκαλούσα τον κύριο Υπουργό Δικαιοσύνης αν αυτό που λέμε δεν ισχύει και δεν είναι αληθές, να έρθει εδώ στη Βουλή και να μας πει τι θα κάνει ο ίδιος, όσα χρόνια και αν περάσουν, όταν θα έρθει η πρώτη απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου που θα δικαιώνει τα ομόφυλα ζευγάρια.

Δεν θα ήθελα να μπω καθόλου στη συζήτηση περί ωρίμων και μη ωρίμων κοινωνιών, που άνοιξαν οι συνάδελφοι Βουλευτές της Συμπολιτεύσεως, πρώτα απ' όλα γιατί το τι είναι ώριμο και το τι είναι ανώριμο είναι μια πολύ σχετική συζήτηση. Σ' ένα φιλοσοφικό επίπεδο θα μπορούσε να το δει κανείς από πολλές διαφορετικές απόψεις. Και φυσικά, αν το εκλαμβάνω σωστά, όταν λέει κάποιος Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας σήμερα ότι «η κοινωνία μας δεν είναι αρκετά ώριμη ακόμα για το σύμφωνο συμβίωσης στα ομόφυλα ζευγάρια» η μομφή που στην ουσία απευθύνει είναι ότι θεωρεί την ελληνική κοινωνία μη ώριμη, δηλαδή ότι κάνει κάτι λάθος, αλλά θα της δώσουμε λίγο περισσότερο χρόνο για να μπορέσει να καταλάβει το σωστό.

Άρα, στην ουσία μ' αυτό το επιχείρημα, η Νέα Δημοκρατία προσβάλλει τον ελληνικό λαό δις, πρώτον, γιατί πάει να τον κοροϊδέψει και, δεύτερον, γιατί τον κατηγορεί για ανωριμότητα. Οπότε τι μας λέει; Λέει «ας δώσουμε λίγο χρόνο να ωριμάσει αυτή η μη ώριμη κοινωνία.»

Νομίζω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτό που έχουμε να προσφέρουμε όλοι μας, για όσο περισσότερο διάστημα, σ' αυτή την Αίθουσα και στην πολιτική ζωή είναι να είμαστε ειλικρινείς.

Εδώ, λοιπόν, υπάρχουν δύο απόψεις. Η μία είναι η άποψη του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και του Συνασπισμού, οι οποίοι λένε ευθαρσώς ότι θέλουν να υπάρχει σύμφωνο ελευθέρως συμβίωσης για τα ελεύθερα ζευγάρια και στην πραγματικότητα αυτό που υπονοούν είναι να φθάσουμε στο γάμο των ομοφυλοφίλων. Αυτό είναι που τους ενδιαφέρει. Το λένε. Εισπράττουν το όποιο πολιτικό κόστος έχει αυτή η άποψη. Το υποστηρίζουν, με γεια τους με χαρά τους.

Υπάρχει και η άλλη άποψη που εκφράζει ο Λαϊκός Ορθόδοξος Συναγερμός που λέει ότι αυτό δεν είναι σωστό. Γιατί δεν είναι σωστό; Δεν έχουν δικαιώματα οι ομόφυλοι; Φυσικά και έχουν. Ποιος είπε να μην έχουν δικαιώματα;

Ο Πρόεδρος μας προηγουμένως είπε όπως και ο εισηγητής μας, εκείνους τους νομικούς τρόπους, για να μπορούν να προστατεύσουν και τα κληρονομικά τους δικαιώματα και όποια άλλα δικαιώματα θέλουν να έχουν.

Ποιο είναι το πρόβλημα με το σύμφωνο; Το πρόβλημα με το σύμφωνο είναι ότι θα δρα ανταγωνιστικά στο γάμο. Αυτό είναι το πρόβλημα. Άρα, στην ουσία ερχόμαστε ως Βουλή να θέσουμε ένα δεύτερο πρότυπο, δίπλα από το γάμο, που θα δρα ανταγωνιστικά στο γάμο και μ' αυτό τον τρόπο υποβιβάζουμε, υποβαθμίζουμε, την αξία της οικογένειας.

Η οικογένεια, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι –όπως όλοι όσοι έχουμε οικογένεια το γνωρίζουμε- είναι πρωτίτως θέμα ευθύνης. Είναι πρωτίτως θέμα αναλήψεως ευθυνών. Εάν δηλαδή έρχεται η ελληνική πολιτεία και λέει σήμερα «εγώ θέλω να σου δώσω την ευκαιρία να κάνεις οικογένεια, αλλά χωρίς να αναλαμβάνεις ευθύνες», αυτό για εμάς είναι πραγματικά πάρα πολύ άσχημο.

Οφείλω όμως να πω και κάτι, κυρίως στους συναδέλφους της Αριστεράς. Μου κάνει μεγάλη εντύπωση ότι δεν αντιλαμβάνονται πόσο αυτό το σύμφωνο της συμβίωσης θα βλάψει το συνήθως αδύναμο μέλος αυτής της σχέσης που συνήθως είναι γυναίκα.

Γιατί το λέω αυτό; Διότι ο γάμος –είτε ο θρησκευτικός είτε ο

πολιτικός- ως γάμος δημιουργεί κάποιες ελάχιστες υποχρεώσεις στο σύζυγο, οι οποίες έχουν θεσπιστεί μετά από σειρά αγώνων των γυναικών, για να μπορούν να έχουν –στην περίπτωση που ο γάμος αυτός λήξει- τον ελάχιστο κοινό παρανομαστή προστασίας που πρέπει να έχουν είτε αυτή είναι διατροφική είτε οτιδήποτε άλλο.

Όμως με το σύμφωνο συμβίωσης θα μπορεί κάποιος να φτιάχνει ένα τύπο οικογένειας – όπως είπε ο κύριος Υπουργός- χωρίς να αναλαμβάνει όλες αυτές τις ευθύνες, για την κατοχύρωση των οποίων οι γυναίκες έχουν δώσει τον περισσότερο αγώνα. Άρα, αυτό που θα κάνουμε σήμερα είναι να δώσουμε την ευκαιρία σε πάρα πολύ ισχυρούς άνδρες να καταπιέσουν και να βλάψουν αδύναμες γυναίκες. Αυτό θα κάνουμε.

Και ειλικρινά δεν αντιλαμβάνομαι πώς δεν το έχει καταλάβει αυτό η Αριστερά και δεν το έχει θέσει, ότι δηλαδή θα έλθει η ώρα που θα βλέπετε γυναίκες, οι οποίες θα έχουν αυτή τη μορφή της σχέσεως, της συμβίωσης, που δεν θα έχουν στην ουσία κανένα δικαίωμα από τον άνδρα. Θα λύνει το σύμφωνο ο άνδρας με ένα εξώδικο και η γυναίκα θα είναι επί ξύλου κρεμάμενη.

Άρα, λοιπόν, νομίζω ότι αυτό που φέρνουμε εδώ είναι, πρώτον, βλαπτικό για τα πρότυπα της οικογένειας και, δεύτερον, είναι εξαιρετικά βλαπτικό κυρίως για τα δικαιώματα των γυναικών. Εξαιρετικά βλαπτικό!

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα ήθελα, κύριε Υπουργέ, κλείνοντας, επειδή είπατε για τις κοινωνικές ανάγκες, εγώ να δεχθώ ότι υπάρχουν κοινωνικές ανάγκες που θέλετε να ρυθμίσετε. Ξέρετε πόσες περισσότερες προτεραιότητες έχετε; Αυτό είναι που μας καίει; Το σύμφωνο συμβίωσης Αυτή είναι η πρώτη σας προτεραιότητα;

Σας φέρνω για παράδειγμα μια προσωπική υπόθεση για να καταλάβετε. Εγώ συζώ με μία γυναίκα. Προσπαθεί να πάρει διαζύγιο, χωρίς διεκδίκηση περιουσίας, χωρίς να έχει αντικείμενο σοβαρής διαμάχης από το 2002. Από το 2002 –έχουμε 2008- και αυτή η καλή δικαιοσύνη στα λιμνάζοντα ύδατα που είπατε, δεν έχει καταφέρει να εκδώσει απόφαση, διότι τη μία έχουν απεργία οι δικηγόροι, την άλλη έχουν απεργία οι δικαστές, την τρίτη έχουν απεργία οι υπάλληλοι του δικαστηρίου.

Τώρα περιμέναμε να βγει απόφαση του εφετείου, μας ήλθε το χαρτί ότι παραπήθηκε η εφέτης, που είχε αναλάβει για λόγους υγείας και επαναλαμβάνεται το εφετείο! Πάμε για τον όγδοο χρόνο!

Αν έλθετε να μου πείτε, λοιπόν, να λύσουμε πραγματικά προβλήματα όπου οι Έλληνες πολίτες πάνε στα δικαστήρια και ταλαιπωρούνται και δεν βρίσκουν λύση, πράγματι εκεί έχουμε ανάγκη. Αλλά, αν έλθετε να μου πείτε ότι έχετε λύσει ως κοινωνία όλα τα άλλα προβλήματα και, να, έμεινε και αυτή η εκκρεμότητα να ρυθμίσουμε, δεν είναι καθόλου έτσι, κύριε Υπουργέ! Έχετε πολλές άλλες υποχρεώσεις να λύσετε πρώτα σ' αυτό το Υπουργείο που διοικείτε, πριν φθάσετε εις τη λύση αυτών των ζητημάτων.

Θα ήθελα –για να κλείσω- να επαναλάβω αυτό που είπα όταν λέγατε, γιατί θα ήθελα να δώσετε μια συγκεκριμένη απάντηση. Εμείς ισχυριζόμαστε ότι όσο δεν θεσμοθετείται το σύμφωνο συμβίωσης, δεν μπορούν οι ομόφυλοι να πάνε στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο και να διεκδικήσουν γάμο.

Αντίθετα, ισχυριζόμαστε και λέμε στον ελληνικό λαό απ' αυτό το Βήμα ότι με αυτό που φέρνετε σήμερα στη Βουλή, θα πάνε στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο και θα δικαιωθούν.

Θέλουμε, λοιπόν, την ειλικρινή σας απάντηση. Εσείς ως Υπουργός Δικαιοσύνης, αφού λέτε ότι η ελληνική κοινωνία δεν είναι ακόμα ώριμη για να δεχθεί το θέμα των ομοφύλων ζευγαριών, τι θα κάνετε την ημέρα που θα χάσει και θα καταδικαστεί η Ελλάδα στο δικαστήριο και θα φανεί ότι εμείς είχαμε δίκιο κι εσείς είχατε άδικο; Ή τι θα δηλώσουμε εμείς, αν φανεί ότι εμείς έχουμε άδικο κι εσείς έχετε δίκιο;

Όμως, ξέρετε ότι αυτό που κάνετε είναι –θα μου επιτρέψετε- παγαποντιά. Πάτε να κοροϊδέσετε τους ψηφοφόρους σας. Και ειδικά εσείς που είστε ένας ιδιαίτερα αξιοπρεπής άνθρωπος δεν επιτρέπεται να κοροϊδεύετε τους ψηφοφόρους σας. Σηκωθείτε και πείτε με θάρρος «θέλουμε να το θεσμοθετήσουμε για

τα ομόφυλα ζευγάρια» –όπως κάνει το ΠΑ.ΣΟ.Κ.- και να εισπράξετε το πολιτικό κόστος. Όμως, να κοροϊδεύετε τους ψηφοφόρους, αυτό, κύριε Υπουργέ –ειλικρινά σας το λέω- δεν σας περιποιεί τιμή.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΛΑ.Ο.Σ.)

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα το λόγο για τριάντα δευτερόλεπτα, επειδή έγινε μια προσωπική αναφορά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Δραγασάκης): Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Εγώ, όπως ξέρετε, ποτέ δεν προσπάθησα ούτε να κοροϊδέσω ούτε να κάνω παγαποντιά στη ζωή μου.

Αναφέρθηκε στην ομιλία μου διά μακρόν και προσδιόρισα τη στάση μου και τη φιλοσοφία μου πάνω στο θεσμό, όπως εισάγεται. Νομίζω ότι η θέση μου ήταν ξεκάθαρη, απόλυτα ξεκάθαρη. Θεωρώ ότι αυτή η στάση και η θέση, η φιλοσοφική διάσταση που έδωσα, όχι μόνο δεν μπορεί να ξεγελάσει κανέναν, αλλά είναι απόλυτα ευκρινής και απόλυτα ξεκάθαρη και βάζει και τα όρια.

Από εκεί και πέρα, τι θα γίνει στα δικαστήρια, αν θα βγει στα δικαστήρια, αυτό δεν μπορώ να το ξέρω εγώ. Είναι μια ιστορία των δικαστηρίων, οψέποτε γίνει. Αν το δικαστήριο κρίνει έτσι ή αλλιώς, είναι δική τους υπόθεση κι εμείς θα ακολουθήσουμε το δικαιοκώ σύστημα, το οποίο ισχύει και θα ακολουθήσουμε τις αποφάσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Δραγασάκης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Το λόγο έχει ο κ. Πολατίδης για επτά λεπτά.

ΗΛΙΑΣ ΠΟΛΑΤΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, θέλω κατ' αρχάς να προσπαθήσω να βρω τους λόγους, για τους οποίους έρχεται στην παρούσα φάση το νομοσχέδιο στη Βουλή. Αυτά που αναφέρονται στην αιτιολογική έκθεση δεν μπορούν να αιτιολογήσουν αυτή την πραγματικότητα.

Αναφέρθηκαν πολλοί λόγοι, παραδείγματος χάριν, η κοινωνική ανάγκη, την οποία δεν διέγινωσεν κανείς προτού εσείς αναλάβετε την πρωτοβουλία να ανακινήσετε το θέμα. Δεν είδαμε κανένα άρθρο σε εφημερίδα, καμία διαδήλωση κάποιας κοινωνικής ομάδας, καμία καμπάνια διαφημιστική που να το ζητά.

Άρα, δεν υπάρχει κάτι τέτοιο. Όπως ανέφερε και ο εισηγητής μας, όταν ετέθη το ζήτημα, το 80% των Ελλήνων πολιτών ήταν εναντίον αυτής της ρυθμίσεως.

Υπήρχε κάποια πολιτική πίεση από εσάς, από τους ψηφοφόρους σας; Πιστεύει κανείς πραγματικά ότι είναι δυνατόν να προσκομίσετε στο κόμμα σας πολιτικά οφέλη, κομματικά οφέλη στις εκλογές; Στην καλύτερη περίπτωση, το εκλογικό Σώμα να παραμείνει αδιάφορο ή να έχει κάποια φθορά το δικό σας κόμμα απ' αυτό.

Επίσης, θέλω να κάνω μια αναφορά σ' αυτό που είπατε ότι ο γάμος ήταν οικονομικός μέχρι το διαφωτισμό και ότι ο σεβασμός προς το άλλο πρόσωπο προήλθε μετά το διαφωτισμό και τελικά καταλήξαμε σε μια πραγματικά πολύ καλή σχέση των δύο φύλων στην πρόσφατη εποχή της παγκοσμιοποιήσεως.

Συγγνώμη, αλλά θα έπρεπε να φροντίσετε να πάρετε ένα κείμενο της Ακολουθίας του Γάμου, το οποίο έχει η Ορθόδοξη Εκκλησία και να το διαβάσετε. Θα έπρεπε επίσης να δείτε και στην Ιλιάδα, που υπάρχει το θέμα με την αρπαγή της Ελένης, να δείτε με τι σεβασμό αντιμετωπίζεται αυτός ο γάμος.

Δεν μπορείτε να έρχεστε εδώ και να λέτε ξαφνικά ότι ευτυχώς που υπάρχει παγκοσμιοποίηση και σεβεται ο άνδρας τη γυναίκα και η γυναίκα τον άνδρα. Αυτά τα πράγματα είναι απαράδεκτα! Γιατί, λοιπόν, έρχεστε να κάνετε αυτή εδώ τη ρύθμιση;

Ο Ιταλός φιλόσοφος-μαρξιστής ο Γκράμισι, μετά το τέλος του Α' Παγκοσμίου Πολέμου, προσπάθησε να κάνει μια ανάλυση, γιατί απέτυχε ο οικονομικός μαρξισμός –ο κλασικός λεγόμενος μαρξισμός- κατά τη διάρκεια του Α' Παγκοσμίου Πολέμου. Μετά, τις θεωρίες που έβγαλε ο Γκράμισι, τις πήρε η Σχολή της Φρανκφούρτης. Και τι λέει;

Λέει ότι πέρα από τους οικονομικούς παράγοντες που ανα-

λύει ο Μαρξ, υπάρχουν και άλλοι παράγοντες οι οποίοι κρατούν δεμένη μία κοινωνία. Ούτως ώστε, για να μπορέσουμε να πάμε σε αυτήν την επανάσταση, τη διαρκή ή τη μη διαρκή, πρέπει να πάμε σε κάποια καταστροφή αυτών των δομών οι οποίες κρατάνε την κοινωνία, να πάμε σε μία διάλυση αυτής της μορφής κοινωνίας, την οποία έχουμε ως ένα βαθμό και σήμερα και να πάμε σε κάτι άλλο.

Αυτός ακριβώς είναι ο λόγος των νεοσυντηρητικών των Η.Π.Α.. Βέβαια, το όνομα είναι και παραπλανητικό. Και θέλω στον αξιότιμο εισηγητή του ΣΥ.ΡΙΖ.Α., που δεν είναι παρών και ο οποίος αναφέρθηκε στο ότι ο Μπους προωθούσε αυτές τις απόψεις, δηλαδή, τις απόψεις εναντίον των ομοφυλοφίλων, ότι κυνηγούσε τους ομοφυλόφιλους κ.λπ., να πω ότι είναι ψεύδος, διότι το Ρεπουμπλικανικό Κόμμα στις Η.Π.Α., όπου ετέθη θέμα γάμου των ομοφυλοφίλων και μάλιστα, ο κ. Μπους με συγκεκριμένες πολιτικές, όπως η τοποθέτηση ομοφυλόφιλου -επίτηδες- πρέσβη στη Ρουμανία, αλλά και με τις υπόλοιπες πολιτικές, το δείχνουν ξεκάθαρα ότι ακολουθεί αυτή την πολιτική των συμβούλων του νεοσυντηρητικών, πρώην τροτσκιστών.

Εδώ πέρα, έχουμε τη Νέα Δημοκρατία, το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και το ΣΥ.ΡΙΖ.Α. που είναι κόμματα, τα οποία αναφανδόν έχουν προσχωρήσει στην παγκοσμιοποίηση και θεωρούν ότι με αυτόν τον τρόπο, δηλαδή, με αυτή τη διάλυση των παραδοσιακών δομών της οικογένειας, με κάποια προνόμια σε ορισμένους είδους μειονότητες, όπως είναι και οι ομοφυλόφιλοι, θα μπορέσουν να δημιουργήσουν ενός άλλου είδους κοινωνία, την οποία με πολύ χαρά ακούμε, διότι είναι ειλικρινής ο κ. Χατζηγάκης, από τους λίγους ειλικρινείς της Κυβερνήσεως, ο οποίος δηλώνει ξεκάθαρα ότι δεν πιστεύει στο εθνικό κράτος και ότι πιστεύει σε μία παγκοσμιοποιημένη κατάσταση, όπου θα υπάρχουν οι σημαίες της Ευρώπης και θα καταργηθούν αυτές των εθνών κ.λπ..

Άρα, ο σκοπός για τον οποίο γίνεται αυτή η κίνηση δεν είναι ούτε τα δικαιώματα των ομοφυλοφίλων, διότι ταυτοχρόνως, την ίδια στιγμή που, υποτίθεται, νοιάζεστε για τους ομοφυλόφιλους, δημιουργείτε τεράστιες κοινότητες μουσουλμάνων μέσα στις ευρωπαϊκές χώρες, οι οποίες, φυσικά, ξέρουμε τι απόψεις έχουν για τους ομοφυλόφιλους.

Τι επιπτώσεις θα έχει αυτό το σύμφωνο, όταν και αν ισχύσει; Κατ' αρχάς, τι επιπτώσεις θα έχει στα παιδιά; Γνωρίζουμε πολύ καλά –όλοι οι ψυχολόγοι λένε- ότι στα παιδιά τα οποία γεννιούνται από διαζευγμένες οικογένειες δημιουργούνται προβλήματα. Εάν ένα παιδί ξέρει ότι ανά πάσα στιγμή είναι δυνατό να φύγει ο ένας γονέας με μία απλή δήλωση, με ένα εξώδικο, αυτό πιστεύετε ότι θα επιδρά καλύτερα στο παιδί; Δηλαδή, τα υποτιθέμενα ατομικά δικαιώματα των γονέων και η υποτιθέμενη ελευθερία η οποία πρέπει να υπάρχει, είναι πάνω από τα συμφέροντα του παιδιού; Θέλω την άποψή σας.

Ως προς το θέμα του γάμου για τους ομοφυλόφιλους, επειδή ετέθη και μάλιστα, επιδεικτικώς από το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και από το ΣΥ.ΡΙΖ.Α., θέλω να πω ότι σήμερα οι ομοφυλόφιλοι στην κοινωνία μας, αν δούμε τουλάχιστον την προβολή που έχουν από την τηλεόραση, είναι δυσανάλογα μεγάλη του αριθμού τους. Βγαίνουν άνθρωποι οι οποίοι δηλώνουν, διακηρύσσουν ότι είναι εκπρόσωποι των ομοφυλοφίλων, πολλές φορές είναι και προκλητικοί, στην τηλεόραση, δηλώνουν διάφοροι ηθοποιοί ότι εάν δεν είσαι ομοφυλόφιλος σήμερα, δεν μπορείς να πάρεις ρόλο σε σήριαλ. Βλέπουμε συνεχώς να προβάλλονται με τον οποιοδήποτε τρόπο.

Άρα, οι ομοφυλόφιλοι χρειάζονται μια στοιχειώδη νομική κάλυψη, η οποία μπορεί να τους δοθεί από τους υπάρχοντες νόμους, ενδεχομένως, με κάποιες μικρές τροποποιήσεις στον Αστικό Κώδικα. Γιατί εσείς θέλετε να τους ανεβάσετε στο ίδιο επίπεδο; Γιατί θέλετε ακριβώς να πείτε ότι δεν παίζει κανέναν ρόλο, όταν μιλάμε για οικογένεια, το αν θα είναι δύο γυναίκες, τρεις άνδρες και μία κατσίκια ή οτιδήποτε άλλο –διότι μην αφήνουμε και τους κτηνοβάτες απ' έξω, εφόσον ξεκινήσαμε τώρα και λέμε ότι οι σεξουαλικές διαστροφές είναι απαράγραπτο και ιερό δικαίωμα, να βάλουμε και τους κτηνοβάτες μέσα –ή μία οικογένεια η οποία αποτελείται από έναν άνδρα και μία γυναίκα, είναι ακριβώς το ίδιο πράγμα.

Είναι, δηλαδή, η ηθική αναγνώριση που θέλετε να κάνετε προς τους ομοφυλόφιλους. Ο καθένας μπορεί να έχει τις προ-

σωπικές του επιλογές. Ο ίδιος φέρει το βάρος και κυρίως, το κακό που κάνει ή το καλό, το κάνει ο ίδιος στον εαυτό του.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Από εκεί και πέρα, επειδή αναφέρθηκε και ότι δεν μπορεί να παίρνει κάποιες θέσεις ηθικές η Βουλή -και αυτό νομίζω ότι αναφέρθηκε από τον αξιότιμο εισηγητή του ΣΥ.ΡΙΖ.Α.- θέλω να πω: Γιατί τότε απαγορεύεται η παιδοφιλία; Υπάρχει κάποιος οικονομικός λόγος, συμφερόντων του κράτους; Γιατί απαγορεύονται τα ναρκωτικά; Δεν είναι για ηθικούς λόγους; Δηλαδή, έχουμε εδώ πέρα βγάλει πλέον την ηθική έξω από τη νομοθεσία; Διότι πλέον εδώ τρέχουμε από πίσω να φτάσουμε αυτές τις προβληματικές θέσεις που, όπως πολύ σωστά αναφέρθηκε, πεθαίνουν μέσα στα κανάλια οι ναρκομανείς και δεν τους μαζεύει κανείς και που οι γυναίκες είναι ως εμπόρευμα στις βιτρίνες; Αυτά είναι τα πρότυπά μας;

Εάν υπάρχει κάτι καλό σε αυτές τις κοινωνίες, να το ακολουθήσουμε. Κανείς δεν αμφιβάλλει. Όμως, δεν θα ακολουθήσουμε οτιδήποτε κάνουν αυτές οι κοινωνίες, όπως κάνετε εσείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Δραγασάκης): Κύριε συνάδελφε, ολοκληρώστε παρακαλώ.

ΗΛΙΑΣ ΠΟΛΑΤΙΔΗΣ: Βεβαίως, κύριε Πρόεδρε.

Ολοκληρώνοντας, θέλω να πω ότι η τροπολογία την οποία φέρατε σχετικά με το ρατσισμό κ.λπ., δείχνει ακριβώς ότι είστε στη λογική, hate crime legislation της Αμερικής, δηλαδή, της προώθησης της παγκοσμιοποίησης και της νέας τάξης πραγμάτων. Βέβαια, θα αναφερθώ σ' αυτό, στη συζήτηση επί των άρθρων.

Θέλω να πω ότι τελικά αυτό το σύμφωνο ελευθέρως συμβίωσης, το οποίο φέρατε, δεν είναι ελευθέρως συμβίωσης...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Δραγασάκης): Κύριε συνάδελφε, έχετε υπερβεί αρκετά το χρόνο σας.

ΗΛΙΑΣ ΠΟΛΑΤΙΔΗΣ: Βεβαίως. Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Είναι ένα σύμφωνο ελευθέρως διαλύσεως της οικογένειας και της κοινωνίας. Και τέτοιο είναι.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Δραγασάκης): Ο κ. Αλευράς έχει το λόγο για επτά λεπτά.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα να επισημάνω ότι το Υπουργείο, ο Υπουργός σήμερα ορθά χαιρέτισε την ανάκληση της παραίτησης των δύο εξαιρέτων εισαγγελικών λειτουργιών.

Όμως, κύριε Υπουργέ, οι καταγγελίες που περιέχονται στο κείμενο της παραίτησης δεν έχουν ανακληθεί και απ' αυτήν την άποψη, η ανάγκη διερεύνησής τους εξακολουθεί να ισχύει. Δεν έχουν ανακληθεί και είναι υποχρέωσή σας, ως Υπουργός της Δικαιοσύνης, να φροντίσετε η ηρεμία στο Δικαστικό Σώμα να επανέλθει, όχι μόνο τυπικά με την ανάκληση της παραίτησης, αλλά και με την ουσιαστική διερεύνηση των καταγγελιών, έτσι ώστε ποτέ ξανά το μέλλον να μην υπάρξουν τέτοια φαινόμενα, φαινόμενα τα οποία θίγουν την ανεξαρτησία και αξιοπιστία της δικαιοσύνης στην πατρίδα μας.

Επιτρέψτε μου στο νομοσχέδιο το οποίο συζητάμε, να κάνω ορισμένες παρατηρήσεις. Κατ' αρχάς, θεωρώ ότι είναι ένα βήμα. Είναι ένα βήμα όμως δειλό, το οποίο δημιουργεί ενδεχόμενως προβλήματα και δεν αντιμετωπίζει ουσιαστικά ή δεν ρυθμίζει ουσιαστικά την κοινωνική πραγματικότητα στο εύρος το οποίο έχει σήμερα στη χώρα μας. Τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ότι η Κυβέρνηση, για λόγους ιδεολογικούς, όπως αποκαλύφθηκε και από τις εισηγήσεις των συναδέλφων της Πλειοψηφίας, αλλά και του ίδιου του Υπουργού, επιλέγει να τοποθετηθεί διστακτικά απέναντι στην πραγματικότητα της συμβίωσης στην πατρίδα μας, χωρίς να αντιμετωπίζει ή χωρίς να επιχειρεί να αντιμετωπίσει τις σχέσεις οι οποίες προκύπτουν ή δημιουργούνται από συμβίωση αυτή.

Θέλω να τονίσω ότι διαφωνώ πλήρως με την άποψη που εξέφρασε ο κύριος Υπουργός, ότι η Βουλή δεν διαμορφώνει δίκαιο και δικαιώματα, ότι το δίκαιο και τα δικαιώματα διαμορφώνονται στην κοινωνία. Είναι μία άποψη πέρα από τις αρχές ενός σύγχρονου κράτους δικαίου. Η Βουλή διαμορφώνει δίκαιο, η Βουλή

διαμορφώνει δικαιώματα.

Δεύτερη ουσιαστική διαφωνία: Τα δικαιώματα -όχι το δίκαιο, αλλά τα δικαιώματα- δεν αναγνωρίζονται σε συνάρτηση με την ωριμότητα των κοινωνικών συνθηκών. Είναι μία άποψη εξαιρετικά συντηρητική. Τα ατομικά δικαιώματα κατοχυρώνονται με το Σύνταγμα και υποχρέωση κάθε πολιτείας είναι να αναγνωρίζει την απόλαυσή τους από όλους τους πολίτες, με τους όρους που ορίζει το Σύνταγμα και η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.

Η άποψη ότι ανάλογα με την ωρίμανση των κοινωνικών συνθηκών, θα αναγνωρίζουμε δικαιώματα στις μειονότητες είναι μία άποψη που στις μέρες μας δεν πρέπει να υπάρχει. Εφόσον μία μειονότητα κοινωνική ή άλλου χαρακτήρα, δικαιούται, με βάση τους νόμους, εσωτερικούς ή διεθνείς, να απολαμβάνει δικαιώματα, οφείλουμε να της δώσουμε αυτά τα δικαιώματα. Επομένως, η άποψη ότι δεν αναγνωρίζουμε το δικαίωμα στα ομόφυλα ζευγάρια να απολαύσουν των ρυθμίσεων οι οποίες περιέχονται στο συγκεκριμένο σχέδιο νόμου, είναι εσφαλμένη.

Πιστεύω ότι το Υπουργείο θα πρέπει να εξετάσει τη δυνατότητα να ρυθμίσει το θέμα με ευθύτητα, ειλικρίνεια και καθαρό τρόπο. Γιατί πιστεύω ότι υπάρχει και συνταγματικό θέμα από την εξαιρέση των προσώπων -για λόγους που σχετίζονται με τον γενετήσιο προανατολισμό των ανθρώπων- να συνάπτουν σύμφωνο ελευθέρως συμβίωσης.

Και εδώ θα ήθελα να δώσω και μία απάντηση προς τους συναδέλφους του ΛΑ.Ο.Σ.. Η άποψη η οποία λέει ότι το σύμφωνο ελευθέρως συμβίωσης υπονομεύει την οικογένεια επίσης είναι λάθος, γιατί είναι μία άποψη τελείως φορμαλιστική, γνωστή στην ανάλυση του δικαίου. Οι κοινωνικές οντότητες δεν δημιουργούνται από τα νομικά κείμενα. Η οικογένεια δεν υπάρχει, επειδή υπάρχει ο γάμος. Ο γάμος υπήρξε, επειδή υπάρχει οικογένεια, ο θρησκευτικός στην αρχή, ο πολιτικός στη συνέχεια, το σύμφωνο ελευθέρως συμβίωσης σήμερα. Η οικογένεια είναι μία κοινωνική πραγματικότητα, ανεξάρτητα από την ύπαρξη του γάμου.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ: Αυτό λέμε και εμείς.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ: Και χρησιμοποιώ αυτή την παρατήρηση, λέγοντας ότι στις σημερινές συνθήκες -και εδώ το Υπουργείο θα έπρεπε να το λάβει υπόψη του- εκτός από τις μορφές γάμου και το σύμφωνο ελευθέρως συμβίωσης, έχουμε και την ελεύθερη ένωση προσώπων -Κατά ένα μέρος κάποια πράγματα έχει ρυθμίσει ο νομοθέτης- μέχρι σήμερα, αν και αυτή η ελεύθερη συμβίωση των προσώπων, θα έπρεπε να ρυθμιστεί με το παρόν σχέδιο νόμου, ανεξάρτητα από το συμβολαιογραφικό έγγραφο για τη σύσταση του συμφώνου ελευθέρως συμβίωσης. Γιατί υπάρχουν και δημιουργούνται έννομες συνέπειες από τη μακρόχρονη συμβίωση προσώπων τις οποίες δεν πρέπει να παραγνωρίζουμε και δυστυχώς το νομοσχέδιο έρχεται να κάνει βήματα προς τα πίσω, σε σχέση με τις αρχικές διακηρύξεις. Έννομες συνέπειες, τις οποίες θα έπρεπε να αναγνωρίσει σε όλους τους κλάδους του δικαίου -το συνταξιοδοτικό και φορολογικό δίκαιο, κυρίως-. Αυτές όμως δεν τις αναγνωρίζει ούτε καν στο σύμφωνο ελευθέρως συμβίωσης.

Επομένως, πιστεύω ότι χρειάζεται μία γενναία νομοθετική παρέμβαση η οποία θα ρυθμίσει όλα τα ζητήματα τα οποία προκύπτουν και από τη μακροχρόνια συμβίωση των προσώπων, έτσι ώστε να υπάρξει η αναγνώριση των δικαιωμάτων τα οποία θα πρέπει να αναγνωρίζονται σε κάθε περίπτωση, εκεί που υπάρχει το «πρόπλασμα» τουλάχιστον της οικογένειας.

Θα ήθελα επίσης, να σημειώσω ορισμένα πράγματα, σε σχέση με τις προβλέψεις του νομοσχεδίου και μ' αυτό να κλείσω, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα πρώτα απ' όλα να τονίσω ότι θα πρέπει, ως προς το ζήτημα της ρύθμισης των περιουσιακών σχέσεων, να αναγνωριστεί η δυνατότητα των συμβαλλομένων να ρυθμίσουν τις περιουσιακές τους σχέσεις, όχι μόνο κατά τη στιγμή συνάψεως του συμβολαιογραφικού συμφώνου, αλλά και μεταγενέστερα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Διαφορετικά, κατά έναν παράδοχο τρόπο -ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε- το νομοσχέδιο περιορίζει τη δυνατότητα των δύο συμβαλλομένων να ρυθμίσουν τις περιουσιακές τους σχέ-

σεις. Και δεν υπάρχει κανένας προφανής λόγος να τους επιβάλλουμε αποκλειστικά, κατά τη σύναψη του συμφώνου να ρυθμίσουν τις περιουσιακές τους σχέσεις και μόνο τότε.

Επίσης, θα πρέπει να ρυθμιστούν ζητήματα που σχετίζονται με τα κοινά κινητά τους πράγματα και τη χρήση της κοινής στέγης. Είναι ζητήματα τα οποία δεν ρυθμίζονται.

Επίσης, θα ήταν πολύ καλύτερο για την αρτιότητα του νομοσχεδίου, αλλά και συνολικά της νομοθεσίας μας, οι σχετικές διατάξεις να περιληφθούν στο οικογενειακό δίκαιο και στον Αστικό Κώδικα και να μην εξαιρεθούν, όπως γίνεται σήμερα, με το σχέδιο νόμου που αποδεικνύει και αυτό ακόμα, αν θέλετε, εν τίνι μέτρω, το διαταγμό της Κυβέρνησης να προχωρήσει σε γενναίες ρυθμίσεις.

Τέλος, θα πρέπει τα τέκνα τα οποία γεννώνται κατά τη διάρκεια ισχύος ενός τέτοιου συμφώνου ελεύθερης συμβίωσης, για λόγους πληρέστερης προστασίας, να εξομοιωθούν με ρητή διάταξη και όχι με τον τρόπο που γίνεται εδώ, με τα τέκνα τα οποία είναι γεννημένα σε γάμο, πλήρως, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1473 και 1382 του Αστικού Κώδικα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Δραγασάκης): Ευχαριστούμε τον κ. Αλευρά.

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΛΑ.Ο.Σ., κ. Ροντούλης, για τρία λεπτά για τριτολογία στην ουσία.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΠΟΝΤΟΥΛΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, είπατε ότι η άποψη που εξέφρασε ο Πρόεδρος του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού εκφράζει μία παρωχημένη λογική. Σας διαβάζω το άρθρο 16 της Διακήρυξης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου του Ο.Η.Ε.. Λέει, λοιπόν: «Η οικογένεια είναι το φυσικό και βασικό στοιχείο της κοινωνίας και έχει το δικαίωμα της προστασίας από την κοινωνία και το κράτος».

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Δεν διαφωνώ.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΠΟΝΤΟΥΛΗΣ: Θα σας διαβάσω επίσης, το άρθρο 21 του Συντάγματος που λέει: «Η οικογένεια, ως θεμέλιο της συντήρησης και προαγωγής του Έθνους, καθώς και ο γάμος, η μητρότητα και η παιδική ηλικία, τελούν υπό την προστασία του κράτους».

Άρα, σας ανέφερα δύο νομικά κείμενα μεγάλου κύρους που φέρνουν στο προσκήνιο το αίτημα των καιρών. Ποιο είναι; Η προστασία του γάμου, η προστασία της οικογένειας, η προστασία της μητρότητας, της παιδικής ηλικίας.

Και σας λέω ότι εσκεμμένα χρησιμοποίησα τον όρο «αναγκαιότητα», διότι το σύμφωνο αυτό ελεύθερας συμβίωσης που προωθείτε, δεν είναι μια αναγκαιότητα. Υπάρχει το νομοθετικό πλαίσιο, το νομικό οπλοστάσιο και για τις κληρονομίες και για την αναγνώριση των τέκνων και για όλα. Άρα, δεν το χρειαζόμαστε.

Τι χρειάζεται όμως, αξιότιμε κύριε Υπουργέ, η ελληνική κοινωνία σήμερα, τώρα, την ώρα που μιλάμε; Χρειάζεται να κλιμακώσει το δείκτη προστασίας έναντι της οικογένειας, του γάμου, της παιδικής ηλικίας κ.λπ., γιατί βιώνει ένα τεράστιο πρόβλημα υπογεννητικότητας. Η Ελλάδα φθίνει, η Ελλάδα πεθαίνει, τα φέρετρα είναι περισσότερα από τις γεννήσεις. Σε δέκα με δεκαπέντε χρόνια, λέει η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία σε υπόμνημά της προς τον αξιότιμο Πρωθυπουργό της χώρας, θα υποστούμε ένα ισχυρό «πληθυσμιακό σοκ». Άρα, καταλαβαίνουμε ότι αυτό που χρειαζόμαστε είναι να αυξήσουμε την προστασία έναντι της οικογένειας, όχι να τη μειώσουμε με τέτοιου είδους νομοθετήματα.

Εμείς, για να είμαστε συνεπείς με το λόγο και την πράξη μας, δεν θα μείνουμε σε μία στείρα κριτική επί του θέματος. Έχετε εσείς την άποψή σας, έχουμε κι εμείς τη δική μας άποψη. Δεν βάζουμε «ταμπέλες» σε κανέναν, ούτε κάποιος είναι ρατσιστής, ούτε κάποιος είναι παρωχημένος, ούτε κάποιος είναι οπισθοδρομικός και σεβόμαστε και το σεξουαλικό προσανατολισμό και την ιδιαιτερότητα, αν θέλετε, του οποιουδήποτε. Σε ελεύθερη και ανεξάρτητη κοινωνία ζούμε. Άρα, λοιπόν, όλα αυτά είναι σεβαστά απ' όλα τα μέλη της Εθνικής Αντιπροσωπείας.

Έχουμε, όμως, να καταθέσουμε μία πρόταση για να είμαστε και χρήσιμοι. Αυτό που θα περιμέναμε από σας ήταν να καταθέσετε ένα νομοσχέδιο το οποίο θα προωθούσε την ιδέα δημι-

ουργίας ενός Υφυπουργείου προστασίας της οικογένειας και δημογραφικών μελετών και ερευνών, προσαρτημένο και εξαρτώμενο από τον εκάστοτε πρωθυπουργό της χώρας, προκειμένου η ελληνική πολιτεία να δώσει το μήνυμά της προστασίας του υψίστου αυτού θεσμού που είναι η οικογένεια.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Το μόνο που θα καταφέρετε –και λυπάμαι που το λέω, κύριε Υπουργέ, θα το δείτε από τις στατιστικές που θα υπάρξουν στην πορεία– είναι να πολλαπλασιάσετε τον αριθμό των μονογονεϊκών οικογενειών. Και αυτό μπορεί να μην το λαμβάνετε υπ' όψιν, αλλά σας παρακαλώ πολύ να λάβετε υπ' όψιν τα μύρια όσα ψυχολογικά προβλήματα θα προκύψουν για τα τέκνα των οικογενειών αυτών.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Δραγασάκης): Ευχαριστούμε και εμείς.

Το λόγο έχει ο κ. Αναγνωστόπουλος για επτά λεπτά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουν περάσει αρκετά χρόνια από την τελευταία φορά που επιτελέστηκε στην Ελλάδα κάποια ουσιαστική τροποποίηση στο ισχύον οικογενειακό δίκαιο. Στο χρονικό διάστημα που μεσολάβησε η ελληνική κοινωνία άλλαξε και συνεχίζει να αλλάζει, λειτουργώντας με βάση τις νέες ανάγκες που συνεχώς διαμορφώνει ο σύγχρονος τρόπος ζωής.

Νιώθω, λοιπόν, την ανάγκη σ' αυτό το σημείο να πω δύο λόγια σχετικά με το περιεχόμενο του υπό ψήφιση νομοσχεδίου, με το οποίο ρυθμίζονται σημαντικά, χρόνια προβλήματα της σύγχρονης ελληνικής κοινωνίας.

Σχετικά με το σύμφωνο ελεύθερης συμβίωσης, για το οποίο έχει γίνει πολύς λόγος τελευταία και έχουν ακουστεί διάφορες απόψεις, η δική μου εκτίμηση είναι πως επιτέλους η χώρα μας, με καθυστέρηση πολλών ετών, ρυθμίζει νομικά ένα θέμα το οποίο πολλοί εταίροι μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχουν επιλύσει εδώ και πολλές δεκαετίες.

Με τον αριθμό των παιδιών που γεννήθηκαν εκτός γάμου τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα να ξεπερνά σε αριθμό τον πληθυσμό μίας πρωτεύουσας νομού και με τον τριπλασιασμό του αριθμού των γυναικών ηλικίας μεταξύ δεκαοκτώ και είκοσι τεσσάρων ετών που επιλέγουν τα τελευταία χρόνια να συμβιώσουν εκτός γάμου έστω και μία φορά στη ζωή τους, η κρατική εθελουφλία σ' ένα τέτοιο πρόβλημα απλά οξύνει την κατάσταση. Η νομοθετική ρύθμιση για την ελεύθερη συμβίωση των ζευγαριών αποτελεί μονόδρομο και ηθική υποχρέωση απέναντι στους πολίτες που θέλουν μία κυβέρνηση η οποία παρακολουθεί τις εξελίξεις, αναλαμβάνει τις ευθύνες της και ως πρωταρχικό της στόχο έχει να διευκολύνει τη ζωή των πολιτών.

Στις μέρες μας όλο και περισσότεροι νέοι επιλέγουν είτε λόγω των διαμορφούμενων συνθηκών –για παράδειγμα, σπουδές σε άλλη πόλη– είτε από προσωπική τους επιλογή, όπως η εργασία μακριά από τον τόπο κατοικίας τους, τη μετακίνηση και διαμονή τους μακριά από την έδρα τους.

Όπως είναι προφανές, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι πιθανότερες συμβίωσης με άτομο του άλλου φύλου είναι περισσότερο από ποτέ δυνατές σ' αυτήν την περίπτωση, μακριά από την πίεση κοινωνικών συμβάσεων που απορρέουν από το στενό και ευρύτερο οικογενειακό, αλλά και φιλικό τους, περιβάλλον.

Πολλά ζευγάρια επίσης –ίσως τα περισσότερα– των οποίων ο γάμος κατέληξε κάποτε σε διαζύγιο, επιλέγουν κάποια στιγμή στο μέλλον να φτιάξουν ξανά τη ζωή τους μ' ένα νέο σύντροφο, μην επιθυμώντας όμως να δεσμευτούν μ' έναν γάμο, πολλές φορές ακόμα και για ψυχολογικούς λόγους. Παρ' όλα αυτά, δεν αποκλείουν την απόκτηση ενός ακόμα παιδιού, το οποίο δεν είναι επιθυμία κανενός να είναι κοινωνικά στιγματισμένο και νομικά ακάλυπτο.

Μ' αυτή τη νομοθετική ρύθμιση δεν απαξιώνουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το θεσμό του γάμου ούτε το σύμφωνο συμβίωσης αποτελεί μία άλλη μορφή γάμου πιο χαλαρή. Βασικός στόχος είναι η νομική προστασία τόσο των ζευγαριών που για προσωπικούς τους λόγους επιλέγουν αυτή τη μορφή συμβίω-

σης, όσο και των παιδιών που τυχόν θα προκύψουν απ' αυτή τη μορφή συμβίωσης.

Με το παρόν σχέδιο νόμου κατοχυρώνεται στα τέκνα η πατρότητα, το επώνυμο, η γονική μέριμνα, το κληρονομικό δικαίωμα, ώστε να μην τυχόν μελλοντικά νομικής και κοινωνικής περιθωριοποίησης. Στο εξής, τα τέκνα που γεννώνται υπό το καθεστώς του συμφώνου συμβίωσης έχουν τα ίδια δικαιώματα με τα τέκνα που προέρχονται από ζευγάρια ενωμένα με πολιτικό ή θρησκευτικό γάμο. Νομίζω ότι αυτή είναι και η πιο σημαντική καινοτομία του συγκεκριμένου νομοθετήματος.

Επειδή, λοιπόν, βασικός μας στόχος είναι η προστασία των τέκνων, γι' αυτόν ακριβώς το λόγο και το σύμφωνο συμβίωσης αφορά αποκλειστικά και μόνο ζευγάρια του αντίθετου φύλου. Δεν αφορά άτομα που έχουν συγγένεια εξ αίματος σε ευθεία γραμμή, ενώ θέτει σαφείς περιορισμούς και για τους υπόλοιπους βαθμούς συγγένειας.

Όσον αφορά στις αλλαγές που συντελούνται στον Αστικό Κώδικα, αυτές έρχονται με τη σειρά τους να καλύψουν προηγούμενα νομικά κενά και επίσης να απαντήσουν στις σύγχρονες τάσεις, αλλά και τις απαιτήσεις των ζευγαριών οι οποίες συνέχισαν προχωράνε.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ**.)

Δίνεται πλέον τέλος στη μακροχρόνια αναμονή έκδοσης διαζυγίου για τα ζευγάρια που βρίσκονται σε διάσταση, μειώνοντας το χρόνο έκδοσης του διαζυγίου στο μισό, δηλαδή στα δύο χρόνια. Έτσι, τα ζευγάρια είναι απόλυτα ελεύθερα να φτιάξουν ξανά τη ζωή τους. Ο πατέρας ο οποίος αναγνωρίζει το τέκνο του εκούσια ή δικαστικά έχει πλέον τη δυνατότητα συνάσκησης της γονικής μέριμνας, εφόσον είναι σύμφωνη και η μητέρα, ενώ μπορεί να ασκήσει πλήρως τη γονική μέριμνα, εφόσον υπάρχει προς τούτο συμφωνία και των δύο γονέων, φυσικά.

Ένα ακόμα σημαντικό ζήτημα που καλείται να επιλύσει το παρόν σχέδιο νόμου είναι η διαδικασία της υιοθεσίας. Η ανάθεση προς υιοθεσία ενός τέκνου πέραν πλέον στη δικαιοδοσία των ελληνικών δικαστηρίων, όταν οι γονείς του είναι άγνωστοι ή το τέκνο είναι έκθετο, διευκολύνοντας τη διαδικασία και μη στερώντας από το παιδί τη δυνατότητα να βρει μία νέα οικογένεια.

Το νομικό κενό που όριζε πως η υιοθεσία γίνεται σε εύλογο χρονικό διάστημα, πλέον παύει να υφίσταται με την προτεινόμενη ολοκλήρωση της διαδικασίας σε διάστημα ενός μήνα.

Όλο γνωρίζουμε τα προβλήματα που δημιουργούσε αυτή η ασάφεια, με αποτέλεσμα πολλά ζευγάρια που αδυνατούσαν να τεκνοποιήσουν, να αναγκάζονται να καταφεύγουν στο εξωτερικό ή σε διάφορους καλοθελητές και κυκλώματα, προκειμένου να κάνουν το όνειρο ενός παιδιού πραγματικότητα, με αποτέλεσμα να οδηγούνται πολλές φορές σε παράνομες πράξεις, μόνο και μόνο λόγω της κρατικής αδικαιολόγητης κωλυσιεργίας και αδιαφορίας.

Με το παρόν σχέδιο νόμου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τίθεται τέλος στις αγοραπωλησίες βρεφών και μπαίνει φραγμός στην ύπαρξη κυκλωμάτων που εμπορεύονται την ελπίδα των άτεκνων ζευγαριών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γι' αυτούς τους λόγους τάσσομαι υπέρ του παρόντος νομοσχεδίου.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Αναγνωστόπουλο.

Το λόγο έχει η κ. Νατάσσα Ράγιου.

ΝΑΤΑΣΣΑ ΡΑΓΙΟΥ-ΜΕΝΤΖΕΛΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, θα έλεγα, «πιο καλή η μοναξιά!». Όμως, επειδή μιλάμε για σύμφωνο συμβίωσης, μάλλον αυτό πάμε να καταργήσουμε, μιας και μιλάμε για τη σχέση των ανθρώπων και τον τρόπο που αυτές θα ισχύουν στην κοινωνία μας.

Την ώρα που ένα «κύμα» πολιτικής αλλαγής –για να μην πω, κοσμογονίας- ανοίγει την πόρτα σε μία νέα εποχή για τον πλανήτη με την εκλογή του Μπαράκ Ομπάμα ως πρώτου Αφροαμερικανού στο αξίωμα του Προέδρου των Ηνωμένων Πολιτειών,

την ώρα που η Εξεταστική Επιτροπή είναι προσηλωμένη στο έργο της, χωρίς να υποκύπτει σε φωνές που κάνουν λόγο για κομματικές σκοπιμότητες και άλλα συναφή, η Κυβέρνηση προχωρά σε μία πολύ σημαντική μεταρρύθμιση για την οικογένεια, το παιδί και την κοινωνία. Και είναι κρίμα, πραγματικά, που η επικαιρότητα στέκεται, ως είθισται, σε άλλα γεγονότα πιο πομπώδη και δεν προβάλλει κάποια πολύ σημαντικά βήματα που γίνονται εδώ μέσα, όπως αυτό το νομοσχέδιο το σημερινό.

Πρόκειται για ένα νομοσχέδιο που πιο συγκεκριμένα αφορά στη δραστική μείωση του χρόνου διάστασης που απαιτείται για τη λύση του γάμου με το λεγόμενο «συναινετικό», το αυτόματο διαζύγιο, αλλά και τη θεσμοθέτηση του συμφώνου συμβίωσης των ετερόφυλων ατόμων.

Έχει τονιστεί από πλευράς Υπουργού Δικαιοσύνης πως πρόκειται για μία ριζοσπαστική μεταρρύθμιση που συμβαδίζει με τις σύγχρονες ανάγκες και την οδυνηρή πραγματικότητα των εκατό είκοσι χιλιάδων παιδιών που έχουν γεννηθεί ως σήμερα από τις εκτός γάμου συμβιώσεις. Και το λέμε και το ξαναλέμε και νομίζω ότι το επαναλαμβάνουμε όλοι οι ομιλητές, τουλάχιστον της Συμπολίτευσης, για να καταλάβουμε τι κενό έρχεται να καλύψει αυτό το νομοσχέδιο και πόσο σημαντικό είναι αυτό το κενό.

Όσον αφορά τις φήμες σχετικά με το περιεχόμενο του σχεδίου νόμου και της αιτιολογικής έκθεσης που κυκλοφορούσαν πριν δημοσιοποιηθεί, βεβαίως και η ευθύνη δεν είναι του Υπουργείου, αλλά είναι σαφέστατα ορισμένων καλοθελητών, που θέλοντας να βγάλουν κάποια πρόωρα συμπεράσματα και να ξεσηκώσουν ομάδες της κοινωνίας έσπειραν διάφορες φήμες πως η Κυβέρνηση δεν θέλει για κάποιο λόγο να ανακινώσει το πλήρες κείμενο, πως επίτηδες καθυστερεί, γιατί δήθεν έχει κάτι να κρύψει, πως είναι αδιάφορη για την άποψη της κοινωνίας των πολιτών.

Βγάζει κανείς τέτοιο συμπέρασμα διαβάζοντας τα άρθρα του νομοσχεδίου; Αντίθετα, το συμπέρασμα που ασφαλώς βγαίνει είναι ότι πρόκειται για ένα νομοσχέδιο που αποτελεί εναλλακτική μορφή νόμιμης συμβίωσης και όχι μία μορφή χαλαρού, όπως λέγεται, γάμου.

Και θα το πω ξανά. Αποδεικνύεται για άλλη μία φορά ότι λόγω του «καταιγιισμού» άλλων γεγονότων που μονοπωλούν την επικαιρότητα, δεν προβάλλεται επαρκώς αυτό το νομοσχέδιο, που κατά την άποψή μας αποτελεί τομή για την ελληνική κοινωνία.

Όπως είπε ο Ανρί Λακοντέρ, η κοινωνία δεν είναι παρά η εξέλιξη της οικογένειας. Εάν ο άνθρωπος βγει διεφθαρμένος από την οικογένεια, θα βγει διεφθαρμένος και από την κοινωνία. Και αυτό η σημερινή Κυβέρνηση το γνωρίζει καλά.

Κυρίες και κύριοι, δεν αντιμετωπίζεται η συμβίωση υποβαθμισμένη σε σχέση με το γάμο, αφού προβλέπεται αυτοδίκαιη λύση του συμφώνου, αν τελεστεί γάμος έστω και με τρίτο πρόσωπο. Δεν μπορεί ρητά να υπάρξει εξίσωση γάμου και συμβίωσης. Ακόμα και να γινόταν αυτό, θα βρίσκατε όλη την ελληνική κοινωνία απέναντι.

Πρέπει, λοιπόν, κάποιος να αφουγκράζεται σωστά και υπεύθυνα την κοινή γνώμη. Το νομοσχέδιο δεν πάει κόντρα σε χρόνιους δεσμούς κοινωνίας-κράτους-εκκλησίας.

Και όποιος έχει αυτή την αντίληψη και την κάνει και γνωστή προς τα έξω, κάνει λάθος. Δεν ξέρω εσκεμμένα ή όχι, αλλά πάντως είναι πολύ λανθασμένη.

Η Κυβέρνηση μ' αυτό το σχέδιο νόμου απλώνει μία αναγκαία γέφυρα και παίρνει στοιχεία και από την ελληνική πραγματικότητα που είναι άρρηκτα συνδεδεμένη και δεν μπορεί –και δεν θέλουμε- να ξεφύγει από την παράδοση και τα ήθη και τα έθιμά της, για να τα ενσωματώσει στο σύγχρονο τρόπο ζωής που είτε μας αρέσει είτε όχι, οφείλουμε να τον δεχθούμε και να τον διαχειριστούμε ως πολιτεία με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Έρχεται να καταστήσει πιο υπεύθυνους πολίτες, περισσότερο δεσμευμένους ατομικά, οικογενειακά και κοινωνικά.

Και επιπλέον, είναι σαφές ότι υπάρχει το διαλυτό του συμφώνου, αλλά οι έννομες συνέπειες που έχουν αναληφθεί με συγκεκριμένες δεσμεύσεις και υποχρεώσεις του ζευγαριού, δεν μπορούν να αίρονται με τη λύση του συμφώνου. Εξακολουθούν να ισχύουν.

Να πούμε ξανά ότι αυτό το σχέδιο νόμου αφορά αποκλειστι-

κά τη σχέση ετερόφυλων ζευγαριών που ζουν σε καθεστώς συμβίωσης και η οποία δεν ρυθμίζεται από το υπάρχον δίκαιο.

Δίνεται έμφαση στη ρύθμιση των συνεπειών αυτής της συμβίωσης, όπως είναι η προστασία των παιδιών, τα οποία εξομοιώνονται απολύτως με όλα τα άλλα νόμιμα παιδιά.

Υπάρχει και πρέπει να το πούμε ένα κενό με τα ομόφυλα ζευγάρια που κάποια στιγμή –νομίζω ότι το ξέρει και ο ίδιος ο Υπουργός– πρέπει να αντιμετωπιστεί και νομοθετικά.

Επίσης, δεν μπορεί από τη μια να επιβεβαιώνετε την ύπαρξη ενός σοβαρού ζητήματος, όπως αυτό της συμβίωσης, και μετά να κρίνετε το νομοθέτημα ως αποσπασματικό.

Είναι ένα νομοθέτημα που λαμβάνει ιδιαίτερη πρόνοια για τις προσωπικές και περιουσιακές σχέσεις των ανθρώπων που έχουν επιλέξει τη συμβίωση, για τη θέση και προστασία της γυναίκας-μητέρας και για τις κληρονομικές σχέσεις των προσώπων που θα συνάψουν αυτό το σύμφωνο. Είναι ένα νομοθέτημα ουσιαστικό και όχι αποσπασματικό.

Δεν θα σας κουράσω, γιατί έχουν ειπωθεί και ακουστεί πολλές αναλύσεις για τις διατάξεις του σχεδίου νόμου. Από όλες αυτές, θα μου επιτρέψετε να σας πω ότι στέκομαι σ' αυτή τη διευκλίνηση της υιοθεσίας, που όπως τόνισε και ο κ. Αναγνωστόπουλος, ο προλαλήσας συνάδελφος, πρέπει κάποτε να υπάρξει ένα τέλος σ' αυτό το απαράδεκτο φαινόμενο που λέγεται «αγοραπωλησία βρεφών».

Το γεγονός ότι προβλέπεται η συναίνεση των φυσικών γονέων του παιδιού, στις περιπτώσεις που δεν είναι δυνατόν να αναβρεθούν, να αναπληρώνεται με δικαστική απόφαση, νομίζω ότι κατατείνει μόνο προς ολοκλήρωση της υιοθεσίας και προς όφελος του παιδιού.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να σας πω ότι το παρόν σχέδιο νόμου ανταποκρίνεται στις ανάγκες των καιρών. Το γεγονός ότι το φέρνει η Κυβέρνηση είναι εκείνο που μας ξενίζει και μας κάνει να κάνουμε πίσω;

Η Ελλάδα του 2008 δεν έχει την πολυτέλεια να καθυστερήσει άλλο σε τέτοιου είδους κοινωνικές αλλαγές. Όμως, παράλληλα πρέπει να κρατήσει και κάποιες ισορροπίες, τουλάχιστον μέχρι να ωριμάσουν ιδέες και ήθη.

Και όσο κι αν κάποιοι προσπαθούν να το απαξιώσουν λέγοντάς το αποσπασματικό, νομίζω πως στο βάθος και οι ίδιοι αντιλαμβάνονται ότι σιγά-σιγά ανοίγει και η πόρτα στα ομόφυλα ζευγάρια, ώστε να εναρμονιστούν στην ελληνική νομοθεσία, αφού πρώτα ενταχθούν όσο ομαλά γίνεται στην ελληνική κοινωνία.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Νομοθετείς για να καλύψεις τις ανάγκες της κοινωνίας. Νομοθετείς για να προβλέψεις, αλλά οφείλεις να διατηρείς και κάποιες ισορροπίες. Ήθελα να πω στους συναδέλφους του ΛΑ.Ο.Σ. –αν ήταν εδώ– ότι δεν μπορείς να κλείνεις τα μάτια στα ομόφυλα ζευγάρια.

Δεν μπορείς να κάνεις ότι δεν υπάρχουν. Ανοχή στη διαφορετικότητα. Το λέμε και το ξαναλέμε. Ακόμα κι αν δεν συμφωνούμε, οφείλουμε να δεχτούμε μία κατάσταση και να την κατοχυρώσουμε με τις κατάλληλες νομοθετικές ρυθμίσεις στον κατάλληλο χρόνο. Είναι ο χρυσός κανόνας του «one step at a time».

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε την κ. Ράγιου.

Το λόγο έχει η κ. Άννα Φιλίνη, με την αγόρευση της οποίας εξαντλείται ο κατάλογος των ομιλητών και ολοκληρώνεται και η διαδικασία, εκτός εάν ο κύριος Υπουργός χρειαστεί να κάνει κάποια παρέμβαση.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Μία διατύπωση θα ήθελα να κάνω, κύριε Πρόεδρε –μετά την κ. Φιλίνη, βεβαίως– όσον αφορά στην πρωτολογία του κ. Κουβέλη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κυρία Φιλίνη, μιλήστε πρώτα εσείς και μετά ο κ. Υπουργός.

ANNA ΦΙΛΙΝΗ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα δεν μπορώ παρά να ξεκινήσω με συγκίνηση αναφερόμενη στη διακήρυξη που έκανε σήμερα το

πρώι η κόρη του Μάρτιν Λούθερ Κίνγκ, λέγοντας «σήμερα αισθάνομαι ότι ο πατέρας μου δικαιώθηκε».

Για μας, η νίκη του Ομπάμα ανοίγει μία σελίδα με προσδοκίες για την ειρήνη, την ισότητα και τη δικαιοσύνη. Ελπίζουμε αυτές οι προσδοκίες να μην διαψευστούν γιατί θα είναι πισωγύρισμα για την ανθρωπότητα.

Ξεκινώντας την τοποθέτησή μου, ήθελα να πω κάτι γι' αυτό το σχέδιο νόμου. Στην κοινωνία μας υπάρχουν πάρα πολλές οικογένειες οι οποίες δεν ζουν με γάμο, αλλά ζουν μέσα στην ειλικρίνεια και με μεγάλη αγάπη και ενότητα, μεγαλύτερη από την υποκρισία που βλέπουμε πάρα πολλές φορές στην κοινωνία μας.

Θα ήθελα να πω και κάτι ακόμα προς τους συναδέλφους του ΛΑ.Ο.Σ. Η ομοφυλία έχει πάψει να αποτελεί αδίκημα εδώ και αρκετές δεκαετίες. Δεν μπορούμε να αναφερόμαστε σ' αυτό το ζήτημα με τον απαξιωτικό και απάνθρωπο, θα έλεγα, τρόπο με τον οποίο άκουσα πολλές φορές να αναφέρεται σ' αυτήν την Αίθουσα.

Ας έρθουμε, όμως, στο παρόν σχέδιο νόμου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η αναγνώριση από την πολιτεία του δικαιώματος των ανθρώπων για ελεύθερη συμβίωση, για εξώγαμη συμβίωση, για συμβίωση χωρίς καμία νομική υποχρέωση, αποτελεί αντικειμενικά για την κοινωνία μία προοδευτική εξέλιξη.

Η αναγνώριση της ελευθερίας να επιλέγει ο κάθε άνθρωπος να ζήσει με βάση τη δική του επιλογή αναζητώντας όσο καλύτερα μπορεί την ευτυχία έξω από τις υπαρκτές κοινωνικές συμβάσεις και περιορισμούς, σε μία συγκεκριμένη περίοδο της ιστορίας μιας κοινωνίας μπορεί να ανοίξει μία νέα σελίδα για την ισότητα και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Όμως, στη χώρα μας αυτό το ζήτημα έρχεται πολύ πιο αργά από άλλες ευρωπαϊκές χώρες, αλλά κυρίως έρχεται «εunuχισμένο», έρχεται χωρίς την πνοή που ανέφερα προηγουμένως και που θα μπορούσε όντως να ανοίξει μία νέα σελίδα για την ισότητα στην κοινωνία μας.

Θεωρώ ότι αποτελεί εξαιρετικά συντηρητική κατεύθυνση, κύριε Υπουργέ, αυτή που αναφέρει η αιτιολογική έκθεση του σχεδίου νόμου που με σαφήνεια διατυπώνει το εξής: «Ασφαλώς η αξία του θρησκευτικού γάμου είναι και παραμένει μεγάλη και ασύγκριτη».

Θέλω να ρωτήσω το εξής: Πώς μπορεί στην εποχή μας, το 2008, επίσημα η Κυβέρνηση να θέλει να επιβάλει τη θρησκεία; Η θρησκεία αποτελεί ελεύθερη επιλογή κάθε ανθρώπου και είναι εσωτερική δική του επιλογή και όχι καταναγκασμός. Γι' αυτό θεωρώ ότι αυτές οι διατυπώσεις του σχεδίου νόμου δείχνουν ένα μεγάλο ιδεολογικό συντηρητισμό και πιθανόν ένα κοινωνικό πισωγύρισμα το οποίο θα ήθελε η Κυβέρνηση.

Θέλω να θυμίσω ότι πριν από ορισμένους μήνες, όταν αρχικά εμφανίστηκε αυτό το σχέδιο νόμου, είχε διατυπωθεί η πρόθεση της Κυβέρνησης να παρθεί πίσω και η κατάκτηση σε σχέση με το όνομα των γυναικών στο γάμο. Ευτυχώς, όμως, η κατακραυγή και των γυναικείων οργανώσεων δεν επέτρεψε να υπάρξει μέσα σ' αυτό το σχέδιο νόμο αυτό το «διολισθημα».

Δεν υπάρχει αμφιβολία όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι η εξαίρεση των ομόφυλων ζευγαριών από την απόλαυση των δικαιωμάτων της ελεύθερης συμβίωσης είναι ένα σημαντικότατο έλλειμμα αυτού του σχεδίου νόμου. Είναι σοβαρό δημοκρατικό έλλειμμα η διάκριση που εισάγει με βάση τον σεξουαλικό προσανατολισμό. Είναι μεγάλη υποκρισία για την Ελλάδα να συνεχίσει να κλείνει τα μάτια σε μία πραγματικότητα που είναι σε όλους μας γνωστή μέσα στην κοινωνία που ζούμε, ενώ την ίδια στιγμή άλλες ευρωπαϊκές χώρες έχουν θεσπίσει σύμφωνα με την κοινωνία αποκλειστικά για τα ομόφυλα ζευγάρια.

Φαίνεται ότι η Κυβέρνηση προτιμά την υποκρισία σε πλήρη αντίθεση με την υπαρκτή αλήθεια που πολύ καλά όλοι γνωρίζουμε εδώ και πολλούς αιώνες, από την αρχαιότητα μέχρι και τη σημερινή κοινωνία. Όλοι οι άνθρωποι –λέω ξανά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι– έχουν δικαίωμα στην ισορροπημένη σεξουαλική ζωή, στη σεξουαλική σχέση, την απόλαυση και την αγάπη. Η εξαίρεση των ομόφυλων αφαιρεί ανθρώπινο δικαίωμα από συνανθρώπους μας που δεν έχουν διαπράξει κανένα αδίκημα και αποτελεί παραβίαση της ισότητας.

Θέλω να τονίσω ότι είναι σημαντικό ότι στο σύμφωνο ελεύθερης συμβίωσης παρέχεται σημαντική εξασφάλιση για τα παιδιά που έχουν γεννηθεί εκτός γάμου, εφόσον προβλέπεται το τεκμήριο πατρότητας.

Θέλω να αναφερθώ σε ζητήματα που έχουν να κάνουν με τον «ευνουχισμό» αυτού του νομοσχεδίου, τη στιγμή που θα μπορούσε να είναι μία τομή και όσον αφορά τα ετερόφυλα ζευγάρια. Μία σειρά εκφάνσεων της κοινής ζωής των ανθρώπων που συνδέονται με αυτό το σύμφωνο είτε μένουν εκτός ρυθμιστικού πεδίου είτε εμφανώς υποβαθμίζονται σε σχέση με το γάμο. Είναι κληρονομικά δικαιώματα, συνταξιοδοτικά, ασφαλιστικά, αναγνώριση τεκμηρίου συμβολής και αξίωση στα αποκτήματα. Πρόκειται για ρυθμίσεις που αφορούν τις περιουσιακές σχέσεις του ζευγαριού με τις οποίες αμβλύνονται οι αδικίες του συστήματος της περιουσιακής αυτοτέλειας και κατοχυρώνονται τα δικαιώματα όταν από κοινού έχουν αποκτήσει μέσα στη ζωή τους διάφορα περιουσιακά οφέλη.

Η κοινωνική λειτουργία της αξίωσης για την προστασία του οικονομικά ασθενέστερου στα αποκτήματα, θα έπρεπε να διασφαλίζεται μέσα στο νομοσχέδιο με συγκεκριμένες διατάξεις. Αντίθετα, βλέπουμε ότι ακόμη και η αξίωση διατροφής προβλέπεται μόνο σε περίπτωση απουρίας. Αυτό το θεωρούμε καθαρή αδικία.

Έχουμε αντίθεση στον τρόπο με τον οποίο εισάγεται το σύμφωνο συμβίωσης γιατί, θεωρούμε ότι δεν υπάρχει καμμία απολύτως κατοχύρωση. Θα μπορούσε αυτό το σύμφωνο να είναι μία τομή, ένα νέο ξεκίνημα για την ισότητα στην οικογένεια, στην κοινωνία μας. Δυστυχώς, η Κυβέρνηση, όχι μόνο το φοβάται, αλλά επιχειρεί να παγιώσει μια κατάσταση η οποία είναι αρνητική για μεγάλο αριθμό ανθρώπων στην κοινωνία μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο, για να κάνει μία τροποποίηση.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Είναι η πρόταση για τροποποίηση που έκανε ο κ. Κουβέλης, την οποία αποδέχθηκα.

Το άρθρο 23 του σχεδίου νόμου διατυπώνεται ως εξής: 1. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 79 του Ποινικού Κώδικα (π.δ. 283/1985-Α' 106) προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Η τέλεση της πράξης από μίσος εθνικό, φυλετικό, θρησκευτικό ή μίσος λόγω διαφορετικού γενετήσιου προσανατολισμού κατά του παθόντος συνιστά επιβαρυντική περίπτωση».

Η δεύτερη παράγραφος, μένει ως έχει.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Σωτήρης Χατζηγάκης καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα τροποποίηση, η οποία έχει ως εξής:

«Το άρθρο 23 του σχεδίου νόμου διατυπώνεται ως εξής.

1. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 79 του Ποινικού Κώδικα (π.δ. 283/1985-Α' 106) προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Η τέλεση της πράξης από μίσος εθνικό, φυλετικό, θρησκευτικό ή μίσος λόγω διαφορετικού γενετήσιου προσανατολισμού κατά του παθόντος συνιστά επιβαρυντική περίπτωση».

2. Η παράγραφος 1 του άρθρου 232Α του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Όποιος με πρόθεση δεν συμμορφώθηκε σε προσωρινή διαταγή δικαστή ή δικαστηρίου ή σε διάταξη δικαστικής απόφασης, με την οποία υποχρεώθηκε σε παράλειψη ή ανοχή ή σε πράξη που δεν μπορεί να γίνει από τρίτο πρόσωπο και η επιχείρησή της εξαρτάται αποκλειστικά από τη βούλησή του ή σε διάταξη εισαγγελέα σχετική με την προσωρινή ρύθμιση της νομής μεταξύ ιδιώτη και Δημοσίου ή ΟΤΑ ή άλλου ΝΠΔΔ, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ο κ. Δρίτσας έχει λόγο για να δευτερολογήσει.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να σχολιάσω εν τάχει την αναφορά του κυρίου Υπουργού στο ζήτημα της ανακλήσεως της παραίτησης των εισαγγελέων. Τίθετα θέμα αποσαφήνισης των αιτίων που τους οδήγησε στην παραίτηση. Το μείζον ηθικό, αλλά και πολιτικό ζήτημα που αφορά τη λειτουργία της δικαιοσύνης είναι η αποκάλυψη και η αποσαφήνιση των αιτίων που τους οδήγησε στην παραίτηση. Τους τιμά και η παραίτηση και η ανάκληση. Αλλά η κοινωνία και το Κοινοβούλιο

και η Εξεταστική Επιτροπή δεν μπορούν να μένουν χωρίς πλήρη πληροφόρηση όλων των αιτιών που τους οδήγησαν σε αυτή τη σημαντική πράξη.

Κύριε Υπουργέ, ήταν πολύ θετική η αποδοχή της πρότασης που κατέθεσε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπός μας κ. Κουβέλης, σχετικά με την τροπολογία που έχετε καταθέσει και την επέκταση της επιβαρυντικής περίπτωσης κατά του παθόντος από πράξεις από εθνικό, φυλετικό, θρησκευτικό μίσος και στο μίσος εξ' αιτίας σεξουαλικής επιλογής του παθόντος. Σας τιμά το ό,τι το δεχθήκατε και χαίρομαστε γι' αυτό.

Επίσης, ήταν σημαντική η ιστορική αναδρομή που κάνατε στο θεσμό της οικογένειας. Προσφέρατε πολύ σημαντικά στοιχεία και ποιότητα στη συζήτηση. Είπατε όμως ότι οι θέσεις της Αριστεράς και άλλων Κομμάτων ξεκινούν από ιδεολογικές αφετηρίες τις οποίες σέβεστε. Δεν ξεκινούν από ιδεολογικές αφετηρίες μόνο. Είναι η ίδια η πραγματικότητα που βοά. Γι' αυτό δεν πιστεύουμε ότι «αφουγκράζεστε», την κοινή γνώμη όπως είπατε. Πιέξετε από οργανωμένους κύκλους, αυτούς που τους ονομάζετε «κοινή γνώμη». Διότι, η συζήτηση που θα μπορούσε να γίνει δεν μπορεί να καταγραφεί με δημοσκοπικά κριτήρια, 80% ήταν στην αρχή και έπεσε εν συνεχεία, αλλά με μία συζήτηση των ενδιαφερομένων, των ειδικών και της κοινωνίας ολόκληρης.

Αυτή η συζήτηση δεν έγινε όπως έπρεπε να γίνει. Τα δικαιώματα δεν τίθενται στην κρίση της πλειοψηφίας. Κατοχυρώνονται και αυτό είναι το μεγαλείο της δημοκρατίας, προς χάριν αυτών που τα έχουν ακόμη ανάγκη έστω και εάν αυτοί είναι μειοψηφία. Από αυτήν την άποψη, διάφορες αλλαγές και τομές στο οικογενειακό δίκαιο, η προίκα, η κατάργησή της, η μοιχεία, ξεσήκωσαν αντιρρήσεις του τύπου ότι απειλείται η οικογένεια. Η οικογένεια είναι ένας θεσμός που τον περιγράψατε με ιστορικούς όρους και δεν απειλείται από τον νόμο. Αντίθετα, τα δικαιώματα των ανθρώπων όταν δεν κατοχυρώνονται και μάλιστα στα φυσιολογικά δικαιώματα που έχουν ωριμάσει, τότε η κοινωνία δηλητηριάζεται και δημιουργούνται οδυνηρές παραταξιοποιήσεις μέσα στην κοινωνία και ανταγωνισμοί και επιθέσεις με μίσος και προκαταλήψεις.

Από εκεί και πέρα, η χειραφέτηση και ο αυτοκαθορισμός είναι χρέος της πολιτείας να μην εμποδίζονται. Προς αυτή την κατεύθυνση καμμία «νάρκη» στα θεμέλια της οικογένειας δεν μπορεί να έχει το σύμφωνο συμβίωσης ή ο πολιτικός γάμος ομοφύλων ή η ακόμη καλύτερη κατοχύρωση των δικαιωμάτων των γυναικών και όλων όσων προσέρχονται σε τέτοιου είδους επιλογές.

Θέλω να σας πω ότι μιλάω και με τα κριτήρια της σοβαρής προσωπικής μου πείρας. Έχω περάσει και από θρησκευτικό γάμο. Τώρα δε με τη σύντροφο της ζωής μου, έχουμε μία πολύ όμορφη συμβίωση και οικογένεια επί είκοσι πέντε χρόνια χωρίς καμμία θεσμική κατοχύρωση. Μπορούμε και τα καταφέρνουμε μία χαρά. Αυτές τις επιλογές των ανθρώπων, δεν μπορούμε να τις περάσουμε στην «κρησάρα» καμμιάς πολιτικής, θρησκευτικής, στρατοκρατικής, νομικής επιλογής ή οποιασδήποτε άλλης ιδεολογίας. Αυτή δεν είναι ιδεολογία. Είναι φυσική τάξη των πραγμάτων της δημοκρατικής κοινωνίας και προς αυτήν την κατεύθυνση. Καλούμε, λοιπόν, όλες τις πτέρυγες της Βουλής, όχι μόνο όπως έκανε το ΠΑ.ΣΟ.Κ., να καταθέσει την πρόταση νόμου για το σύμφωνο συμβίωσης ως θετική κίνηση, αλλά και τη δική μας τροπολογία να δηλώσει ευθαρώς ότι την υποστηρίζει, αλλά και προς τον προβληματισμό και προς την κατεύθυνση του πολιτικού γάμου των ομοφύλων να προχωρήσουμε χωρίς ενδοιασμούς και χωρίς φόβους ότι θα απειληθεί η κοινωνία και η οικογένεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Δρίτσα.

Δεν υπάρχει άλλος ομιλητής.

Εγώ προεδρεύοντας πολλές ώρες εδώ είδα με ικανοποίηση ότι διεξάγεται μία συζήτηση επιπέδου, με επιχειρήματα, με διαφορετικές και πολλές φορές διαμετρικά αντίθετες απόψεις οι οποίες είναι σεβαστές, με επίκληση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, κάτι πάρα πολύ σημαντικό και σε χαμηλούς τόνους που δεν είναι τόσο σύνηθες φαινόμενο. Αν όμως είχα τη δυνατότητα να μιλήσω από τα έδρανα της Βουλής, θα έλεγα: «Πολύ

ωραία αυτά, σεβαστά, αρκεί όμως η εξώγαμη συμβίωση, η χαλαρή μορφή κοινής ζωής και η συμβίωση ομοφύλων να μην καταστεί το κυρίαρχο στοιχείο και να μην θεωρηθεί σιγά-σιγά ο γάμος μια παρωχημένη αντίληψη. Έχουμε όλοι μας εμπειρίες, έχουμε μία διαδρομή, έχουμε την πεποίθηση κάποιοι εξ ημών ότι παραχαλαρώσαμε όμως. Αυτή είναι η δική μου επισήμανση. Αυτό θα έλεγα από τα έδρανα της Βουλής και ευχαριστώ που μου δίνετε τη δυνατότητα να με ακούσετε.»

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω το λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Όχι, να μη κάνουμε διάλογο, γιατί είμαι σε δύσκολη θέση εγώ. Θα με δυσκολέψετε, γιατί εγώ κάνω κατάχρηση του δικαιώματος.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ: Είναι σημαντικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ξέρετε, είχα συνηθίσει έτσι μαχόμενος Βουλευτής όπως και εσείς από τα έδρανα και εδώ δυσκολεύομαι πολλές φορές να συγκρατηθώ. Ο Κανονισμός όμως δεν δίνει τη δυνατότητα

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ: Δεν θα βλάψει, κύριε Πρόεδρε. Κατά παραχώρηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Πείτε μια κουβέντα, εντάξει.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ: Θα ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι είναι πολύ σοβαρά αυτά που είπατε. Το βίωμά μου από την οικογενειακή μου προέλευση έχει «σκληρό» χριστιανικό πυρήνα. Η παράδοση η χριστιανική –δεν δηλώνω αυτή τη στιγμή εκπρόσωπος της- η πρωτοχριστιανική, πέραν των κοινωνικών δεσμεύσεων ήθελε τους ανθρώπους που ζούσαν στην κοινοβιακή εκκλησία να ενώνονται στην κοινωνική τους σχέση μαζί με όλους τους άλλους ως ισότιμοι που μοιράζονταν την ιδιαιτερότητά τους. Αυτό ήταν η οικογένεια και αυτή είναι η χριστιανική παράδοση. Δεν είναι η επιβολή ενός θεσμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Σαφώς. Ανοίγετε μία μεγάλη υπόθεση περί χριστιανικής θεολογίας και όλα αυτά βέβαια είναι πολύ ενδιαφέροντα. Εν πάση περιπτώσει, είναι μία πολύ σπουδαία συζήτηση αυτή που διεξάγεται σήμερα. Και αυτό θα πει δημοκρατία, διάλογος, αμφισβήτηση, κριτική, διαμετρικά αντίθετες απόψεις. Αυτό είναι το μεγαλείο και σεβασμός στην διαφορετικότητα του άλλου. Όμως, υπάρχουν και κάποιοι κεντρικοί αξόνες που θα πρέπει να τους προσέχουμε, γιατί υπάρχουν, κύριε Δρίτσα και άτομα τα οποία δεν έχουν ολοκλήρωση, δεν έχουν υποδομές, δεν έχουν δυνατότητες. Και

εκεί βοηθά και η εκκλησία και η θρησκεία και ο πατριωτισμός. Βοηθάει πάρα πολύ. Δεν είναι όλοι του ίδιου επιπέδου και των ίδιων δυνατοτήτων. Ας μην κρίνουμε πολλές φορές από τους εαυτούς μας.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ: Πατρίς, θρησκεία, οικογένεια...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Και με ιδιαίτερο ενδιαφέρον άκουσα τις δικές σας απόψεις και τις αναφορές τις προσωπικές οι οποίες σας τιμούν ιδιαίτερα για τον τρόπο που πορεύεστε οικογενειακά και για τον τρόπο που ασκείτε τα κοινοβουλευτικά σας καθήκοντα.

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής του νομοσχεδίου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Μεταρρυθμίσεις για την οικογένεια, το παιδί, την κοινωνία και άλλες διατάξεις».

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο επί της αρχής;

ΠΟΛΜΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κατά πλειοψηφία.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς, το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Μεταρρυθμίσεις για την οικογένεια, το παιδί, την κοινωνία και άλλες διατάξεις» έγινε δεκτό επί της αρχής κατά πλειοψηφία.

Κύριοι συνάδελφοι, έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά των συνεδριάσεων της Δευτέρας 20 Οκτωβρίου 2008 και της Τρίτης 21 Οκτωβρίου 2008 και ερωτάται το Σώμα αν τα επικυρώνει.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς τα Πρακτικά των συνεδριάσεων της Δευτέρας 20 Οκτωβρίου 2008 και της Τρίτης 21 Οκτωβρίου 2008 επικυρώθηκαν.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 15.34' λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Πέμπτη 6 Νοεμβρίου 2008 και ώρα 09.30', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: α) κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων και β) νομοθετική εργασία, μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου της πρότασης νόμου αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών: «Κατάργηση φοροαπαλλαγών της Εκκλησίας», σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

